KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

Sunndalsøra, 17.april 2019

Til medlemmene i kontrollutvalget

MØTEINNKALLING

MØTENR. **2/19**
TID: **25.04.2019 kl. 10:00**
STED: **Møterom «Driva», Sunndal rådhus**

SAKSLISTE:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 11/19	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 11.FEBRUAR 2019
PS 12/19	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 13/19	PRESENTASJON FRA ÅRSOPPGJØRSREVISJON FOR 2018 SUNNDAL KOMMUNE
PS 14/19	SUNNDAL KOMMUNE – ÅRSREGNSKAP FOR 2018
PS 15/19	SUNNDAL ENERGI KF – ÅRSREGNSKAP FOR 2018
PS 16/19	VALG AV REVISJONSORDNING OG REVISOR FOR SUNNDAL KOMMUNE FRA 01.01.2020
PS 17/19	OPPFØLGINGSLISTE
PS 18/19	EVENTUELT

Dersom det er saker kontrollutvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i senere møte, kan dette gjøres under **Eventuelt**.

Eventuelle forfall meldes på tlf. 71 11 14 52, evt. mobil 99160260.
E-post: sveinung.talberg@molde.kommune.no

Innkallingen går som melding til varamedlemmer som innkalles etter behov.

Trond M. Hansen Riise(s)
leder

Sveinung Talberg
rådgiver

Kopi:
Ordfører
Rådmann
Møre og Romsdal Revisjon IKS

SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2019-1563/02
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 01.04.2019

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 11/19	Kontrollutvalget	25.04.2019

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 11.FEBRUAR 2019

Sekretariatets innstilling

Protokollen fra møte 11.februar 2019 godkjennes.

Til å signere protokollen sammen med møteleder 11.februar 2019, velges:
1. ……..
2. ……..

Saksopplysninger

Vedlagt følger protokollen fra forrige møte. Protokollen er tidligere utsendt. Det er ikke fremkommet merknader til protokollen. Protokollen godkjennes formelt i påfølgende møte samtidig som det velges to medlemmer til å signere protokollen sammen med leder.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr:	1/19
Møtedato:	11.02.2019
Tid:	kl. 10.00 - 14.45.
Møtested:	Formannskapssalen, Sunndal rådhus
Sak nr:	01/19 – 10/19
Møteleder:	Trond M. Hansen Riise, leder (V)
Møtende medlemmer:	Odd-Helge Gravem, nestleder (Ap) Erling Rød (Frp) Liv Berit Gikling (Sp) Edel Magnhild Hoem (SV)
Forfall:	Ingen
Ikke møtt:	Ingen
Møtende vara:	Ingen
Fra sekretariatet:	Sveinung Talberg, rådgiver
Fra revisjonen:	Bjarne Dyrnes, (skype i sak PS 05/19), Einar Andersen (i sak PS 03/19)
Av øvrige møtte:	Randi Borghild Dyrnes (kommunedirektør) i sak PS 03/19, 09/19 og 10/19. Anne Berit Vullum (Pleie- og omsorgssjef) i sak PS 10/19. Ståle Refstie (leder i SuSu-programstyret) i sak PS 03/19.

Lederen ønsket velkommen og ledet møtet. Det fremkom ingen merknader til innkalling og sakliste. Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 01/19	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 26.NOVEMBER 2018
PS 02/19	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 03/19	SUSU-PROGRAMMET
PS 04/19	ÅRSMELDING 2018 - KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE
PS 05/19	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FRA INTERIMREVISJONEN REGNSKAPSREVISJON FOR 2018 – SUNNDAL KOMMUNE
PS 06/19	VURDERING AV KONTROLLUTVALGETS TILSYNSANSVAR MED REVISJONEN REVISJONSÅRET 2017 – SUNNDAL KOMMUNE
PS 07/19	MØTEPLAN 2019 – KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE
PS 08/19	TILTAKSPLAN 2019 – KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE
PS 09/19	OPPFØLGINGSLISTE
PS 10/19	EVENTUELT

PS 01/19	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 26.NOVEMBER 2018

Kontrollutvalgets vedtak

Protokollen fra møte 26.november 2018 godkjennes.

Til å signere protokollen sammen med møteleder 26.november 2018, velges:
1. Odd Helge Gravem
2. Edel Magnhild Hoem
3. Erling Rød

Kontrollutvalgets behandling

Leder orienterte. Leder forslo Odd-Helge Gravem, Edel Magnhild Hoem og Erling Rød til å signere møteprotokollen sammen med møteleder 26.11.2018.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet.
(5 voterende)

PS 02/19	REFERAT OG ORIENTERINGER

Kontrollutvalgets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretæren gikk igjennom referat- og orienteringssakene og redegjorde i forhold til sakene.

Referatsaker:

RS 01/19 **Spørrehalvtimen**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 21.11.2018 (vedlagt)

RS 02/19 **Habilitetsvurderinger**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 21.11.2018 (vedlagt)

RS 03/19 **PS 92/18 Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap (NIR) - retningsvalg og finansiering av ny avfallsløsning**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 21.11.2018 (vedlagt)

RS 04/19 **PS 93/18 Interkommunal barnevernvakt for Nordmøre og Romsdal**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 21.11.2018 (vedlagt)

RS 05/19 **PS 94/18 Organisering av den pedagogisk-psykologiske tjenesten**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 21.11.2018 (vedlagt)

RS 06/19 **PS 96/18 Retningslinjer for ordningen med ikke legitimert tap i arbeidsinntekt**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 21.11.2018 (vedlagt)

RS 07/19 **Habilitetsvurderinger**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

RS 08/19 **Spørrehalvtimen**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

RS 09/19 **PS 97/18 Årsplan o budsjett 2019, økonomiplan 2020-2022 for Sunndal kommune**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

RS 10/19 **PS 111/18 Budsjett for kontroll og tilsyn 2019 - Sunndal kommune**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

RS 11/19 **PS 112/18 Sunndal Energi KF - Budsjett 2019**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

RS 12/19 **PS 114/18 Oppsigelse og reforhandling av samarbeidsavtale om den pedagogisk-psykologiske tjenesten- ny behandling**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

RS 13/19 **PS 115/18 Kontrollutvalget i Sunndal - Rapport om SuSu -programmet**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

RS 14/19 **PS 118/18 Nytt reglement for arbeidsgodtgjørelse m.v. til folkevalgte i Sunndal kommune gjeldende fra 01.01.2019**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

RS 15/19 **Referat fra virksomhetsbesøk Sunndal Helsetun 26.11.2018** (vedlagt)

RS 16/19 **Protokoll fra styremøte i Sunndal Energi KF 20.11.2018** (vedlagt)

RS 17/19 **Innkalling til møte i representantskapet i NIR 08.02.2019** (vedlagt)

RS 18/19 **Invitasjon til opplæring i ny kommunelov 12.3.2018, KS** (vedlagt)

RS 19/19 **Innkalling med sakliste til representantskapsmøte i Møre og Romsdal Revisjon IKS 18.01.19** (vedlagt)

RS 20/19 **Innkalling med sakliste til styremøte i Sunndal Energi KF 05.02.2019** (vedlagt)

Orienteringssaker:

OS 01/19 **RS 64/18 Protokoll fra generalforsamling i Samspleis AS 06.06.2018**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

OS 02/19 **RS 65/18 Protokoll fra møte 17.10.2018 - Kontrollutvalget i Sunndal**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

OS 03/19 **RS 66/18 Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal frem mot 01.01.2020 - innvirkning på sekretaritet som følge av kommunereform og ny kommunelov**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 13.12.2018 (vedlagt)

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 03/19	SUSU-PROGRAMMET

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalget i Sunndal vil rapportere følgende til Sunndal kommunestyre etter gjennomgang av forvaltningen i SuSu-programmet:

1. Kontrollutvalget konkluderer med at kommunen burde ha journalført og arkivert møteinnkallinger, protokoller og annen dokumentasjon fra SuSu-programmet i Sunndal kommune sitt post- og arkivsystem.

2. Kontrollutvalget merker seg at det er ulike oppfatninger av om tildelte midler fra næringsfondet i Sunndal er bevilget og forvaltet etter gjeldende reglement.

   Kontrollutvalget ber om at en ved pågående gjennomgang av næringsarbeidet i Sunndal kommune søker å bringe klarhet i om gjeldende fullmakter er i samsvar med delegeringsreglementet og vedtekter for næringsfondet.

3. Kontrollutvalget konkluderer med at habilitetsvurderinger er gjennomført i 7 av 21 møter i SuSu-programmet. Vurderingene er foretatt i forhold til behandling av 28 søknader om bedriftsretta tiltak. Det er ikke kontrollert om medlemmer i programstyret har deltatt i behandling av saker der habilitetsspørsmålet skulle vært vurdert.

4. Kontrollutvalget konkluderer med at SuSu-programmet, i følge kommuneloven og Sunndal kommune sitt reglement for arbeidsgodtgjørelse m.v. til kommunale folkevalgte, ikke har myndighet til å fastsette godtgjørelse til programstyret slik det er gjort i programstyret sitt møte 18.10.2013.

5. Kontrollutvalget registrerer at ordføreren har mottatt møtegodtgjørelse fra SuSu i 2014, 2015 og 2016. Ordfører har betalt tilbake mottatt møtegodtgjørelse og erkjent at han i tråd med reglement for arbeidsgodtgjørelse m.v. til kommunale folkevalgte i Sunndal kommune og som ordfører, oppnevnt av kommunestyret, ikke skulle hatt godtgjøring for SuSu-arbeidet.

   Kontrollutvalget konkluderer med at ordfører i tråd med reglement for arbeidsgodtgjørelse i Sunndal kommune ikke skulle ha mottatt godtgjørelse for sitt verv i SuSu-programmet.

6. Kontrollutvalget ber om at Sunndal kommunestyre sørger for at de forhold som blir påpekt fra kontrollutvalget bringes i orden.

Kontrollutvalgets behandling

Leder innledet. Deretter redegjorde sekretær, revisor, kommunedirektør og leder i programstyret for sine syn i saken. Det var spesielt i forhold til pkt. 2 i kontrollutvalget sitt vedtak og innstilling fra møte 26.11.2018 det ble diskusjon rundt og der en følte at de ulike partene hadde forskjellig oppfatning.

Edel Magnhild Hoem sa at det var ubehagelig at saken ble sendt tilbake til kontrollutvalget fra kommunestyret 13.12.2018. Dette kan skape forvirring og skade tilliten både til kommunestyret og kontrollutvalget. Hva er det innbyggerne forstår av det en kan lese av pkt. 2 i vedtaket? En ser også negative ringvirkninger og uttalelser i media. En forventer at det blir ryddet opp i saken etter dette.

Leder spurte om kommunestyret var bevisst på innholdet i vedtaket som ble gjort angående disponering fra næringsfondet. Kontrollutvalgets vedtak må ikke bli oppfattet som en kritikk av det vedtak kommunestyret har gjort. Kontrollutvalget sin oppdragsgiver er suveren til å fatte de vedtak de ønsker. Leder la fram et forslag til nytt pkt. 2 i innstillingen i forhold til innstilling i møte 26.11.2018. Forslaget hadde følgende ordlyd:

Kontrollutvalget merker seg at det er ulike oppfatninger av om tildelte midler fra næringsfondet i Sunndal er bevilget og forvaltet etter gjeldende reglement.

Kontrollutvalget ber om at en ved pågående gjennomgang av næringsarbeidet i Sunndal kommune søker å bringe klarhet i om gjeldende fullmakter er i samsvar med delegeringsreglementet og vedtekter for næringsfondet.

Erling Rød var uenig i dette framlegget. Kommunestyret kan ikke delegere myndigheten til et annet tilfeldig utvalg som SuSu-programmet. Det er i strid med delegasjonsreglementet.

Odd Helge Gravem påpekte at det var beklagelig at kommunedirektøren ikke hadde gitt sin uttalelse i saken før den ble behandlet i kontrollutvalget.

Kommunedirektøren beklaget dette, men hadde ikke oppfattet at en forventet en uttalelse i saken før kontrollutvalgets møte. Hun kunne heller ikke se klare relasjoner mellom forvaltningsrevisjonsrapporten fra 2014 om næringsarbeidet i Sunndal kommune og SuSu-programmet eller Sunndal Næringsselskap AS.

Leder i SuSu-programmet redegjorde for bakgrunnen for programmet og han oppfattet programmet som et prosjekt. Det er ikke tydelig hvilket organ SuSu-programmet er.

Kontrollutvalget voterte over framlegg framsatt i møtet. Framlegg til nytt pkt. 2 ble vedtatt med 4 mot 1 stemme. (5 voterende)

PS 04/19	ÅRSMELDING 2018 - KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget vedtar årsmelding for 2018. Saken legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2018 tas til etterretning.

Kontrollutvalgets behandling

Det fremkom ingen merknader eller rettelser til det framlagte utkast til årsmelding.

Årsmeldingen oversendes til kommunestyret med følgende innstilling:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2018 tas til etterretning.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 05/19	**REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FRA INTERIMREVISJONEN REGNSKAPSREVISJON FOR 2018 – SUNNDAL KOMMUNE**

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport til kontrollutvalget fra interimsrevisjonen regnskapsrevisjon for 2018 i Sunndal kommune til orientering og forventer at revisjonens funn og anbefalinger blir fulgt opp fra kommunen.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget fikk i møte vist en powerpointpresentasjon av interimrevisjon 2018 for Sunndal kommune fra oppdragsansvarlig revisor Bjarne Dyrnes via Skype. Oppdragsansvarlig revisor sa at kommunen antyder et mindreforbruk i 2018 på ca. 25 mill. kr. Dette er et stort avvik i forhold til det som ble kommunisert fra kommunen i forbindelse med rapporteringen for 2 .tertial der signalene var et merforbruk på 12 mill. kr. Det er særlig innenfor innvandrertjenesten at det oppstår avvik. Kontrollutvalget stiller seg derfor undrende til at kommunen etter revisor sin oppfatning er på modenhetsnivå 3 for internkontroll (akseptabelt nivå) og at revisor gir kommunen «grønn pil» (årets revisjon har ikke gitt grunnlag for rapportering av svakheter) på området tertialrapportering.

Kontrollutvalget er av den oppfatning at kommunen må forbedre internkontrollen på rapportering for å sikre at kommunen avgir mer pålitelig rapportering til kommunestyret.

Sunndal Energi KF er ikke en del av revisjonen som interimsrapport.

Kontrollutvalget har tidligere påpekt at Sunndal Energi KF skal rapportere til kommunestyret. Ifølge Forskrift om budsjett, regnskap og årsberetning for kommunale foretak § 4 om budsjettstyring og endringer i budsjettet, skal foretakets styre gjennom budsjettåret legge frem rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter/innbetalinger og utgifter/utbetalinger i henhold til kommunestyrets vedtatte rammer til foretaket.

Oppdragsansvarlig revisor påpekte at foretaket sender kvartalsvise rapporter til kommunen, men at disse ikke blir lagt frem for kommunestyret slik som regelverket tilsier.

Kontrollutvalget ber om at det finnes en hensiktsmessig måte å rapportere til kommunestyret på slik at kommunestyret får den informasjonen og rapportering de har krav på etter forskriftene.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 06/19	VURDERING AV KONTROLLUTVALGETS TILSYNSANSVAR MED REVISJONEN REVISJONSÅRET 2017 – SUNNDAL KOMMUNE

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til de vurderinger som går frem av dokumentet «Kontrollutvalgets tilsynsansvar med revisjonen 2017»

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget hadde ingen kommentarer eller merknader til dokumentet.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 07/19	MØTEPLAN 2019 – KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

Kontrollutvalgets vedtak

Møteplanen for 2019 godkjennes.

Kontrollutvalgets leder i samråd med sekretariatet gis fullmakt til å foreta endringer av møtedatoer dersom det blir nødvendig.

Kontrollutvalgets behandling
Det var ingen spesielle kommentarer til saken bortsett fra at en ser at foreslått møtedato 08.05.2019 kolliderer med kommunestyret sitt møte samme dag. Møtet i kontrollutvalget flyttes derfor til 06.05.2019.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 08/19	TILTAKSPLAN 2019 – KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget godkjenner Tiltaksplan for 2019.
Tiltaksplanen vil fortløpende bli oppdatert av kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets behandling

Det var ingen spesielle kommentarer til saken.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 09/19	OPPFØLGINGSLISTE

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Følgende saker blir avsluttet på oppfølgingslisten:
- Trygghetsalarmer og rutiner.
- Selskapskontroll i Kristiansund og Nordmøre Havn IKS.
- Salg av kommunale næringseiendommer.

Følgende nye saker føres opp på oppfølgingslisten:
- Strategiplan for reiseliv i Sunndal 2013-2016

Kontrollutvalgets behandling

Kommunedirektøren redegjorde i forhold til den enkelte sak.

Prosjektregnskap til kontrollutvalget
Kontrollutvalget har forespurt om en kan få regnskap og rapport på den delen av prosjekt 04070 som gjelder Utbyggeren AS sin del. Kommunedirektøren sa i møtet at dette ikke kan fremskaffes da det er ført i driftsregnskapet til selskapet og det ikke er spesifisert. Kommunen har heller ikke gjennom utbyggingsavtalen tilgang på dette regnskapet. Kontrollutvalget er også opptatt av å få svar på om tilskuddet fra Fylkeskommunen er mottatt og fordelt mellom partene som forutsatt. Kontrollutvalget beholder saken på oppfølgingslisten.

Trygghetsalarmer og rutiner
Kommunedirektøren hadde ingen nye opplysninger i saken. Kontrollutvalget vil med bakgrunn i tidligere redegjørelser avslutte videre oppfølging av saken i denne omgang, da den nye ordningen med digitalt responssenter er så ny at en vil avvente til senere å etterspørre hvordan ordningen og rutinene fungerer.

Selskapskontroll av Kristiansund og Nordmøre Havn IKS
Alle de 4 kommunene er nå klar for å gå i gang med selskapskontrollen og kontrollutvalget forventer at det blir lagt frem en prosjektplan til neste møte. Saken avsluttes på oppfølgingslisten og overføres som egen ordinær sak videre.

Sunndal Samfunnshus
Det har skjedd lite konkret siden sist møte i kontrollutvalget. Det arbeides nå fra kommunen sin side med å vurdere eierskapsform og på hvilken måte dagens eiere kan løses ut av selskapet med formål om at kommunen bli eneeier. Kontrollutvalget beholder saken på oppfølgingslisten.

Orientering fra eierskapssekretariatet
Kontrollutvalget holder fast på at en ønsker at hele eierskapssekretariatet møter kontrollutvalget og at dette skjer i førstkommende møte i kontrollutvalget. Kontrollutvalget beholder saken på oppfølgingslisten.

Salg av kommunale næringseiendommer
Kommunedirektøren sa i møtet at kommunen har avhendet eiendommer i tråd med regelverket. Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering og avslutter saken på oppfølgingslisten.

Oppfølging av tilsynsrapport fra Arkivverket om arkivene i Sunndal kommune
Etter sist møte i kontrollutvalget står det fortsatt noen avvik igjen som ikke er lukket. Kommunedirektøren hadde ikke nye opplysninger i saken. Kontrollutvalget beholder saken på oppfølgingslisten.

Ny sak
Erling Rød tok opp en sak angående reiselivssatsing i Sunndal kommune med bakgrunn i Strategiplan for reiseliv i Sunndal 2013-2016 behandlet og vedtatt i kommunestyret 19.06.2016, sak PS 32/13. Erling Rød har fått innsyn i protokollene til «Utvalg for forvaltning av reiselivsmidler».

Kontrollutvalget ber sekretariatet til neste møte undersøke mer om denne saken og komme tilbake med funn med bakgrunn i kommunestyret sitt vedtak 19.06.2013.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet av leder. (5 voterende)

PS 10/19	**EVENTUELT**

1. **Personopplysningsloven og GDPR i Sunndal kommune**

Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) trådte i kraft 20.07.2018. Samtidig ble EU's personvernforordning(GDPR) vedtatt jf. kapittel 1 i loven. I kapittel 2 blir Lovens saklige og geografiske virkeområde definert.
Loven og personvernforordningen gjelder ved helt eller delvis automatisert behandling av personopplysninger og ved ikke-automatisert behandling av personopplysninger som inngår i eller skal inngå i et register. Loven og personvernforordningen gjelder ikke når annet er bestemt i eller med hjemmel i lov.

Kontrollutvalget i Sunndal ønsker en skriftlig redegjørelse fra rådmannen til neste møte hvordan Sunndal kommune har innordnet seg det nye lovverket og forordningen.

Kontrollutvalgets behandling i møte 17.10.2018

Kontrollutvalget ønsker at rådmannen til neste møte gir en kort skriftlig redegjørelse over hva status er for oppfølging av det nye lovverket i Sunndal kommune.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med fremlegg framsatt i møtet av leder. (5 voterende)

Kontrollutvalgets behandling i møte 11.02.2019

Kommunedirektøren har sendt kontrollutvalget et notat 07.11.2018 om arbeidet med GDPR i Sunndal kommune. På bakgrunn at notat og redegjørelsen der velger kontrollutvalget å avslutte saken.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med fremlegg framsatt i møtet av leder. (5 voterende)

2. Rutiner for registrering av psykisk utviklingshemmede og rapportering

På bakgrunn av at det i media har kommet frem at Tolga kommune har registrert og rapportert for mange psykisk utviklingshemmede og dermed har fått refundert for mye fra staten, stilte leder spørsmål til rådmann og pleie- og omsorgssjef hvordan rutinene er i Sunndal kommune. Nå skal Fylkesmannen i Hordaland i samarbeid med Sivilrettsforvaltningen og Helsetilsynet undersøke om andre norske kommuner følger regelverket for registrering av psykisk utviklingshemmede.

Pleie og omsorgssjefen orienterte i møte 17.10.2018 og mener standarden og rutinene er klare og at Sunndal kommune har styring og kontroll på dette. Men etter at dette nå er en sak på nasjonalt nivå ønsker kommunen å gå igjennom rutinene og sakene på nytt. Revisor påpekte også revisjonen sitt ansvar ved at de skal attestere på rapporteringen.

Kontrollutvalgets behandling i møte 17.10.2018

Kontrollutvalget ønsker å få en redegjørelse og rapport fra kommunen etter at kommunen har gått igjennom rutinene og sakene. Kontrollutvalget ber også om en kort redegjørelse fra revisor på hvordan de ser på kommunen sine rutiner og praksis på området.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med fremlegg framsatt i møtet av leder. (5 voterende)

Kontrollutvalgets behandling i møte 11.02.2019

Kontrollutvalget fikk en ny redegjørelse fra pleie- og omsorgssjef i møtet i tillegg til at kontrollutvalget fikk oversendt en skriftlig redegjørelse om rutiner og praksis. Kommunen har ennå ikke mottatt gjeldende rundskriv for 2018 fra Helsedirektoratet og kan på denne bakgrunn ikke si hvordan en vil forholde seg til registreringen for 2018. Kommunedirektøren ønsker å komme tilbake med en redegjørelse når dette foreligger.

På bakgrunn av redegjørelsene velger kontrollutvalget å avslutte saken.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med fremlegg framsatt i møtet av leder. (5 voterende)

3. Budsjett for kontroll og tilsyn 2019

PS 31/18	FORSLAG TIL BUDSJETT FOR KOTROLL OG TILSYN 2019 – SUNNDAL KOMMUNE

Kontrollutvalgets vedtak 17.10.2018

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2019 med en brutto ramme på kr 1 257 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

Kontrollutvalgets behandling 17.10.2018

Sekretæren redegjorde for de enkelte postene. Det er to forhold som er vesentlige for kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsyn, der begge går mot posten kjøp av tjenester til revisjon. Det ene vedrører vedtatt kommunikasjons- og revisjonsplan og det andre vedrører evt. bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt. Medgått tid er utgangspunktet for fakturering for revisjon i 2019. Det er estimert kr 650 000 til regnskapsrevisjon og kr 250 000 til et forvaltningsrevisjonsprosjekt. Hvis kommunen har en god internkontroll eller forbedrer denne, vil tiden revisor bruker på regnskapsrevisjon bli påvirket positivt. Det andre forholdet er om kontrollutvalget i dette eller senere møte beslutter å bestille et forvaltningsrevisjonsprosjekt for levering i 2019. Kontrollutvalget beslutter å budsjettere med en slik bestilling.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

4. Bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt

PS 37/18	BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT

Kontrollutvalgets vedtak 26.11.2018

1. Kontrollutvalget i Sunndal bestiller følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt:
   «Etikk i Sunndal kommune», herunder
   - Opplæring og oppfølging
   - Habilitet og varsling

2. Undersøkelsen skal ta utgangspunkt i problemstillinger som er skissert i møteprotokollen.

3. Prosjektet bestilles utført hos Møre og Romsdal Revisjon IKS.

4. Prosjektplan utarbeides og legges fram for kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets behandling 26.11.2018

Kontrollutvalget diskuterte ulike tema som var gjengitt i saksframlegget. Følgende 3 tema ble diskutert:

- Omstillingsprosesser, herunder omstillingskompetanse og- kapasitet.
- Barnevern
- Oppfølging og opplæring av etiske retningslinjer

Både omstillingsprosesser og etiske retningslinjer er omtalt som aktuelle tema i plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019. Forvaltningsrevisor Einar Andersen var til stede og svarte på spørsmål om bestilling og avgrensing av innhold i bestilling.

Kontrollutvalget ønsket etter en helhetsvurdering å bestille en forvaltningsrevisjon på «Etikk i Sunndal kommune». Dette skal omfatte både politisk og administrativt nivå. Prosjektet skal avgrenses til å se på hvordan opplæring og oppfølging skjer og hvordan habilitet og varsling håndteres og praktiseres.

Prosjektet bestilles utført hos Møre og Romsdal Revisjon IKS og prosjektplan utarbeides og legges fram for kontrollutvalget.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet.
(4 voterende)

Kontrollutvalgets behandling 11.02.2019

På bakgrunn av at Sunndal kommunestyre den 13.12.2018 i sak PS 111/18 vedtok å redusere kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsyn med kr 203 000, ser ikke kontrollutvalget noen mulighet til å gjennomføre bestillingen av forvaltningsrevisjonsprosjekt vedtatt i sak PS 37/18 den 26.11.2018.

Forvaltningsrevisjonsprosjektet avbestilles og avsluttes.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med fremlegg framsatt i møtet av leder.
(5 voterende)

5. Erfaringsutveksling fra NKRF's kontrollutvalgskonferanse 30.1.-31.1.2019 og deltakelse på FKT's fagkonferanse og årsmøte 4.6.-5.6.2019:

Av konferanser som er spesielt innrettet på å øke kontrollutvalgets kunnskap så er det NKRF sin kontrollutvalgskonferanse som arrangeres på Gardermoen 30.1. og 31.1.2019 og FKT sin fagkonferanse og årsmøte som arrangeres i Kristiansand 4.6. og 5.6.2019 . Det er budsjettert med at inntil 2 personer kan reise på begge disse konferansene.

Dette fremgår også av kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsyn 2019 som ble behandlet i møte 17.10.2018, sak PS 31/18.

Kontrollutvalgets behandling i møte 26.11.2018

Leder fremmet forslag på at Odd-Helge Gravem og Edel Magnhild Hoem deltar på NKRF sin kontrollutavalgskonferanse. Leder er vara ved forfall.

Kontrollutvalgets sin deltakelse på FKT sin konferanse vil kontrollutvalget ta stilling til i et senere møte.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med fremlegg framsatt i møtet av leder.
(4 voterende)

Kontrollutvalgets behandling 11.02.2019

Deltakerne Edel Magnhild Hoem og Odd Helge Gravem syntes de hadde et godt utbytte av konferansen og at de fleste temaene traff godt. Det var gode vinklinger av temaene og dyktige foredragsholdere.

Kontrollutvalget i Sunndal ønsker å delta med 1 deltaker på FKT sin konferanse og årsmøte. Det er ønskelig at det blir leder deltar.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med fremlegg framsatt i møtet av leder. (5 voterende)

Trond M. Hansen Riise
leder

Odd Helge Gravem
nestleder

Erling Rød

Liv Berit Gikling

Edel Magnhild Hoem

Sveinung Talberg
rådgiver

SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2019-1563/02
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 01.04.2019

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 12/19	Kontrollutvalget	25.04.2019

REFERAT OG ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Saksopplysninger

Referatsaker:

RS 21/19 **Habilitetsvurderinger**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 06.02.2019 (vedlagt)

RS 22/19 **Spørrehalvtimen**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 06.02.2019 (vedlagt)

RS 23/19 **Orienteringssaker**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 06.02.2019 (vedlagt)

RS 24/19 **PS 8/19 Byggeregnskap - Oppgradering Sunndal kulturhus**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 06.02.2019 (vedlagt)

RS 25/19 **PS 9/19 Byggeregnskap Ålvundfjord skule**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 06.02.2019 (vedlagt)

RS 26/19 **PS 14/19 Godkjenning av Strategi for reiselivssatsing i Sunndal 2019 - 2022**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 27.03.2019 (vedlagt)

RS 27/19 **PS 15/19 Kontrollutvalget i Sunndal - SuSu-programmet**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 27.03.2019 (vedlagt)

RS 28/19 **PS 16/19 SuSu-programmet - Avklaringer i forbindelse med bevilgning og forvaltning av midler**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 27.03.2019 (vedlagt)

RS 29/19 **PS 20/19 Sammenslåing av Møre og Romsdal Revisjon IKS og kommunerevisjonsdistrikt nr. 3 i Møre og Romsdal IKS**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 27.03.2019 (vedlagt)

RS 30/19 **Årsrapport 2018 – Skatteoppkreveren i Sunndal kommune** (vedlagt)

RS 31/19 **Kontrollrapport 2018 – Skatteoppkreverfunksjonen i Sunndal kommune** (vedlagt)

RS 32/19 **Protokoll fra styremøte i Sunndal Energi KF 05.02.2019** (vedlagt)

RS 33/19 **Protokoll fra styremøte i Sunndal Energi KF 12.02.2019** (vedlagt)

RS 34/19 **Protokoll fra styremøte i Sunndal Energi KF 19.03.2019** (vedlagt)

RS 35/19 **Protokoll fra styremøte i NIR 14.02.2019** (vedlagt)

RS 36/19 **Innkalling til møte i representantskapet i NIR 25.04.2019** (vedlagt)

RS 37/19 **Årsberetning og årsregnskap 2018 - NIR** (vedlagt)

RS 38/19 **Revisors beretning 2018 - NIR** (vedlagt)

RS 39/19 **Årsmelding for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal 2018** (vedlagt)

RS 40/19 **Protokoll fra styremøte i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal 27.02.2019** (vedlagt)

RS 41/19 **Innkalling til møte i representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS 29.04.2019** (vedlagt)

RS 42/19 **Protokoll fra styremøte i NIR 05.04.2019** (vedlagt)

RS 43/19 **Protokoll fra styremøte i Sunndal Energi KF 08.04.2019** (vedlagt)

Orienteringssaker:

OS 04/19 **RS 3/19 Protokoll fra generalforsamling SUNS 18.06.2018**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 06.02.2019 (vedlagt)

OS 05/19 **RS 4/19 Gjennomføring av anskaffelser for medlemskommunene i NII**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 06.02.2019 (vedlagt)

OS 06/19 **RS 10/19 Kontrollrapport 2018 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Sunndal kommune**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 27.03.2019 (vedlagt)

OS 07/19 **RS 12/19 Høring til uttalelse - ny kontrollutvalgs- og revisjonsforskrift**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 27.03.2019 (vedlagt)

OS 08/19 **RS 19/19 Årsrapport 2018 og dokumenter fra årsmøtet 15.02.2019 - ORKide Nordmøre regionråd**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 27.03.2019 (vedlagt)

Sveinung Talberg
rådgiver

Sunndal kommune

Møteprotokoll

Utvalg: Kommunestyret

Møtested: **Kommunestyresalen, Sunndal rådhus**

Dato: **06.02.2019**

Tidspunkt: **10:00 – 16:05**

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Ståle Refstie	Ordfører	AP
Janne Merete Rimstad Seljebø	Medlem	AP
Bjørn Røkkum	Medlem	AP
Anisa Ali Aden	Medlem	AP
Lusie Gjersvoll	Medlem	AP
Malene Aaram Vike	Medlem	AP
Bjørn Flemmen Steinland	Medlem	AP
Trygve Stavik	Medlem	AP
Jonny Meland	Medlem	AP
Sander Løken Berntsen	Medlem	AP
Edgar Normann Gundersen	Medlem	AP
Arne Magne Rønningen	Medlem	AP
Erling Outzen	Medlem	SV
Jonas Bjørnson Koksvik	Medlem	SV
Arne Christen Drøpping	Medlem	KRF
Jørgen Inge Singsdal	Medlem	SP
Einar Mo	Medlem	SP
Eystein Endreson Opdøl	Medlem	SP
Tone Hustad	Medlem	H
Stig Rune Andreassen	Medlem	FRP
Kjell Arne Nerland	Medlem	FRP
Erling Rød	Medlem	FRP

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
May Jorid Strand	Medlem	AP
Jorunn Ellinor Silseth	Medlem	AP
Halvard G Hagen	Medlem	SP
Ole-Anders Andreassen	Medlem	AP
Maja Solli	Medlem	V

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Laila Rønningen	May Jorid Strand	AP
Linn Rødset	Jorunn Ellinor Silseth	AP
Anders Johnsen	Ole-Anders Andreassen	AP
Marit Hjellmo	Halvard G Hagen	SP
Steinar Husby	Maja Solli	V

Merknader

Til dagsorden:

Ved en inkurie ble orienteringssaken om MOT og arrangementet «natt MOT mai» uteglemt når møteinnkallingen ble sendt ut. Det ble derfor etteranmeldt per e-epost 04.02.2019 om at saken skulle settes opp på dagsorden. I tillegg ba ordfører Ståle Refstie om å legge fram et forslag til uttalelse til nedbyggingen av helsetilbudet i Møre og Romsdal, som tas i forbindelse med orienteringssaken om Helseforetaket.

Kommunestyret ga sin tilslutning til ovennevnte tillegg til dagsorden.

RS 21/19

Habilitetsvurderinger:

- I sak 2/19: Representanten Lusie Gjersvoll, AP, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at hun, som grunneier av en fritidseiendom, har avgitt en merknad til kommuneplanens arealdel for Ålvundfjord. Habilitetsspørsmålet ble også behandlet i formannskapets behandling av saken der Gjersvoll ble erklært habil. Formannskapet ba samtidig om en juridisk vurdering til kommunestyremøtet 06.02.2019. Rådmann Randi Dyrnes redegjorde derfor for Fylkesmannen sine vurderinger. Fylkesmannen uttaler seg på generelt grunnlag at det skal mye til for å bli erklært inhabil i saker av overordnet og generell karakter. Det må i så fall vurderes opp imot forvaltningslovens § 6, 2. ledd – «andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til vedkommende sin partiskhet». Det skal da legges spesielt vekt på om avgjørelsen innebærer en «særlig fordel, tap eller ulempe» for vedkommende eller noen han/hun har nær tilknytning til. På bakgrunn av dette vurderes Gjersvoll som habil.

RS 22/19

Spørrehalvtimen:

- Edgar Gundersen, AP: om status for pasient- og beboerbelegget ved Sunndal helsetun. Rådmann Randi Dyrnes svarte.
- Erling Rød, FrP: Med bakgrunn i felles uttalelse fra Sunndal, Nesset og Lesja kommuner om revisjon av konsesjon for Aura kraftverk. Går Sunndal kommune inn for å lage mindre strøm i Aura? Ordfører Ståle Refstie svarte.
- Stig Rune Andreassen, FrP: Om skoleskyss for elever som ikke har rett på busstilbud. Dette fungerer ikke slik som forventa. Hvilke tilbakemeldinger har ordføreren fått fra busselskapet og fylkeskommunen? Ordføreren svarte.

RS 23/19

Orienteringssaker:

1. MOT-coacher Jo Inge Nes, Kjersti Ramsøy-Halle og Olav Bråten orienterte om MOT, og MOTivatører fra Sunndal ungdomsskole Marte Engdahl, Nina Melkild og Eivor Ulvund orienterte om arrangementet «natt MOT mai».
2. Helsesjef Britt Iren Bæverfjord orienterte om endring av tjenestetilbudet i Helseforetaket.

I forbindelse med orienteringssaken om Helseforetaket, la ordfører Ståle Refstie fram følgende forslag til uttalelse:

«Stopp nedbyggingen av helsetilbudet i Møre og Romsdal!

Uttalelse fra kommunestyret i Sunndal

Sunndal kommune har lenge støttet byggingen av étt felles sjukehus for Nordmøre og Romsdal. Kommunestyret i Sunndal støtter fortsatt opp om bygging av Sjukehuset Nordmøre og Romsdal (SNR) på Hjelset. Dette nye fellessjukehuset vil ha stor betydning for helsetilbudet for innbyggerne i vår region.

Samtidig ser kommunestyret i Sunndal med bekymring på den økonomiske situasjonen i Helse Møre og Romsdal. Vi er bekymret for pasientsikkerheten som følge av underfinansiering og nedskjæringer. Vi ber om at Helse Møre og Romsdal blir tilført midler, slik at de varslede nedskjæringene med blant annet fjerning av 200 stillinger og nedlegging av mange lokale helsetilbud stoppes. Vi oppfordrer Helse Møre og Romsdal om å se på effektivisering innenfor tjenester som ikke er direkte pasientrelaterte i det videre arbeidet med å redusere kostnader. Den generelle sjukehusøkonomien i Norge bør styrkes betydelig, slik at helsetilbudet til befolkningen sikres og blir best mulig.

Kommunestyret i Sunndal understreker at forutsetningene for fellessjukehuset var minst like godt pasienttilbud som når vedtaket ble fattet. Vi mener disse forutsetningene nå er truet.

Fødetilbudet i Nordmøre og Romsdal må fortsatt være en tjeneste som er faglig forsvarlig og trygg for våre innbyggere. Kommunestyret i Sunndal krever derfor at sammenslåingen av fødeavdelingene i Kristiansund og Molde blir stoppet inntil SNR settes i drift. Vi krever videre at barneavdelingen i Kristiansund sikres helårsdrift.

Ambulansetjenesten i Sunndal er en viktig del av beredskapen i vår kommune som er preget av utfordrende geografi, tunneler og en stor industriarbeidsplass. Ambulanseberedskapen blir enda viktigere når Sunndal nå går inn i legevaktsamarbeidet i Romsdal. Kommunestyret i Sunndal krever derfor at Ambulansetjenesten opprettholdes på dagens nivå, og ber om at det arbeides videre for å styrke denne beredskapen.

Sist men ikke minst ber kommunestyret i Sunndal om at Helseforetaksmodellen tas opp til ny vurdering, med mål om å avvikle den og erstatte den med en styringsmodell som er mer demokratisk, og som plasserer ansvaret for styringen av spesialisthelsetjenesten hos politiske myndigheter.»

Kommunestyret vedtok uttalelsen med 26 mot 1 stemme.

Permisjoner:

- Representanten Anders Johnsen, AP, fikk innvilget permisjon fra kl. 14.50 og deltok ikke i behandlingen fra og med sak PS 10/19.

Dokument lagt ut i møtet:

- Forslag til uttalelse til nedbygging av helsetilbudet i Møre og Romsdal.

RS 2/19	Kompensasjonsordning for eiendomsskatt på verk og bruk - gjennomslag for merknader til statsbudsjettet for 2019	2017/2054 **OS 04/19**
RS 3/19	Protokoll fra generalforsamling SUNS 18.06.2018	2008/1837 **OS 05/19**
RS 4/19	Gjennomføring av anskaffelser for medlemskommunene i NII	2019/66
RS 5/19	Nordmøre Interkommunale Innkjøpssamarbeid - orientering til medlemskommunene om gjennomføring av anskaffelser	2019/66
RS 6/19	Høring om vedtektsendringer i forbindelse med regionreform (frist 11.02.2019)	2011/877

Dok. til RS 5/19 i KST
06.02.19

Innkjøpstjenesten
Nordmøre Interkommunale Innkjøpssamarbeid
V/Audun Torvik
715 74 024
Audun.torvik@kristiansund.kommune.no

Kristiansund, 13.12.18

Medlemskommunene i
Nordmøre Interkommunale Innkjøpssamarbeid

Til medlemskommunene i Nordmøre Interkommunale Innkjøpssamarbeid

Innledende

Nordmøre Interkommunale Innkjøpssamarbeid (NII) tildelte i sommer kontrakt på matvarer og meierivarer til ASKO, på bekostning av TINE. Dette har i etterkant medført en offentlig debatt som har pågått en stund. Denne debatten har ikke bare handlet om tildeling av matvarekontraktene men også hvordan NII gjennomfører sine anskaffelser og hvorvidt innkjøpssamarbeidet støtter opp om det lokale næringslivet.

Dessverre bærer debatten preg av manglende innsikt i både Loven om offentlige anskaffelser, men også hvordan og hvorfor NII gjennomfører sine anskaffelser. Dette fremstår som uheldig ift offentlighetens syn på den jobben NII i dag gjør for sine medlemskommuner. Det er derfor ønskelig fra Innkjøpstjenesten å komme med sine betraktninger rundt temaet for å skape en bredere forståelse for jobben NII gjør, Loven om offentlige anskaffelser, mulighetsrommet for å støtte lokalt næringsliv samt kommunenes muligheter for å påvirke anskaffelsesprosessene til NII.

Kort om NII

NII ble dannet i 2002 som et interkommunalt samarbeid mellom 12 kommuner på Nordmøre med hovedintensjon om å spare penger gjennom felles interkommunale avtaler. NII består av en innkjøpstjeneste på 2 ansatte som forvalter en avtaleportefølje på 20-25 avtaler med en verdi på nesten 500 millioner kr med årlige besparelser på 25-35 millioner kr. Innkjøpstjenesten får sine føringer fra Styret i NII som har en representant fra hver kommune. Det er Styret som gir Innkjøpstjenesten føringer for hva avtaler som skal etableres og hvilke konkurransestrategier som skal ligge til grunn.

For mer informasjon kan en besøke hjemmesiden til innkjøpssamarbeidet: www.nii.as

Loven om offentlige anskaffelser

Alle offentlige virksomheter som forvalter skattebetalernes penger er pålagt å gjennomføre sine anskaffelser i tråd med Loven.

> *«Loven skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser. Den skal også bidra til at det offentlige opptrer med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte[1]»*

Som offentlige tjenestemenn- og kvinner har vi et ansvar for å bruke skattebetalernes penger mest mulig formålstjenlig. Derfor har vi Loven og derfor må vi etter beste evne følge denne.

Loven sier videre:

> *«Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet.[2]»*

Dette betyr at ved bruk av offentlige midler, så plikter vi å konkurranseutsatte anskaffelsene slik at man får mest mulig igjen for pengene som skal forvaltes.

Likebehandlingsprinsippet står sterkt i Loven og legger kraftige begrensninger på mulighetene for å kunne gi lokale leverandører fordeler. Likebehandlingsprinsippet danner grunnlaget for en rekke bestemmelser som skal hindre korrupsjon og favorisering av enkelte leverandører. Likebehandlingsprinsippet skal også sørge for at det ikke oppstår lokale proteksjonistiske mekanismer som gjør det vanskelig for lokale bedrifter og selge varer og tjenester utenfor sine egne kommunegrenser.

NII og det lokale næringslivet

Frem til nå har NII hatt fokus på å skape besparelser gjennom stordriftsfordeler på de fleste av sine avtaler. En naturlig konsekvens ut ifra det er at man får et fokus på pris og ender opp med nasjonale leverandører, noe som er i tråd med NII sin hovedintensjon siden samarbeidet ble stiftet.

Likevel har NII gjort noen unntak. Blant disse unntakene kan avtalene på matvarer og bedriftshelsetjenester nevnes. Her har NII bevisst forsøkt å gi det lokale næringslivet større muligheter til å levere tilbud gjennom å åpne for delkontrakter[3]. De overnevnte avtaleområdene er blant flere eksempler hvor det i konkurransefasen har blitt tillagt mer vekt på andre kriterier enn pris. For konkurransen på matvarer kan det nevnes at kortreiste produkter og miljø var underkriterier som de forskjellige tilbyderne ble målt ut ifra.

I alle anskaffelsesprosesser involverer NII markedet i forkant av utlysning til en konkurranse hvor alle interesserte leverandører blir invitert til å komme med innspill. Vi stiller alltid spørsmål om det er krav og kriterier som er konkurransevridende eller hindrer konkurranse, noe som også ble utført i anskaffelsen av matvarer.

Tilrettelegging for det lokale næringslivet.

Muligheter

Den beste måten å gi lokale leverandører muligheten til å delta på større anbudskonkurranser er å åpne for muligheten til å gi tilbud på deler av kontrakten. Dette er lovlig og effektivt. NII benytter seg av denne metoden i sine anskaffelser hvor dette er relevant. Det er også mulig å avgrense antall

[1] https://lovdata.no/NL/lov/2016-06-17-73/§1
[2] https://lovdata.no/NL/lov/2016-06-17-73/§4
[3] https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/konkurransepolitikk/offentlige-anskaffelser-/andre-kolonne/oppdeling-av-anskaffelser/id2518743/

leverandører i en konkurranse, men på generelt grunnlagt åpner ikke Loven for dette med mindre det er små kontrakter. Dette er således lite relevant for NII sine kontraktsområder.

Som nevnt, så legger Loven kraftige begrensninger på mulighetene for å kunne gi lokale leverandører fordeler. Det er likevel åpninger for å stille krav som kan styrke det lokale næringslivets sjanser i en konkurranse. Men, man har et snevert handlingsrom med store begrensninger siden kravet må være «saklig» og «relevant» ift. leveransen. En kan f.eks. ikke stille *responstid* på levering av kontormateriell som et kriterie da dette ville vært irrelevant for leveransen. Responstid på f.eks. levering av beredskapstjenester ville på den andre siden vært relevant. Transport som (miljø)kriterium kan også, i mange tilfeller, være et eksempel på hvordan man kan gi lokale leverandører et «legitimt» fortrinn – dersom varene er lokalt produsert eller tjenesten inneholder et vesentlig transportelement.

Konsekvenser

NII kan i stor grad gjøre mer for å tilrettelegge for det lokale næringslivet i sine anskaffelser, men ikke uten konsekvenser. Ved å åpne for deltilbud kreves større kapasitet grunnet betraktelig økt ressursbehov i selve anskaffelsesprosessen og kontraktsoppfølgingen. Per i dag er ikke NII bemannet for en økning og tilrettelegging av deltilbud i sine konkurranser. En slik jobb måtte kommunene gjøre på selvstendig grunnlag med mindre NII gir Innkjøpstjenesten andre føringer og omprioriterer ressursbruken. Erfaringsmessig er ikke kommunene rigget for å gjøre denne jobben selv per i dag.

Skal NII tilrettelegge for deltilbud og vekte tildelingskriteriene i sine konkurranser annerledes vil dette medføre tap av de stordriftsfordelene store kontrakter og store leverandører gir. Dette vil, mest sannsynlig, gi medlemskommunene høyere priser og dårlige betingelser på mange områder. Dette vil være en kostnad som kommunene eventuelt må ta høyde for.

Avslutningsvis

NII kan legge mer til rette for at det lokale næringslivet skal få større muligheter for å delta i anbudskonkurranser. Men, dette vil medføre noen konsekvenser. Om kommunene ønsker endring i hvordan NII gjennomfører sine anskaffelsesprosesser må de være villige til å ta disse konsekvensene.

Alle kommuner i samarbeidet har mulighet til å påvirke hvilke anskaffelser NII skal gjennomføre og hvordan NII skal gjennomføre sine anskaffelsesprosesser. Kommunene har et medlem i Styret. NII er organisert etter demokratiske prinsipper og medlemskommunene må aktivt bruke sine styremedlemmer for å fremme sine interesser. På den måten kan en sikre at NII sine anskaffelsesprosesser også bli godt politisk forankret. Min personlig oppfordring til alle politikere og interessenter er å bruke disse demokratiske mekanismene. Disse er fullt tilgjengelig og fullt mulig å bruke i NII.

På vegne av NII,
Mvh Audun Torvik

RS 24/19

PS 8/19 Byggeregnskap - Oppgradering Sunndal kulturhus

Rådmannens innstilling

Sunndal kommunestyre godkjenner byggeregnskapet for oppgradering av Sunndal kulturhus.

Behandling i Formannskapet - 24.01.2019

Formannskapet sluttet seg enstemmig til innstillingen:

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

Sunndal kommunestyre godkjenner byggeregnskapet for oppgradering av Sunndal kulturhus.

Behandling i Kommunestyret - 06.02.2019

Representanten Einar Mo, SP, ba om å bli erklært inhabil med bakgrunn i at han sitter i styret for Sunndalsøra Samfunnshus AL, som anses som part i saken. Representanten Steinar Husby, V, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at han er daglig leder for Sunndal kulturhus. Mo og Husby fratrådte under behandlingen av habilitetsspørsmålene.

Rådmann Randi Dyrnes og formannskapssekretær Brit Helene Resell redegjorde for habilitetsreglene i forvaltningsloven og kommuneloven.

Kommunestyret erklærte enstemmig Einar Mo inhabil i behandlingen av saken, jf. Forvaltningslovens § 6, 1. ledd bokstav e).

Kommunestyret erklærte enstemmig Steinar Husby inhabil i behandlingen av saken, jf. Forvaltningslovens § 6, 1. ledd bokstav e).

Bjørn Røkkum, leder for byggekomiteen, orienterte innledningsvis.

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Sunndal kommunestyre godkjenner byggeregnskapet for oppgradering av Sunndal kulturhus.

RS 25/19

PS 9/19 Byggeregnskap Ålvundfjord skule

Rådmannens innstilling

Behandling i Formannskapet - 24.01.2019

Ved en feil er rådmannens innstilling falt ut av saksframstillinga. Rådmannen la derfor fram følgende innstilling i møtet:

«Sunndal kommune godkjenner byggeregnskap for Ålvundfjord skule.»

Formannskapet sluttet seg enstemmig til innstillingen.

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

Sunndal kommune godkjenner byggeregnskap for Ålvundfjord skole.

Behandling i Kommunestyret - 06.02.2019

Bjørn Røkkum, leder for byggekomiteen, orienterte innledningsvis.

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Sunndal kommune godkjenner byggeregnskap for Ålvundfjord skole.

PS 10/19 Valg av valgstyre 2015-2019, nyvalg

Rådmannens innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Behandling i Kommunestyret - 06.02.2019

Representanten Stig Rune Andreassen, FrP, la fram følgende forslag:

«Representanten Stig Rune Andreassen ber om fritak fra valgstyret, dette grunnet stor arbeidsmengde i forbindelse med kirkevalget som går parallelt med kommunevalget.

Videre forslås det at valgstyret reduseres til 10 medlemmer. Dette skal være de samme medlemmer som sitter i formannskapet, unntatt representanten Stig Rune Andreassen, FrP. Varalisten som vara til formannskap.

Da vil også krav til kjønnsrepresentasjon oppfylles.
Det henvises til punkt 3 A i saksdokumenter.»

Da kravet til kjønnsbalanse også gjelder varamedlemmer, fremmet Stig Rune Andreassen, på vegne av partigruppelederne, følgende forslag:
«Følgende varamedlemmer trer ut av valgstyret:

- Edgar Normann Gundersen, 8.varamedlem for Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- Arne Magne Rønningen, 9.varamedlem for Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti

Interpellasjoner

IN 1/19 Interpellasjon til kommunestyremøte 06.02.2019 - endring av stillingsbetegnelse fra rådmann til administrasjonssjef

Behandling i Kommunestyret - 06.02.2019

Representanten Jonas Bjørnson Koksvik, SV, la fram følgende interpellasjon i møtet:

«Interpellasjon 06.02.19

Administrasjonssjef

Tittelen i interpellasjonen min gir kanskje ei peikepinn på kva eg ynskjer å oppnå. Vel, eg meiner tida er moden for eit skifte, eit kjønnsnøytralt skifte. Eg tipper det er fleire som dreg litt på smilebånda og kanskje fnys litt når dei skjønar kva eg vil oppnå med dette, det får så vere.
I kommunelova av 1992 har stillinga som kommunens øvste administrative leiar den kjønnsnøytrale tittelen ‹‹administrasjonssjef››, men i dei fleste kommunane kalles administrasjonssjefen framleis ‹‹rådmann››.
Rådmann er ikkje ein kjønnsnøytral stillingsbetegnelse. Den sender ut eit signal om at det er mannfolka som styrer, og det er avleggs.
Sunndal Kommune bør vere ein av kommunane som bryt denne trenden. Eg gir dykk no sjansen til å bli trendsettere, sjansen til å vere modige nok til å skifte yrkesbetegnelsen frå rådmann til administrasjonssjef (som det faktisk heiter i lova). For eg meiner at Sunndal Kommune er tøff nok til å ha ein administrasjonssjef.
Ordførar, vil du vere modig ilag med meg og støtte forslaget mitt om å endre til ein kjønnsnøytral yrkesbetegnelse for vår kommunes administrasjonssjef?

Forslag:
Sunndal Kommunestyre vedtek å endre dagens stillingsbetegnelse frå rådmann til administrasjonssjef, og ass. rådmann til ass. administrasjonssjef.

Jonas B. Koksvik, Sunndal SV

Ordfører Ståle Refstie la fram følgende svar på interpellasjonen fra Jonas Koksvik:

"Svar til Jonas Bjørnson Koksvik på interpellasjon IN 1/19:
Administrasjonssjef
I en interpellasjon spør Jonas Bjørnson Koksvik om jeg vil være modig sammen med ham, og støtte et forslag om å endre tittelen på kommunens administrasjonssjef – altså rådmannen – til en kjønnsnøytral tittel. Videre fremmer Koksvik følgende forslag til behandling av kommunestyret:

«Sunndal Kommunestyre vedtek å endre dagens stillingsbetegnelse frå rådmann til administrasjonssjef, og assisterande rådmann til assisterande administrasjonssjef.»

Som alle vet, er rådmann en innarbeidet tittel på lederen av kommunens administrasjon. Dette er likevel ingen lovfestet tittel. Kommuneloven av 1992 bruker den kjønnsnøytrale tittelen Administrasjonssjef, og sier i § 22 at: «1. I hver kommune og fylkeskommune skal det ansettes en administrasjonssjef. 2. Kommunestyret og fylkestinget ansetter selv administrasjonssjefen.»

Fra og med konstitueringen etter kommune- og fylkestinget i 2019 trer den nye kommuneloven av 2018 i kraft. Heller ikke denne loven lovfester noen tittel på lederen av

kommunens administrasjon. I sin vurdering av loven vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet likevel «oppfordre kommunene om å bruke den kjønnsnøytrale tittelen som loven selv bruker på denne stillingen.»

Og hvilken tittel er så dette? Den nye kommuneloven bruker tittelen Kommunedirektør, og sier i § 13-1 at: «Kommunestyret og fylkestinget ansetter selv en kommunedirektør, som skal være leder av kommunens og fylkeskommunens administrasjon.»

Titler sender ut sterke signaler. Jeg er derfor enig med Koksvik om at en kjønnsnøytral tittel på lederen av kommunens administrasjon er å foretrekke. Å erstatte tittelen rådmann med en kjønnsnøytral tittel vil sende et viktig signal, spesielt til unge jenter. Så har jeg aldri likt tittelen Administrasjonssjef. Tittelen Kommunedirektør kan jeg imidlertid like. Den favner på en god måte hva stillingen som leder av kommunens administrasjon innebærer.

Så ja - jeg vil være modig sammen med Koksvik, men fremmer følgende forslag med en liten endring som alternativ til Koksvik sitt forslag:
vurdering av loven vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet likevel «oppfordre kommunene om å bruke den kjønnsnøytrale tittelen som loven selv bruker på denne stillingen.»

Og hvilken tittel er så dette? Den nye kommuneloven bruker tittelen Kommunedirektør, og sier i § 13-1 at: «Kommunestyret og fylkestinget ansetter selv en kommunedirektør, som skal være leder av kommunens og fylkeskommunens administrasjon.»

Titler sender ut sterke signaler. Jeg er derfor enig med Koksvik om at en kjønnsnøytral tittel på lederen av kommunens administrasjon er å foretrekke. Å erstatte tittelen rådmann med en kjønnsnøytral tittel vil sende et viktig signal, spesielt til unge jenter. Så har jeg aldri likt tittelen Administrasjonssjef. Tittelen Kommunedirektør kan jeg imidlertid like. Den favner på en god måte hva stillingen som leder av kommunens administrasjon innebærer.

Så ja - jeg vil være modig sammen med Koksvik, men fremmer følgende forslag med en liten endring som alternativ til Koksvik sitt forslag:
«Sunndal kommunestyre vedtek å endre dagens stillingsbetegnelse frå rådmann til kommunedirektør, og assisterande rådmann til assisterande kommunedirektør.»

Dette er i tråd med § 13-1 i den nye Kommuneloven av 2018. Det er i tråd med anbefalinger gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i Proposisjon 46 L (2017-2017) til Stortinget. Stillingsbetegnelsen Assisterende rådmann endres tilsvarende til Assisterende kommunedirektør. Og - det blir fylkets første kommunedirektør. Endringen har ingen lønnsmessige konsekvenser.»

Ordføreren sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Sunndal kommunestyre vedtek å endre dagens stillingsbetegnelse frå rådmann til kommunedirektør, og assisterande rådmann til assisterande kommunedirektør.

Spørsmål til ordfører

SP 1/19 Spørsmål til ordføreren i kommunestyret 06.02.2019 - forslag om nedlegging av trafikkstasjonen på Sunndalsøra

Behandling i Kommunestyret - 06.02.2019

Representanten Erling Outzen, SV, la fram følgende spørsmålet i kommunestyret:

«Spørsmål til ordføraren

Kommunestyret 6/2 2019

Etter det eg forstår, har eit konsulentselskap på oppdrag frå regjeringa foreslått nedlegging av mange trafikkstasjonar i distrikta, blant desse trafikkstasjonen på Sunndalsøra.

Dette føyer seg inn i rekka av sentraliseringstiltak vi har sett i seinare tid. Alt skal visst sentraliserast her i landet no, med den regjeringa vi har. Liksomfaglege råd frå verkelegheitsfjerne «konsulentar» med føringar frå oppdragsgivar kjem i staden for sunt folkevett som tar utgangspunkt i korleis landet vårt faktisk er, korleis vi vil at det skal vere, og at det skal bu folk i distrikta au.

Spørsmål: Kva meiner ordføraren vi kan gjere for å hindre nedlegging av trafikkstasjonen på Sunndalsøra?»

Ordfører Ståle Refstie la fram følgende svar på spørsmålet fra Erling Outzen:

«Svar til Erling Outzen i kommunestyremøtet 6.2.2019

Sak: Trafikkstasjonen på Sunndalsøra

Jeg har fått et spørsmål fra Erling Outzen om trafikkstasjonen på Sunndalsøra. Etter det han forstår, har et konsulentselskap på oppdrag fra regjeringa foreslått å legge ned mange trafikkstasjoner i distriktene, blant disse trafikkstasjonen på Sunndalsøra. Videre spør han om hva jeg mener vi kan gjøre for å hindre nedlegging av trafikkstasjonen vår. Jeg er redd jeg må bruke tid på svaret.

Outzen har nemlig forstått saken helt riktig. Konsulentselskapet Capgemini Consulting foreslår å legge ned trafikkstasjonen på Sunndalsøra, samt trafikkstasjonene i Ørsta, Oppdal, Røros, Orkanger og Levanger – og det er bare her i Midt-Norge. Videre foreslår konsulentselskapet å gjøre om trafikkstasjonene i Kristiansund, Molde og Ålesund til mindre servicekontorer. Med en slik organisering skal teoriprøver og praktiske førerprøver klasse B, altså vanlig personbil, kun tilbys på de nye servicekontorene i byebe. Praktiske førerprøver A/A, altså motorsykkel, og tunge klasser, altså storbiler, skal kun tilbys i Ålesund og Stjørdal.

Er det så farlig hva et konsulentselskap mener om dette? Ja! Capgeminis områdegjennomgang av Statens Vegvesen er nemlig bestilt av Finansdepartementet og Samferdselsdepartementet. Basert på rapporten er det gitt føringer om omorganisering av Statens Vegvesen i statsbudsjettet for 2019. Her står det at «*regjeringen vil gjennomføre en reform av trafikant-*

og kjøretøyområdet. Reformen skal legge til rette for fremtidsrettede, brukerorienterte og effektive tjenester gjennom en ny tjenesteleveransemodell og –struktur.»

Samferdselsdepartementet har derfor gitt Vegdirektoratet i oppgave å utrede ny organisering av Statens Vegvesen, herunder ny «*tjenesteleveransemodell og –struktur på trafikant- og kjøretøyområdet*». Forslagene til ny organisering «*skal ta utgangspunkt i tilrådningen til ekstern rådgiver fra områdegjennomgangen*», altså Capgeminirapporten, samt «*Statens vegvesens faglige vurderinger.*» Statens Vegvesen har på sin side sagt at de betrakter en reisetid på opptil to timer – hver veg (!) – som overkommelig for å få utført tjenester som krever fysisk oppmøte, slik som teoretiske førerprøver og oppkjøring.

Hensikten med omorganiseringen er å effektiviser drifta og kutte kostnadene i Statens vegvesen med 1,7 milliarder kroner i året innen 2023. Middelet er færre tjenestesteder og økt digitalisering med selvbetjeningsløsninger for å «*redusere brukernes behov for å oppsøke et fysisk tjenestested*». Målet er 80% selvbetjening. Videre ber samferdselsdepartementet om en «*særlig vurdering av hvilke oppgaver som helt eller delvis kan utføres av private aktører*». I sum betyr dette stor nedbemanning innen Trafikant- og kjøretøyområde i hele landet.

Selvbetjeningsløsninger uten krav om fysisk oppmøte er selvfølgelig et gode også på trafikant- og kjøretøyområdet. Samarbeid med private kan også forenkle en del tjenester, og gjøre dem mer brukervennlige. For eksempel registrerer bilforhandlere allerede kjøretøyene de selger, og verksteder foretar periodisk kjøretøykontroll. En del trafikk- og kjøretøytjenester vil likevel kreve fysisk oppmøte. Dette gjelder blant annet teoretiske og praktiske førerprøver, som dessuten krever ID-kontroll og billedtaking i godkjent fotoautomat.

Om trafikkstasjonen på Sunndalsøra legges ned, vil mange på indre Nordmøre få vel to timers reise hver veg til Vegvesenets nærmeste servicekontor. Om de ikke har bil, blir reisevegen betydelig lenger, og avhengig av kollektivtransport med et begrenset rutetilbud. Alle servicekontorer skal dessuten legges i ytre deler av fylket vårt. Det er etter min mening uholdbart! Det blir spesielt vanskelig for elever i de videregående skolene på indre Nordmøre, både i Sunndal og Surnadal, som da må ta seg fri flere dager for å avlegge førerprøven.

Slike utfordringer blir problematisert av Samferdselsdepartementet. For å opprettholde et godt tjenestetilbud i hele landet, skal Vegdirektoratet derfor foreslå «kompenserende tiltak, som for eksempel «*ambulerende tjenester, dersom ny tjenestestruktur innebærer vesentlige endringer i reiseveg for publikum. Videre skal tjenestetilbudet så langt mulig opprettholdes lokalt inntil avløsende tilbud, enten i forn av selvbetjeningsløsninger eller nye tjenestesteder, er etablert.*» I dette burde det ligge muligheter for et fortsatt godt tilbud til trafikantene på indre Nordmøre.

Problemet er at Statens vegvesen i utgangspunktet mener av vi på indre Nordmøre har akseptabel reiseveg til servicekontorer for fysisk oppmøte i Molde, Kristiansund og Trondheim. Og at Vegvesenet etter eget utsagn mener at kravene til førerprøveavlegging nå er så strenge at tida har gått fra små steder som Sunndal – trafikkbildet her er for enkelt. Prosessen for å nå fram med våre synspunkt er dessuten gjort svært vanskelig.

Rett nok sier oppdraget fra Samferdselsdepartementet at «*Endringer på trafikant- og kjøretøyområdet kan ha betydning for både næringsaktører, og private brukere, lokale myndigheter m.fl. For å sikre god utforming av reformen er det derfor viktig at viktige berørte aktører får bidra inn i de utredninger og vurderinger som skal gjøres.*» Men – denne

medvirkningen skal gjøres gjennom en referansegruppe bestående av tjue store og nasjonale organisasjoner, slik som KS (kommunesektorens organisasjon), NLF (Norges lastebileierforbund) og ATL (Autoriserte Trafikkskolers Landsforbund). Kommuner som Sunndal og Surnadal skal altså komme med våre innspill om lokale forhold gjennom KS sentralt i Oslo, sammen med alle landets kommuner. Lokale næringsaktører skal komme med sine innspill gjennom landsdekkende medlemsorganisasjoner. Med dette har regjeringen, slik jeg ser det, effektivt forsøkt å stoppe all lokal medvirkning og påvirkning.

Og – denne prosessen skal gå fort. Den nye «*tjenesteleveransemodellen og –strukturen på trafikant- og kjøretøyområdet*» skal være avgjort i løpet av 2019. Vegvesenet har fått em nasjonal frist til å komme med sine vurderinger den 10. mai, med intern frist den 12. april. Den nye strukturen skal settes i verk trinnvis fra juni 2020, og være operativ innen 2024. På toppen av det hele har vi altså lite tid til å påvirke prosessen.

Så - tilbake til spørsmålet: Hva kan vi gjøre for å hindre nedlegging av trafikkstasjonen på Sunndalsøra? For det første er vi nødt til å jobbe sammen med andre. Onsdag 30.1 møtte ordførerne på Nordmøre ledelsen for Trafikant og Kjøretøyavdelingen i Møre og Romsdal. Vi ble enige om at Kristiansund og Sunndal jobber videre med saken på vegne av kommunene på Nordmøre. Så blir det viktig å komme med våre innspill gjennom KS Møre og Romsdal, på Strategikonferansen 2019 og fylkesmøtet den 20. og 21. februar. Vi må drive politisk påvirkning for å fremme vår sak. Her oppfordrer jeg alle politiske partier i Sunndal til å bidra. Ordførerne på Nordmøre møter Stortingets Mørebenk på torsdag den 7.2, og skal ta opp saken da. Det er også varslet at Samferdselsministeren kommer til Sunndal den 21.2. Våre synspunkt og bekymringer må i så fall tas opp med ham. Jeg har dessuten invitert Jan-Erik Myhr hit til kommunestyret den 27. mars. Han er seksjonslederen for Trafikant og Kjøretøyavdelingen i Møre og Romsdal. Da ønsker jeg at kommunestyret behandler en sak om trafikkstasjonen på Sunndalsøra, som innspill til Vegvesenets prosess og utgangspunkt for videre politisk arbeid.

Når vi fram? Jeg er dessverre usikker. Vi slåss mot sterke krefter. Viljen til å opprettholde likeverdige statlige tilbud i hele landet er på vikende front. Sentraliseringsiveren i samfunnet er økende, og dagens regjering er en pådriver for sentralisering, noe denne saken er et godt eksempel på. Regjeringen har dessuten gitt store skatteletter som skal finansieres. Uansett verken kan eller skal vi gi oss. Vi krever like gode tilbud på indre Nordmøre som i byer og bynære strøk i resten av landet!»

SP 2/19 Spørsmål til rådmannen i kommunestyret 06.02.2019 - arbeidsavklaringspenger (AAP) og virkningene av nye regler fra 01.01.2018

Behandling i Kommunestyret - 06.02.2019

Varaordfører Janne Merete Rimstad Seljebø, AP, la fram følgende spørsmål i kommunestyret:

«Skriftlig spørsmål til rådmannen i kommunestyremøtet 6.februar 2019.

Spørsmål fra Janne Merete Rimstad Seljebø, Arbeiderpartiet.

Spørsmål om Arbeidsavklaringspenger (AAP) og virkningene av de nye reglene som kom 1. januar 2018.

Å oppleve at man er blitt for syk til å kunne jobbe i den jobben man er glad i og føler at man mestret, er svært krevende for folk.

De som av ulike årsaker har søkt om Arbeidsavklaringspenger (AAP) i Nav befinner seg allerede i en vanskelig situasjon. Man har mistet et yrke man kanskje har hatt i mange år, har en vanskelig helsesituasjon, tap av inntekt og går en usikker fremtid i møte.

Regjeringen vedtok 1.januar 2018 nye regler for AAP med kraftige innstramninger i aktivitetsplikt, og tidsperioden for AAP gikk fra 4 til 3 år.

1.januar i år kom virkningen for de som allerede hadde startet på AAP før 2018, og det betyr at noen av dem da fikk ett år kortere tid på seg for å gjøre seg ferdig med det som var planlagt.

I riksmedia har jeg hørt om folk som hadde fått innvilget 3 årig skolegang som del av AAP, men fordi tiden ble redusert fra 4 til 3 år og de ikke startet skolegang før det hadde gått 1 år, ble de nødt til å slutte på utdanningen, og sto uten penger.

Jeg har og lest at personer fikk avsluttet AAP-ytelsen uten vedtak, og at man ble tvunget over på økonomisk sosialhjelp for å klare seg.

Det jeg ønsker svar på er følgende:

Hvordan er situasjon for innbyggere i Sunndal kommune som går på AAP?
Hvordan merker NAV Sunndal disse nye endringene for våre innbyggere?
Er det innbyggere i Sunndal som ikke fikk vedtak om opphør, før pengene ble stanset?

Er det innbyggere i Sunndal som har blitt tvunget over til økonomisk sosialhjelp fordi de ikke lengre har rettigheter på AAP? Som er for friske til å bli erklært uføre, men har brukt opp tiden i AAP?

Hvilke tiltak gjøres på NAV-kontoret lokalt for å sørge for best mulig oppfølging av de som trenger det?»

Rådmannen v/ Jorunn Fjærli, teamleder i NAV, svarte på spørsmål fra Janne Merete Rimstad Seljebø:

«Svar til Janne Merete Rimstad Seljebø, kommunestyremøte den 6.2.19

Spørsmålene gjelder arbeidsavklaringspenger og virkninger av nye regler og innskjerping av praksis.

Svar fra NAV Sunndal:

Arbeidsavklaringspenger er en hjemlet i folketrygdloven kap. 11. Endringer i dette lovverket er i så måte en sak som ikke kan diskuteres i den enkelte kommune. Det er mer følgene/virkningen av regelendringer og endret praksis man her er ute etter, da spesielt sett opp mot andre stønader som f.eks. økonomisk sosialhjelp.

Spørsmål 1 og 2: Hvordan er situasjonen for de som går på AAP. Hvordan merker NAV Sunndal de nye endringene.

NAV Sunndal forholder seg til- og innretter seg etter de endringer som myndighetene til enhver tid vedtar.

Folketrygdloven kap. 11- 6 stiller vilkår om aktivitet for å motta arbeidsavklaringspenger. Dette er ikke nytt, men kontorene har skjerpet aktivitetskravet med tanke på at man etter 01.01.18 har tre år på å avklare arbeidsevnen.

Aktivitetskravet betyr aktiv behandling med utsikt til bedring av arbeidsevnen og/eller nødvendige og hensiktsmessige arbeidsrettede tiltak mot mål om arbeid.

NAV Sunndal har i høst og i vinter deltatt i et fylkesnettverk sammen med rådgivende overlege og jurist. Alle søknader om arbeidsavklaring har blitt lagt frem i møtet. Nettverket skal kvalitetssikre lik praksis og god kvalitet på arbeidet. Vi opplever en strengere praksis med tanke på inngangsvilkår. Målet med nettverket er ikke å gi flest mulig avslag men å sørge for en mer presis tolkning av lovverket.

NAV har som mål å bidra til flere i arbeid og færre på trygd og NAV Sunndal har større fokus på arbeid og muligheter i alle våre møter med brukerne.

Spørsmål 3. Om det er innbyggere i Sunndal som ikke fikk vedtak om opphør før pengene ble stanset

Vi antar at dette gjelder vedtak som opphører og som ikke blir forlenget fordi vedtak om max. dato på 4 år er nådd og vedkommende ikke fyller vilkårene for unntak.

Når det gjelder vedtak på arbeidsavklaringspenger, er det ingen som får vedtak om opphør. Alle får vedtak ved innvilgelse. I vedtaket står stønadslengden (til og med dato). Følgelig er alle kjent med dato for opphør av penger. Arbeidsavklaringspengene er hele tiden knyttet opp mot vilkår om aktivitet og dette gjenspeiles i en aktivitetsplan som også har en start og sluttdato.

I og med at det er forvaltningsenheten i NAV som fatter disse vedtakene, er dette likt for alle.

Ja, det er innbyggere i Sunndal som ikke har fått forlenget vedtak ut over max. dato fordi de ikke fyller unntaksvilkårene.

Spørsmål 4. Er det innbyggere i Sunndal som har blitt tvunget over på økonomisk sosialhjelp fordi de ikke lengre har rettigheter på AAP? Som er for friske til å bli erklært uføre, men brukt opp tiden i AAP?

Økonomisk sosialhjelp er en subsidiær ytelse og alle personer som er i en vanskelig situasjon kan søke om økonomisk hjelp. Personer som har fått avslag på andre ytelser, kan søke om økonomisk sosialhjelp. Det har skjedd også med denne gruppen. Det er svært viktig at man i perioden man har AAP bruker tiden godt- lager plan og deltar i planlagt aktivitet. Man kan få arbeidsavklaringspenger i 3 år (4 år før 2018). Man kan søke om unntak ut over 3 år. Det er strenge unntaksbestemmelser for å utvide tiden.

Spørsmål 5. Hvilke tiltak gjøres på NAV kontoret lokal for å sørge for best mulig oppfølging av de som trenger det.

Vi har tett og god kontakt med våre brukere. De personer som står et stykke unna arbeid (de med nedsatt arbeidsevne- f.eks. de med AAP) er en prioritert gruppe. NAV Sunndal håndhever aktivitetskravet strengt. Kan opplyse om at overgang til arbeid for personer med nedsatt arbeidsevne var på 55% i snitt for hele 2018 i Sunndal (i fylket som helhet var snittet på 46%).

NAV Sunndal har stort fokus på oppfølging i sykepengeåret. Vi har stort fokus på å tidlig avklare muligheter til tross for sykdom og hva man ikke greier på grunn av sykdom. Dette for å vurdere om personen kan tilbake til sitt ordinære arbeid, eller om det er hensiktsmessig å finne annet arbeid. God oppfølging og tidlig avklaring er også viktig for å hindre inngang til AAP. Dette for å sørge for at brukerne kommer raskt i arbeid og får inntekt slik at de unngår redusert inntekt når sykepengene opphører. Dette er også viktig i et samfunnsøkonomisk perspektiv.

NAV Sunndal har også et stort fokus på å bistå arbeidsgivere med støtte i sykefraværsoppfølgingen. Sammen med NAV arbeidslivssenter tilbyr vi lederstøtte, deltagelse i prosjekter og andre tiltak for å redusere sykefraværet. Dette for å bidra til å hindre utstøting fra arbeidslivet og sørge for at næringslivet får beholde sin arbeidskraft.

Referatsaker

RS 7/19	Klage på Nesset kommune sin tillatelse til mellomlagring av masser på eiendommen gnr. 40, bnr. 51	2017/482
RS 8/19	Etablering av nasjonalt deponi på Raudsand - utvidelse av klagen	2017/482
RS 9/19	Gjennomgang av regional stats inndeling - oppfølging av regionreformen	2016/15779
		OS 06/19
RS 10/19	Kontrollrapport 2018 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Sunndal kommune	2019/361
RS 11/19	Protokoll fra møte i representantskapet i NIR 08.02.2019	2008/2247
		OS 07/19
RS 12/19	Høring til uttalelse - ny kontrollutvalgs- og revisjonsforskrift (frist 02.05.2019)	2019/269
RS 13/19	Protokoll fra representantskapsmøte 18.01.2019 - Møre og Romsdal Revisjon IKS	2015/545
RS 14/19	USS landsmøte 28. - 29.03.2019 på Scandic Hell Hotel i Stjørdal	2011/877
RS 15/19	Besøk av samferdselsminister Jon Georg Dale 21.02.2019	2016/16301
RS 16/19	Oppfølging - regionalt folkemøte om rovdyrpolitikk, Valldal 14.01.2019	2018/2988
RS 17/19	Høring til uttalelse - planprogram for ny regional planstrategi og ny fylkesplan for 2020-2024 (frist 12.04.2019)	2019/491
RS 18/19	Oppreisningsordning for tidligere barnevernsbarn - avslutning av arbeidet	2009/971
		OS 08/19
RS 19/19	Årsrapport 2018 og dokumenter fra årsmøtet 15.02.2019 - ORKide Nordmøre regionråd	2017/499
RS 20/19	Endringer i valgforskriften - foreløpig opptelling som manuell telling m.m.	2018/647
RS 21/19	Videregående opplæring på Indre Nordmøre - uttalelse til Møre og Romsdal fylkeskommune	2019/544
RS 22/19	Høring til uttalelse - Endring av vedtekter for KS - representasjon til Fylkesmøter og Landsting (frist 27.03.2019)	2019/541

PS 14/19 Godkjenning av Strategi for reiselivssatsing i Sunndal 2019 - 2022

Kommunedirektørens innstilling

1. Kommunestyret godkjenner *Strategi for reiselivssatsing i Sunndal 2019 – 2022*
2. Konkretisering av aktuelle tiltak og mulig kommunal (del)finansiering av disse tas opp i forbindelse med kommunens budsjettarbeid og den forestående gjennomgangen av næringsarbeidets organisering i Sunndal.
3. En årlig statusrapport for reiselivsarbeidet bes lagt fram ved utgangen av hvert år. Ansvarlig for rapporteringen er styringsgruppa for reiselivsarbeidet eller den som til enhver tid har det faktiske ansvaret for reiselivsarbeidet i Sunndal.

Behandling i Formannskapet - 14.03.2019

Ordfører Ståle Refstie ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at han er styreleder i Sunndal Næringsselskap AS, som vil bli berørt av saken som tjenesteleverandør. Ståle Refstie fratrådte under behandlingen av habilitetsspørsmålet. Varaordfører Janne Merete Rimstad Seljebø tiltrådte som ordstyrer. Formannskapet erklærte Ståle Refstie inhabil i behandlingen av saken, jf. forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Representanten Stig Rune Andreassen, FrP, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at han har opprettet en facebookside VisitSunndal, som han også har registrert i Brønnøysund og kjøpt domene på, for å fremme reiselivsdestinasjoner i Sunndal. Andreassen fratrådte under behandlingen av habilitetsspørsmålet. Formannskapet erklærte Stig Rune Andreassen habil i behandlingen av saken, jf. forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Formannskapet sluttet seg enstemmig til innstillingen.

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

1. Kommunestyret godkjenner *Strategi for reiselivssatsing i Sunndal 2019 – 2022*
2. Konkretisering av aktuelle tiltak og mulig kommunal (del)finansiering av disse tas opp i forbindelse med kommunens budsjettarbeid og den forestående gjennomgangen av næringsarbeidets organisering i Sunndal.
3. En årlig statusrapport for reiselivsarbeidet bes lagt fram ved utgangen av hvert år. Ansvarlig for rapporteringen er styringsgruppa for reiselivsarbeidet eller den som til enhver tid har det faktiske ansvaret for reiselivsarbeidet i Sunndal.

Behandling i Kommunestyret - 27.03.2019

Ordfører Ståle Refstie ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at han er styreleder i Sunndal Næringsselskap AS, som vil bli berørt av saken som tjenesteleverandør. Ståle Refstie fratrådte under behandlingen av habilitetsspørsmålet. Varaordfører Janne Merete Rimstad Seljebø tiltrådte som ordstyrer. Kommunestyret erklærte Ståle Refstie inhabil i behandlingen av saken, jf. forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Maja Solli, V, la fram følgende utsettelsesforslag:

«Strategien sendes tilbake til arbeidsgruppen som utvides med en representant som har sitt daglige virke innenfor reiseliv. Strategien forbedres med fokus på å nå målgruppen vår: Nasjonale og internasjonale turister som ønsker naturopplevelser. Gruppen bes se nærmere på:

- Nytten av å være med i Visit Nordmøre og Romsdal og finne ut hva som må til for å utnytte denne markedsføringen bedre enn i dag.
- Nytten av tradisjonell kontra digitale markedsføringskanaler.
- Tydeliggjøring av kommunen sin rolle: Hvordan kan den legge til rette for reiselivssatsinga?
- Om finansieringsordninga er innenfor lover og regler
- Hvordan Sunndal kan jobbe for å bli et miljøvennlig reisemål og innarbeide dette i strategien.»

Under debatten om utsettelsesforslaget trakk representanten Maja Solli sitt forslag.

Representanten Einar Mo, SP, la fram følgende tilleggsforslag (nytt punkt 4):

«Planen må ta inn målsettinger og strategien rundt vinterturisme.»

Representanten Maja Solli, V, la deretter fram sitt utsettelsesforslag på nytt, se over.

VOTERING:

Det var 26 voterende.

Utsettelsesforslaget fremmet av Maja Solli falt med 8 mot 18 stemmer.

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret har etter dette fattet slikt vedtak:

Vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner *Strategi for reiselivssatsing i Sunndal 2019 – 2022*
2. Konkretisering av aktuelle tiltak og mulig kommunal (del)finansiering av disse tas opp i forbindelse med kommunens budsjettarbeid og den forestående gjennomgangen av næringsarbeidets organisering i Sunndal.
3. En årlig statusrapport for reiselivsarbeidet bes lagt fram ved utgangen av hvert år. Ansvarlig for rapporteringen er styringsgruppa for reiselivsarbeidet eller den som til enhver tid har det faktiske ansvaret for reiselivsarbeidet i Sunndal.
4. Planen må ta inn målsettinger og strategien rundt vinterturisme.

PS 15/19 Kontrollutvalget i Sunndal - SuSu-programmet

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalget i Sunndal vil rapportere følgende til Sunndal kommunestyre etter gjennomgang av forvaltningen i SuSu-programmet:

1. Kontrollutvalget konkluderer med at kommunen burde ha journalført og arkivert møteinnkallinger, protokoller og annen dokumentasjon fra SuSu-programmet i Sunndal kommune sitt post- og arkivsystem.
2. Kontrollutvalget merker seg at det er ulike oppfatninger av om tildelte midler fra næringsfondet i Sunndal er bevilget og forvaltet etter gjeldende reglement.

   Kontrollutvalget ber om at en ved pågående gjennomgang av næringsarbeidet i Sunndal kommune søker å bringe klarhet i om gjeldende fullmakter er i samsvar med delegeringsreglementet og vedtekter for næringsfondet.
3. Kontrollutvalget konkluderer med at habilitetsvurderinger er gjennomført i 7 av 21 møter i SuSu-programmet. Vurderingene er foretatt i forhold til behandling av 28 søknader om bedriftsretta tiltak. Det er ikke kontrollert om medlemmer i programstyret har deltatt i behandling av saker der habilitetsspørsmålet skulle vært vurdert.
4. Kontrollutvalget konkluderer med at SuSu-programmet, ifølge kommuneloven og Sunndal kommune sitt reglement for arbeidsgodtgjørelse m.v. til kommunale folkevalgte, ikke har myndighet til å fastsette godtgjørelse til programstyret slik det er gjort i programstyret sitt møte 18.10.2013.
5. Kontrollutvalget registrerer at ordføreren har mottatt møtegodtgjørelse fra SuSu i 2014, 2015 og 2016. Ordfører har betalt tilbake mottatt møtegodtgjørelse og erkjent at han i tråd med reglement for arbeidsgodtgjørelse m.v. til kommunale folkevalgte i Sunndal kommune og som ordfører, oppnevnt av kommunestyret, ikke skulle hatt godtgjøring for SuSu-arbeidet.

   Kontrollutvalget konkluderer med at ordfører i tråd med reglement for arbeidsgodtgjørelse i Sunndal kommune ikke skulle ha mottatt godtgjørelse for sitt verv i SuSu-programmet.
6. Kontrollutvalget ber om at Sunndal kommunestyre sørger for at de forhold som blir påpekt fra kontrollutvalget bringes i orden.

Behandling i Kommunestyret - 27.03.2019

Det ble fremmet følgende habilitetsspørsmål i saken:

Ordfører Ståle Refstie ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at han er styreleder i Sunndal Næringsselskap AS. Refstie fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Varaordfører Janne Merete Rimstad Seljebø tiltrådte som ordstyrer. Ståle Refstie ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Representanten Tone Hustad, H, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at hun er styremedlem i SuSu-programmet. Hustad fratrådte under behandlingen av spørsmålet.

Representanten Endre Nisja var innkalt på forhånd og tiltrådte. Tone Hustad ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 1. ledd bokstav e).

Representanten Sander Løken Berntsen, AP, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at hans mor er styremedlem i SuSu-programmet. Løken Berntsen fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Sander Løken Berntsen ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 1. ledd bokstav b).

Representanten Kjell Arne Nerland, FrP, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at han er varamedlem i styret for Sunndal Næringsselskap AS og har deltatt i blant annet budsjettsaker i selskapet. Nerland fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Kjell Arne Nerland ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Representanten Erling Rød, FrP, la fram følgende alternative forslag til innstillingens punkt 2:

«Etter gjeldende reglement er ikke SuSu-programmet et kompetent organ til å forvalte og tildele midler fra Næringsfondet i Sunndal.»

Representanten Erling Outzen, SV, la fram følgende alternative forslag:

«Kommunestyret tar rapporten om SuSu-programmet til orientering.»

VOTERING:
Det var 24 voterende.

Det ble først votert over forslagene som var mest ytterliggående. Innstillingen ble derfor satt opp imot forslaget fra Erling Outzen. Forslaget fra Outzen ble vedtatt med 13 mot 11 stemmer avgitt for innstillingen.

Voteringen over endringsforslaget til innstillingens punkt 2 falt derfor bort.

Kommunestyret har etter dette fattet slikt vedtak:

Vedtak:

Kommunestyret tar rapporten om SuSu-programmet til orientering.

PS 16/19 SuSu-programmet - Avklaringer i forbindelse med bevilgning og forvaltning av midler

Kommunedirektørens innstilling

1. Kommunestyret definerer SUSU-programmet som kommunalt oppgavefellesskap, jfr den nye kommunelovens §19-1.
2. SUSU-avtalen pkt 6.2 oppdateres slik at det er kommunen som oppnevner også de to næringslivsrepresentantene.
3. Kommunestyret stadfester valg av følgende næringslivsrepresentanter etter nominasjon av Sunndal Næringsforening til SUSU programstyre:
    a. Gøril Berntsen – Sparebank 1 SMN
    b. Torstein Ottem – T. Ottem transport AS
4. Kommunestyret delegerer til kommunens 4 programstyremedlemmer i fellesskap å forvalte midlene i tråd med vedtektene i Næringsfondet.
5. Det utbetales møtegodtgjørelse til de kommunalt valgte medlemmene i tråd med kommunens reglement fra 01.01.2018.
6. Fra medlemmene i programstyret skal det ikke kreves tilbakebetaling for utbetalt møtegodtgjørelse for tiden før 2018.
7. Dette vedtaket forutsetter at Surnadal kommune gjennomfører vedtak som medfører at håndteringen blir samsvarende i de 2 kommunene.

Behandling i Kommunestyret - 27.03.2019

Det ble fremmet følgende habilitetsspørsmål i saken:

Ordfører Ståle Refstie ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at han er styreleder i Sunndal Næringsselskap AS. Refstie fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Varaordfører Janne Merete Rimstad Seljebø tiltrådte som ordstyrer. Ståle Refstie ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Representanten Tone Hustad, H, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at hun er medlem i styret for SuSu-programmet. Hustad fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Representanten Endre Nisja var innkalt på forhånd og tiltrådte. Tone Hustad ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 1. ledd bokstav e).

Representanten Sander Løken Berntsen, AP, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at hans mor er medlem i styret for SuSu-programmet. Løken Berntsen fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Sander Løken Berntsen ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 1. ledd bokstav b).

Representanten Kjell Arne Nerland, FrP, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at han er varamedlem i styret for Sunndal Næringsselskap AS og har deltatt i blant annet budsjettsaker i selskapet. Nerland fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Kjell Arne Nerland ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Representanten Erling Rød, FrP, la fram følgende utsettelsesforslag:

«Saken utsettes.»

Representanten Einar Mo, SP, la fram følgende utsettelsesforslag:

«Kommunestyret utsett saka. Kommunedirektøren kontaktar Surnadal med tanke på å få likelydande vedtak i dei to samarbeidande kommunane. Saka blir etter dette lagt fram til behandling i neste kommunestyremøte.»

Utsettelsesforslagene fremmet av henholdsvis Erling Rød og Einar Mo ble sammenfattet i et fellesforslag likelydende Einar Mo sitt forslag.

VOTERING:

Det var 24 voterende.

Utsettelsesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kommunestyret utsett saka. Kommunedirektøren kontaktar Surnadal med tanke på å få likelydande vedtak i dei to samarbeidande kommunane. Saka blir etter dette lagt fram til behandling i neste kommunestyremøte.

PS 17/19 Finansiering programfag breddeidrett Sunndal videregående skole

Kommunedirektørens innstilling

Formannskapet vedtar å utbetale et tilskudd til programfag breddeidrett ved Sunndal videregående skole på kroner 150 000 pr skoleår i 3 år fra og med skoleåret 2019 -2021. Tilskuddet forutsetter at elevtallet pr år er på minimum 10 elever. Tilskuddet dekkes gjennom disposisjonsfondet.

Behandling i Teknikk-, miljø- og kulturutvalget - 13.03.2019

Sander Løken Berntsen ba utvalget vurdere hans habilitet til å delta under behandling av TMK-sak 17/19, på grunn av at hans far er rektor ved Sunndal videregående skole. Jf. Fvl. § 6, første ledd, bokstav b. Utvalget vedtok enstemmig at Sander Løken Berntsen er habil til å delta i behandling av saken.

Linn Rødset ba utvalget vurdere hennes habilitet til å delta under behandling av TMK-sak 17/19, på grunn av at hun er ansatt ved Sunndal videregående skole. Jf. Fvl § 6, andre ledd. Utvalget vedtok enstemmig at Linn Rødset er habil til å delta i behandling av saken.

PS 20/19 Sammenslåing av Møre og Romsdal Revisjon IKS og kommunerevisjonsdistrikt nr 3 i Møre og Romsdal IKS (komrev3)

Kommunedirektørens innstilling

1. Sunndal kommune slutter seg til samvirkeforetaket med navn Møre og Romsdal revisjon SA.
2. Sunndal kommune godkjenner utkastet til vedtekter.
3. Som representant til årsmøtet i Møre og Romsdal revisjon SA blir _____ valgt.

   Følgende vararepresentanter blir valgt i rekkefølge:

   1.

   2.

   3.

   4.
4. Sunndal kommune vedtar at Møre og Romsdal Revisjon IKS blir oppløst, og egenkapitalen blir tilbakeført eierne i henhold til gjeldende regler.
5. Sunndal kommune godkjenner at kontorutstyr og lignende i Møre og Romsdal Revisjon IKS blir overført til Møre og Romsdal revisjon SA. Ansatte i Møre og Romsdal Revisjon IKS får tilbud om stilling i Møre og Romsdal revisjon SA i tråd med kapittel 16 i Lov om arbeidsmiljø.
6. Sunndal kommune godkjenner at pensjonsforpliktelser på tidligere ansatte i Møre og Romsdal Revisjon IKS blir fordelt på eierkommunene.
7. Sunndal kommune øker rammen til økonomiavdelingen med kr 105 000 for å dekke estimert andel av utgifter til pensjon for Møre og Romsdal Revisjon IKS.

Behandling i Kommunestyret - 27.03.2019

Saken ble foreslått utsatt i forbindelse med godkjenning av dagsorden. Kommunestyret ga sin tilslutning til dette. Saken ble derfor ikke åpnet for realitetsbehandling.

PS 21/19 Årsmelding 2018 for Sunndal eldreråd

Rådmannens innstilling

Sunndal kommunestyre tar årsmelding for eldrerådets virksomhet i 2018 til etterretning.

Behandling i Eldrerådet - 05.02.2019

Eldrerådet sluttet seg enstemmig til innstilingen.

Eldrerådet fremmer slik innstilling til kommunestyret:

Sunndal kommunestyre tar årsmelding for eldrerådets virksomhet i 2018 til etterretning.

Spørsmål til ordfører

SP 3/19 Spørsmål til kommunedirektøren i kommunestyret 27.03.2019 - universell utforming, statusgjennomgang for alle etater i Sunndal kommune

Behandling i Kommunestyret - 27.03.2019

Representanten Edgar Gundersen, AP, la fram følgende skriftlige spørsmål:

«Spørsmål til kommunedirektøren

Som ledere i 2 utvalg med særlig ansvar for universell utforming, ønskes det at administrasjon gjennomfører en helhetlig statusgjennomgang for alle etater i kommunen. Dette for å bedre tilretteleggingen for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Spørsmålsstillerne har fått tilbakemeldinger om hvordan Sunndal kommune håndterer dette med universell utfordring og gjennomføring. Eksempelvis lagring av snø på handikapparkering, ikke gode nok oppmerkede plasser etc.

I 2018 tok elever i grunnskolen opp tema om universell utfordring også i det private næringsliv. De fant områder på skilting, høye betalingsautomater, dårlig belysning mm.

Hensikten med dette spørsmål er å sette fokus for å få en samlet oversikt og innlede et administrativ/politisk samarbeide. Dette vil være med på å skape en prosess til en bedre hverdag, for de med nedsatt funksjonshemming.»

Kommunedirektør Randi Dyrnes la fram følgende svar på spørsmålet:

«Spørsmål ang universell utforming:
Universell utforming er gjeldende på veldig mange områder.
Det vi oftest forbinder med det er universell utforming av bygg. Men det gjelder på så mange flere områder: Da vi innførte ny økonomirapportering med røde og grønne symboler – glemte vi helt universell utforming.
Spørsmålene her gjelder en helhetlig statusgjennomgang for alle etater i kommunen for å bedre tilretteleggingen for mennesker m nedsatt funksjonsevne.

Når det gjelder bygg har vi løpende dialog med Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne. I alle byggeprosjekter opprettes det en referansegruppe der rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne oppnevner sin representant. Representanten har spesielt fokus på universell utforming, lys, lyd, stigningsforhold på ramper, tilgang til bygg osv.

Ellers fokuserer også eiendomstjenesten på universell utforming også i de mindre prosjektene, der vaktmestrene har løpende dialog med brukerne av de ulike byggene. Brukerne tas med på råd for å få byggene så universelt utformet som mulig. Vi har en del eldre bygningsmasse der alt ikke er helt på topp, men mener det skal være innenfor det som kan forventes.

Når det gjelder eksemplene på snø handicap-plasser, så er dette en glipp, eller en midlertidig løsning ved store snøfall. Dette er det fokus på blant våre mannskaper.
Oppmerking av parkeringsplasser er også et punkt som sjekkes kontinuerlig og utbedres i sommerhalvåret.

Kommunalteknisk tjeneste har årlige midler kr. 0,5 mill. til trafikksikkerhet,- noe som i stor grad blir benyttet til slike formål, eksempelvis ny gatebelysning og gang-/sykkelveger.
Totalt sett er Sunndal en mønsterkommune på dette området i forhold til mange andre. Det betyr ikke at vi ikke kan bli bedre. Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne er en meget viktig medspiller,

som har påpekt forbedringspunkter, som vi fortløpende har utbedret, som for eksempel nedsenking av fortauskanter ved fotgjengeroverganger mm.

Det vil være et meget omfattende arbeid å få en samlet oversikt på universell utforming, og det vil kreve betydelige ressurser på å kartlegges. En slik kartlegging vil også skape forventninger om endringer, som sannsynligvis kan bli krevende å innfri. For all del – det fins enkle og rimelige løsninger på mange utfordringer, som kommunen gjerne bidrar med, fra dag til dag.

Kommunedirektøren vil ta dette med som innspill på mulig fokusområde i neste planleggingsperiode – og vi tar det også med som innspill i den nye samfunnsplanen. Utover det ønsker vi at det kommer innspill daglig på forbedringsmuligheter.»

RS 30/19

Foto: Britt Lovise Braaten

Årsrapport for 2018

Skatteoppkreveren for Oppdal og Sunndal Sunndal kommune

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet 3
1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse 3
1.2 Internkontroll 4
1.3 Skatteutvalg 4
1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen 4

2. Skatteregnskapet 5
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet 5
2.2 Vurdering av skatteinngangen 5
2.3 Margin 5

3. Innfordring av krav 6
3.1 Restanseutviklingen 6
3.2 Innfordringens effektivitet 8
3.3 Særnamskompetanse 9

4. Arbeidsgiverkontroll 9
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen 9
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller 9
4.3 Resultater fra kontrollene 9
4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten 9
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører 10
4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak 10

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

Skatteoppkreverne skal i henhold til Skatteoppkreverinstruksen § 2-9 nr. 1 utarbeide en årsrapport i samsvar med retningslinjer gitt av Skattedirektoratet. I henhold til § 3-3 nr. 2 skal skatteoppkreveren også utarbeide et årsregnskap som vedlegges årsrapporten.

Årsrapporten skal omhandle hvordan oppgavene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll er ivaretatt ved skatteoppkreverkontoret.

1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse

Organisering

Britt Lovise Braathen	Skatteoppkrever 100% stilling (50% for Sunndal)
Kari Storset	Økonomikonsulent 60% stilling (30% for Sunndal)
Per Ole Bratset	Økonomikonsulent 50% stilling (25% for Sunndal)
Merete Hoås Sveen	Økonomikonsulent 50% stilling (25% for Sunndal)

Kari Storset ble pensjonist fra 31.07.18. Merete Hoås Sveen har overtatt føringen av skatteregnskapene.

På grunn av redusert bemanning har Nordmøre Kemnerkontor bistått med ressurser til drift av kontoret. Kemneren ved Nordmøre Kemnerkontor er konstituert som skatteoppkrever fram til 31.03.19.

Skatteoppkreverkontoret er organisert som et kommunalt samarbeid for Oppdal og Sunndal kommune. Personalressursen fordeles med ca. en halvpart til hver av kommunene.

Arbeidsgiverkontrollen blir utført i et interkommunalt samarbeid med kjøp av tjenester fra Nordmøre Kemnerkontor. Aktiviteten utgjør for 2018 43% av et årsverk.

Ressurser

For 2018 er det 1,43 årsverk ved skatteoppkreverkontoret som benyttes til skatteoppkreverfunksjonen.

Tabellen viser ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk per område

	Årsverk	**%-andel fordelt**
Skatteregnskap	0,30	21 %
Innfordring	0,60	42 %
Arbeidsgiverkontroll	0,43	30 %
Administrative oppgaver	0,10	7 %
SUM	**1,43**	**100 %**

Vurdering av ressurssituasjon og kompetanse

Skatteregnskap: Kontoret har god formell kompetanse, samt ansatte med lang erfaring i føring av skatteregnskap. Ansatte har i løpet av året deltatt på kurs i regi av Skatt Midt-Norge for å oppdatere seg på nye regler/rutiner.

Innfordring: Kontoret har bygget opp god kompetanse på innfordring. Ansatte har gjennomført kurs i regi av Skatt Midt-Norge, samt videreutdanning gjennom skatteetaten i samarbeid med Universitet i Agder.

Arbeidsgiverkontroll: Deltar i interkommunalt samarbeid med kjøp av tjenester fra Nordmøre Kemnerkontor. Ordningen fungerer godt og det er god kommunikasjon mellom Nordmøre Kemnerkontor og Skatteoppkreveren for Oppdal og Sunndal.

1.2 Internkontroll

Skatteoppkreveren for Oppdal og Sunndal har organisert interkontroll ved kontoret i samsvar med gjeldende instruks og retningslinjer. I tillegg til generelle rutinebeskrivelser fra skattesystemet Sofie, er det utarbeidet egne rutinebeskrivelser ved kontoret som jevnlig oppdateres.

Følgende verktøy er disponible for å sikre god internkontroll ved skatteoppkreverfunksjonen:

- Virksomhetsplan.
- Kontrollplan.
- Faste avdelingsmøter med gjennomgang av resultater, måloppnåelse og korrigering ved avvik fra fremdriftsplanen.
- Resultatrapport vedrørende innfordringstiltak, innfordringsresultater, restanseutvikling, antall kontroller, endringsforslag inntekt og arbeidsgiveravgift.
- Månedlig rapportering fra arbeidsgiverkontrollen med fullstendig oversikt.
- Rutinemessig oppfølging av arbeidslistene.
- Månedlig uttak av rapporter fra SOFIE.
- Avstemming og kontrollskjema.
- Fullmakter. Våre fullmakter fremgår i SOFIE.
- Medarbeidersamtaler.
- Årsrapport.

Skatteoppkreveren mener internkontrollen og rutinebeskrivelsene ved kontoret er tilfredsstillende.

1.3 Skatteutvalg

Skatteoppkreveren for Oppdal og Sunndal har ikke mottatt søknader om lemping/ettergivelse av skattekrav i 2018.

1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har ikke gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverfunksjonen i 2018.

Skatteoppkreverkontoret er ikke gitt pålegg.

2. Skatteregnskapet

Skatteoppkreverens arbeid med skatteregnskapet innbefatter regnskapsføring, regnskapsavleggelse, behandling av inn- og utbetalinger, krav, periodisk oppgjør og fordeling til skattekreditorene.

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren bekrefter at skatteregnskapet for 2018 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

2.2 Vurdering av skatteinngangen

Det vedlagte årsregnskapet viser skatteinngangen for regnskapsåret 2018.

Total skatte- og avgiftsinngang i forhold til foregående regnskapsår

Skatteregnskapet viser hva som totalt er innbetalt av skatter, forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift fra bedrifter og personlige skatteytere med skatteplikt til kommunen. I tillegg gir skatteregnskapet oversikt over samtlige restanser basert på utliknede og forhåndsutskrevne beløp.

Skatteregnskapet for 2018 viser at det er innbetalt 755.396.529 kroner i skatt og arbeidsgiveravgift. Til sammenligning ble det innbetalt 745.487.760 kroner i 2017. Det er en økning på 9.908.769 kroner eller 1,33 % i forhold til 2017.

Innbetalte skatter, tvangsmulkt, forsinkelsesrenter og innfordringsinntekter økte med 0,94 %, mens innbetalt arbeidsgiveravgift økte med 3,62 % i forhold til 2017.

Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Kommunens andel av skatteinngangen i 2018 var 203.672.258 kroner mot 195.106.239 kroner i 2017. Dette utgjør en økning på 8.566.019 kroner eller 4,39 % i forhold til 2017.

Skatteørene fastsettes innenfor et samlet opplegg for kommuneøkonomien. Fastsettingen blir sett i sammenheng med utviklingen i skattegrunnlagene, endringer i personbeskatningen og fordelingen av inntektene til kommuner og fylkeskommuner mellom overføringer og skatter. I kommuneproposisjonen for 2018 ble det signalisert at skatteørene skulle fastsettes ut fra det mål at skatteinntektene til kommunesektoren skulle utgjøre ca. 40 % av de samlede inntektene. Dette ble lagt til grunn ved fastsettelsen av skatteørene for kommunene. De kommunale skatteørene for 2018 ble fastsatt av Stortinget til 11,80 %, som er uendret fra 2017

2.3 Margin

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal skatteoppkrever holde tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal brukes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

Tabellen under viser marginavsetning for inntektsårene 2017 og 2018.

	per 31.10.2018 (inntektsåret 2017)	per 31.12.2018 (inntektsåret 2018)
Innestående margin	8 009 898	50 479 857
For mye avsatt margin	8 009 891	
For lite avsatt margin		
Prosentsats	9 %	9 %

Kommentarer til marginavsetningen

For inntektsåret 2015 var det avsatt 8,2 mill. kroner for mye til bruk ved marginoppgjøret. For inntektsåret 2016 var det avsatt 7,8 mill. kroner for mye til bruk ved marginoppgjøret. For inntektsåret 2017 var det avsatt 8,0 mill. kroner for mye til bruk ved marginoppgjøret. Dette viser at det i den senere tid er avsatt tilstrekkelig med midler til dekning av marginoppgjøret.

Marginprosenten ble endret til 9 % fra 01.03.12.

Skatteoppkreveren ser ingen grunn til å foreslå endring av marginprosenten.

3. Innfordring av krav

I henhold til skatteoppkreverinstruksen § 4-3 skal innfordring iverksettes uten unødig opphold etter forfall, og gjennomføres etter en helhetlig vurdering. Ved vurdering av innfordringstiltak skal skatteoppkreveren legge avgjørende vekt på tiltak som enkeltvis eller samlet bidrar til at oppgjør kan skje hurtig og effektivt, samtidig som det overfor skyldner blir utvist den hensynsfullhet og varsomhet som forholdene tillater.

3.1 Restanseutviklingen

Totale restanser og berostilte krav

Tabellen viser totale restanser og berostilte krav for 2018 og 2017, samt endring fra i fjor for restanse og berostilte krav.

Skatteart	Restanse 31.12.2018	Herav berostilt restanse 31.12.2018	Restanse 31.12.2017	Herav berostilt restanse 31.12.2017	Endring i restanse Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	9 942 155	0	10 359 036	0	-416 881	0
Arbeidsgiveravgift	205 138	0	174 360	0	30 778	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Finansskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	307 064	0	122 628	0	184 436	0
Forskuddsskatt	0	0	15 000	0	-15 000	0
Forskuddsskatt person	1 084 039	0	1 216 846	0	-132 807	0
Forskuddstrekk	197 133	0	332 222	0	-135 089	0
Gebyr	0	0	0	0	0	0
Innfordringsinntekter	487 731	0	365 331	0	122 400	0
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	0	0	54 729	0	-54 729	0
Restskatt person	7 388 468	0	7 725 147	0	-336 679	0
Tvangsmulkt	272 582	0	352 773	0	-80 191	0
Sum restanse diverse krav	860	0	860	0	0	0
Diverse krav	860	0	860	0	0	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	9 943 015	0	10 359 896	0	-416 881	0

Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Det har vært positiv utvikling av restansesituasjonen. Restansene er redusert med ca. 0,4 mill. kroner i løpet av året. Der er særlig for forskuddsskatt og restskatt person, samt forskuddstrekk det er registrert nedgang i restansene. Årsaken til nedgang i restanser er aktiv innfordring ved bruk av tilgjengelige innfordringsmiddel.

Skatteregnskapet SOFIE er et godt verktøy til å holde god kontroll og til å drive aktiv innfordring. Flere større enkeltsaker har funnet sin løsning i 2018 – det kan være oppgjør der innfordringen har pågått over lang tid eller avslutting av gjeldsordnings– og konkurssaker.

Det er ingen krav i skatteregnskapet som er stilt i bero.

Skatteoppkreveren for Oppdal og Sunndal har merket seg nedgangen i restanser og er av den oppfatning at restansesituasjonen er under god kontroll.

Innbetalt skatt fra personlige skatteytere og selskaper i 2018 viser en økning med ca. 8,6 mill. kroner eller 4,39 % i forhold til 2017. For arbeidsgiveravgift var økningen 3,9 mill. kroner eller 3,62 % i forhold til 2017.

Det er meldt krav i flere konkursbo og gjeldsordninger som fortsatt er under behandling. Behandlingen av konkursbo tar ofte lang tid. Det samme gjør gjennomføring av gjeldsordning etter gjeldsordningsloven. Erfaringsmessig gir sluttbehandling av konkursbo og gjennomføring av gjeldsordninger liten eller ingen dekning til kreditorene.

Sum avskriving i 2018 var kr 340.692,-. Sum ettergivelse av krav kr 0,-.

Restanser eldre år

Tabellen viser totale restanser eldre år og restansene på restskatt person for de samme årene.

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2016	2 587 792	2 416 914
2015	471 296	434 396
2014	140 010	57 000
2013 – 2000	4 640 054	----------

Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Skatteoppkreveren i Oppdal og Sunndal er av den oppfatning at restansesituasjonen for eldre krav er under god kontroll. Flere eldre saker har blitt løst i løpet av 2018, enten ved innfordring, gjennomført gjeldsordning eller avsluttet konkursbehandling. Enkeltsaker med relativt store beløp har påvirket restansesituasjonen. Det gjennomføres løpende innfordringstiltak mot alle skatterestanser.

Skatteoppkreveren for Oppdal og Sunndal har gjennomgått rapporten "Restanseliste - forelda krav" t.o.m. 31.12.2018.

Nødvendige tiltak for å bryte foreldelsesfristene har blitt iverksatt for krav i skatteregnskapet med nær foreldelse.

Det arbeides kontinuerlig med innfordringen av alle skattekrav ved uttak av restanselister og gjennomføring av nødvendige tiltak. Det gjennomføres utleggstrekk, avholdes utleggsforretninger, begjæres konkurs der det er nødvending.

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2018: 0
Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2018: 0

3.2 Innfordringens effektivitet

Vurdering av resultatet pr. 31.12.2018

Oversikten viser krav, resultat og resultat i forhold til krav pr 31.12.18.

	Krav	Resultat	Resultat i forhold til krav
Restskatt innbetalt	95,0 %	86,1 %	-8,9 %
Arbeidsgiveravgift	99,8 %	99,9 %	0,1 %
Forskuddstrekk	99,9 %	100,0 %	0,0 %
Forskuddsskatt pers	99,2 %	99,5 %	0,3 %
Restskatt upersonlig	99,4 %	100,0 %	0,6 %
Forskuddsskatt upersonlig	99,9 %	100,0 %	0,1 %

Tabellen viser at alle oppsatte mål/krav for Sunndal kommune pr. 31.12.18 ble nådd, med unntak av restskatt personlig. Her er det særlig ett krav som er fastsatt ved skjønn – denne saken er under vurdering/ klagebehandling ved skattekontoret.

Skatteoppkreveren er meget godt fornøyd med resultatet.

Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

Medarbeiderne ved kontoret har arbeidet målbevisst for å oppnå fastsatte mål/krav. Alle tilgjengelige ressurser har vært benyttet planmessig og strategisk innfor rammen av regelverk som regulerer utøvelsen av skatteoppkreverfunksjonen.

Stor innsats fra den enkelte medarbeider har gitt høy innfordringsaktivitet, noe som avspeiler innfordringsresultatet kontoret oppnådde i 2018.

Skatteoppkrevers eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Skatteoppkreveren jobber kontinuerlig med tiltak for å holde effektiviteten på et høyt nivå innenfor rammen av tilgjengelige ressurser.

Medarbeiderne ved kontoret deltar på kurs og seminar som blir arrangert av skatteetaten. En medarbeider ved kontoret har gjennomført videreutdanning arrangert av skatteetaten i samarbeid med Universitetet i Agder i 2018.

Stabil bemanning og godt arbeidsmiljø har bidratt til god effektivitet. Dette har medført gode resultater i innfordringsarbeidet.

Omtale av spesielle forhold

En person har vært sykemeldt store deler av 2018 etter en ulykke. En medarbeider ved kontoret gikk av med pensjon 31.07.18.

3.3 Særnamskompetanse

Skatteoppkreveren i Oppdal og Sunndal har benyttet sin mulighet med særnamskompetanse til å avholde utleggsforretninger.

Det ble avholdt totalt 117 utleggsforretninger ved kontoret i 2018 - mot 95 i 2017. Det er en økning på 22 utleggsforretninger. Et langt større antall ble berammet, men fant sin løsning i perioden fram til det tidspunkt utleggsforretningen skulle avholdes.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Det er etablert interkommunalt samarbeid om arbeidsgiverkontrollen mellom kommunene Averøy, Aure, Eide, Gjemnes, Halsa, Kristiansund, Oppdal, Rauma, Rindal, Smøla, Sunndal og Tingvoll. Samarbeidet ble sist utvidet med Oppdal kommune som kom med i ordningen fra 2016. Ordningen blir administrert av Nordmøre Kemnerkontor. Det ble gjennomført 6 kontroller for skatteoppkreveren i Surnadal i 2018.

I 2018 har det vært 5 skatterevisorer ved Nordmøre Kemnerkontor til å utføre arbeidsgiverkontroll. Den ene skatterevisoren har bistått ved føring av skatteregnskapene. Ved utgangen av året 2018 arbeidet følgende personer som skatterevisorer – Viggo Røe, Toivo Brennløkken, Tonny Kornstad, Siw Marita Johansen og Berit Karlsen Dyrnes.

Utgiftene til arbeidsgiverkontrollen fordeles mellom kommunene ut fra krav til antall kontroller. Antall kontroller som skal avholdes, blir fastsatt med grunnlag i antall arbeidsgivere lokalisert i den enkelte kommune

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2018 var 14. Dette utgjør 5,1 % av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2018 var 14. Dette utgjør 5,1 % av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2017 var 14.

4.3 Resultater fra kontrollene

Antall avdekningskontroller med avdekket beløp 3 stk. eller ca. 43 % av avdekningskontrollene. Avdekket beløp inntekt kr 276.602,-, arbeidsgiveravgift grunnlag kr 0,-.

4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten

Arbeidsgiverkontrollen i Sunndal kommune har gjennom kontrollsamarbeidet med Nordmøre Kemnerkontor god orden både på volum og kvalitet på kontrollene som utføres.

Kontrollkravet for 2018 ble oppnådd.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Nordmøre Kemnerkontor har arbeidet aktivt over flere år for utvidelse av kontrollsamarbeidet. Fra 2016 kom Oppdal kommune med som deltaker. I tillegg har Nordmøre Kemnerkontor gjennomført 6 kontroller for skatteoppkreveren i Surnadal kommune.

Kan opplyse at Nordmøre Kemnerkontor har gjennomført en aksjon sammen med skattepatruljen og en A-krim aksjon, begge i Kristiansund.

4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak

Det er ikke gjennomført egne informasjonstiltak ut over informasjon gitt til arbeidsgivere som har tatt kontakt og etterspurt opplysninger rundt regnskap/skattespørsmål. Kontoret har benyttet enhver anledning til å informere om arbeidsgiverkontrollen som kan bistå med informasjon til arbeidsgivere.

Skatteoppkreveren i Oppdal og Sunndal har kunnskap om at nyregistrerte arbeidsgivere i stor grad benytter seg av autoriserte regnskapskontor til å utføre sin regnskapsførsel.

Det ble registrert 49 nye arbeidsgivere i Sunndal i 2018.

Kristiansund, 14.01.18

Skatteoppkreverens signatur

Vedlegg: Årsregnskapet for 2018
Vedlegg til årsregnskapet

Årsregnskap - kommune - sammendag

Dato: 04.01.2019 - 11:51

Utvalgskriterier:

Kommunenr	År	Hovedbokstype
1563	2018	K

Nivå 1	Valgt år	Forrige år
Likvider	54 781 338	52 815 893
Skyldig skattekreditorene	-4 170 585	-3 629 969
Skyldig andre	-130 893	-132 054
Innestående margin	-50 479 857	-49 053 867
Udisponert resultat	-2	-3
Sum	1	0
Arbeidsgiveravgift	-111 149 959	-107 266 484
Finansskatt lønn	-1 023 137	-792 433
Kildeskatt mv - 100% stat	-47 079	-376 459
Naturressursskatt	-16 377 478	0
Personlige skatteytere	-619 331 796	-602 573 870
Tvangsmulkt	-462 928	-181 258
Upersonlige skatteytere	-7 261 933	-34 215 587
Renter	-71 840	-116 470
Innfordring	329 621	34 802
Sum	-755 396 529	-745 487 759
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	111 149 960	107 266 484
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	183 216 665	178 437 945
Fordelt til Fylkeskommunen	43 802 573	41 742 818
Fordelt til Staten	229 944 281	222 924 542
Fordelt til kommunen	203 672 258	195 106 239
Krav som er ufordelt	-1	0
Videresending plassering mellom kommuner	-16 389 207	9 732
Sum	755 396 529	745 487 760
Sum totalt	1	1

14/1-19

v/ö Birgit Sagen

Skatteetaten

Vår dato	Din/Deres dato	Saksbehandler
15.02.2019		Lisa Reinkind
800 80 000	Din/Deres referanse	Telefon
Skatteetaten.no		92660521
Org.nr	Vår referanse	Postadresse
974761076	2019/5209464	Postboks 9200 Grønland
		0134 OSLO

KOMMUNESTYRET I SUNNDAL KOMMUNE
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Kontrollrapport 2018 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Sunndal kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreveren

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av skattebetalingsloven og "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne. Det betyr at skattekontoret:

- plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål
- gjennom mål- og resultatstyring søker å legge til rette for best mulig resultater
- utfører kontroll av skatteoppkreveren

Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverne er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014. Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 16. mai 2018.

Formålet med kontrollen er å avklare:

- om skatteoppkreveren har en tilfredsstillende intern kontroll for utførelsen av sine gjøremål
- om regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsrapport og årsregnskap er i samsvar med gjeldende regelverk
- om utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene er i samsvar med gjeldende regelverk
- om utførelsen av arbeidsgiverkontrollen er i samsvar med gjeldende regelverk

2. Om skatteoppkreveren

Skatteoppkreverkontoret omfatter kommunene Sunndal og Oppdal.

Sum årsverk i henhold til skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2018	Antall årsverk 2017	Antall årsverk 2016
1,4	1,4	1,6

3. Måloppnåelse

Skatte- og avgiftsinngang
Skatteoppkreverens frist for avleggelse av årsregnskapet og årsrapporten er 20. januar 2019. Skattekontoret har mottatt regnskapet innen fastsatt frist.

Årsregnskapet for Sunndal kommune viser per 31. desember 2018 en skatte- og avgiftsinngang[1] til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 755 396 529 og utestående restanser[2] på kr 9 943 015.

Innkrevingsresultater
Tabellen viser innkrevingsresultatene per 31. desember 2018 for Sunndal kommune.

	Resultatkrav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav for regionen (i %)
Restskatt personlige skattytere 2016	95,00 %	86,09 %	96,63 %	96,94 %
Forskuddstrekk 2017	99,90 %	99,95 %	99,98 %	99,95 %
Forskuddsskatt personlige skattytere 2017	99,20 %	99,49 %	100,00 %	99,51 %
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2017	99,90 %	100,00 %	99,96 %	99,95 %
Restskatt upersonlige skattytere 2016	99,40 %	100,00 %	96,40 %	99,08 %
Arbeidsgiveravgift 2017	99,80 %	99,93 %	99,90 %	99,86 %

Skatteoppkreveren har nådd alle kravene unntatt for restskatt personlige skattytere. Skatteoppkreveren forklarer i sin rapportering til Skatteetaten at det meste av denne restansen består av en stor restskatt fastsatt ved skjønn, og at saken er til behandling ved skattekontoret.

Resultater for arbeidsgiverkontrollen
Skatteoppkreveren for Sunndal kommune er tilsluttet den interkommunale kontrollordningen ved Nordmøre Kemnerkontor.

Resultater for kommunen per 31. desember 2018 viser følgende i henhold til skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere i kommunen/ kontrollordningen	Minstekrav antall kontroller (5 % av arbeidsgiverne)	Antall utførte kontroller i 2018	Utført kontroll 2018 (i %)	Utført kontroll 2017 (i %)	Utført kontroll 2018 region (i %)
276	14	14	5,1 %	5,0 %	4,2 %

Det er utført tilstrekkelig antall kontroller.

[1] Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene
[2] Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

4. Skattekontorets kontroll av skatteoppkreveren

Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne i regionen utføres i henhold til en årlig plan, hvor behovet for kontroll av områdene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll vurderes overordnet for hver skatteoppkrever. Samtlige områder vil derfor nødvendigvis ikke bli kontrollert hvert år.

Skattekontoret har for 2018 utført kontorkontroller av skatteoppkreveren for området skatteregnskap.

Det er ikke gjennomført stedlig kontroll i 2018.

Skatteoppkrevers overordnede internkontroll
Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av årsregnskap
Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

Med hilsen

Ida Moen
Skatteetaten

Lisa Reinkind

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

For ettertiden kan spørsmål til Skatteetaten om oppfølging av skatteoppkreverne rettes til:

- oppfolging-skatteoppkrever@skatteetaten.no for skatteregnskaps- og innkrevingsområdet
- SKOstyringAGK@skatteetaten.no for arbeidsgiverkontrollområdet

Kopi til: Skatteoppkreveren for Sunndal kommune
Kontrollutvalget for Sunndal kommune
Rådmann/administrasjonssjef for Sunndal kommune
Riksrevisjonen

SUNNDAL ENERGI KF

P R O T O K O L L

Den 05.02.2019 kl 09.00 – 11.00 ble det holdt styremøte på Sunndal Energi KF sitt kontor.

Tilstede: Janne Merete Rimstad Seljebø, Arne Magne Rønningen, Sander Løken Berntsen, Einar Mo, Stig Rune Andreassen, Anders Nedal og Terje Monsøy

Forfall: May Jorid Strand

Daglig leder Kolbjørn Solem møtte ikke på grunn av sykdom.

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

Sak 01/19 **GODKJENNING AV MØTEINNKALLING**

Vedtak: Styret i Sunndal Energi godkjenner møteinnkallingen, men sak 5,7 og 8 ble vedtatt utsatt til neste styremøte. Sak 5/2019 ble vedtatt unntatt offentlighet jfr. Offentlighetslovens §13.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 02/19 **GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA STYREMØTET 20. NOVEMBER 2018**

Vedtak: Styret i Sunndal Energi godkjenner møteprotokollen fra styremøtet 20. november 2018.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 03/19 **ORIENTERING OM KRAFTPRISEN/KRAFTMARKEDET**

Vedtak: Styret i Sunndal Energi tar saken til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 04/19 **SPONSORMIDLER 2019**

Vedtak: Styret i Sunndal Energi KF vedtar av budsjettert sponsorbeløp på kr. 250.000,- kan daglig leder utdele inntil kr. 70.000 – før hovedtildeling.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 06/19 **MØTEPLAN FOR STYRET I SUNNDAL ENERGI KF I 2019**

Vedtak: Styret i Sunndal Energi KF vedtar følgende ordinære møteplan for 2019:

5. februar (tirsdag)
12. februar (tirsdag)
26. mars (tirsdag)
7. mai (regnskap og årsberetning) (tirsdag)
11. juni (tirsdag)
27. august (tirsdag)
1. oktober (tirsdag)
19. november (budsjett) (tirsdag)

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Janne Merete Rimstad Seljebø
leder
sign.

Kolbjørn Solem
daglig leder

Kopi:
Ordføreren
Rådmannen
Sekretær i kontrollutvalget

SUNNDAL ENERGI KF

PROTOKOLL

Den 12.02.2019 kl 13.00 -16.00 ble det holdt styremøte på Sunndal Energi KF sitt kontor.

Tilstede: Janne Merete Rimstad Seljebø, Arne Magne Rønningen, May Jorid Strand, Einar Mo, Stig Rune Andreassen, Anders Nedal og Terje Monsøy

Forfall:

Fra administrasjonen møtte daglig leder Kolbjørn Solem, men deltok ikke under behandling av sak 18/2019.

Anders Nedal har tidligere blitt vurdert som inhabil i saker som omhandlet Driva Kraftverk DA sitt salg av eierandeler i Småvoll kraftverk AS. Siden salget nå er endelig avklart anser styret at det ikke lengre foreligger «..særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet» med henvisning til fvl.§ 6 andre ledd. Anders Nedal deltok derfor under behandling av sak 14/2019.

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

Sak 11/19 GODKJENNING AV MØTEINNKALLING

Vedtak: Styret i Sunndal Energi godkjenner møteinnkallingen.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 12/19 LOGO

Vedtak: Styret i Sunndal Energi gir administrasjonen anledning til å få laget noen forslag til logo for Sunndal Energi i framtiden.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Janne Merete Rimstad Seljebø
leder
sign.

Kolbjørn Solem
daglig leder

Kopi:
Ordføreren
Rådmannen
Sekretær i kontrollutvalget

SUNNDAL ENERGI KF

PROTOKOLL

Den 19.03.2019 kl 09.00 – 13.00 ble det holdt styremøte på Sunndal Energi KF sitt kontor.

Tilstede: Janne Merete Rimstad Seljebø, Arne Magne Rønningen, May Jorid Strand, Einar Mo, Stig Rune Andreassen, Anders Nedal og Terje Monsøy

Forfall:

Arne M. Rønningen ble først vurdert som inhabil i sak 26/2019 på grunn av at han er gift med en part i en del av saken (søker # 7: Støtteforeningen for Sunndal Pensjonistsenter). Det ble derfor vedtatt å ta ut og behandle denne søknaden om sponsormidler særskilt som en egen sak, ny sak 28/2019. Vedtaket ble gjort med henvisning til fvl.§ 6 c) (habilitetskrav); *«En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part».*
Arne M. Rønningen deltok derfor ikke under behandling av sak 28/2019, men ble vurdert som habil under behandling av sak 26/2019 etter at søker #7 var tatt ut. Sak 28/2019 ble behandlet før sak 26/2019.

Fra administrasjonen møtte daglig leder Kolbjørn Solem. I sak 24 deltok nettsjef Geir Sæther. I sak 25 deltok økonomisjef Mette Kårvatn Sande.

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

Sak 19/2019 GODKJENNING AV MØTEINNKALLING

Vedtak: Styret i Sunndal Energi godkjenner møteinnkallingen med tillegg av en sak, ny sak 28/2019, « Søknad om sponsormidler til Sunndal Pensjonistsenter». Denne ble vedtatt behandlet som egen styresak på grunn av at styrets nestleder, Arne Magne Rønningen ble vurdert som inhabil i behandling av denne søknaden.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 20/2019 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA STYREMØTET 5. OG 12. FEBRUAR 2019

Vedtak: Styret i Sunndal Energi godkjenner møteprotokollen fra styremøtet 5. og 12. februar 2019.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 21/2019 ORIENTERING OM KRAFTPRISEN/KRAFTMARKEDET

Vedtak: Styret i Sunndal Energi tar saken til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 22/2019 ORIENTERING OM SYKEFRAVÆRSTALLENE FOR 2018

Vedtak: Styret i Sunndal Energi KF tar saken til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 23/2019 ORIENTERING OM KRAFTFORBRUK I 2018

Vedtak: Styret i Sunndal Energi KF tar saken til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 24/2019 AVBRUDDSSTATISTIKK FOR 2018

Vedtak: Styret i Sunndal Energi KF tar saken til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 25/2019 ORIENTERING OM STATUS FOR REGNSKAPET FOR 2018

Vedtak: Styret i Sunndal Energi KF tar saken til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 26/2019 TILDELING AV SPONSORMIDLER FRA SUNNDAL ENERGI FOR 2019

Vedtak: Styret i Sunndal Energi KF vedtar å tildele lag og organisasjoner sponsorstøtte for 2019 i henhold til vedlagte liste datert 19.03.2018. Styret gjorde vedtak om å dele ut kr. 151 000,-. De siste kr. 14 000,- overlates til daglig leder å fordele ut fra søknader som kommer inn gjennom året.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 28/2019 SØKNAD OM SPONSORMIDLER TIL SUNNDAL PENSJONISTSENTER

Vedtak: Styret i Sunndal Energi vedtar at det ikke skal tildeles sponsormidler til Sunndal pensjonistsenter.

Dissens i styret. Avstemningen viste 3-3, men forslaget fikk ikke flertall på grunn av styreleder sin dobbeltstemme.

PROTOKOLL
Møte i styret nr. 1 - 2019

Tidspunkt:
Torsdag 14. februar 2019 kl. 12.00.

Sted:
Quality Hotel Grand, Kristiansund

Protokoll sendes:
Styrets medlemmer og varamedlemmer
Representantskapets leder
Ordførere, rådmenn og tekniske sjefer (eller tilsvarende) i NIR-kommunene
Kontrollutvalgene
Møre og Romsdal Revisjon IKS (NIRs revisor)
Øvrige tilstedeværende på møtet

Saker til behandling:
01/19 Årsberetning og årsregnskap for 2018
02/19 Utvidet rett til bruk av egenmeldinger

Medlemmer til stede:

Aure/Smøla:	Anna Lovisa Melland (1. vara)
Averøy:	Svein Kongshaug
Halsa/Tingvoll:	Solvår Skogen Sæterbø
Kristiansund:	Maritta Ohrstrand
Oppdal:	Eli Dahle
Rauma:	Marit Moltubakk (1.vara)
Sunndal:	Eilif Lervik

Forfall:
Birger Træthaug fra Smøla og David Grøvdal fra Rauma.

I tillegg møtte:
Representantskapsleder Henrik Stensønes.
Pål Harstad og Hilde Ødegaard Harstad fra administrasjonen.

Felles møte med HAMOS-styret
Dette var et felles møte for styrene i HAMOS og NIR. Av den grunn var orienteringssakene ikke som i et ordinært styremøte.

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Styret fattet følgende enstemmige

v e d t a k :

Innkalling og saksliste godkjennes.

SAKER TIL ORIENTERING

SESAM

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Saken er behandlet i alle eierkommunene. Det har vært positive vedtak i alle kommuner, bortsett fra Rauma som går ut av NIR.

Det avventes noen juridiske avklaringer i forhold til Trondheim kommune før saken er klar til behandling i selskapene. Tiden benyttes til å gjøre ytterligere sonderinger i forhold til tilgjengelige teknologier.

Fullstendig sak vil komme senere.

ReMidt

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Det jobbes nå med beslutningsgrunnlag og forslag til selskapsavtale, felles renovasjonsforskrifter og felles slamforskrifter.

Det har vært møter med Kristiansund, Oppdal og Sunndal som har flest ansatte som blir berørt av prosjektet.

Informasjonsmøte og fellessamling med berørte ansatte i HAMOS, NIR og NIR-kommunene blir helga 16.-17. februar.

Felles repskapsmøte/eiermøte på Orkanger blir 25. april.

Styret fattet følgende enstemmige

v e d t a k :

Sakene tas til orientering.

SAKER TIL BEHANDLING

01/19 ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP FOR 2018

Saksbehandler:	*Else Mari Strand*
Tidligere behandling:	*Ingen*
Vedlegg:	*Årsmelding og årsregnskap for 2018*

Det vises til vedlagte årsmelding og årsregnskap for 2018.

I henhold til regnskapsloven skal selskapet avlegge regnskap innen 15. februar.

Ref. note 15 om årets resultat, viser driftsbudsjettet et regnskapsmessig resultat på kr 137 952. Det foreslås at mindreforbruket overføres til disposisjonsfond og at budsjettet for 2019 endres tilsvarende.

Videre anbefales det en utdeling (tilbakebetaling) fra fond til eierne på det beløp som overstiger maksimalfondets størrelse vedtatt av representantskapet i sak 11/14. Det vil bli fremmet en egen sak om dette.

Styret legger saken enstemmig fram for representantskapet med følgende forslag til

v e d t a k :

Årsberetning og årsregnskap for 2018 godkjennes.

Årets regnskapsmessige resultat på kr 137 952 overføres til disposisjonsfond. Budsjettet for 2019 endres tilsvarende.

Det foretas en utdeling fra fond i henhold til representantskapets vedtak i sak 11/14. Dette fremmes som egen sak.

02/19 UTVIDET RETT TIL BRUK AV EGENMELDINGER

Saksbehandler:	*Pål Harstad*
Tidligere behandling:	*Ingen*
Vedlegg:	*Ingen*

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) er opprettet av myndighetene og partene i arbeidslivet (trepartssamarbeidet) og intensjonen er å få ned sykefraværet i Norge.

IA-avtalen har frem til 1. januar 2019 vært en skriftlig avtale mellom den enkelte IA-virksomhet og NAV. NIR har vært IA-virksomhet siden 2013. Den nye IA-avtalen gjeldene fra 1. januar 2019 er en avtale mellom myndighetene og partene i arbeidslivet, ikke den enkelte virksomhet. Dette betyr at den nye avtalen omfatter alle virksomheter.

Ett av virkemidlene i tidligere IA-avtaler har vært IA-virksomhetenes utvidede rett til bruk av egenmeldinger. Ordningen med utvidet rett til egenmelding har vært sett på som et godt å hensiktsmessig virkemiddel for å fremme dialog på arbeidsplassen og avlaste helsevesenet med hensyn til oppfølging av korttidssykefravær.

IA-virksomheters regler for bruk av egenmeldinger har vært slik:

- Egenmelding kan brukes i 8 sammenhengende dager i strekk.
- Egenmelding kan brukes i 24 kalenderdager i løpet av 12 måneder.

Ordningen med utvidet rett til bruk av egenmeldinger er tatt ut av den nye IA-avtalen og er erstattet med "gammel ordning". Denne er slik:

- Egenmelding kan brukes i 3 sammenhengende dager i strekk.
- Egenmelding kan brukes 4 ganger i løpet av 12 måneder.

Ordningen med utvidet rett til bruk av egenmeldinger er tatt ut av avtalen, men «organisasjonene vil oppfordre tidligere IA-virksomheter til å videreføre ordningen med utvidet rett til egenmelding. Organisasjonene vil oppfordre virksomheter som ikke tidligere har hatt utvidet egenmelding til å vurdere denne ordningen.»

Den nye IA-avtalen sier videre: «Partene i IA-avtalen foreslår at muligheten til å avtale utvidet rett til egenmelding presiseres i folketrygdloven. Det foreslås videre at det innføres en plikt for arbeidsgiver til å drøfte utvidet rett til egenmelding med de tillitsvalgte. Dette vil medføre at flere arbeidstakere enn i dag kan få mulighet til utvidet egenmelding.»

Daglig leder har drøftet dette med tillitsvalgte i NIR, og partene er enig om å følge IA avtalens anbefalinger om å videreføre ordningen med utvidet rett til bruk av egenmelding.

Styret fattet følgende enstemmige

v e d t a k :

NIR viderefører ordningen fra gammel IA-avtale med utvidet rett til bruk av egenmeldinger.

Kristiansund den 14. februar 2019

Eilif Lervik
styreleder

Eli Dahle

Svein Kongshaug

Anna Lovisa Melland

Marit Moltubakk

Maritta Ohrstrand

Solvår Skogen Sæterbø

RS 36/19

NIR
Nordmøre Interkommunale
Renovasjonsselskap IKS

Representantskapet
Innkalling til møte nr. 2 – 2019

25. april 2019

Innkalling til møte i representantskapet nr. 2-2019

Innkalling sendes:

Faste medlemmer i representantskapet
Ordførere/rådmenn i NIR-kommunene

Til orientering sendes innkallingen:

Tekniske sjefer eller tilsvarende i NIR-kommunene
Styrets leder
Vararepresentanter
Kontrollutvalg

Tidspunkt:

Torsdag 25. april 2019 kl. 10.00 (til ca. kl. 15).

Sted:

Thon Hotel Kristiansund (på Innlandet)

Felles møte med representantskapet i HAMOS og eiermøte i HAMOS og NIR

Dette blir et felles møte for representantskapene og eierne i HAMOS og NIR. Av den grunn vil orienteringssakene ikke bli som i et ordinært representantskapsmøte. Vi starter med representantskapsmøte kun for NIR kl. 10-11 for å behandle sakslista, og fortsetter med felles lunsj, deretter felles orientering og diskusjon rundt ReMidt.

Saker til orientering:

- ReMidt (Tilhørende dokumenter vil bli sendt ut etter styringsgruppemøtet 11. april.)

Saker til behandling:

03/19 Årsberetning og årsregnskap for 2018
04/19 Revisors beretning for 2018

For å spare miljøet oppfordrer vi til samkjøring til møtet.

Henrik Stensønes
representantskapsleder

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Forslag til

v e d t a k :

Innkalling og saksliste godkjennes.

VALG AV REPRESENTANTER TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLL

Forslag til

v e d t a k :

Følgende personer ble, i tillegg til representantskapets leder, foreslått og valgt for underskrift av protokoll: …….. og ……..

SAKER TIL BEHANDLING

03/19 ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP FOR 2018

Saksbehandler:	*Else Mari Strand*
Tidligere behandling:	*Styresak 01/19*
Vedlegg:	*Årsmelding og årsregnskap for 2018*

Det vises til vedlagte årsmelding og årsregnskap for 2018.

Ref. note 15 om årets resultat, viser driftsbudsjettet et regnskapsmessig resultat på kr 137 952. Det foreslås at mindreforbruket overføres til disposisjonsfond og at budsjettet for 2019 endres tilsvarende.

Videre anbefales det en utdeling (tilbakebetaling) fra fond til eierne på det beløp som overstiger maksimalfondets størrelse vedtatt av representantskapet i sak 11/14. Det vil bli fremmet en egen sak om dette.

Styret legger saken enstemmig fram for representantskapet med følgende forslag til

v e d t a k :

Årsberetning og årsregnskap for 2018 godkjennes.

Årets regnskapsmessige resultat på kr 137 952 overføres til disposisjonsfond. Budsjettet for 2019 endres tilsvarende.

Det foretas en utdeling fra fond i henhold til representantskapets vedtak i sak 11/14. Dette fremmes som egen sak.

04/19 REVISORS BERETNING FOR 2018

Saksbehandler:	*Else Mari Strand*
Tidligere behandling:	*Styresak 03/19*
Vedlegg:	*Revisors beretning for 2018*

Det vises til vedlagte revisjonsberetning for 2018.

Styret behandler saken i møtet 5. april.

Styret legger saken fram for representantskapet med følgende forslag til

v e d t a k :

Revisors beretning for 2018 tas til etterretning.

RS 37/19

NIR
Nordmøre Interkommunale
Renovasjonsselskap IKS

Årsberetning og årsregnskap 2018

14. februar 2019

ÅRSBERETNING FOR 2018

På vei inn i framtiden

Nye krav fra EU og norske myndigheter gjør at materialgjenvinningen må økes, noe som får store konsekvenser i hele avfallssystemet. 2018 har derfor vært et år preget av avklaringer og forberedelser til en bedre framtid for både innbyggere, eierkommuner, ansatte og miljøet.

Representantskapet vedtok i februar både utvidet kildesortering for matavfall og glass- og metallemballasje, og ettersortering av restavfallet. Dette ble videre behandlet i kommunene hvor samtlige, bortsett fra Rauma, sluttet seg til planene.

Nye krav utløser spørsmål om effektivisering, digitalisering og stordriftsfordeler. 2018 ble derfor også året da HAMOS og NIR inngikk avtale om å se på mulighetene for et nytt felles innovativt miljøselskap.

En annen konsekvens av alle endringene var at Rauma kommune valgte å melde seg ut av NIR og følge sine nabokommuner inn i RIR.

Alt avfall som ble samlet inn fra husholdningene i NIR i 2018 ble sendt til gjenvinning. Avfallet som ble levert til miljøstasjonene ble også gjenvunnet så langt det har vært teknisk og økonomisk mulig.

Strandryddingen nådde nye høyder dette året med hele 169 tonn samlet inn fra frivillige i hele regionen.

Økonomisk har 2018 vært et godt år med et mindreforbruk på 433 000 kroner når man tar med budsjettert bruk av fond. Det er verd å merke seg at NIR solgte kildesortert avfall for over 2,4 mill. kr i 2018. Dette har bidratt til å holde eierkommunenes og NIRs kostnader nede, slik at det blir mindre som må hentes inn fra abonnentene gjennom renovasjonsgebyret.

Noen nøkkeltall for året:

- Den totale avfallsmengden fra husholdningene gikk opp med 1,8 %.
- Restavfallsmengden gikk ned med 2,4 %
- Hver innbygger leverte i snitt 400 kg avfall.
- Materialgjenvinningen var i snitt på 27 %.
- Hver abonnent betalte i snitt 2 649 kr i renovasjonsgebyr (4 % under landssnittet).
- Driftstilskuddet fra eierne til NIR var på 105,44 kr/innbygger.
- Det regnskapsmessige resultatet ble på 138 000 kr.

Kort oppsummert har NIR i 2018 ivaretatt sine forpliktelser overfor eierne og både sørget for høy gjenvinning og gode økonomiske betingelser for avfallshåndteringen. Det er også tatt betydelige grep for å sikre best mulige forutsetninger for å møte framtidens krav fra myndighetene, og forventningene som eierne og innbyggerne har til tjenestene.

Kristiansund 14.02.19

Hilde Ødegaard Harstad
daglig leder
sign.

Eiere

NIR er et interkommunalt selskap med eiere og eierandel som vist til tabellen til høyre. Eierandelen justeres hvert 4. år etter innbyggertall og ble sist justert i 2015.

Rauma kommune vedtok i november 2018 å gå ut av selskapet. Halsa kommune vedtok en betinget oppsigelse med bakgrunn i kommunesammenslåing fra 01.01.20. Etter lov om interkommunale selskaper er det ett års oppsigelsestid i NIR. 2019 vil bli brukt til å finne gode løsninger for å avvikle og overføre avtaler som omfatter disse to kommunene.

Eierkommune	Eierandel
Aure	5,7 %
Averøy	9,3 %
Halsa	2,5 %
Kristiansund	39,5 %
Oppdal	11,0 %
Rauma	12,0 %
Smøla	3,5 %
Sunndal	11,5 %
Tingvoll	5,0 %

Virksomhetsområde

NIRs oppgaver er ifølge selskapsavtalen:

- Å planlegge, bygge og drive anlegg for innsamling, transport, behandling og disponering av alt forbruksavfall i medlemskommunene.
- Å utnytte ressursene i avfallet i størst mulig grad og å tilstrebe en størst mulig utnyttelse, på høyest mulig nivå.
- Selskapet kan også ta hånd om innsamling, transport, behandling og disponering av slam, produksjons- og spesialavfall i regionen.

Politisk ledelse

Medlemmer til representantskapet i NIR ble valgt av de enkelte kommunene i 2015. I februar 2016 valgte representantskapet styre etter forslag fra eierkommunene.

Eierkommune	Representantskap	Styre**
Aure **Smøla**	Erlend Vaag Svein Roksvåg	Birger Træthaug
Averøy	Ingrid Rangønes	Svein Kongshaug
Halsa **Tingvoll**	Ola Rognskog (nestleder) Liv Solemdal	Solvår Skogen Sæterbø
Kristiansund	Idar Anton Slatlem Henrik Stensønes	Maritta Ohrstrand (nestleder)
Oppdal	Ingvill Dalsegg	Eli Dahle
Rauma	Arne Hoem (leder)	Ole Kjell Talberg / David Grøvdal *
Sunndal	Janne Merete R. Seljebø	Eilif Lervik (leder)

** Ole Kjell Talberg gikk bort i nov. 2018 og David Grøvdal tok over hans posisjon i styret.*
*** Styret har jevn kjønnsrepresentasjon.*

Representantskapet har hatt 3 møter (2 i 2017) og behandlet 21 saker (9 i 2017). Styret har hatt 5 møter (5 i 2017) og behandlet 21 saker (15 i 2017).

Revisjon

Møre og Romsdal Revisjon IKS har vært revisor for NIR i 2018.

Ansatte og arbeidsmiljø

Det er hjemmel for 5 stillinger i NIR. I 2018 har det totalt vært 4,45 årsverk.

NIR er medlem av KS Bedrift og er tilsluttet hovedtariffavtalen for konkurranseutsatte bedrifter. Selskapet har ytelsesbasert offentlig tjenestepensjon gjennom KLP.

NIR er IA-bedrift, og rutiner for å kartlegge og forbedre arbeidsmiljøet er nedfelt i internkontroll-systemet. På grunnlag av den årlige vernerunden og kontormøter er det laget en handlingsplan for HMS-arbeidet.

Sykefraværet i 2018 var på 0,5 %, noe som er en nedgang fra 1,7 % i 2017. Målsettingen i IA-avtalen er et sykefravær på under 5 %.

Det har ikke vært skader eller ulykker i selskapet i løpet av året.

Totalt antall arbeidsdager	1010
Sykefraværsdager	5
Derav legemeldt sykefravær	0
Derav fravær pga. sykt barn	0
Sykefravær	**0,5 %**

NIR er tilsluttet Kristiansund Felles Bedriftshelsetjeneste.

Det diskrimineres ikke på bakgrunn av kjønn, religion, politisk ståsted eller lignende i NIR.

Sekretariat for Avfallsforum Møre og Romsdal

NIR har vært sekretariat for Avfallsforum Møre og Romsdal også i 2018.

Totalt utgjorde Avfallsforum 747 arbeidstimer i 2018 med varierende belastning over året. Linn S. Stokke og Else Mari Strand har vært sekretær og økonomikonsulent for forumet.

Strategiarbeid

Strategiplan for NIR og Avfallsstrategi for NIR ble vedtatt i 2016. Selskapet følger i hovedsak framdrift og mål som er satt i disse planene.

Eiermøtet høsten 2017 ga styret i oppdrag å jobbe videre med ettersortering, samarbeid med RIR eller HAMOS og forsterket informasjon ut til eierkommunene. Alle disse punktene er fulgt opp i 2018.

SESAM

Det er 10 interkommunale selskap som står bak SESAM. Totalt representerer prosjektet 74 kommuner og nesten 600 000 innbyggere i Midt-Norge. Prosjektet skal finne løsning for ettersortering av restavfall fra husholdningene i hele regionen innenfor rammen på 580 mill. kr.

Ved nyttår 2019 avventes noen juridiske vurderinger før de deltakende selskapene er klare for å gjøre endelig beslutning om realisering av prosjektet. Parallelt jobbes det med å få oversikt over tilgjengelige teknologier slik at man kan oppnå høyest mulig materialgjenvinning innenfor de økonomiske rammene som er satt i prosjektet.

Samarbeid med HAMOS

Styringsgruppa for dette prosjektet består av representantskapsleder, styreleder, nestleder i styret, daglig leder, en representant fra Kristiansund kommune (kommunalsjef Karl Kjetil Skuseth) og verneombud og tillitsvalgte fra både NIR og eierkommunene.

Styringsgruppa forhandlet våren 2018 fram en intensjonsavtale som ble vedtatt av representantskapene i begge selskapene og undertegnet i august 2018. Siden dette har det vært jobbet administrativt med å få på plass et beslutningsgrunnlag. Styringsgruppa har fulgt dette arbeidet tett gjennom jevnlige oppdateringer og avklaringer.

Arbeidet fortsetter ut over i 2019 med ytterligere involvering av ansatte og avsjekk mot styrene og eierne før man er klare for vedtak.

Ny renovasjonsordning

Representantskapet vedtok i februar 2018 at ny renovasjonsordning skal innføres i løpet av 2020. Den nye ordningen innebærer separat innsamling av matavfall og glass- og metallemballasje hos samtlige abonnenter. Som en følge av vedtaket fikk Smøla kommune innført henteordning for glass- og metallemballasje fra august 2018.

Det jobbes med å forberede den nye ordningen i alle ledd. Dette gjøres i tett samarbeid med SeSammen, der både HAMOS, FIAS, Fosen Renovasjon og Envina er i samme posisjon som oss.

Ved utgangen av året har 65 % av innbyggerne i NIR henteordning for glass- og metallemballasje, mens bare 5 % av innbyggerne har foreløpig henteordning for matavfall.

Husholdningsavfall

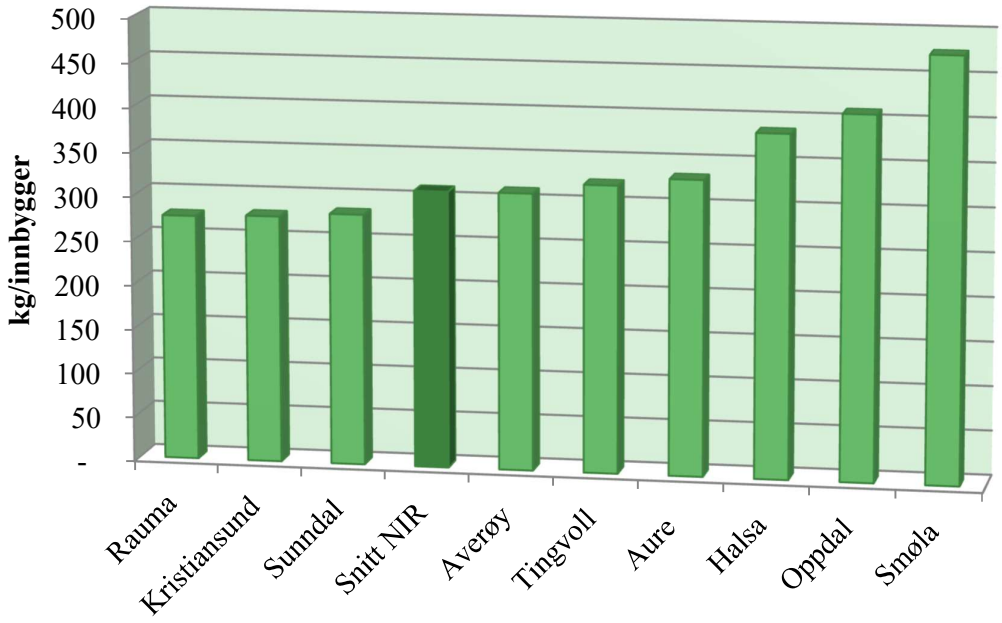
Statistisk sentralbyrå beregner hvert år den samlede avfallsproduksjonen fra husholdningene. Tallene er basert på våre innrapporteringer og omfatter også de avfallsmengdene som blir levert til miljøstasjonene. Vi har i skrivende stund ikke tall for andre enn NIR i 2018, men i 2017 var den årlige avfallsmengden som vist i tabellen til høyre.

NIR	393 kg/innbygger
Norge	426 kg/innbygger
Møre og Romsdal	396 kg/innbygger
Sør-Trøndelag	384 kg/innbygger

For 2017 ligger NIR altså 8 % lavere enn landsgjennomsnittet. Målet i strategiplanen om at mengden husholdningsavfall skal være lavere enn landsgjennomsnittet er dermed oppfylt. Vi merker oss at vi ligger omtrent på fylkessnittet for Møre og Romsdal og 2 % høyere enn fylkessnittet for Sør-Trøndelag. Tallene fra SSB gir oss en materialgjenvinning for 2018 på 27 %.

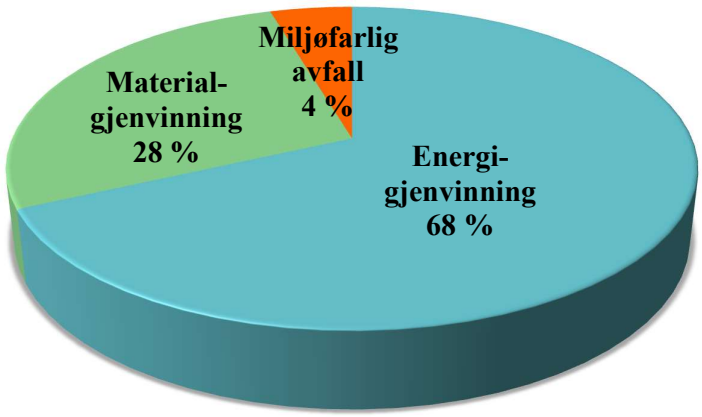
Vår egen statistikk viser at den gjennomsnittlige mengden ordinært husholdningsavfall gikk ned fra 317 kg/innbygger i 2017 til 311 kg/innbygger i 2018 (- 1,9 %). Dette gir oss en materialgjenvinning på 32,3 % mot 32,1 % i 2017. Disse tallet har vi brukt som en indikator på utviklingen fra år til år i NIR og i NIR-kommunene, og kan ikke brukes til sammenligning med andre.

De totale avfallsmengdene i NIR-kommunene fordelt pr. innbygger har vært slik det siste året:

Den store variasjonen mellom kommunene skyldes blant annet at det er ulik andel av hytte- og næringsavfall i husholdningsavfallet.

Husholdningsavfallet i NIR ble sendt videre til følgende behandling i 2018:

Avfallsfraksjonene som leveres til materialgjenvinning er papir, mat, plastemballasje, glass- og metallemballasje, metall og klær. Det meste av det miljøfarlige avfallet gjenvinnes også. Herunder regnes maling, lim, sprøytemidler og lignende, samt EE-avfall (elektrisk).

Restavfall og papir er de to største avfallsfraksjonene. Til sammen utgjorde de 82 % av alt husholdningsavfallet i NIR.

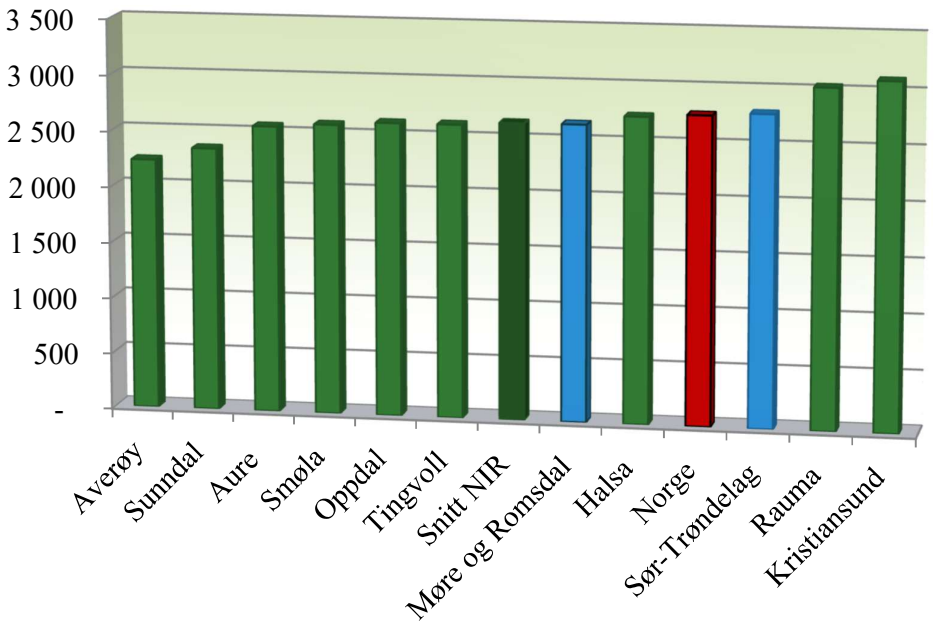
Avfallsmengdene etter type har vært slik de siste tre årene, sammenlignet med topp-året 2008:

Avfallstype	2008	2016	2017	2018
Papir (papir/papp/drikkekartong)	4 189	2 850	2 741	2 686
Plastemballasje	50	343	364	407
Våtorganisk (mat mm)	569	200	187	182
Glass- og metallemballasje	864	904	996	1 002
Klær	154	216	291	331
Farlig avfall	235	227	270	261
EE-avfall (elektrisk)	788	587	657	561
Metall	606	792	833	817
Restavfall	13 597	13 783	13 413	13 093
Totalt	**20 961**	**19 903**	**19 752**	**19 340**
Innbyggere	**59 783**	**62 217**	**62 358**	**62 169**
kg/innbygger	**351**	**320**	**317**	**311**

Legg merke til at innbyggertallet varierer over årene.

Renovasjonsgebyrene

Det er den enkelte kommune som fastsetter renovasjonsgebyrene for sine abonnenter. Gebyret for et normalabonnement (det de fleste husstandene betaler), har vært slik:

Vær oppmerksom på at kommunene har ulike tilbud inkludert i sitt normalabonnement. For eksempel har noen kommuner levering på miljøstasjonen inkludert i renovasjonsgebyret.

Det gjennomsnittlige gebyret i NIR lå på 2 649 kr (eks. mva.) i 2018 mot 2 621 kr i 2017, det vil si en økning på 1,8 %. Snittet i NIR ligger 4 % under landsgjennomsnittet, som er på 2 762 kr. Målet i strategiplanen om at gjennomsnittsgebyret skal ligge lavere enn landsgjennomsnittet er dermed oppfylt for 2018.

Aure, Halsa, Kristiansund, Rauma, Sunndal og Tingvoll har reduksjon i gebyret for abonnenter som driver hjemmekompostering. Den gjennomsnittlige reduksjonen var på 792 kr i 2018.

Næringsavfall

Næringsavfallet er ikke kommunenes ansvar. NIR har derfor ikke gått inn og analysert mengdene og behandlingen av denne typen avfall. Vi registrerer at noen kontor og butikker leverer til det kommunale innsamlingssystemet der dette er mest hensiktsmessig. Innslaget av næringsavfall i husholdningsavfallet er anslått til 5 %.

Ytre Miljø

NIR er rådgiver for eierkommunene og driver dermed ikke virksomhet som direkte medfører forurensing eller utslipp som kan skade det ytre miljø. Som miljøfyrtårnsertifisert er imidlertid hensynet til miljøet i fokus ved hele NIR sin virksomhet, både i den daglige driften av selskapet og ved valg av avfallsløsninger i eierkommunene. Det stilles også miljøkrav til alle entreprenører og utstyrsleverandører.

Fortsatt drift

Styret anser at forutsetning om fortsatt drift er til stede. Årsregnskap og årsberetning for 2018 er satt opp under denne forutsetning.

Disponering av resultat

Det har i 2018 vært et regnskapsmessig resultat på kr. 137 952. Styret foreslår overfor representantskapet at resultatet overføres til disposisjonsfond.

Kristiansund den 14. februar 2019

Eilif Lervik
styreleder
sign.

Eli Dahle *sign.*	Svein Kongshaug *sign.*	Anna Lovisa Melland *sign.*
Marit Moltubakk *sign.*	Maritta Ohrstrand *sign.*	Solvår Skogen Sæterbø *sign.*

ÅRSREGNSKAP FOR 2018

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap er avlagt etter kommunale regnskapsforskrifter, med atskilt drifts-, investerings- og balanseregnskap.

Årsregnskapet for 2018 ser slik ut:

Driftsregnskap

	Noter 1	Regnskap 2018	Rev. budsjett 2018	Regnskap 2017
Driftsinntekter				
Inntekter til drift av NIR				
Årsavgift NIR-kommunene		6 575 000	6 575 000	6 186 376
Andre inntekter	2	471 429	585 000	508 326
Sum inntekter til drift av NIR		***7 046 429***	***7 160 000***	***6 694 702***
Avfallsbehandling				
Salg av avfall og viderefakturering til NIR-kommunene	2,3	19 266 704	19 365 000	18 985 984
Diverse innkjøp og tjenester viderefakt. NIR-kommunene		1 545 333	2 300 000	1 279 016
Sum avfallsbehandling		***20 812 037***	***21 665 000***	***20 265 000***
Sum driftsinntekter		**27 858 466**	**28 825 000**	**26 959 702**
Driftskostnader				
Kostnader relatert til drift av NIR				
Lønns- og pensjonskostnader	2,4,5	4 219 897	4 295 000	4 158 602
Informasjonsarbeid (innbyggere, kommuner)		921 197	1 300 000	916 049
Andre driftskostnader	2,6,13	1 508 829	1 490 000	1 263 422
Årsavgifter og medlemskap		266 662	400 000	244 199
Sum kostnader relatert til drift av NIR		***6 916 586***	***7 485 000***	***6 582 271***
Avfallsbehandling				
Transport og behandling av avfall	2,3	19 264 945	19 365 000	18 974 842
Diverse innkjøp og tjenester for NIR- kommunene		1 562 098	2 300 000	1 332 088
Sum avfallsbehandling		***20 827 042***	***21 665 000***	***20 306 930***
Sum driftskostnader		**27 743 628**	**29 150 000**	**26 889 201**
Brutto driftsresultat		**114 838**	**-325 000**	**70 501**
Finansinntekter og -kostnader				
Renteinntekter og utbytte	7	42 969	60 000	43 242
Ordinært resultat		**157 807**	**-265 000**	**113 743**
Bruk				
Bruk av tidl. års mindreforbruk (red. årsavgift)		0	0	349 423
Budsjettert bruk av disposisjonsfond RS sak 10/2018		0	295 000	178 182
Mindreforbruk 2017		605 774	605 774	518 468
SUM bruk		**605 774**	**900 774**	**1 046 073**
Avsetninger				
Overførsel fra drift til investering. RS sak 06/17		-19 856	-30 000	-18 222
Overførsel fra disposisjonsfond.		0	0	-17 352
Mindreforbruk 2017 til disposisjonsfond. RS sak 10/2018		-605 774	-605 774	-518 468
Sum avsetninger		**-625 630**	**-635 774**	**-554 042**
Regnskapsmessig resultat	14,15	**137 951**	**0**	**605 774**

Investeringsregnskap

		Regnskap 2018	Rev.budsjett 2018	Regnskap 2017
KLP-innskudd		19 856	30 000	18 222
Dekning av tidligere års udekket		0	0	17 352
Sum finansieringstransaksjoner		**19 856**	**30 000**	**35 574**
Sum finansieringsbehov		**19 856**	**30 000**	**35 574**
Overført fra driftsregnskapet		19 856	30 000	18 222
Bruk av disposisjonsfond		0	0	17 352
Sum finansiering	12	**19 856**	**30 000**	**35 574**

Balanseregnskap

	Noter	Regnskap 31.12.2018	Regnskap 31.12.2017
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Pensjonsmidler	5	9 809 918	9 635 790
AGA netto pensjonsforpliktelser	5	343 429	337 240
Aksjer REKOM AS	8	314 629	314 629
EK-innskudd KLP	8	156 140	136 284
Sum anleggsmidler		**10 624 116**	**10 423 943**
Omløpsmidler			
Premieavvik inkl. AGA	5	-338 283	-331 458
Kundefordringer	10	2 360 455	2 419 993
Andre fordringer, periodiseringer		108 724	566 867
Sparebank 1 Nordvest Innskuddskonti		3 133 322	3 650 915
Sum omløpsmidler	9	**5 264 217**	**6 306 317**
SUM EIENDELER		**15 888 333**	**16 730 260**
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Kapitalkonto	11	3 249 868	3 179 929
Prosjektfond (disponeres av styret)	12	100 000	100 000
Disposisjonsfond	12	1 505 774	900 000
Regnskapsmessig mindreforbruk	15	137 951	605 774
Sum egenkapital		**4 993 594**	**4 785 703**
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	5	7 374 248	7 244 014
Sum langsiktig gjeld		**7 374 248**	**7 244 014**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	10	2 243 327	3 776 986
Forskuddstrekk		225 023	153 850
Merverdiavgift		-143 410	-128 091
Arbeidsgiveravgift		144 951	112 986
Annen kortsiktig gjeld		687 995	475 411
Avsatte feriepenger		362 605	309 401
Sum kortsiktig gjeld	9	**3 520 491**	**4 700 543**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		**15 888 333**	**16 730 260**

Kristiansund 14. februar 2019

Eilif Lervik
styreleder
sign.

Eli Dahle *sign.*	Svein Kongshaug *sign.*	Anna Lovisa Melland *sign.*
Marit Moltubakk *sign.*	Maritta Ohrstrand *sign.*	Solvår Skogen Sæterbø *sign.*

Noter

Note 1: Garantiansvar

Selskapet har ingen garantiansvar.

Note 2: Virksomhet utenfor selvkostområdet

Næringsavfall i 2018:

Noen bedrifter har levert næringsavfall til behandling sammen med husholdningsavfallet. Kostnadene forbundet med dette har i sin helhet blitt fakturert ut på bedriftene uten påslag på prisen, på følgende måte:

Konto	Debet	Kredit
Næringsavfall til forbrenning	772 426	
Transport av næringsavfall	226 423	
Utfakturert næringsavfall til forbrenning		772 426
Utfakturert transport av næringsavfall		226 423

Det anslås forøvrig at ca. 5% av avfallet som samles inn gjennom den kommunale renovasjonsordningen er næringsavfall. Dette er ikke skilt ut i regnskapet, da rapporterings- og skatteplikten for dette ligger hos kommunen.

Strandryddeaksjonen 2018 – Hold Midt-Norge Rent:

NIR deltok i 2018 på dugnadsløftet "Hold Midt-Norge Rent" sammen med 9 andre renovasjonsselskap. Aksjonen har fått tildelt midler fra Miljødirektoratet. Disse skal dekke kostnader som kommunene og NIR har hatt ved å delta i aksjonen. Kommunene får utbetalt til sammen 466 382 kr. I tillegg til dette kom strandavfall levert inn i regi av – og dekket av – "Stikk-UT" (Friluftsrådet).

Konto	Debet	Kredit
NIR sin andel av Miljødirektoratets midler (HMNR)		41 002
Stikk-UT (Friluftsrådet)		24 833
NIR sine kostnader med HMNR-aksjonen (lønn, reise, premie)	41 002	
Stikk-UT (kostnader kommuner)	24 833	

Sekretariat for Avfallsforum Møre og Romsdal:

I henhold til avtale om sekretærtjenester, var det budsjettert med en 50 % stilling (850 timer) til Forumet. Det ble brukt 747 timer i 2018.

Konto	Debet	Kredit
Fakturert Avfallsforum Møre og Romsdal		391 986
Lønnskostnader og kontorutgifter	391 986	

Note 3: Avfallsfraksjoner

Avfallsfraksjoner i 2018:

Kostnader til omlasting, transport og behandling av avfallet.

	Inntekter	Kostnader
Restavfall	15 482 583	15 480 846
Kildesortert papir	1 589 908	1 589 910
Farlig avfall	671 061	671 048
EE-avfall	251 631	251 631
Plastemballasje	287 924	287 914
Glass og metall	330 718	330 718
Andre avfallsfraksjoner	652 878	652 878
SUM	**19 266 704**	**19 264 945**

Note 4: Lønnsrelaterte kostnader

Disse postene består av lønn til 4,45 årsverk.

Lønn, feriepenger	3 402 427
Styre- og rep.skapshonorar	320 750
Pensjonskostnader KLP	-32 116
Premieavvik KLP	5 982
Arbeidsgiveravgift	522 011
AGA av Premieavvik KLP	843
Totale lønnskostnader	**4 219 897**

Av dette utgjør ca. 1 222 000 kroner lønn, pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift for daglig leder.

De ansattes andel av pensjonskostnader på 2 % er trukket fra Pensjonskostnader KLP, derav negativ saldo. Pensjonskostnadene for 2018 er betalt av premiefondet i KLP, se note 5.

Note 5: Pensjonsmidler og -forpliktelser

NIR har avtale om offentlig tjenestepensjon i KLP, inkludert egen avtale om 100% utjevning for AFP 62-64 år, 65-67 år og 85-årsregelen. Ordningen omfatter fast ansatte, samt forpliktelser for tidligere ansatte og pensjonister.

Iht. §13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. NIR benytter 1 års amortisering av premieavvik. Beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

NIR sitt premiefond i KLP hadde en saldo på 3 121 750 kr pr. 31.12.18 (3 498 347 kr pr. 31.12.17). Det er i 2018 brukt 625 182 kr av premiefondet til å dekke pensjonspremie.

	KLP
Netto pensjonskostnad	290 107
Sum amortisert premieavvik	-290 498
Administrasjonskostnad	35 957
Årets pensjonspremie	-29 584
Årets premieavvik (kostnad i driftsregnskapet)	**5 982**
Pensjonsforpliktelser	7 374 248
Pensjonsmidler	-9 809 918
Netto forpliktelse	**-2 435 670**

Økonomiske forutsetninger 2018	
Diskonteringsrente	4 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %
Forventet G-regulering	2,97 %
Forventet pensjonsreguler	2,20 %
Forventet avkastning	4,50 %

Note 6: Andre driftskostnader

Gjelder: Leie av lokaler. Lisenser, support og vedlikehold på ulike dataprogrammer. Flyttekostnader og kjøp av inventar. Kostnader til deltakelse på og arrangering av kurs, møter (inkludert styre- og representantskapsmøter) og konferanser. Reisekostnader (ansatte, styre- og representantskaps-medlemmer.) Kostnader med aktuelle prosjekter (SESAM Ressurs, SeSammen, ReMidt, Strandrydding, osv.). Revisjon og konsulenttjenester. Andre kostnader relatert til driften av NIR

Note 7: Renteinntekter og utbytte

Renteinntekter på bankinnskudd	37 795
Utbytte fra Gjensidige	5 174
Til sammen	**42 969**

Note 8: Aksjer og eiendeler i varig eie

Selskapets navn	**Balanseført verdi**	**Markeds-verdi**	**Eierandel**
REKOM (122 aksjer)	314 629	537 300	2,6 %
KLP	156 140	156 140	

Note 9: Arbeidskapital

Endring i arbeidskapital:

Balanseregnskapet	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**Endring**
Omløpsmidler	5 264 217	6 306 317	
Kortsiktig gjeld	3 520 491	4 700 543	
Arbeidskapital	**1 743 726**	**1 605 774**	**137 952**

Note 10: Fordringer og gjeld

Ingen av kundefordringene anses som usikre.

Fordringer og gjeld til kommunale foretak, bedrifter og samarbeid jf. kommunelovens § 11 og § 27:

Kommunal virksomhet	**Fordringer**	**Gjeld**
Aure kommune	107 242	
Averøy kommune	117 938	7 198
Halsa kommune	39 966	
Kristiansund kommune	615 259	101 122
Oppdal kommune	194 322	
Rauma kommune	213 665	
Smøla kommune	180 989	4 081
Sunndal kommune	113 393	
Tingvoll kommune	42 664	7 708

Note 11: Bevegelser på kapitalkontoen

	Debet	**Kredit**
Inngående balanse		3 179 929
Egenkapitalinnskudd KLP		19 856
Endring pensjonsmidler ifølge aktuar		174 128
Endring pensjonsforpliktelse ifølge aktuar	130 234	
Endring aga av nettoforpliktelse ifølge aktuar		6 189
Utgående balanse	3 249 868	
Sum	3 380 102	3 380 102

Note 12: Fond

Disposisjonsfond:

	Beløp
I.B. Disposisjonsfond *	900 000
I.B. Prosjektfond (disponeres av styret)*	100 000
I.B. Fond pr. 01.01.2018*:	**1 000 000**
Bevegelser i 2018:	
Avsatt i driftsregnskapet (mindreforbruk 2017)	605 774
Bruk i driftsregnskapet	0
Beholdning 31.12.2018:	
Disposisjonsfond	1 505 774
Fond Prosjekter (disponeres av styret)	100 000
Sum fond til disposisjon 31.12.2018	**1 605 774**

Ubundne investeringsfond:

	Beløp
Beholdning 01.01.2018:	**0**
Bevegelser i 2018:	
EK-innskudd 2018	-19 856
Overføring fra driftsregnskapet	19 856
Sum ubundne investeringsfond 31.12.2018	**0**

Note 13: Revisjon

Revisjon av NIR er utført av Møre og Romsdal Revisjon IKS.
Det ble utbetalt 81 000 kroner til revisjonsselskapet i 2018, hvorav 60 000 kroner gjaldt ordinær revisjon av NIR og 21 000 kroner gjaldt konsulentbistand ifb. Sesam Ressurs AS.

Note 14: Hendelser etter balansedagen

Det er ingen hendelser etter balansedagen som påvirker årsregnskapet for 2018.

Note 15: Årets regnskapsmessige resultat

Pr. 31.12.18 var det et ordinært resultat (før bruk og avsetninger) på 157 807 kroner og et regnskapsmessig resultat på 137 952 kroner. Det var budsjettert med bruk av 295 000 kroner fra disposisjonsfond (revidert budsjett), men et positivt resultat gjorde at det ikke ble nødvendig. Det reelle mindreforbruket i forhold til budsjett var dermed 432 952 kroner.

Styret forslår overfor representantskapet at det regnskapsmessige resultatet på 137 952 kroner overføres til disposisjonsfond.

MRR
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Til representantskapet i Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap som viser et ordinært resultat på kr 157 807 og et regnskapsmessig resultat på kr 137 951. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap og investeringsregnskap[1] for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av selskapets finansiell stilling per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i selskapets årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

[1] Forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper bruker uttrykket «kapitalregnskap». Vi har likevel valgt å bruke begrepet «investeringsregnskap».

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet [og forslaget til anvendelse av overskuddet/dekning av tap] er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kristiansund, 20. februar 2019
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Veslemøy E. Ellinggard
oppdragsansvarlig revisor

KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET FOR ROMSDAL
for Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes kommune.

ÅRSMELDING FOR 2018

1. INNLEDNING

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes inngikk 31.desember 2004 **Samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene**.

Fra 2013 ble Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal opprettet som et **interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt** og med eget styre. Det nye sekretariatet ble opprettet med virkning fra 28. august 2013 og er registrert i Enhetsregisteret i Brønnøysund med organisasjonsnummer 912 503 771.

2. STYRETS SAMMENSETNING

Styremedlem	Funksjon	Personlige varamedlemmer	Kommune
Stig Holmstrøm	leder	Gro Ødegård	Vestnes
Lars Ramstad	nestleder	Eirik Jenssen	Rauma
Oddvar Hoksnes	medlem	Ole Rakvåg	Aukra
Kåre Vevang	medlem	Synnøve Egge	Eide
Ingvar Hals	medlem	Lisbeth Valle	Fræna
Øyvind Gjøen	medlem	Kristine Måløy	Gjemnes
Jostein Øverås	medlem	Vigdis Fjøseid	Nesset*
Trond M. Hansen Riise	medlem	Odd Helge Gravem	Sunndal
Trygve Grydeland	medlem	Ann Monica Haugland	Molde

*Nesset kommune gjorde nyvalg av medlem/varamedlem i 2018, da Ivar Henning Trælvik flyttet fra kommune

2.1 Styrets oppgaver

Styrets oppgaver fremgår av vedtektene §§ 5 og 6:

§ 5 Organisering av samarbeidet
Styret er samarbeidets øverste organ. Styret har arbeidsgiveransvar og ansetter daglig leder. Samarbeidet ledes av daglig leder.

Hvert kommunestyre velger ett styremedlem med personlig varamedlem. Styret velges for 4 år. Valgene følger kommunevalgperioden. Styret velger selv leder og nestleder.

§ 6 Styrets møter
Styremøtene ledes av styrets leder. Styret fatter vedtak med alminnelig flertall. Ved votering i styret skal hver stemme telle likt. Ved stemmelikhet er møteleders stemmegivning

avgjørende. Styret er beslutningsdyktig når mer enn halvparten av kommunene er representert.

Innkalling til styremøte skal skje skriftlig til hvert medlem minst 7 dager før møtedato. Styrets medlemmer kan møte med faglig bistand (med talerett). Styrets leder sørger for at det blir ført protokoll fra styremøtene. Protokollen underskrives av styrets medlemmer. Utskrift av protokollen skal sendes styret og kommunene.

Styret har myndigheten til å ansette og si opp sekretariatets personell samt avgjøre personalsaker som angår daglig leder. Styret skal vedta budsjettframlegg, regnskap og årsmelding, som skal avlegges, fastsettes og sendes kommunene. Styret har ikke myndighet til å ta opp lån eller forplikte deltakerne på lignende måte.

3. SEKRETARIAT

3.1 Bemanning og arbeidsfordeling

I 2018 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalgene ivaretatt av rådgiver Sveinung Talberg og daglig leder Jane Anita Aspen, begge i 100 % stilling.

Sveinung Talberg har i 2018 ivaretatt sekretærfunksjonen for kontrollutvalgene i Eide, Fræna, Nesset og Sunndal. Jane Anita Aspen har ivaretatt sekretærfunksjonen for kontrollutvalgene i Aukra, Gjemnes, Molde, Rauma, Vestnes og styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.

3.2 Sekretariatets oppgaver

«Kommunestyret eller fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget har sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredsstiller utvalgets behov.
Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt», jf. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 20 1. og 2. ledd.

«Den som utfører sekretariatsfunksjon for kontrollutvalget er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir», jf. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 20 4. ledd.

Sekretariatets vedtekter § 4 Formål sier følgende:
«Kontrollutvalgssekretariatet har som formål å utvikle og utføre tjenester knyttet til saksforberedelse, utredning og oppfølging av saker til kontrollutvalgene, samt andre tjenester som naturlig faller sammen med dette.»
Det er utviklet rutiner for innkalling, sakspapirer og oppfølging av møtene i kontrollutvalgene. I dette arbeidet inngår innhenting av informasjon fra kommunen, revisjonen og andre, skriving av saksframlegg med forslag til vedtak og kvalitetssikring av hver sak. Sekretariatet har ansvaret for at utvalgenes vedtak blir formidlet til rette instans og for at vedtakene blir fulgt opp.

3.3 Arbeidsmiljø

Sekretariatet hadde i lang tid en alt for stor arbeidsbelastning. Arbeidsbelastningen har normalisert seg etter at bemanningen i 2014 ble økt fra en til to ansatte i 100 % stilling. Det var ikke sykefravær i 2018.

Sekretariatet har gjort avtale med Molde kommune om at sekretariatets ansatte skal få benytte seg av Molde kommunes vernetjeneste.

3.4 Likestilling
Sekretariatet er bemannet av en kvinne og en mann.

Selskapets styre har ett medlem fra hver kommune, valgt av kommunestyret. Det er kontrollutvalgslederne som er valgt inn i styret. Det er ni menn i styret. Styremedlemmene har personlig varamedlem, som er kontrollutvalgenes nestledere. Av disse er 5 kvinner og 4 menn. Siden det var ønskelig at det er kontrollutvalgets leder som sitter i styret, har en ikke klart å oppfylle kravet i likestillingslovens § 13 d) *Har utvalget ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire*. Ved valg av leder og nestleder til kontrollutvalgene i de respektive kommunene, bør begge kjønn være representert.

3.5 Etikk
Styre vedtok i møte 7.9.2016, sak 11/16 Etiske retningslinjer for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal. Retningslinjene er gjeldende for de ansatte og for styrets medlemmer.

3.6 Kontorplassering
Sekretariatet leier lokaler i Hamnegata 35, 4. etg. i Molde sentrum via en fremleieavtale med Molde Eiendom KF. Leieavtalen utløper 15.11.2021.

3.7 Avtale med Molde kommune om kjøp av administrative tjenester til sekretariatet
Avtalen fra 2014 med Molde kommune om kjøp av administrative tjenester ivaretar sekretariatets behov for bistand til utbetaling av lønn og godtgjøring, regnskap, budsjett, IKT-tjenester og noe kontormateriale. Avtalen er videreført i 2018.

3.8 Personvern og informasjonssikkerhet
Etter at nytt personvernregelverk trådte i kraft i juli 2018, har bl.a. offentlige virksomheter fått krav om å ha et personvernombud. Kontrollutvalgssekretariatet har inngått en avtale med Forum for kontroll og tilsyn (FKT) om tjenester til personvernombud. Tjenestene utføres av adv. Kjetil Kvammen.
Etter personvernloven har sekretariatet ansvar for å ha oversikt over all behandling av personvernopplysninger, og kunne dokumentere at loven følges. Dette har det vært arbeidet med i 2018.
I styremøte 5.9.2018, sak 12/18, vedtok styret Strategi og plan for informasjonssikkerhet.

4. VIRKSOMHET I 2018

4.1 Styret
Styret har i 2018 avholdt 3 møter; 25.april, 5.september og 20. november og behandlet 25 protokollerte saker. I tillegg er det i 2018 behandlet 4 referatsaker og 3 orienteringssaker. Siden styremedlemmene er kontrollutvalgsledere, har styremøtene også blitt benyttet til erfaringsutveksling.

4.2 Møteaktivitet i utvalgene
Totalt ble det i 2018 avviklet 51 møter i kontrollutvalgene og behandlet 356 protokollerte saker. I tillegg har det i 2018 blitt lagt fram for kontrollutvalgene 483 referatsaker og 128 orienteringssaker.

Aktiviteten i utvalgene har vært stor og det er stor kompleksitet i sakene.

Antall møter i det enkelte utvalg i 2018 har variert fra 4 til 7 møter.
Antall protokollerte saker for det enkelte utvalg har variert mellom 29 og 62 saker.

4.3 Kurs/konferanser

Den årlige Kontrollutvalgskonferansen i regi av NKRF (Norges Kommunerevisorforbund) på Gardermoen i februar samler mange av våre kontrollutvalgsmedlemmer.
Samtlige kontrollutvalg var representert ved Kontrollutvalgskonferanse 2018 på Gardermoen 7.- 8. februar 2018. De ansatte i sekretariatet var også deltakere på konferansen.

Alle deltakerkommunene er nå medlemmer av Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT). Utvalgsmedlemmer fra Aukra, Eide, Molde, Nesset, Rauma og Vestnes var representert på FKTs[1] Årsmøte og Fagkonferanse 2018 på Gardermoen 29.- 30. mai 2018. De ansatte i sekretariatet var også deltakere på fagkonferansen og årsmøtet.

På FKT`s Sekretariatskonferanse på Lillestrøm 20.-21. mars 2018, deltok de ansatte i sekretariatet.

Sekretærforumet for Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane var samlet til arbeidsmøte i Kalvåg 20.6.2018 og i Ålesund 22.-23.11.2018 (i forbindelse med NKRF`s fagsamling for Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane). Dette er arbeids-/nettverksmøter for ansatte i sekretariatene i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane.

Sekretariatet har også deltatt på sekretærsamling for Vestlandet og Trøndelag på Flesland, 4.-5.10.2018.

Siden det bare er to ansatte i sekretariatet så er disse konferansene og fagsamlingene veldig viktig for fagutvikling og for å diskutere felles problemstillinger med kollegaer fra resten av landet.

4.4 Økonomi

Regnskapet for 2018 viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 161 177,-. Mindreforbruket skyldes i hovedsak at innføring av elektronisk saks- og arkivsystem ikke ble gjennomført i 2018 som planlagt.

Sekretariatets utgifter er i hovedsak lønnskostnader. Utover dette er kostnader til husleie og kjøp av administrative tjenester fra Molde kommune og reise/kursutgifter de største kostnadene.

Fordeling av kostnader for 2018 til sekretariatstjenester for samarbeidskommunene er som følger:

Kommune	Folketall 01.01.17	Fordeling %	Budsjett 2018
Aukra	3 547	5,0	111 250
Eide	3 454	5,0	111 250
Fræna	9 741	14,0	311 500
Gjemnes	2 611	4,0	89 000
Molde	26 822	38,0	845 500
Nesset	2 963	4,0	89 000
Rauma	7 503	11,0	244 750
Sunndal	7 126	10,0	222 500
Vestnes	6 577	9,0	200 250
Sum	**70 344**	**100,0**	**2 225 000**
Sum inntekter			**2 225 000**

[1] Forum for Kontroll og Tilsyn

I følge vedtektene § 2 skal 100 % av utgiftene fordeles etter folketall pr. 1. januar foregående år.

4.5 Revisjon
KPMG er revisor for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.

4.6 Administrative utfordringer
Sekretariatet benytter egne maler i Word til saksbehandling og korrespondanse. Dokumentene lagres elektronisk på eget område. I tillegg lagres også alle utvalgenes møtedokumenter og protokoller i papirutgave.
Sekretariatet har sett det som nødvendig å få på plass et elektronisk saks- og arkivsystem. Dette er en prosess som tidligere og nåværende styre har vært involvert i. Sekretariatet ble anbefalt å følge i ROR-IKTs anbudsprosess, fremfor å sette i gang en egen prosess.

I styremøte 4.9.2017, sak 11/17, ble det fattet følgende vedtak:

> *Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal går til innkjøp av saks- og arkivsystemet Elements, gjennom en felles avtale inngått av ROR-IKT.*
>
> *Avtalens lengde vurderes for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdals avtale med Molde kommune.*

Det viste seg at ROR IKT i oktober 2018 måtte avbryte kontrakten med Evry, grunnet forsinket og mangelfull levering av Elements. Anbudet måtte lyses ut på nytt. Grunnet forsinkelsen i levering, så ser ikke daglig leder det som hensiktsmessig å ta i bruk et slikt system i 2019, når en likevel vil måtte starte en ny arkivdanning med nye kommuner i fra 1.1.2020.

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal er underlagt arkivloven på linje med andre offentlige organer og har også journal- og arkivansvar for kontrollutvalgene. Styret vedtok i styremøte 7.9.2016 sak 12/16 Arkivplan for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal. Inntil vi får på plass et elektronisk saks- og arkivsystem, har sekretariatet et papirbasert arkiv.

Kontrollutvalgenes møtedokumenter og protokoller oversendes den enkelte kommune for at disse skal være tilgjengelig for kommunens innbyggere. Sekretariatet har hatt dialog med kommunene om å legge kontrollutvalgets møteinnkallinger og protokoller godt synlig ute på kommunens hjemmeside.

Sekretariatet har siden 2017 hatt en egen hjemmeside www.kontrollutvalgromsdal.no
Siden inneholder informasjon om sekretariatet og kontrollutvalgene. Det er en fane for hvert utvalg, der en finner møteinnkalling, protokoller, forvaltningsrevisjonsrapporter og annen relevant informasjon.

4.7 Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal fra 1.1.2020
Resultatet fra kommunesammenslåingsprosessene vil også få konsekvenser for sekretariatets arbeid. Dette er en problemstilling som styret har arbeidet med i hvert styremøte i 2018.

Kontrollutvalgene i alle kommunene som er berørt av kommunesammenslåingene har valgt å innstille på å fortsette med Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal som sekretariat. Dette gjelder Fræna, Eide, Molde og Nesset, som vi i dag er sekretariat for. Samt Midsund, som i dag får tjenester Sunnmøre kontrollutvalssekretariat IKS.

Det er flere faktorer som påvirker sekretariatenes arbeid.
Ny kommunelov trer i kraft etter valget i 2019. Loven stiller krav til at de samarbeidene som er organisert etter nåværende kommunelov § 27, innen en overgangsperiode på 4 år, må omdannes til en annen samarbeidsform. Det er *Kommunalt oppgavefellesskap* som er foreslått å erstatte § 27 samarbeidene. Styret ønsker at en foretar denne omdanningen samtidig med at en likevel må omdanne vedtektene grunnet nye kommuner fra 1.1. 2020.

I styremøte 20.11.2018 ble det fattet følgende vedtak:

1. *Styret vedtar at det skal arbeides videre ut fra at Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal fra 1.1.2020 organiseres som et Kommunalt oppgavefellesskap etter ny kommunelov § 19-1.*
2. *En arbeidsgruppe bestående av styreleder Stig Holmstrøm, Lars Ramstad, Trygve Grydeland, Synnøve Egge og daglig leder Jane Anita Aspen arbeider videre med utforming av samarbeidsavtalen.*
3. *Arbeidsgruppen arbeider ut fra følgende mandat:*
    a. *Arbeidsgruppen skal innen juni 2019 har klart et utkast til samarbeidsavtale.*
    b. *Arbeidsgruppen skal i arbeidet med samarbeidsavtalen ha dialog med alle deltakerkommunene.*
    c. *En ny kostnadsfordelingsnøkkel vil være sentral å få på plass i samarbeidsavtalen.*
4. *Det kan innhentes ekstern bistand ved behov.*

Videre er vi påvirket av generelle samfunnsendringer. En ser på ulike områder en utvikling der mindre enheter slår seg sammen til større organisasjoner. Som følge av at landets sekretariat i større eller mindre grad er påvirket av kommunesammenslåinger, pågår det flere steder drøfting av mulige sammenslåinger av sekretariat til større enheter. Dette er prosesser som Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal også bør ta stilling til. I dag har Møre og Romsdal 5 sekretariat med 1-2 medarbeidere.

5. SAMMENDRAG

Aktiviteten i kontrollutvalgene har også i år vært høy og kompleksiteten i sakene øker. Det er stadig større fokus på kontrollutvalgenes rolle og oppgaver, noe som igjen krever at sekretariatet har de nødvendige ressurser tilgjengelig. Et velfungerende sekretariat er en forutsetning for at kontrollutvalgene skal kunne utføre sine tilsyns- og kontrollfunksjoner på en god måte. Sekretariatet bruker aktivt nettverk med andre sekretariat, og det jobbes med å få til en felles metodikk og system for kontrollaktiviteter i kontrollutvalgene.
Utforming av Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal fra 1.1.2020 vil ha fokus fremover.

Styret for
Kontrollutvalgssekretariatet

Molde, 27. februar 2019

Stig Holmstrøm leder	Lars Ramstad nestleder	Øyvind Gjøen styremedlem
Trygve Grydeland styremedlem	for Ingvar: Ingvar Hals styremedlem	Kåre Vevang styremedlem
Oddvar Hoksnes styremedlem	Jostein Øverås styremedlem	Trond H. Riise styremedlem

Styret
for Kontrollutvalgssekretariatet
for Romsdal

MØTEPROTOKOLL

Møte nr:	1/19
Møtedato:	27.2.2019
Tid:	Kl. 09.30 – kl. 12:00
Møtested:	Møterom «Formannskapssalen», Molde rådhus
Sak nr:	1/19 – 6/19
Møteleder:	Stig Holmstrøm
Av styrets medlemmer møtte:	
Aukra kommune:	Oddvar Hoksnes
Gjemnes kommune:	Øyvind Gjøen
Molde kommune:	Trygve Grydeland
Rauma kommune:	Lars Ramstad, nestleder
Sunndal kommune:	Trond M. H. Riise
Vestnes kommune:	Stig Holmstrøm, styreleder
Forfall:	
Fræna kommune:	Ingvar Hals
Møtende vara:	
Fræna kommune:	Lisbeth Valle
Ikke møtt:	
Eide kommune:	Kåre Vevang
Nesset kommune:	Jostein Øverås
Fra sekretariatet:	Jane Anita Aspen, daglig leder
	Sveinung Talberg, rådgiver
Av øvrige møtte:	Ingen
	Protokollen godkjennes formelt i neste styremøte

Styrelederen Stig Holmstrøm ønsket velkommen og ledet møtet.

Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
ST 01/19	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA STYREMØTE 20. NOVEMBER 2018
ST 02/19	ÅRSMELDING FOR 2018
ST 03/19	ÅRSREGNSKAP FOR 2018
ST 04/19	KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET FOR ROMSDAL FRA 1.1.2020 – ENDRET MANDAT FOR ABEIDSGRUPPEN
ST 05/19	REFERAT OG ORIENTERINGER
ST 06/19	EVENTUELT

ST 01/19	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 20. NOVEMBER 2018

Styrets vedtak

Protokollen fra styremøte 20. november 2018 godkjennes.

Disse velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder:
1. Øyvind Gjøen
2. Trygve Grydeland

Styrets behandling

Det foreslås at Øyvind Gjøen og Trygve Grydeland velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra styrets medlemmer. (7 voterende)

Daglig leders innstilling:

Protokollen fra styremøtet 20. november 2018 godkjennes.

Disse velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder:
1. …….
2. …….

ST 02/19	ÅRSMELDING FOR 2018

Styrets vedtak

Årsmelding for 2018 godkjennes.

Styrets behandling

Daglig leder svarte på spørsmål fra styremedlemmene.
Det fremkom ikke forslag til endring i årsmeldingen.

Det ble bemerket at i vedlegget til saksframlegget som viser oversikt over behandlede saker i 2018, er sak 22/18 merket med «avsluttet». Det korrekte skal være «til videre oppfølging». Dette blir korrigert.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling (7 voterende).

ST 03/19	ÅRSREGNSKAP FOR 2018

Styrets vedtak

Årsregnskap for 2018 for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal godkjennes.

Regnskapsmessig mindreforbruk på kr 161 177,- avsettes til disposisjonsfond i samsvar med vedtektene § 10.

Styrets behandling

Daglig leder opplyser at det i Note 5 under ** skal stå 2019, og ikke 2018.
Daglig leder svarte på spørsmål fra styremedlemmene.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling (7 voterende).

ST 04/19	KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET FOR ROMSDAL FRA 1.1.2020 – ENDRET MANDAT FOR ARBEIDSGRUPPEN

Styrets vedtak

1. Styret tar statusrapport til orientering
2. Styret godkjenner endring av mandat med følgende tillegg:
    d) Arbeidsgruppen gjør en formell henvendelse til alle styringsorgan for sekretariatene i Møre og Romsdal, for å avklare interessen for samarbeid. Resultatet legges frem for styret i styremøte i mai/juni.

Styrets behandling

Mandatet som ble gitt i styremøte 20.11.18, sak 23/18 var som følger:

1. Arbeidsgruppen arbeider ut fra følgende mandat:
    a. Arbeidsgruppen skal innen juni 2019 har klart et utkast til samarbeidsavtale.
    b. Arbeidsgruppen skal i arbeidet med samarbeidsavtalen ha dialog med alle deltakerkommunene.
    c. En ny kostnadsfordelingsnøkkel vil være sentral å få på plass i samarbeidsavtalen.

Daglig leder hadde innstilt på å endre dette mandatet, bla for å avklare interessen for et større sekretariat i Møre og Romsdal.
Styret diskuterte fordeler og ulemper med å få et større sekretariat i Møre og Romsdal. En av utfordringene som pekes på er at selv med sammenslåing av dagens sekretariat, så vil en ikke få et stort fagmiljø, da det bare dreier seg om 6-7 personer. Det er derfor viktig å kartlegge hvilke andre fordeler en slik samordning kan ha. Det vil være viktig å kartlegge hvilke sekretariatstjenester kontrollutvalgene har behov for. Geografien blir også pekt på som en utfordring.
Styret hadde i dagens møte også en grundig diskusjon om mandatet og realismen i forslag til fremdriftsplan.

Styret konkluderte med at det var mest hensiktsmessig å kjøre to parallelle prosesser:

I. Arbeide frem vedtekter/samarbeidsavtale for de 7 kommunene som blir deltakere i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal fra 1.1.2020; jf. mandatet fra 20.11.2018 sak 23/18: En viderefører § 27 samarbeidet, da en har en overgangsperiode på 4 år til å gjøre en omdanning til kommunalt oppgavefellesskap. Den vesentlige oppgaven blir å vurdere kostnadsfordelingsmodellen. Det er realistisk å legge frem forslag til vedtekter/samarbeidsavtale til godkjenning i kommunestyrene fra 1.1.2020.
II. Arbeide for å avklare om det mulig å få til et større sekretariatssamarbeid i Møre og Romsdal, jf. tillegg til mandatet som gjøres i dagens møte. Denne prosessen må ta den tiden som er nødvendig. Det kan ta lang tid, da det vil være viktig med forankring i av en slik prosess i kommunen.

Det fremsettes følgende forslag til vedtak

1. *Styret tar statusrapport til orientering*
2. *Styret godkjenner endring av mandat med følgende tillegg:*
   d) *Arbeidsgruppen gjør en formell henvendelse til alle styringsorgan for sekretariatene i Møre og Romsdal, for å avklare interessen for samarbeid. Resultatet legges frem for styret i styremøte i mai/juni.*

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar omforent forslag fra styremedlemmene (7 voterende).

Daglig leders innstilling

1. Styret tar statusrapport til orientering
2. Fremdriftsplan blir endret i tråd med forslag fra daglig leder.
3. Styret godkjenner endring av mandat for arbeidsgruppen som følger:
   a. *Arbeidsgruppen gjør en formell henvendelse til alle styringsorgan for sekretariatene i Møre og Romsdal, for å avklare interessen for samarbeid.*
   b. *Arbeidsgruppen skal innen mai 2019 ha avklart utkast til fremtidig sekretariatsorganisering.*
   c. *Arbeidsgruppen skal i arbeidet ha dialog med alle deltakerkommunene.*
   d. *En ny kostnadsfordelingsnøkkel vil være sentral å få på plass i ny samarbeidsavtale.*

ST 05/19	REFERAT OG ORIENTERINGER

Styrets vedtak

1) Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

2) Styret gir fullmakt til daglig leder, i samråd med styreleder, å utforme høringssvar til ny kontrollutvalgs- og revisjonsforskrift, samt veileder – kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor.

Styrets behandling

Referatsaker:

RS 01/19 **Høringsnotat om ny kontrollutvalgs- og revisjonsforskrift, Kommunal og moderniseringsdepartementet**, samt invitasjon til høring fra FKT med høringsfrist 15.3.2019.
Daglig leder gjennomgikk det som blir vurdert som viktig å gi høringsuttalelse til.

RS 02/19 **FKT – Høringsutkast – Veileder - Kontrollutvalgets påse-ansvar over for regnskapsrevisor,** med høringsfrist 15.3.2019.
Daglig leder gjennomgikk det som blir vurdert som viktig å gi tilbakemelding om i høringen.

RS 03/19 **Uavhengig revisors beretning – Kompensasjonsmelding for merverdiavgift**, KPMG 7.2.2019.

Styreleder fremsetter forslag om følgende vedtak:

1) *Referat- og orienteringssakene tas til orientering.*
2) *Styret gir fullmakt til daglig leder, i samråd med styreleder, å utforme høringssvar til ny kontrollutvalgs- og revisjonsforskrift, samt veileder – kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor.*

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med forslag fra styreleder. (7 voterende)

Daglig leders innstilling:

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

ST 06/19	**EVENTUELT**

Under Eventuelt ble følgende tema tatt opp:

- Statusrapport fra sekretariatet
    - Tanker om saks- og arkivsystem
      Ny utlysing av anbud har ført til at vi nå nærmer oss sterkt 1.1.2020. Sekretariatet vil måtte avslutte og opprette arkiv for nye kommuner. I tillegg skal en ha en overgang fra papirarkiv- til elektronisk arkiv. Daglig leder anbefaler da ikke å gå over til elektronisk arkiv før 1.1.2020, selv dersom dette skulle vise seg å bli tilgjengelig i løpet av året. Det bør også ses i sammenheng med kartlegging av mulighet for sekretariatssamarbeid.
    - Styremøte mai/juni?
        - Styret ønsker at avholdes et **styremøte 28.5.2019.**
    - Ramme for lokale forhandlinger
      Utsettes til styremøte 28.5.2019.

- **Erfaringsutveksling**
  Styremedlemmene utvekslet erfaring omkring problemstillinger og saker som er aktuelle i kontrollutvalgene.

Lars Ramstad nestleder	Stig Holmstrøm leder	Oddvar Hoksnes styremedlem
Øyvind Gjøen styremedlem	Trygve Grydeland styremedlem	Trond M. H. Riise styremedlem
Lisbeth Valle varamedlem		
Jane Anita Aspen sekretær		

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

INNKALLING

MØTE I REPRESENTANTSKAPET I MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

TID: 29. April 2019 KL. 10

STED: Quality Hotel Grand i Kristiansund

SAKLISTE REPRESENTANTSKAPET:

7/2019	Åpning av møtet
8/2019	Registrering av deltagere/konstituering
9/2019	Godkjenning av innkalling og sakliste
10/2019	Valg av møteleder og møtesekretær
11/2019	Valg av 2 representanter til å underskrive møteprotokollen sammen med møteleder
12/2019	Godkjenning av årsregnskapet og styrets årsberetning
13/2019	Åpenhetsrapport 2018
14/2109	Orientering om status i sammenslåingsprosessen
	Eventuelt

Sakspapirer ligger vedlagt.

Eide/Kristiansund 12. april 2019

Egil Strand

representantskapets leder

Veslemøy E. Ellinggard

daglig leder

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Sak nr.:	Styre/råd/utvalg:	Møtedato:
Sak 13/2019	**Representantskapet**	**29.04.2018**

GODKJENNELSE AV ÅRSREGNSKAP OG STYRETS ÅRSBERETNING

Årsregnskapet for 2018 ligger vedlagt sammen med styrets årsberetning og revisors beretning.

Saken fremmes med følgende innstilling til vedtak:

Årsregnskapet med styrets årsberetning godkjennes.

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Årsberetning 2018

Møre og Romsdal Revisjon IKS skal i hovedsak drive regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon i egen regi for eierkommunene. Selskapet har som mål å styrke revisjonens uavhengighet, kvalitet og effektivitet. Selskapet har ikke erverv som formål.

Selskapet ble formelt stiftet i konstituerende representantskapsmøte 14. november 2016. Selskapet ble registrert i Foretaksregisteret 2. januar 2017. Den 1. februar 2017 ble virksomheten og de ansatte i Distriktsrevisjon Nordmøre IKS, Kommunerevisjonsdistrikt 2, Møre og Romsdal og Møre og Romsdal Fylkesrevisjon overført til Møre og Romsdal Revisjon IKS.

Selskapet har forretningsadresse Kristiansund og avdelingskontorer i Molde og Surnadal.

Regnskapet for 2018 omfatter drift i 12 måneder, sammenlignet med drift i 11 måneder i 2017. Regnskapet for 2018 viser etter styrets oppfatning et rettvisende bilde av selskapets stilling og resultater av driften.

Selskapets styre og representantskap har vedtatt at virksomheten skal slås sammen med Kommunerevisjonsdistrikt 3 i Møre og Romsdal IKS fra 01.01.2020. Den nye virksomheten skal etableres i et nytt selskap, Møre og Romsdal Revisjon SA. Endelig gjennomføring av sammenslåingen forutsetter vedtak i alle eiernes kommune- og bystyre, samt fylkesting. Alle ansatte vil få tilbud om ansettelse i det nye selskapet. Dette selskapet vil bli nedlagt etter utdeling av selskapskapitalen til selskapets eiere. Eierne blir samtidig ansvarlig for oppsatte pensjonsrettigheter, mens pensjonsrettigheter knyttet til ansatte tas med i det nye selskapet.

Selskapet hadde i 2018 18 ansatte, hvorav 14 kvinner og 4 menn.

Selskapets styre består av tre menn og to kvinner. Selskapet har ikke funnet det nødvendig å iverksette særskilte tiltak for å fremme likestilling.

Selskapets virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Molde, 8. februar 2019

Per Ove Dahl
Styreleder

Heidi Blakstad Dahl
Nestleder

Frank Sve

Anita Øyen Halås

Einar Andersen
Ansattes representant

Veslemøy E. Ellinggard
Daglig leder

Årsregnskap 2018
for
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Organisasjonsnr. 917802149

Utarbeidet av:

SpareBank 1 Regnskapshuset Nordvest AS
Autorisert regnskapsførerselskap
Vågeveien 7
6509 KRISTIANSUND N
Organisasjonsnr. 938251878

Resultatregnskap

	Note	2 018	2 017	Budsjett 2018
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER				
Driftsinntekter				
Salgsinntekt		19 631 418	16 968 778	20 600 000
Annen driftsinntekt		268 170	219 297	-
Sum driftsinntekter		**19 899 588**	**17 188 075**	20 600 000
Driftskostnader				
Lønnskostnad	1,6	15 885 262	12 546 421	16 600 000
Annen driftskostnad		3 722 084	4 411 191	3 100 000
Sum driftskostnader		**19 607 346**	**16 957 612**	19 700 000
DRIFTSRESULTAT		**292 242**	**230 463**	**900 000**
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER				
Finansinntekter				
Annen renteinntekt		13 988	13 016	-
Annen finansinntekt		808	0	-
Sum finansinntekter		**14 796**	**13 016**	-
Finanskostnader				
Annen rentekostnad		0	2	-
Sum finanskostnader		**0**	**2**	-
NETTO FINANSPOSTER		**14 796**	**13 014**	-
ÅRSRESULTAT		**307 038**	**243 477**	**900 000**
OVERF. OG DISPONERINGER				
Overføringer annen egenkapital		77 030	0	
Dekning av tidligere tap		230 008	243 477	
SUM OVERF. OG DISP.		**307 038**	**243 477**	

Balanse pr. 31.12.2018

	Note	31.12.2018	31.12.2017
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap	2	25 000	25 000
Investeringer i aksjer og andeler		38 976	0
Sum finansielle anleggsmidler		**63 976**	**25 000**
SUM ANLEGGSMIDLER		**63 976**	**25 000**
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		2 377 756	2 230 949
Andre kortsiktige fordringer	3	754 950	1 591 352
Sum fordringer		**3 132 706**	**3 822 301**
Bankinnskudd, kontanter o.l.	4	3 052 546	2 375 742
SUM OMLØPSMIDLER		**6 185 252**	**6 198 043**
SUM EIENDELER		**6 249 228**	**6 223 043**

Balanse pr. 31.12.2018

EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Annen innskutt egenkapital	5	2 767 000	2 767 000
Sum innskutt egenkapital		**2 767 000**	**2 767 000**
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		77 030	0
Udekket tap		0	-230 008
Sum opptjent egenkapital		**77 030**	**-230 008**
SUM EGENKAPITAL		**2 844 030**	**2 536 992**
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		429 207	189 994
Skyldig offentlige avgifter		1 455 311	991 560
Annen kortsiktig gjeld	3	1 520 680	2 504 497
SUM KORTSIKTIG GJELD		**3 405 198**	**3 686 051**
SUM GJELD		**3 405 198**	**3 686 051**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		**6 249 228**	**6 223 043**

Kristiansund, 08.02.2019

Per Ove Dahl
Styreleder

Heidi Blakstad Dahl
Nestleder

Frank Sve

Anita Øyen Halås

Einar Andersen
Ansatterepresentant

Veslemøy E. Ellinggard
Daglig leder

Noter 2018

Regnskapsprinsipper:

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder. Unntaksreglene for små foretak er benyttet for alle poster der det foreligger slik valgadgang. Selskapet etablerte virksomhet 1.februar 2017. Sammenligningstall for 2017 representerer 11 måneders drift, mens 2018 utgjør 12 måneders drift.

Driftsinntekter og -kostnader
Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt il være leveringstidspunktet for varer og tjenester. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs. at kostnader medtas i sammen periode som tilhørende inntekter inntektsføres

Aksjer og andeler i datterselskap og tilknyttet selskap
Investeringer i datterselskap og tilknyttet selskap er vurert etter kostmetoden.

Fordringer
Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld
Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig og kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler. Postene dette gjelder vil være blant de postene som omhandles nedenfor.

Skatt
Selskapet har ikke erverv som formål, og en helhetsvurdering av selskapet og dets virksomhet medfører at det ikke er skattepliktig.

Fortsatt drift
Selskapets styre og representantskap har vedtatt at virksomheten skal slås sammen med Kommunerevisjonsdistrikt 3 i Møre og Romsdal IKS fra 01.01.2020. Den nye virksomheten skal etableres i et nytt selskap, Møre og Romsdal Revisjon SA. Endelig gjennomføring av sammenslåingen forutsetter vedtak i alle eiernes kommune- og bystyre, samt fylkesting. Alle ansatte vil få tilbud om ansettelse i det nye selskapet. Dette selskapet vil bli nedlagt etter utdeling av selskapskapitalen til selskapets eiere. Eierne blir samtidig ansvarlig for oppsatte pensjonsrettigheter, mens pensjonsrettigheter knyttet til ansatte tas med i det nye selskapet.

Noter 2018

Note 1 - Lønnskostnad

Lønnskostnader	2018	2017
Lønn	12 106 437	9 978 934
Arbeidsgiveravgift	1 888 275	1 386 792
Pensjonskostnader	1 601 561	975 555
Andre lønnsrelaterte ytelser	288 989	205 140
Totalt	**15 885 262**	**12 546 421**
Gjennomsnittlig antall årsverk	18	

Ytelser til ledende personer

	Lønn	Annen godtgj.
Daglig leder	1 107 557	0
Pensjonskostnad knyttet til daglig leder	147 642	0
Styret	78 400	0

Ved oppsigelse fra arbeidsgiver sin side, har daglig leder rett til kompensasjon tilsvarende 3 måneders lønn, i tillegg til lønn i oppsigelsestiden.

Revisor
Kostnadsført revisorhonorar for 2018 utgjør kr. 15 000 eks. mva.

Note 2 - Investeringer i tilknyttet selskap

Selskapet har aksjer i følgende tilknyttede selskaper, tall i hele 1 000 kroner:

Tilknyttet selskap, kontorsted:	Eier-andel %	Stemme-rett %	Årsresultat siste år	Balanseført EK siste år
Revisjon Nor AS, Kristiansund	20,00 %	20,00 %	238	959

Regnskapstall er oppgitt for 2017 siden 2018-regnskapet ikke er avlagt enda.

Note 3 - Andre kortsiktig fordringer

Herav utgjør krav på tidligere revisjonsenheter i forbindelse med virksomhetsoverdragelse:

Fordring Møre og Romsdal fylkeskommune	64 000
Fordring eiere av tidligere Kommunerevisjonsdistrikt 2 i M&R	407 519
Sum	471 519

Noter 2018

Note 4 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Skattetrekkinnskudd utgjør pr 31.12. i år kr 564 997 og utgjorde pr 31.12. i fjor kr 664 689.

Note 5 - Deltagere

Deltagere med delt ansvar er:

Møre og Romsdal fylkeskommune	Andel: 30,4 %
Molde kommune	Andel: 12,1 %
Kristiansund kommune	Andel: 12,1 %
Vestnes kommune	Andel: 3,8 %
Rauma kommune	Andel: 3,8 %
Nesset kommune	Andel: 2,3 %
Aukra kommune	Andel: 3,0 %
Fræna kommune	Andel: 4,6 %
Eide kommune	Andel: 2,3 %
Averøy kommune	Andel: 3,6 %
Gjemnes kommune	Andel: 2,3 %
Tingvoll kommune	Andel: 3,0 %
Sunndal kommune	Andel: 3,8 %
Surnadal kommune	Andel: 3,8 %
Rindal kommune	Andel: 2,3 %
Halsa kommune	Andel: 1,5 %
Smøla kommune	Andel: 2,3 %
Aure kommune	Andel: 3,0 %

Note 6 - Pensjonsforpliktelser

Obligatorisk tjenestepensjon

Selskapet er pliktig å ha tjenestepensjon etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredstiller kravene i denne loven.

Ytelsespensjon

Selskapet har pensjonsordning i KLP, KS18 Fellesordningen for kommuner og bedrifter. Det er 20 personer i ordningen, hvordav 18 aktive og 2 oppsatt rettighet. Ansatte betaler egenandel på 2% av lønn.

Selskapet har ikke balanseført pensjonsforpliktelsen.

Noter 2018

	2018	2017
Netto pensjonskostnad	2 030 573	1 542 159
+Administrasjonskostnad	102 531	54 127
= Samlet kostnad	2 133 104	1 596 286
Innbetalt premie/tilskudd ink adm	2 181 561	813 649
Årets premieavvik	48 457	-782 637
Estimat 31.12		
Brutto påløpt forpliktelse	19 187 985	12 572 248
-Pensjonsmidler	13 891 687	9 972 611
= Netto pensjonsforpliktelse	5 296 298	2 599 637

AFP

AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetaks pensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende,og ingen avsetninger foretas i regnskapet.
Tilskudd til AFP ordningen inngår i regnskapslinjen lønnskostnader.

Fellesordningen for AFP offentliggjør ikke anslag på fremtidige premiesatser, men legger til grunn at premien for ny AFP må økes over tid for å imøtekomme forventninger om økte utbetalinger med tilstrekkelig bufferkapital.

Selskapet er solidarisk ansvarlig for to tredeler av pensjonen som skal utbetales til de arbeidstakere som til enhver tid fyller vilkårene. Ansvaret gjelder både manglende innbetaling og dersom premiesatsen viser seg å være utilstrekkelig.

Ved eventuell avvikling av ordningen har selskapet plikt til fortsatt premiebetaling for dekning av pensjonsutbetalinger til arbeidstakere som er tiltrådt eller som fyller vilkårene for avtalefestet pensjon på avviklingstidspunktet.

Til representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon
Vi har revidert Møre og Romsdal Revisjon IKS' årsregnskap som viser et overskudd på kr 307 038. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen
Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon
Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet
Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet
Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Harstad, 8. februar 2019
ES Revisjon AS

Sture Hansen
Registrert revisor

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Sak nr.:	Styre/råd/utvalg:	Møtedato:
Sak 14/2019	**Representantskapet**	**29.04.2018**

ÅPENHETSRAPPORT 2018

Revisjonsselskaper som reviderer årsregnskap for selskap med allmenn interesse (f.eks. børsnoterte selskaper, banker og andre) har plikt til å utarbeide åpenhetsrapport i henhold til revisorloven.

MRR utfører ikke revisjon etter revisorloven, men etter kommuneloven. Vi har derfor ikke tilsvarende plikt. Likevel anser flere at det kan være nyttig for kommunale revisjonsenheter å utarbeide slike åpenhetsrapporter.

Vi har i oppdragsavtalene med våre eiere forpliktet oss til å utarbeide en årlig åpenhetsrapport. Vedlagt denne saken ligger rapporten for 2018 som er avgitt av selskapets styre og daglig leder.

Saken fremmes med følgende innstilling til vedtak:

Åpenhetsrapporten tas til orientering

ÅPENHETSRAPPORT 2018

- INNSYN I VÅR KVALITETSSIKRING

MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

MRR
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Forord

Vi i MRR ønsker å være den foretrukne leverandøren av kommunale og fylkeskommunale revisjonstjenester i Nordmøre og Romsdal. Dette vil vi oppnå gjennom våre kjennetegn som består av akronymet EKTE.

Hvis vår adferd både internt og ekstern kjennetegnes ved at vi er

- Engasjert
- Kvalitetsbevisst
- Troverdig og
- Endringsvillig

så tror vi at vi bidrar til samfunnsrollen som revisor og at vi er med på å bygge tillit i kommunal sektor.

Våre kjennetegn gjenspeiles i vår perspektivtenkning både med tanke på strategi og handlingsplaner. Vårt mål er at dette i sum skal lede frem til at innbyggerne som bor i vårt revisjonsdistrikt skal få bedre kommuner å bo i.

Vi er ikke underlagt rapporteringskravene i revisorloven og har derfor ikke plikt til å utarbeide en åpenhetsrapport. NRKF (Norges kommunerevisorforbund) anbefaler likevel sine medlemmer å utarbeide en slik rapportering så langt kravene i revisorloven passer.

Vi har derfor sagt i våre oppdragsavtaler at vi skal utarbeide en slik åpenhetsrapport årlig. Vi håper at denne rapporten vil bidra til godt innsyn i vår virksomhet og kan bidra til tillit til gjennomføringen og kvaliteten av regnskaps- og forvaltningsrevisjon av kommunene og fylkeskommunen. Denne rapporten er tilgjengelig på www.mrrevisjon.no

Veslemøy E. Ellinggard

daglig leder/statsautorisert revisor

Våre perspektiver og kjennetegn

Samfunns-perspektiv

Kunde-perspektiv

Finans-perspektiv

Intern-perspektiv

Digitaliserings-perspektiv

Engasjert, Kvalitetsbevisst, Troverdig og Endringsvillig

Etiske retningslinjer og varslingssystem

- Revisorloven sier at revisor er allmennhetens tillitsperson ved utøvelse av revisjon. Videre sier loven at revisor skal utøve sine virksomhet med integritet, objektivitet og aktsomhet.
- MRR er ikke underlagt revisorloven sine bestemmelser, men mange av våre ansatte har mottatt sine titler fra Finanstilsynet som statsautorisert revisor og registrert revisor. Titlene er hjemlet i revisorloven.
- MRR og ansatte er gjennom medlemskapet i NKRF (Norges Kommunerevisorforbund) underlag deres etiske regelverk, i tillegg er ansatte som er privatmedlemmer i Den norske Revisorforening og Regnskap Norge også underlagt deres etiske regelverk
- MRR har etablert egnet regelverk og rutiner for varsling.

Internkontroll og kvalitetssystem i MRR

- Vi ønsker å forstå våre kunders behov og tilføre verdi gjennom deling av kunnskap innenfor det som er vår kjernekompetanse som er styring og kontroll, samt våre kjennetegn som EKTE.
- Våre retningslinjer og rutiner for internkontroll og kvaliteskontroll er nedfelt i vår ISQC som bygger på den internasjonale revisjonsstandarden for kvalitetskontroll i revisjonsfirmaer

Internkontroll og kvalitetssystem i MRR forts.

Elementene i MRR sitt kvalitets-kontrollsystem

Ledelsens ansvar for kvalitet
- Bedriftskultur for kvalitet
- Plassering av ansvar
- Kompetanse hos kvalitets-ansvarlig

Etiske krav
- Integritet
- Faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet
- Konfidensialitet
- Profesjonell opptreden
- Uavhengighet
- Rapportering av trusler
- Forholdsregler

Aksept og fortsettelse av kundeforhold
- Vurdering av integritet hos kunden
- Kompetanse, tid og ressurser
- Mulighet for å oppfylle etiske krav
- Rutiner for avslutning av oppdrag

Personale
- Krav til personale
- Rekruttering
- Evaluering av prestasjoner
- Ferdigheter og kompetanse
- Karriere-utvikling
- Vederlag
- Behov
- Tildeling av oppdrag til oppdrags-ansvarlig revisor

Gjennomføring av oppdraget
- Faglige standarder
- Avgir hensiktsmessig revisjons-beretning
- Konsultasjoner
- Menings-forskjeller
- Etablere kvalitetskontroll
- Etablere kriterier for kontroller

Overvåkning
- Løpende vurdering
- Løpende evaluering
- Kommunikasjon
- Straffetiltak
- Rutiner for klage og beskyldninger
- Dokumentasjon

Uavhengighet

- Vi sikrer uavhengighet på alle oppdrag.
- For alle kommuner/fylkeskommuner så fyller oppdragsansvarlig revisor ut uavhengighetserklæring som oversendes til kontrollutvalg
  - Årlig for regnskapsrevisjon, alle medarbeidere fyller tilsvarende ut erklæring til oppdragsansvarlig revisor
  - Per rapport for forvaltningsrevisjon
- Uavhengighet på alle oppdrag for regnskapsrevisjon gjennomgås årlig og dokumenteres i vårt revisjonsverktøy, Descartes som en obligatorisk handling.
- Ved trusler mot uavhengigheten iverksettes tiltak. Dette kan innebære utskiftning av oppdragsansvarlig revisor og/eller team medlemmer. For utførelsen av oppdrag for 2018 er det varslet 3 mulige trusler mot uavhengigheten. Det ble kun ansett nødvendig å iverksette tiltak i 2 av tilfellene.
- Vi har ikke implementert rotasjon av oppdragsansvarlige revisorer enda. Dette henger sammen med kun 2 års drift i MRR. Likevel har vi oppdrag som har hatt samme oppdragsansvarlige revisor i en årrekke gjennom tidligere selskap. Vi har ikke ansett det nødvendig å gjennomføre rotasjon enda, men det blir vurdert løpende ved oppstart av hvert års revisjon.

Intern kvalitetssikring

- Vi etterstreber at alle oppdrag skal revideres av et team, dette innebærer at det er mer enn én person involvert i vurderinger, begrunnelser og dokumentasjon dette gjelder både forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon.
  - Arbeidspapir innenfor regnskapsrevisjon utarbeidet av medarbeidere skal alltid gjennomgås av team manager og/eller oppdragsansvarlig. Oppdragsansvarlig gjennomgår alle arbeidspapirer utarbeidet av team manager. All gjennomgang blir gjort i vårt revisjonsverktøy, Descartes med elektronisk signering og kontrollspor.
  - Unntak for de minste stiftelsene som i noen grad blir revidert direkte av oppdragsansvarlig revisor.
  - Fagansvarlig/oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor kontrollerer alltid sluttrapport mot sjekkliste for å dokumentere etterlevelse av RSK 001.
- Ev. uenighet på teamet med tanke på vurderinger og konklusjoner blir dokumentert i revisjonsverktøyet vårt, Descartes. Det er oppdragsansvarlig som har den avgjørende myndighet, men fagansvarlig for henholdsvis regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon blir konsultert ved behov.
- Oppdragsansvarlige regnskapsrevisorer har månedlige møter for diskusjon av problemstillinger og komme frem til konsekvent håndtering av utfordringer. Møtene er hovedverktøyet for å utviklet et felles revisorskjønn innenfor regnskapsrevisjon slik at alle kunder blir håndtert likt.

Intern kvalitetskontroll

- Alle oppdragsansvarlig regnskapsrevisorer gjennomgår årlig intern kvalitetskontroll.
- Kontrollen innebærer at en annen oppdragsansvarlig går igjennom sjekkliste for kvalitetskontroll for kommunal sektor for å se om vurderinger er tilfredsstillende dokumentert og konklusjoner er tatt på tilstrekkelig grunnlag, samt at alle obligatoriske handlinger er gjennomført.
- Funnene i kontrollen blir gjennomgått med den oppdragsansvarlige revisoren som er kontrollert, men også i plenum med alle oppdrags-ansvarlige revisorer for å få en felles diskusjon av grensedragninger og utarbeidelse av felles skjønn.
- Gjennomført kvalitetskontroll i 2018 har ikke avdekket feil konklusjoner eller mangler i dokumentasjonen av utført revisjon. Kontrollen har likevel vist forbedringsområder for den enkelte oppdragsansvarlig. Dette tas med inn i revisjonen av 2018-regnskapene og videre inn i det systematiske forbedringsarbeidet.

Systematisk forbedringsarbeid

- Vi har stort fokus på løpende og systematisk forbedringsarbeid, jf. to av våre kjennetegn «kvalitetsbevisst» og «endringsvillig».
- Ved oppstarten av hvert revisjonsår, vanligvis i slutten av august har vi en 2 dagers intern workshop hvor fokus på kvalitetsforbedring for kommende år fastsettes for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Det vi blir enige om i på denne samlingen blir gjennomført det kommende revisjonsåret på alle oppdrag og blir dermed målestokken for våre interne kvalitetsgjennomganger etter at oppdragene er ferdigstilt.
- Forpliktelsen på samlingen er gjenstand for løpende måling gjennom de månedlige møtene mellom oppdragsansvarlige regnskapsrevisorer og samlinger mellom oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer.

Ekstern kvalitetskontroll

- Som medlem i NKRF (Norges Kommunerevisorforbund) er vi underlagt obligatorisk kvalitetskontroll. Formålet med kontrollen er å sikre at medlemsbedriftene holder en høy faglig standard.
- Første og hittil eneste kvalitetskontroll i MRR ble gjennomført høsten 2017 og var en oppfølgingskontroll av forvaltningsrevisjon fra en av de tidligere revisjonsenhetene.
- Hovedkonklusjonen var at forvaltningsrevisjonen var i hovedsak gjennomført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk med noen merknader knyttet til forbedringsområder.

Våre eiere

- Møre og Romsdal fylkeskommune
- Molde kommune
- Kristiansund kommune
- Vestnes kommune
- Rauma kommune
- Nesset kommune
- Aukra kommune
- Frænа kommune
- Eide kommune
- Averøy kommune
- Gjemnes kommune
- Tingvoll kommune
- Sunndal kommune
- Surnadal kommune
- Rindal kommune
- Halsa kommune
- Smøla kommune
- Aure kommune

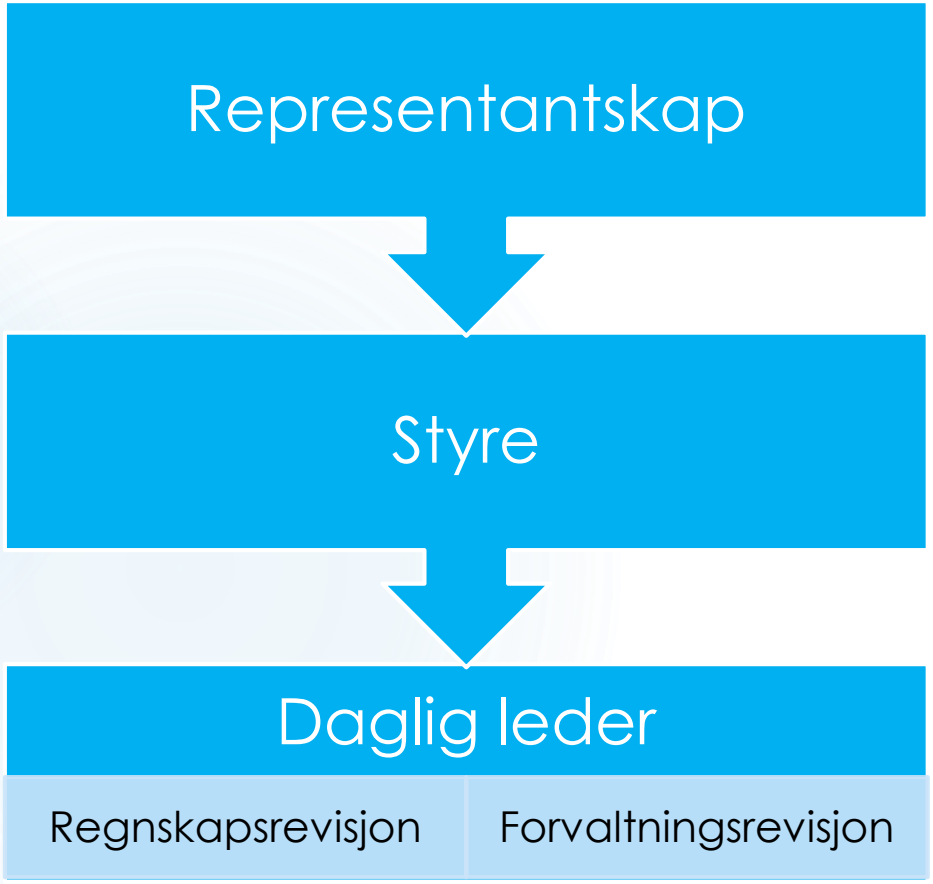
Våre kunder

- Våre eierkommuner på Nordmøre og i Romsdal
- Møre og Romsdal Fylkeskommune (også eier)
- Kommunale foretak
- Interkommunale selskaper
- Stiftelser og legater
- Kirkelige fellesråd
- Sokneråd/menighetsråd
- Vertskommunesamarbeid
- Mottakere av særattestasjoner

Leveranser

- MRR leverer
  - Regnskapsrevisjon: 17 kommuner på Nordmøre og i Romsdal, Møre og Romsdal fylkeskommune, KF, IKS, stiftelser, legater, kirkelige fellesråd, sokneråd/meningshetsråd m.m.
  - Forvaltningsrevisjoner til kommuner og fylkeskommunen
  - Selskapskontroller og selskapsgjennomganger
  - Attestasjoner
  - Internkontroll: kartlegging og testing
  - Andre undersøkelser og rådgivning

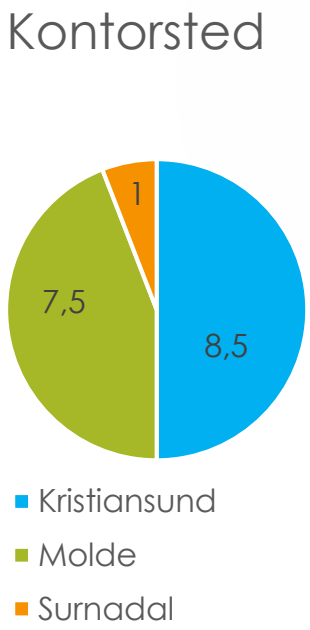
Organisering

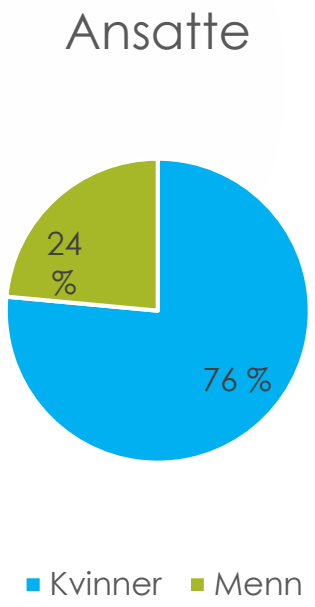

- Selskapets øverste organ er representantskapet, hvor alle eierne deltar med ett medlem hver. Den enkeltes stemme vektes etter eierandel.
- Representantskapet velger selv sin leder. Daglig leder og styrets leder har møteplikt og talerett i representantskapet.
- Styret består av 5 medlemmer med personlige vararepresentanter. 4 medlemmer med vara velges av representantskapet og 1 medlem med vara velges av de ansatte. Daglig leder har møteplikt og talerett i styret.
- Daglig leder er leder for hele virksomheten. Alle oppdrag i virksomheten ledes av en oppdragsansvarlig revisor. I tillegg til daglig leder har selskapet 3 oppdragsansvarlige revisorer innen for regnskapsrevisjon og 2 innenfor forvaltningsrevisjon.

Virksomheten i 2018

- 2018 har vært vårt første fulle driftsår
- Hovedkontor i Kristiansund og avdelingskontor i Molde og Surnadal.
- Avdelingskontoret i Molde flyttet i november til nye lokaler i Storgata 18.
- Vi har p.t. 17 høyt utdannede ansatte
  - 11 regnskapsrevisorer og 6 forvaltningsrevisorer
- Vedtak i representantskapet om sammenslåing med Komrev 3 (revisjonsenhet på Nordre Sunnmøre) fra 01.01.2020.

Økonomi

- Omsetning 2018: MNOK 19,9 (2017: MNOK 17,2 med 11 mnd. drift)
- Selskapet har i 2018 gjennomført regnskapsrevisjon, herunder attestasjoner, forvaltningsrevisjon og selskapsgjennomganger
- Av selskapets omsetning i 2018 utgjør MNOK 17,3 omsetning fra eiere (inkl. inntekter fra kommunale foretak)
- Selskapet har ikke som mål å gå med overskudd
- Selskapet har ingen godtgjørelse til sine eiere

Godtgjørelse til styre og representantskap

- Selskapet utbetaler ikke godtgjørelse til selskapets representantskap.
- Godtgjørelse til selskapets styre fastsettes årlig av representantskapet. Honoraret er fastsatt slik:
  - Styrets leder mottar fast kr. 30 000 pluss kr. 1 600 per møte
  - Styrets nestleder mottar fast kr. 10 000 pluss kr. 1 600 per møte
  - Øvrige medlemmer mottar kr. 1 600 per møte
  - Reiseutgifter dekkes etter regning

Etterutdanningspolitikk

- MRR leverer kompetanse og vi er avhengige av at våre ansatte til enhver tid innehar tilstrekkelig, riktig og oppdatert kompetanse.
- Våre ansatte er underlagt krav etter etterutdanning både gjennom bransjeforeningene NKRF og DnR. Kravene gjelder oppdragsansvarlige revisorer. Vi etterstreber likevel at alle ansatte skal gjennomføre etterutdanning og kurs uavhengig om det er pålagt eller ikke.
- Vi har system for felles registering av etterutdanningstimer og årlig kontroll av etterlevelse av lov, forskrifts- og medlemskrav til timetall og sammensetning.

Samarbeid med andre

- MRR samarbeider tett med kontrollutvalgssekretariatene til kontrollutvalgene blant våre eiere. Disse består av:
  - Kontrollutvalgssekretariatet for Møre og Romsdal Fylkeskommune,
  - Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal og
  - Kontrollutvalgssekretariatet for Nordmøre
- Vi er bedriftsmedlem i KS Bedrift gjennom bedriftsavtalen
- Vi er medlem av NKRF (Norges kommunerevisorforbund) og er fra 2018 representert som medlem og varamedlem i to av forbundets faste komiteer

Samarbeid med andre forts.

- Selskapet samarbeider med andre kommunale revisjonsenheter i Møre og Romsdal blant annet gjennom lokallaget i NKRF og vi søker også samarbeid med andre der det er naturlig
- Vi deltar også i forum etablert av Fylkesmannen i Møre og Romsdal for samordning av statlige tilsyn
- Selskapet har overtatt en eierandel i revisjonsselskapet Revisjon Nor AS på 20% i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen fra Distriktsrevisjon Nordmøre IKS.
  - En ansatt i MRR eier 60% av aksjene i samme selskap.
  - Det har ikke vært transaksjoner mellom selskapene i 2018 ut over viderefakturering av husleie og felleskostnader fra MRR til aksjeselskapet.
  - Det har vært arbeidet aktivt med salg av aksjene i 2017 og 2018. Arbeidet har enda ikke resultert i et salg ved avleggelsen av denne rapporten.

Fokus i MRR i 2018

- I kundeperspektivet:
  - Gjennomføring av kommunikasjonsplan med fast innhold (3 møter per år)
  - Presentasjoner også etter forvaltningsrevisjoner
  - Gjennomføring av minimum 2 fagdager for våre kunder
- I samfunnsperspektivet:
  - Utarbeide åpenhetsrapport
  - Fokus på etiske problemstillinger gjennom dilemmatreninger
- I digitaliseringsperspektivet:
  - Utarbeide hjemmeside for MRR
  - Tilgang til kunders økonomi- og kontorstøttesystem
  - Kompetanseheving innenfor kjerneprogramvare

Fokus i MRR i 2018 forts.

- Finansperspektivet:
  - Inndekning av tidligere års underskudd
  - Kartlegging av tidsbruk for å gi kommune god informasjon om forventet tidsbruk etter endret faktureringsprinsipp

- Internperspektivet:
  - Kvartalsvise interne fagsamlinger med fokus på kunnskapsdeling (fra 2. kvartal)
  - Felles arbeidstidsreglement
  - Start på prosess om prinsippavklaring av samordning av avlønning

Kristiansund 22. mars 2019

Per Ove Dahl
styrets leder

Heidi Blakstad Dahl
styrets nestleder

Frank Sve

Anita Øyen Halås

Einar Andersen
ansattrepresentant

Veslemøy E. Ellinggard
daglig leder

“Vi vil bidra til at innbyggerne i vårt distrikt får enda bedre kommuner å bo i”

- Møre og Romsdal Revisjon IKS

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Sak 15/2019 **Representantskapet** **29.04.2018**

ORIENTERING OM STATUS I SAMMENSLÅINGSPROSESS

Vedlagt ligger presentasjon om Nye MRR. Presentasjonen gjennomgås i møtet.

Saken fremmes med følgende innstilling til vedtak:

Presentasjonen tas til orientering

NYE MØRE OG ROMSDAL REVISJON SA

STATUS PER 12. APRIL 2019

MRR
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Om selskapene

- Møre og Romsdal Revisjon IKS
  - Eies av 17 kommuner på Nordmøre og i Romsdal og Møre og Romsdal fylkeskommune.
  - 17 ansatte
  - Hovedkontor i Kristiansund, avdelingskontor i Molde og 1 ansatt i Surnadal
- Kommunerevisjonsdistrikt 3 i Møre og Romsdal IKS
  - Eies av 12 kommune på nordre Sunnmøre
  - 8 ansatte
  - Kontor i Ålesund

Bakgrunn

- Kommunal sektor blir stadig mer kompleks og spesialisert på mange områder. Samtidig er det utvikling i revisjonsfaget som krever stadig høyere kompetanse.
- Det er en entydig utvikling mot større og mer robuste enheter innfor kommunal revisjon i hele landet. Dette skyldes bl.a.:
  - Sterkere fagmiljø med større muligheter for faglig spesialisering
  - Redusert sårbarhet/mer robusthet mht. vakanser, turnover og sykdom
  - Økonomiske stordriftsfordeler mht. administrasjon
- Større fleksibilitet ved kommunesammenslåinger
- Attraktivitet som arbeidsgiver

Mandat

- Representantskapene i begge selskapene ga mandat til å gå i forhandlinger om mulig sammenslåing og utnevnelse av forhandlingsutvalg som bestod av:
  - 3 politiske oppnevnte representanter fra hvert selskap, samt styreleder, daglig leder og ansattrepresentant fra begge selskapene
- Forhandlingsutvalget fremmet enstemmig tilrådning om sammenslåing fra 01.01.2020 og utarbeidet sammenslåingsrapport
- Tilrådning ble enstemmig vedtatt i begge representantskapene
  - Oversendelse til kommunene for vedtak om opprettelse av samvirkeforetak og oppløsning av dagens selskaper

Samvirkeforetak som selskapsform

- Samvirkeforetak er hensiktsmessig når en skal løse en oppgave i fellesskap
- Kommunene blir medlemmer med stor påvirkning og styring gjennom årsmøtet
- Lov om samvirkeforetak er fleksibel og legger til rette for skreddersydde vedtekter som sikrer politisk styring
- Det nye selskapet tar med seg det beste fra reglene for interkommunale selskaper
  - Årsmøtet vedtar budsjett, økonomiplan og strategi
- Lettere å forholde seg til for kommunene
  - Lettere å gå inn og ut av selskapet
  - Langt lettere å gjennomføre årsmøter

Eierandel og stemmerett

- Kommunenes andel i de gamle selskapene videreføres i størst mulig grad som andelsinnskudd i det nye selskapet
  - Forskuttering med tilbakebetaling fra dagens selskaper i 2020
- Stemmerett på årsmøtet basere på omsetning (honorar med selskapet)
- Ansatte overføres til nytt selskap
- Kontorutstyr overføres til nytt selskap
- Pensjonsforpliktelse for tidligere ansatte overføre til tidligere eierkommuner

Organisering

- Selskapet skal være lokalt forankret og minimum ha kontor i Kristiansund, Molde og Ålesund
- De tre by-kontorene skal ha tilnærmet likt antall ansatte over tid for å sikre nærhet til kunder/medlemmer og å ha kontor som har akseptabel størrelse mht. kompetanse
- Det skal være forvaltningsrevisorer og regnskapsrevisorer ved alle de tre kontorene.
- Hovedkontoret til dagens MRR videreføres i det nye selskapet og blir værende i Kristiansund
- Tjenester til kommunene videreføres som i dagens selskaper med klare mål om effektivisering og utvikling til det beste for kommunene
  - Fakturering iht. medgått i for alle kunder.

Status i sammenslåingsprosess

- Representantskapene i MRR og Komrev3 har enstemmig vedtak om sammenslåing fra 01.01.2020
- Behandling i kommunestyrer i gang. MRR sender ut brev tidlig i mars med anmodning om behandling i kommunestyrer, bystyre og fylkesting så snart som mulig for å vedta opprettelse av det nye selskapet og å velge representanter til stiftelsesmøte
- Etter vedtak blir det avholdt stiftelsesmøtet for det nye Møre og Romsdal Revisjon SA (samvirkelagsmodell). Dato for stiftelsesmøtet blir trolig **17. juni i Ålesund** i forbindelse med fylkestingsmøte.
- I etterkant av stiftelsesmøtet kommer saken til kontrollutvalget for innstilling på valg av revisjonsselskap og det nye selskapet velges formelt av kommunestyret.
- Noen kommuner og fylkeskommunen har valgt å kun behandle saken i kommunestyret/fylkestinget én gang.
  - Da går saken først til kontrollutvalget som innstiller på valg av revisor.
  - Deretter behandling i kommunestyre/fylkesting med vedta opprettelse og deretter valg av det nye selskapet under forutsetning av at de blir stiftet.

Om Møre og Romsdal Revisjon SA

25 ansatte med høy kompetanse

Kontor i Kristiansund, Ålesund, Molde og en ansatt i Surnadal.

Et betydelig kompetansemiljø i Møre og Romsdal.

Representerer 219 000 innbyggere

Nye Ålesund kommune, nye Molde kommune, Hustadvika kommune sammen med 19 andre kommuner, samt Møre og Romsdal fylkeskommune

Estimert omsetning på om lag MNOK 30

Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, attestasjoner og rådgivning

Våre tjenester

- Vi skal dekke eierkommunenes totale behov for revisjonstjenester:
  - Regnskapsrevisjon
  - Forvaltningsrevisjon
  - Selskapskontroll og selskapsgjennomganger
  - Attestasjoner og bekreftelser
  - Rådgivning
- Revisjon av andre oppdrag
  - Kommunale foretak (KF), interkommunale foretak (IKS), kirkelige fellesråd og menighetsråd, kommunalt styrte legater og stiftelser, samt fjellstyrer

Vår kompetanse

- Vi kjenner kommunene våre og kommunal sektor godt
- Vi har et bredt fagmiljø som består av:
  - Statsautoriserte revisorer
  - Registrerte revisorer
  - Samfunnsvitere
  - Statsvitere
  - Diplomert internrevisor
  - Jurist m.m.

“Vi vil bidra til at innbyggerne i vårt distrikt får enda bedre kommuner å bo i”

- Møre og Romsdal Revisjon IKS

PROTOKOLL
Møte i styret nr. 2 - 2019

NIR

Tidspunkt:
Fredag 5. april 2019 kl. 10.00.

Sted:
NIR, Astrups gate 3, Kristiansund

Protokoll sendes:
Styrets medlemmer og varamedlemmer
Representantskapets leder
Ordførere, rådmenn og tekniske sjefer (eller tilsvarende) i NIR-kommunene
Kontrollutvalgene
Møre og Romsdal Revisjon IKS (NIRs revisor)
Øvrige tilstedeværende på møtet

Saker til behandling:
03/19 Revisors beretning for 2018

Medlemmer til stede:

Aure/Smøla:	Birger Træthaug
Averøy:	Svein Kongshaug
Halsa/Tingvoll:	Solvår Skogen Sæterbø
Kristiansund:	Maritta Ohrstrand
Oppdal:	Eli Dahle
Rauma:	-
Sunndal:	Eilif Lervik

Forfall:
David Grøvdal og Marit Moltubakk fra Rauma.

I tillegg møtte:
Representantskapsleder Henrik Stensønes.
Else Mari Strand, Pål Harstad, Linn Stokke og Hilde Ødegaard Harstad fra administrasjonen.

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Styret fattet følgende enstemmige

v e d t a k :

Innkalling og saksliste godkjennes.

SAKER TIL ORIENTERING

MØTER, KURS OG KONFERANSER

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Fagmøtet i NIR samlet 23 personer i Kristiansund i mars. Tema var ReMidt i full bredde.

ANBUD UNDER ARBEID

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

NIR har følgende anbud under arbeid:

Tittel	*Ansvarlig*	*Status*
Innsamling og behandling av EE-avfall (SeSammen)	TA	Under utarbeidelse
Tømming av slamavskillere og tette tanker (felles med HAMOS)	TA	Under utarbeidelse

BEMANNIGSSITUASJONEN

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

NIR leier inn bemanning fra Kristiansund kommune i inntil 40 % stilling.

INFORMASJONS- OG PROFILERINGSARBEID

Saksbehandler: Linn Stokke / Pål Harstad

iRetur har kommet i særutgave for Rauma denne uken. Dette er et kort skriv om at vi takker for oss og at RIR tar over, med litt praktisk informasjon rundt dette.

Ordinær iRetur kommer i midten av juni. Tema er framtidens løsninger, bålbrenning mm.

Matsvinnkampanje i SeSammen-regi fra sommeren til jul. Det satses på film, radio og sosiale medier.

Hold Midt-Norge Rent har også i år fått midler fra Miljødirektoratet for strandrydding. NIR har budsjettert med litt større mengder enn i fjor. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har også et prosjekt gående for å samordne strandryddingen i fylket.

App-indeksen viser at det nå er over 25 000 brukere av NIR tømmeapp. Det kommer mange henvendelser via appen, som vi svarer ut.

NY MILJØSTASJON OG OMLASTESTASJON I KRISTIANSUND

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Reguleringsendring har vært ute til høring og det avventes behandling av denne i bystyret, trolig i juni.

SESAM

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Det foretas noen juridiske avklaringer samtidig som det søkes etter det siste i forhold til teknologi.

NY RENOVASJONSORDNING I 2020

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad / Pål Harstad

NIR har vært i møter om samordning av innføring av matavfallsinnsamling og glass- og metall-innsamling i SeSammen sør for Trondheim. Det er utarbeidet et notat om muligheter og konsekvenser i forhold til dunkstørrelser og tømmefrekvenser.

Oppdal kommune har utsatt innføring av ny ordning inntil mer er avklart i forhold til ReMidt. Vi ser på muligheten av å innføre dette innenfor eksisterende kontrakter i øvrige kommuner, men dette avhenger også av totalen i ReMidt.

Styret fattet følgende enstemmige

v e d t a k :

Sakene tas til orientering.

SAKER TIL DRØFTING

REMIDT

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Det ble gitt en bred gjennomgang av prosjektet i forhold til system, informasjon, forskrifter og videre arbeid.

Styret fattet følgende enstemmige

v e d t a k :

Saken tas til orientering.

SAKER TIL BEHANDLING

03/19 REVISORS BERETNING FOR 2018

Saksbehandler:	*Else Mari Strand*
Tidligere behandling:	*Ingen*
Vedlegg:	*Revisors beretning for 2018*

Det vises til vedlagte revisjonsberetning for 2018.

Styret legger saken enstemmig fram for representantskapet med følgende forslag til

v e d t a k :

Revisors beretning for 2018 tas til etterretning.

Kristiansund den 5. april 2019

Eilif Lervik
styreleder

Eli Dahle

Svein Kongshaug

Maritta Ohrstrand

Solvår Skogen Sæterbø

Birger Træthaug

SUNNDAL ENERGI KF

PROTOKOLL

Den 08.04.209 kl 11.30 – 16.30 ble det holdt styremøte på Sunndal Energi KF sitt kontor.

Tilstede: Janne Merete Rimstad Seljebø, Arne Magne Rønningen, May Jorid Strand, Einar Mo, Stig Rune Andreassen, Anders Nedal og Terje Monsøy

Forfall:

Fra administrasjonen møtte daglig leder Kolbjørn Solem.

I sak 32, 33 og 34 deltok økonomisjef Mette Kårvatn Sande.
I sak 34 deltok Nettsjef Geir Sæther.
Kristin Ourom fra Kvale Advokatfirma DA deltok under behandling av sak 34.

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

Sak 29/19 GODKJENNING AV MØTEINNKALLING

Vedtak: Styret i Sunndal Energi godkjenner møteinnkallingen.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt

Sak 30/19 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA STYREMØTET 19. MARS 2019

Vedtak: Protokoll fra styremøte 19.3 ble ikke godkjent for styresak 26/2019. Ny protokoll med detaljert oversikt over tildelinger av sponsormidler sendes ut.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt

Sak 31/19 ORIENTERING OM KRAFTPRISEN/KRAFTMARKEDET

Vedtak: Styret i Sunndal Energi tar saken til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt

Sak 32/19 ÅRSBERETNING OG REGNSKAP FOR 2018

Vedtak: Årsberetning og regnskap for 2018 ble behandlet av styret i Sunndal Energi KF 8. april 2019, og oversendes kommunestyret i Sunndal med følgende innstilling:

Årsberetning og regnskap for Sunndal Energi KF for 2018 godkjennes med et årsresultat på kr. 13 998 807 og en omsetning på kr. 91 473 406.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt

Sak 33/19 DISPONERING AV OVERSKUDD FRA 2018

Vedtak: Disponeringen av overskuddet for 2018 på kr. 13 998 807,- ble behandlet i styret i Sunndal Energi KF 8. april 2019, oversendes kommunestyret i Sunndal med følgende innstilling:

Styret i Sunndal Energi KF foreslår for kommunestyret at ut fra et forsvarlighetsprinsipp og store framtidige investeringer, at overskuddet på kr. 13 998 807,- disponeres på følgende måte:

Utbytte til eier	*kr.*	*4 300 000*
Overført annen egenkapital	*kr.*	*9 698 807*
Sum	*kr.*	*13 998 807*

Vedtaket ble enstemmig vedtatt

SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2019-1563/02
Arkiv: 210&13
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 01.04.2019

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 13/19	Kontrollutvalget	25.04.2019

PRESENTASJON FRA ÅRSOPPGJØRSREVISJON FOR 2018 SUNNDAL KOMMUNE

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport fra årsoppgjøret 2018 til orientering.

Kontrollutvalget ber revisjonen melde tilbake til kontrollutvalget om forbedringspunkt og merknader blir fulgt opp av administrasjonen.

Saksopplysninger
I henhold til kommunelovens § 77 nr. 4, skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift. Dette skjer bl.a. ved at revisor rapporterer om sitt arbeid til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har fått følgende orienteringer fra oppdragsansvarlig revisor:
- Kommunikasjons-/revisjonsplan 2018 i møte 17.10.2018, sak PS 30/18
- Interimrapport regnskapsrevisjon – revisjonsåret 2018 i møte 11.02.2019, sak PS 05/19

Etter oppdragsavtalen som er inngått mellom kontrollutvalget og Møre og Romsdal Revisjon IKS, skal revisjonen også rapportere tilbake til kontrollutvalget etter utført årsoppgjørsrevisjon.

VURDERING
Revisjonen har nå avsluttet sin revisjon av årsregnskapet til Sunndal kommune for regnskapsåret 2018. Etter samtale med oppdragsansvarlig revisor 17.04.2019 vil revisjonen avgi en revisjonsberetning med forbehold på budsjettregulering. Kontrollutvalget har ennå ikke mottatt revisjonsberetningen som skulle vært avgitt 15.04.2019. Revisjonen har gjennom sitt revisjonsarbeid avdekt feil, men som ikke medfører negativ revisjonsberetning. Revisjonen vil i møtet orientere om utført revisjonsarbeid og summere opp forbedringspunkt og merknader.

Kontrollutvalget må i det videre arbeidet se til at revisors merknader og forslag til forbedringer blir fulgt av administrasjonen.

Sveinung Talberg
rådgiver

SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe:	2019-1563/02
Arkiv:	210&13
Saksbehandler:	Sveinung Talberg
Dato:	01.04.2019

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 14/19	Kontrollutvalget	25.04.2019

SUNNDAL KOMMUNE – ÅRSREGNSKAP FOR 2018

Sekretariatets forslag til uttalelse

Kontrollutvalget har i møte 25.04.2019, sak S 14 19 behandlet Sunndal kommunes årsregnskap for 2018.

Grunnlaget for behandlingen har vært kommunens årsregnskap for 2018, kommunedirektørens årsberetning samt samtaler med revisor og revisors beretning. Revisors beretning er ikke avlevert i henhold til fristen 15.04.2019 og som grunnlag for saksutredningen. I tillegg har revisjonen og kommunedirektør supplert utvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger i møtet.

Årsregnskapet inneholder de oppstillinger og noter som er Lov- og forskriftsbestemt. Årsregnskapet er avlagt innen fristen 15.02.2019 av kommunedirektør. Kontrollutvalget vil anmerke at kommunedirektør har oversendt feil versjon av regnskapet til kontrollutvalget. Kontrollutvalget har mottatt riktig versjon fra revisor 17.04.2019.

Sunndal kommunes driftsregnskap for 2018 viser kr 563 842 000 til fordeling til drift, og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 25 477 000. Dette er et vesentlig positivt avvik i forhold til det som ble rapportert etter 2.tertial 2018. Netto driftsresultat er negativt med kr 3 611 000, som utgjør minus 0,45 % av driftsinntektene. (Korrigert for avsetning og bruk av bundne fond utgjør netto driftsresultat 0,2 % av driftsinntektene). Netto driftsresultat bør ifølge Teknisk beregningsutvalg(TBU) minimum utgjøre 1,75 % av driftsinntektene. Dette burde da ha utgjort kr 13 963 180. Dette utgjør et negativt avvik på kr 17 574 180. Det er budsjettert med et netto driftsresultat på minus kr 26 795 000. Det er et positivt avvik mellom regnskap og budsjett på kr 23 364 000. Etter forskriftene skal budsjettet korrigeres når det viser avvik mellom regnskap og budsjett. Det er spesielt innvandrertjenesten og pleie- og omsorg som viser store budsjettavvik. Kommunen har de 3 foregående årene hatt et netto driftsresultat på 2-3 % av driftsinntektene.

Både budsjett og regnskap viser negativt netto driftsresultat. Det er en indikasjon på at den økonomiske bæreevnen ikke er tilstede. En må bruke av fond for å balansere driften. Det er i økonomiplanen 2019-2022 budsjettert med netto bruk av disposisjonsfond på kr 106 386 000. Disposisjonsfondet var ved utgangen av 2018 på kr 142 376 000. Disposisjonsfondet vil i slutten av økonomiplanperioden utgjøre 7 % av driftsinntektene og dette er en halvering på 4 år.

Kontrollutvalget vil på denne bakgrunn uttrykke bekymring for den langsiktige økonomiske bæreevnen for kommunen.

Regnskapet viser at enhetene totalt hadde et mindreforbruk på kr 4 049 000. Det er innenfor innvandrertjenesten og pleie og omsorg det er størst avvik i forhold til budsjettet. Etter forskriftene skal budsjettet korrigeres når det viser avvik mellom regnskap og budsjett.

Kontrollutvalget merker seg at det ikke er samsvar mellom skjema 1A og skjema 1B. Informasjon og forklaring om differansen er gjort, men det bør etter kontrollutvalgets syn likevel foretas en endring av praksis.

Kontrollutvalget merker seg at det i Sunndal kommune sitt investeringsregnskap og balanse de siste år er ført påkostninger som vedrører Sunndalsøra Samfunnshus AL. Kommunen eier knapt 60 % av andelene i dette selskapet. Utgiftene burde blitt ført som et utlån i Sunndal kommune sitt investeringsregnskap og ikke blitt ført som investeringsutgifter i anleggsmidler og aktivert i balansen. Dette burde blitt ført i Sunndal Samfunnshus AL sitt regnskap. Det er ikke opplyst om hvor store beløp gjennom årene dette dreier seg om, men etter det kontrollutvalget er kjent med dreier seg om vesentlige beløp. Kontrollutvalget og senere kommunestyret har i 2018 og 2019 behandlet byggeregnskapet. Kontrollutvalget ga i sin uttalelse i møte 17.10.2018 en anmerking om dette.

Saksopplysninger

I henhold til lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 77 nr. 4 skal kontrollutvalget **"påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte."**
Med hjemmel i bestemmelsen har Kommunaldepartementet gitt forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (kontrollutvalgsforskriften) hvor kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon fremkommer i kapittel 4.
Det følger av forskriftens § 7 at kontrollutvalget skal avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret. Uttalelsen avgis til kommunestyret med kopi til formannskapet som følger formannskapets behandling og innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Vedlagt saken følger:

- Årsregnskap 2018 for Sunndal kommune, datert 14.02.2019.
- Årsberetning for 2018 Sunndal kommune, oversendt 15.04.2019.
-

VURDERING

Grunnlaget for behandlingen har vært kommunens årsregnskap for 2018, kommunedirektørens årsberetning samt samtaler med revisor og revisors beretning. Revisors beretning er ikke avlevert i henhold til fristen 15.04.2019 og som grunnlag for saksutredningen. I tillegg har revisjonen og kommunedirektør supplert utvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger i møtet.

Årsregnskapet inneholder de oppstillinger og noter som er Lov- og forskriftsbestemt. Årsregnskapet er avlagt innen fristen 15.02.2019 av kommunedirektør. Kontrollutvalget vil anmerke at kommunedirektør har oversendt feil versjon av regnskapet til kontrollutvalget. Kontrollutvalget har mottatt riktig versjon fra revisor 17.04.2019.

Sunndal kommunes driftsregnskap for 2018 viser kr 563 842 000 til fordeling til drift, og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 25 477 000. Dette er et vesentlig positivt avvik i forhold til det som ble rapportert etter 2.tertial 2018. Netto driftsresultat er negativt med kr 3 611 000, som utgjør minus 0,45 % av driftsinntektene. (Korrigert for avsetning og bruk av bundne fond utgjør netto driftsresultat 0,2 % av driftsinntektene). Netto driftsresultat bør ifølge Teknisk beregningsutvalg(TBU) minimum utgjøre 1,75 % av driftsinntektene. Dette burde da ha utgjort kr 13 963 180. Dette utgjør et negativt avvik på kr 17 574 180. Det er budsjettert med et netto driftsresultat på minus kr 26 795 000. Det er et positivt avvik mellom regnskap og budsjett på kr 23 364 000. Etter forskriftene skal budsjettet korrigeres når det viser avvik mellom regnskap og budsjett. Det er spesielt innvandrertjenesten og pleie- og omsorg som viser store budsjettavvik. Kommunen har de 3 foregående årene hatt et netto driftsresultat på 2-3 % av driftsinntektene.

Både budsjett og regnskap viser negativt netto driftsresultat. Det er en indikasjon på at den økonomiske bæreevnen ikke er tilstede. En må bruke av fond for å balansere driften. Det er i økonomiplanen 2019-2022 budsjettert med netto bruk av disposisjonsfond på kr 106 386 000. Disposisjonsfondet var ved utgangen av 2018 på kr 142 376 000. Disposisjonsfondet vil i slutten av økonomiplanperioden utgjøre 7 % av driftsinntektene og dette er en halvering på 4 år.

Kontrollutvalget vil på denne bakgrunn uttrykke bekymring for den langsiktige økonomiske bæreevnen for kommunen.

Regnskapet viser at enhetene totalt hadde et mindreforbruk på kr 4 049 000. Det er innenfor innvandrertjenesten og pleie og omsorg det er størst avvik i forhold til budsjettet. Etter forskriftene skal budsjettet korrigeres når det viser avvik mellom regnskap og budsjett.

Kontrollutvalget merker seg at det ikke er samsvar mellom skjema 1A og skjema 1B. Informasjon og forklaring om differansen er gjort, men det bør etter kontrollutvalgets syn likevel foretas en endring av praksis.

Kontrollutvalget merker seg at det i Sunndal kommune sitt investeringsregnskap og balanse de siste år er ført påkostninger som vedrører Sunndalsøra Samfunnshus AL. Kommunen eier knapt 60 % av andelene i dette selskapet. Utgiftene burde blitt ført som et utlån i Sunndal kommune sitt investeringsregnskap og ikke blitt ført som investeringsutgifter i anleggsmidler og aktivert i balansen. Dette burde blitt ført i Sunndal Samfunnshus AL sitt regnskap. Det er ikke opplyst om hvor store beløp gjennom årene dette dreier seg om, men etter det kontrollutvalget er kjent med dreier seg om vesentlige beløp. Kontrollutvalget og senere kommunestyret har i 2018 og 2019 behandlet byggeregnskapet. Kontrollutvalget ga i sin uttalelse i møte 17.10.2018 en anmerking om dette.

Etter revisjonens mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og god kommunal regnskapsskikk, med unntak av ikke gjennomførte budsjettreguleringer.

Etter utvalgets gjennomgang av årsberetning og årsregnskap, samt revisors beretning, mener kontrollutvalget at årsregnskapet gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av Sunndal kommunes virksomhet og for kommunen sin økonomiske stilling pr. 31.12.2018.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet for Sunndal kommune for 2018 slik det er avlagt.

Kontrollutvalget er bekymret for utviklingen i netto driftsresultat i budsjett og regnskap. Når det både i budsjett og regnskap viser et negativt tall i netto driftsresultat, er det ev indikasjon på at den økonomiske bæreevnen ikke er tilstede. En har ikke midler til å dekke renter og avdrag. En må bruke av fond for å balansere driften. Det er i økonomiplanperioden 2019-2022 budsjettert med netto bruk av disposisjonsfond på kr 106 386 000. Disposisjonsfondet var ved utgangen av 2018 på kr 142 376 000.

Sunndal kommunes disposisjonsfond utgjør pr. 31.12.2018 kr 142 376 000. Det er i 2018 brukt kr 23 760 000 av disposisjonsfond i drifta og kr 4 100 000 til investering, men samtidig avsatt kr 36 665 000. Det er brukt kr 36 839 000 av tidligere års mindreforbruk. Alt dette er i tråd med budsjettet. Disposisjonsfondet utgjør 16 % av driftsinntektene. Anbefalingene i måltallene fra Fylkesmannen er at disposisjonsfondet minimum bør utgjøre 4 % av driftsinntektene. Kontrollutvalget sin konklusjon er at Sunndal kommune har en god buffer til å møte uforutsette driftsutgifter samt egenfinansiering av investeringer, men er bekymret over at det i økonomiplanperioden er lagt inn en vesentlig bruk av disposisjonsfondet for å balansere driftsbudsjettet. Dette utfordrer den økonomiske bæreevnen på lang sikt.

Sunndal kommunes brutto lånegjeld utgjør kr 606 015 000 pr. 31.12.2018. Korrigert for ubrukte lånemidler og utlån utgjør kommunens netto lånegjeld kr 517 184 000. Dette tilsvarer 64,8 % av driftsinntektene. Kommunens lånegjeld er under landsgjennomsnittet som er på 75 % av driftsinntektene, men viser en økende tendens. Dette er bekymringsfullt når en ser at kommunen har negativt netto driftsresultat og må bruke av disposisjonsfondet for å balansere drifta. En har ikke midler i drifta til å møte økende renter og avdrag. En bør ta i betraktning at en del av lånegjelden er selvfinansierende da den er knyttet til betalingsområder og kompensasjonsområder som bla. VAR.

Noen nøkkeltall:

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	2018	2017	2016	Fylkesmannens og TBU sitt måltall
Sunndal kommune	0,45 -	2,2	3,0	Minimum 1,75 %

Dette nøkkeltallet viser andelen av driftsinntektene som ikke er brukt i driften. Tallene viser at kommunen har et resultat i 2018 som ligger under Fylkesmannen og TBU sitt måltall på 1,75 %.

Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter	2018	2017	2016	Fylkesmannens måltall
Sunndal kommune	17,8	16,0	13,8	Minimum 4 %

Kommunen trenger et disposisjonsfond av en viss størrelse for å møte uforutsette utgifter og svikt i de frie inntektene. Disposisjonsfondet er av tilfredsstillende størrelse, men kontrollutvalget er bekymret for kommunens økonomiske bæreevne i økonomiplanperioden der det er budsjettert med vesentlig økt bruk.

*** Netto lånegjeld i prosent av brutto for kommunekonsern**	2018	2017	2016	Fylkesmannens måltall
Sunndal kommune	64,8	60,0	58,2	50 %

* Netto lånegjeld er sum langsiktige lån korrigert for ubrukte lånemidler og utlån.

Dette nøkkeltallet sier noe om kommunens fordeling mellom gjeld og egenkapital.
Kommunens lånegjeld er under landsgjennomsnittet som er på 75 % av driftsinntektene, men stigende.

Etter revisjonens mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Etter utvalgets gjennomgang av årsberetning og årsregnskap, samt revisors beretning, mener kontrollutvalget at årsregnskapet gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av Sunndal kommunes virksomhet og for kommunen sin økonomiske stilling pr. 31.12.2018.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet for Sunndal kommune for 2018 slik det er avlagt.

Tidligere år har kontrollutvalget, sammen med revisjonsberetningen, mottatt revisjonens kommentarer til regnskapet som ikke fremgår av revisjonsberetningen. Det er mottatt et notat fra revisor om oppsummering fra årsoppgjørsrevisjonen. Oppdragsansvarlig revisor vil i møte gi denne informasjonen som en presentasjon i sak PS 13/19.

Sekretariatet mener det ikke har framkommet forhold som må omtales spesielt i kontrollutvalgets uttalelse. Dersom gjennomgangen i møtet ikke frembringer nye opplysninger, kan det gis en uttalelse på bakgrunn av sekretariatets forslag, med eventuelle endringer gjort i møtet.

Sveinung Talberg
Rådgiver

Årsregnskap 2018

Sunndal kommune

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning **2**
2.0 Driftsregnskapet **3**
2.1 Regnskapsskjema 1A 3
2.2 Regnskapsskjema 1B – tjenesteområdenes netto rammer 4
2.3 Økonomisk oversikt drift 5
3.0 Investeringsregnskapet **6**
3.1 Regnskapsskjema 2A 6
3.2 Regnskapsskjema 2B – Oversikt over investeringsprosjekt 7
3.3 Økonomisk oversikt investering 9
4.0 Balanseregnskap **10**
5.0 Noter **11**
Note 1 Endring i arbeidskapital 12
Note 2 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor 12
Note 3 Pensjoner 13
Note 4 Anleggsmidler 13
Note 5 Aksjer og andeler i varig eie 15
Note 6 Salg av finansielle anleggsmidler 16
Note 7 Langsiktig gjeld 17
Note 8 Avdrag på lån 18
Note 9 Kommunens garantiansvar 18
Note 10 Andre vesentlige forpliktelser 18
Note 11 Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi 18
Note 12 Avsetning og bruk av fond 19
Note 13 Endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsmessig merforbruk 20
Note 14 Kapitalkonto 20
Note 15 Fordringer og gjeld til kommunale foretak, samarbeid 21
og samkommune jf. kommuneloven § 27, kap. 5B og kap. 11 21
Note 16 Selvkostområder 21
Note 17 Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner 22
Note 18 Skattepliktig aktivitet knytet til håndtering av næringsavfall 22
Note 19 Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen 22
Note 20 Spesifikasjon av fondene i balansen 23

1.0 Innledning

Sunndal kommune fører sine regnskaper etter forskrift om årsregnskap og årsberetning i henhold til kommuneloven.

Dokumentet er todelt, der del A utgjør regnskapet med noter og del B vurderinger knyttet til regnskapet.

Regnskapet blir rapporter til KOSTRA, (kommune-stat-rapportering). Intern kontoplan er inndelt etter rammer og har budsjettansvar pr. tjenesteområde. Rammene er netto rammer. Det vil si at sum inntekter og sum utgifter gir en netto ramme. Netto rammer fordelt på tjenesteområder blir vedtatt av kommunestyret.

2.0 Driftsregnskapet

2.1 Regnskapsskjema 1A

Regnskapsskjema 1A - drift Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Reg. budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Skatt på inntekt og formue	190 774	170 262	171 621	181 723
Ordinært rammetilskudd	216 282	213 411	213 532	214 729
Skatt på eiendom	76 682	76 535	72 300	78 010
Andre direkte eller indirekte skatter	16 129	29 986	29 986	16 614
Andre generelle statstilskudd	55 679	46 880	50 900	68 070
Sum frie disponible inntekter	**555 546**	**537 074**	**538 339**	**559 146**
Renteinntekter og utbytte	10 489	8 920	8 640	9 723
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidl	-	-	-	-
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	7 964	7 300	9 416	9 536
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-		-
Avdrag på lån	23 317	23 245	21 237	18 190
Netto finansinnt./utg.	- 20 792	- 21 626	- 22 014	- 18 003
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	36 665	36 665	-	34 092
Til bundne avsetninger	9 199	3 679	3 247	8 320
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	36 839	36 839	-	31 592
Bruk av ubundne avsetninger	23 760	23 760	13 299	14 410
Bruk av bundne avsetninger	14 353	6 540	4 655	14 805
Netto avsetninger	29 088	26 795	14 707	18 394
Overført til investeringsregnskapet	-	-	-	-
Til fordeling drift	**563 842**	**542 244**	**531 032**	**559 538**
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	**538 365**	-	-	**522 699**
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**25 477**			**36 839**

Generelt: Regnskapsskjema 1A for Sunndal kommune omfatter alle transaksjoner som gjelder skatt på inntekt og formue, rammetilskudd, *andre statlige overføringer*, eiendomsskatt og andre direkte eller indirekte skatter. Tilsvarende gjelder for transaksjonene på finansområdet og avsetninger til og bruk av fond. Dette medfører at for for eksempel statlige tilskudd for innvandrertjenesten blir ført i skjema 1B i tillegg til skjema 1A. For å eliminere effektene av dette, er det lagt inn en ekstra linje i skjema 1B som heter «korrigeringer».

2.2 Regnskapsskjema 1B – tjenesteområdenes netto rammer

Tjenesteområde/stabsområde Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Reg.budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
10 Rådmannen	10 276	10 316	19 305	8 859
11 Økonomiavdelingen	6 638	7 211	6 640	6 494
12 Personalavdelingen	6 991	7 251	6 859	6 124
13 Politisk virksomhet	5 567	4 962	4 665	6 680
14 Service- og informasjonsavdelingen	14 909	15 071	13 784	11 579
15 Innvandrertjenesten	-14 669	247	0	-20 790
16 PPT	0	43	0	0
18 Konsesjonskraftinntekter	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
20 Grunnskoletjenesten	95 046	97 613	93 389	92 921
21 Barnehagetjenesten	52 097	50 517	46 654	49 160
30 Helse-og barnevernstjenesten	27 492	26 664	23 887	27 302
31 NAV	15 030	15 089	14 017	14 180
32 Pleie-og omsorgstjenesten	194 939	186 098	179 488	184 784
40 Plan, miljø- og næringstjenesten	7 743	7 925	7 828	7 042
50 Kulturtjenesten	18 280	18 584	17 774	17 930
60 Kommunalteknisk tjeneste	20 522	19 102	18 879	18 625
70 Eiendomstjenesten	29 398	30 027	29 799	28 183
Sum fordelt til tjenestene	**484 260**	**490 721**	**476 967**	**453 074**
Korrigert for sum alle tjenester	54 105	51 693	54 066	69 625
Korrigert sum fordelt til tjenestene	**538 365**	**542 414**	**531 033**	**522 699**

Tabellen viser at det for 2018 er fordelt kr 484 mill på staber og tjenesteområder.

2.3 Økonomisk oversikt drift

Fordeling mellom inntekts- og utgiftsposter, uavhengig av tjenesteområde

Driftsregnskapet Økonomisk oversikt - drift Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Reg. budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger	30 517	28 710	28 549	29 214
Andre salgs- og leieinntekter	65 830	65 670	65 140	65 957
Overføringer med krav til motytelse	146 002	117 077	71 254	181 886
Rammetilskudd	216 282	213 411	213 532	214 729
Andre statlige overføringer	55 680	46 880	50 900	68 070
Andre overføringer	1	170	170	281
Skatt på inntekt og formue	190 774	170 262	171 621	181 723
Eiendomsskatt	76 682	76 535	72 300	78 010
Andre direkte og indirekte skatter	16 129	29 986	29 986	16 614
Sum driftsinntekter	**797 896**	**748 701**	**703 452**	**836 484**
Lønnsutgifter	453 601	423 895	418 521	460 105
Sosiale utgifter	105 435	112 271	107 520	106 732
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.prc	143 412	140 416	112 475	153 484
Kjøp av tjenester som erstatter tj.pro	51 858	36 970	35 947	45 388
Overføringer	59 009	61 743	39 078	69 036
Avskrivninger	36 259	31 953	31 953	33 075
Fordelte utgifter	- 32 601	- 26 394	- 22 367	- 34 708
Sum driftsutgifter	816 973	780 853	723 127	833 112
Brutto driftsresultat	**- 19 078**	**- 32 152**	**- 19 676**	**3 372**
Renteinntekter og utbytte	10 489	8 920	8 640	9 723
Gevinst på finansielle instrumenter (	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	-	-	-	-
Sum eksterne finansinntekter	**10 489**	**8 920**	**8 640**	**9 723**
Renteutgifter og låneomkostninger	7 964	7 300	9 416	9 536
Tap på finansielle instrumenter (oml	-	-	-	-
Avdrag på lån	23 317	23 245	21 237	18 190
Utlån	-	-	-	-
Sum eksterne finansutgifter	**31 281**	**30 546**	**30 654**	**27 726**
Resultat eksterne finanstransaksjone	- 20 792	- 21 626	- 22 014	- 18 003
Motpost avskrivninger	36 259	26 982	26 982	33 075
Netto driftsresultat	**- 3 611**	**- 26 795**	**- 14 707**	**18 445**
Interne finanstransaksjoner	-	-	-	-
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindr	36 839	36 839	-	31 592
Bruk av disposisjonsfond	23 760	23 760	13 299	14 410
Bruk av bundne fond	14 353	6 540	4 655	14 805
Sum bruk av avsetninger	**74 952**	**67 138**	**17 954**	**60 806**
Overført til investeringsregnskapet	-	-	-	-
Dekning av tidligere års regnsk.m. me	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	36 665	36 665	-	34 092
Avsatt til bundne fond	9 199	3 679	3 247	8 320
Sum avsetninger	**45 864**	**40 343**	**3 247**	**42 412**
Regnskapsmessig mer/mindreforbrul	**25 477**	**-**	**-**	**36 839**

3.0 Investeringsregnskapet

3.1 Regnskapsskjema 2A

Regnskapsskjema 2A - investering Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Reg. budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Investeringer i anleggsmidler	45 901	74 753	50 825	52 901
Utlån og forskutteringer	2 478	5 000	5 000	5 669
Kjøp av aksjer og andeler	2 526	2 300	2 300	2 328
Avdrag på lån	2 898	2 860	-	2 812
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	4 292	3 527	-	3 132
Årets finansieringsbehov	**58 094**	**88 440**	**58 125**	**66 844**
Finansiert slik:	-	-	-	-
Bruk av lånemidler	35 349	64 867	46 810	46 994
Inntekter fra salg av anleggsmidler	272	-	-	5 017
Tilskudd til investeringer	285	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	7 351	13 086	9 015	4 564
Mottatte avdrag på utlån og refusjo	6 196	3 527	-	7 195
Andre inntekter	1 682	-	-	746
Sum ekstern finansiering	**51 134**	**81 480**	**55 825**	**64 515**
Overført fra driftsregnskapet	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	6 960	6 960	2 300	2 328
Sum finansiering	**58 094**	**88 440**	**58 125**	**66 844**
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Kommunens investeringer føres adskilt fra løpende driftsoppgaver. Investeringer i eiendommer og anlegg, samt kjøp og salg av disse, føres under investeringsregnskapet. Likeledes føres låneopptak samt kostnader og inntekter i forbindelse med videreformidling av husbanklån under investeringsregnskapet.

3.2 Regnskapsskjema 2B – Oversikt over investeringsprosjekt

Regnskapsskjema 2B Oversikt investeringsprosjekt Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Reg. budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
EDB-investeringer	1 197	1 200	1 200	2 248
IKT Orkide, investeringer	0	0	0	2
Opprusting kommunestyresalen	0	0	0	110
Newton-rom	2 808	0	0	0
Ålvundeid skole/barnehage	0	0	0	1
Trygghetsalarmer	0	1 000	1 000	331
E-lås	0	1 125	1 125	0
Elektronisk medisineringsstøtte	0	2 000	2 000	0
Litltorget	0	0	0	111
Trekanten	438	0	0	0
Sunndal kulturhus	391	2 000	0	0
Utsmykking Hoelsand barnehage	0	0	0	140
Investeringer kirkebygg	0	0	250	1 850
Låneautomat biblioteket	352	300	300	0
Samlokalisering biblitek og kulturhus - forprosjekt	0	0	0	21
Sunndal Alpinsenter, nytt billettsystem	0	0	0	200
Tlrettelegging utfartssteder	0	0	0	30
Div.parkering - parkeringsplass	218	500	500	480
Brandstad - parkeringsplass	20	0	0	131
Lauvåbrua	0	0	0	25
Driftsavdelingen - fornying maskinpark	1 374	1 000	1 000	979
Vegnavnskilting	0	500	500	0
Oppfylling Håsøran (SNE)	0	0	0	81
Kommunale veger - Bygging/utbedring	1 864	2 521	2 000	1 795
Ny pumpeledning, Driva bru -Håsen pumpestasjon	88	176	0	818
Rassikring	375	803	500	222
Bobilplasser og adkomsveg (2013/855-11-ØP 10/17)	316	550	550	0
Ny renovasjonsbil 2017	1 868	2 000	0	0
Trafikksikkerhetsplan	204	1 364	500	12
Husholdningsavfall - ny ordning	0	124	0	64
Lager Hovsvegen	296	1 000	0	691
Levika boligfelt	0	402	0	250
Grytøyvegen - Gjøra boligfelt	0	391	0	36
Tomtesalg diverse boligfelt	0	0	1 000	0
Hagan boligfelt	0	95	0	513
Kalken vannverk - oppgradering	0	900	0	0
Søra vannverk behandling	791	523	0	11 892
Ålvundeid/Ålvundfjord vannverk - nye brønner	0	100	0	0
Diverse overvannsprosjekter	0	549	0	511
Elveforbygging	0	1 000	0	0
Innløsning festetomter Sande	0	0	0	3 219
Renovering av spillvannsledning Auragata	447	0	0	0
GS-veg langs fv. 311	913	0	0	0
Investering VA	0	0	2 000	0
VA-ledninger Jonas Reins Gate	0	800	0	0
Nye Driva bru	0	0	0	4 602

Forts. Regnskapsskjema 2B – Oversikt over investeringsprosjekt, forts.

Regnskapsskjema 2B Oversikt investeringsprosjekt Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Reg. budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Vannforsyning til Smiset	0	2 000	2 000	0
VA-ledninger Parkvegen	0	1 000	0	0
Enøk diverse bygg	0	380	400	0
Oppgradering kommunale bygg	849	3 726	2 000	817
Stortuva barnehage	18 208	23 461	26 000	5 539
Salg kommunale boliger	0	0	0	2
Kjøp av kommunale boliger	1 324	1 543	0	0
Vindskade tak, Sunndal pensjonistsenter	8	0	2 000	263
Tredal barnehage - kjøkken	0	0	0	45
Uteområder Løykja/Tredal skoler	3 568	4 250	0	0
Porter bilverksted	457	0	0	0
Pasientrom Helsetunet	0	0	0	32
Utbedringer Gjøra skole	0	0	0	14
Midlertidig bygg Sande skole	0	0	0	595
Nybygg Pleie og omsrog	0	0	0	355
Sande skole, nærmiljøanlegg	0	0	0	1 923
Tak bibliotek	0	0	0	51
Samordningsprosjekt	0	7 000	0	0
Sandfilter Svømmehall	0	0	0	106
Tilbygg brannstasjon	4 609	3 500	3 500	0
Oppgradering Kulturhuset	0	0	0	28
Omsorgsboliger sentrum	0	0	0	381
Svømmehall - bassengaggregat	842	2 794	0	3 206
HC-inngang svømmehall	0	0	0	364
Kjøp av utstyr	759	761	500	44
Bolig Hoelsand	0	0	0	131
Nye dører helsetun	0	0	0	43
Garderober brannstasjon	0	0	0	61
Varmepumpe Grøa barnehage	0	0	0	86
Varmepumpe Holten barnehage	0	0	0	25
Sunndal pensjonistsenter, planlegg.oppgr.	52	111	0	189
Prosjekt krafttak Orkide	0	0	0	37
Diverse ENØK	113	0	0	126
Ny heis rådhuset	0	0	0	713
Diverse oppgradering av kommunale bygg	0	0	0	773
Lege og helsesenter	0	1 054	0	0
Pipe/steamrør helsetun	0	0	0	77
Helsetun kjeller bygg 6/7	0	0	0	22
Barnehage Hoelsand	0	0	0	295
Ombygging Ålvundfjord skole	0	250	0	104
EPC fase 3	266	0	0	610
Barnevernet ombygging	380	0	0	0
Bolig	119	0	0	0
Lekeapparat skole og barnehage	388	0	0	18
Kjøp av Keila BRL	0	0	0	4 464
Sum alle prosjekt	**45 901**	**74 753**	**50 825**	**52 901**

3.3 Økonomisk oversikt investering

Investeringsregnskapet Økonomisk oversikt - investering Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Reg. budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	272			5 017
Andre salgsinntekter	1 682			746
Overføringer med krav til motytelse	2 533			1 250
Kompensasjon for merverdiavgift	7 351	13 086	9 015	4 564
Statlige overføringer	285	-	-	-
Andre overføringer	-	-	-	-
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	-
Sum inntekter	12 122	13 086	9 015	11 576
Utgifter	-	-	-	-
Lønnsutgifter	658	-	-	646
Sosiale utgifter	187	-	-	167
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjo	35 529	62 945	41 060	45 093
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjo	2 019	-	-	326
Overføringer	7 508	11 808	9 765	6 669
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-	-
Fordelte utgifter	-	-	-	-
Sum utgifter	45 901	74 753	50 825	52 901
Finanstransaksjoner	-	-	-	-
Avdrag på lån	2 898	2 860	-	2 812
Utlån	2 478	5 000	5 000	5 669
Kjøp av aksjer og andeler	2 526	2 300	2 300	2 328
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	-	-	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	4 292	3 527	-	3 132
Sum finansieringstransaksjoner	12 193	13 687	7 300	13 942
Finansieringsbehov	**45 972**	**75 354**	**49 110**	**55 267**
Dekket slik:	-	-	-	-
Bruk av lån	35 349	64 867	46 810	46 994
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	3 663	3 527	-	5 945
Overført fra driftsregnskapet	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	4 100	4 100	2 300	-
Bruk av bundne driftsfond	2 860	2 860	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	-	-	-	2 328
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	-
Sum finansiering	**45 972**	**75 354**	**49 110**	**55 267**
Udekket/udisponert	-	-	-	-

4.0 Balanseregnskap

Balanse Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER		
Anleggsmidler		
Faste eiendommer og anlegg	779 391	767 136
Utstyr, maskiner og transportmidler	34 492	31 316
Utlån	59 012	60 197
Aksjer og andeler	52 602	50 220
Pensjonsmidler	976 774	892 972
Sum anleggsmidler	**1 902 271**	**1 801 842**
Omløpsmidler		
Kortsiktige fordringer	38 647	48 395
Premieavvik	53 049	48 477
Kasse, postgiro, bankinnskudd	262 532	232 356
Sum omløpsmidler	**354 228**	**329 228**
SUM EIENDELER	**2 256 499**	**2 131 069**
EGENKAPITAL OG GJELD		-
Egenkapital		
Disposisjonsfond	142 376	133 571
Bundne driftsfond	21 273	26 427
Ubundne investeringsfond	15 916	15 249
Bundne investeringsfond	6 937	6 172
Regnskapsmessig mindreforbruk	25 478	36 839
Kapitalkonto	210 423	156 999
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift	- 1 518	- 1 518
Sum egenkapital	**420 885**	**373 739**
Langsiktig gjeld		
Pensjonsforpliktelser	1 115 653	1 078 732
Andre lån	606 015	568 012
Sum langsiktig gjeld	**1 721 668**	**1 646 744**
Kortsiktig gjeld		
Annen kortsiktig gjeld	113 947	110 587
Sum kortsiktig gjeld	**113 947**	**110 587**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	**2 256 499**	**2 131 069**
MEMORIAKONTI	-	-
Memoriakonto		
Ubrukte lånemidler	29 819	1 901
Sum memoriakonto (ubrukte lånemidler)	**29 819**	**1 901**
Motkonto til memoriakontiene	- 29 819	- 1 901

Sunndalsøra 14.02.2019

Randi B. Dyrnes

Randi Borghild Dyrnes
Kommunedirektør

Karin B. Braseth

Karin Balstad Braseth
økonomikonsulent

5.0 Noter

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens virksomhet (regnskapsenheter)

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, men noe virksomhet lagt til enheter som avlegger eget særregnskap eller andre rettssubjekter.

	Type virksomhet	Type enhet	Kontor-/vertskommune
Enheter som avlegger særregnskap			
Sunndal Energi KF	Kraftselskap	Kommunalt foretak	Sunndal
Andre rettssubjekter			
Nordmøre interkom. renovasjon.	Renovasjon	IKS	Kristiansund
Interkommunalt Barnevern	Barnevern	Vertskommunesamarbeid	Sunndal
PPT for Tinvoll, Nesset og Sunndal	PPT	Vertskommunesamarbeid	Sunndal
IKT Orkide	IKT samarbeid	Vertskommunesamarbeid	Sunndal
Krisesenter	Krisesenter	Vertskommunesamarbeid	Molde
Kontrollutvalgsekretariat	Kontrollutvalg	Vertskommunesamarbeid	Molde
Møre og Romsdal Revisjon	Revisjon	IKS	Kristiansund
Skatteoppkrever Oppdal/Sunndal	Skatteoppkrever	Vertskommunesamarbeid	Sunndal

Sunndal Energi KF avlegger selvstendige regnskaper som ikke inngår i kommunens drifts- og investeringsregnskap. Særregnskapene behandles av Sunndal kommunestyre.

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.2018	31.12.2017	Endring
2.1 Omløpsmidler	354 228 037	329 227 596	
2.3 Kortsiktig gjeld	112 567 340	110 586 549	
Arbeidskapital	**241 660 697**	**218 641 047**	**23 019 650**

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	797 895 502	
Inntekter investeringsregnskap	12 121 983	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	49 501 231	
Sum anskaffelse av midler	**859 518 717**	**859 518 717**
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	780 713 823	
Utgifter investeringsregnskap	45 900 684	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	37 802 343	
Sum anvendelse av midler	**864 416 850**	**864 416 850**
Anskaffelse - anvendelse av midler		**-4 898 133**
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)		27 917 783
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		**23 019 650**
Endring arbeidskapital i balansen		**23 019 650**
Differanse (forklares nedenfor)		**0**

Note 2 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Antall årsverk i kommunene i regnskapsåret var på ca 725.

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Administrasjonssjef	1 090 888	0	0	5 057
Ordfører	862 200	0	0	5 057

Godtgjørelse til revisor og kontrollutvalgssekreteiat

Driftstilskudd revisjon	650 149
Kontrollutvalgssekreteriatet	222 500
Totalt	872 649

Note 3 Pensjoner

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.
Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2018	2017
Inneståend på premiefond 01.01.	129 147	476 000
Tilført premiefondet i løpet av året	12 472 582	7 596 000
Bruk av premiefondet i løpet av året	-12 413 540	-7 943 000
Inneståend på premiefond 31.12.	188 189	129 000

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres neste år.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 48 nr 2). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2018 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 4 644 600 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.
Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,20 %	
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %	

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

	Pensjonskostnad og premieavvik	2018	2017
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	49 110 823	48 297 939
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	42 723 837	41 071 531
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-41 144 666	-37 539 527
	Administrasjonskostnad	3 410 086	3 369 403
A	**Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)**	54 100 080	55 199 346
B	Forfalt pensjonspremie (eks. admkostnader)	67 067 608	63 828 484
C	**Årets premieavvik (B-A)**	12 967 528	8 629 138

	Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2018	2017
B	Forfalt pensjonspremie inkl. admkostnader)	67 067 608	63 828 484
C	Årets premieavvik	-12 967 528	-8 629 138
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	8 322 928	7 560 456
E	**Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering** (SUM B:D)	62 423 008	62 759 802
G	Pensjonstrekk ansatte	7 770 619	7 909 569
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	54 652 389	54 850 233

Akkumulert premieavvik	2018	2017
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	43 320 336	42 761 854
Årets premieavvik	12 967 528	8 629 138
Sum amortisert premieavvik dette året	-8 322 928	-7 560 456
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	47 964 936	43 830 536
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	5 084 286	4 646 039
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	53 049 222	48 476 575

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2018	2017
Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	167 956 815	187 559 576
Årets premieavvik	-12 967 528	-8 629 138
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-29 420 433	-10 973 624
Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	125 568 854	167 956 814
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	1 102 342 626	1 060 928 859
Pensjonsmidler	976 773 772	892 972 044
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	13 310 299	17 803 423

Note 4 Anleggsmidler

Driftsmidler 2018	Anleggs-maskiner inventar utstyr mv	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier mv	Adm.bygg, sykehjem mv	Tomter	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.2018	**46 797**	**77 414**	**564 467**	**175 065**	**15 023**	**878 766**
Akkumulerte/reverserte nedskrivinger						
Tilgang i året	8 393	1 326	29 024	6 165	993	45 901
Avgang i året						
Delsalg i året			-187			-187
Akkumulert anskaffelseskost pr. 31.12.2018	**55 190**	**78 740**	**593 304**	**181 230**	**16 016**	**924 480**
Akkumulerte avskrivninger pr 01.01.2018	**12 222**	**7 563**	**45 326**	**15 204**		**80 315**
Årets ordinære avskrivninger	5 041	3 795	16 718	4 728		30 282
Akkumulerte ordinære avskrivinger pr. 31.12.18	**17 263**	**11 358**	**62 044**	**19 932**	**0**	**110 597**
Bokført verdi 31.12.18	**37 927**	**67 382**	**531 260**	**161 298**	**16 016**	**813 883**
Kostpris ved tilgang i året	8 393	1 326	29 024	6 165	993	45 901
Årets ordinære avskrivninger	-5 041	-3 795	-16 718	-4 728	-	- 30 282
Sum endring kapitalkonto	**3 352**	**-2 468**	**12 306**	**1 437**	**993**	**15 619**

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Balansen	Eierandel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2018	Balanseført verdi 31.12.2017
Aksjer Trollheimen Vekst AS	221200001	5,86 %	750 000	750 000
Aksjer Bibiloteksentralen	221200002		2 100	2 100
Kommunekraft A/S	221200003	1 andel	1 000	1 000
Muritunet A/S	221200004		3 000	3 000
Sunndal Fjellheis A/S	221200005	96,00 %	671 100	671 100
Sunndal Næringsselskap A/S	221200006	50,49 %	130 000	130 000
Trollheimslab AS	221200007	6,00 %	10 000	10 000
Varde AS	221200008	1,97 %	2 500	2 500
Todalsfjordprosjektet AS (tidl. Trollheimstunelle	221200009	28,88 %	200 000	200 000
Aursjøveien A/S	221200010	41,67 %	617 000	617 000
NIR (Nordmøre interkommunale renovasjonsse	221200011	12,00 %	1 679 590	1 679 590
Kommunenes Hus AS	221200012	0,00 %	1 200	1 200
Sunndalsøra Samfunnshus BA	221200013	58,90 %	334 000	334 000
Akvainvest Møre og Romsdal AS	221200014	94,64 %	2 798 505	2 798 505
Sunndal Næringseiendom AS	221200015	35,92 %	7 264 000	7 264 000
Samspleis	221200016	10,99 %	1 000	1 000
Bølgen Invest AS	221200018	0,70 %	25 000	25 000
Destinasjon Kristiansund og Nordmøre AS	221200019	4,90 %	27 000	27 000
Kristiansund og Nordmøre Næringsforum AS	221200020		1 000	1 000
Sunndal Nasjonalparksenter AS	221200021	0,00 %	-	115 733
Kom Vekst AS	221200022	0,00 %	-	28 000
Sunndal Parkering AS	221200023	50,00 %	5 000 000	5 000 000
Contrast Adventure AS	221200024	15,55 %	307 053	307 053
Møretorsk AS	221200025	21,85 %	29 970	29 970
Møre og Romsdal Revisjon IK	221200026		105 000	105 000
Egenkapitalinnskudd KLP	221550001		25 250 879	22 724 900
Sum			**45 210 897**	**42 828 651**
Boliginnskudd			7 391 598	7 391 598
Sum aksjer, andeler m.v			**52 602 495**	**50 220 249**

Kommunen hefter ubegrenset for en andel av forpliktelsene til interkommunale selskap tilsvarende kommunens eierandel i selskapet, jfr IKS-loven § 3.
Det skal opplyses om kommunens ansvar for gjeld i IKS dersom det er sannsynlig at kommunen må dekke selskapetes forpliktelser.

Sunndalsøra Samfunnshus AL:
Det er aktivert påkostninger i kommunens regnskap på Sunndalsøra Samfunnshus AL, de siste årene.
Kommunen har finansiert påkostningene – i tråd med avtalen mellom Sunndalsøra Samfunnshus Al og kommunen. Kommunen har vedtatt budsjettdekning på påkostningene, uten at det er vurdert å sikre dette med pant i eiendommen.
Avtalen er klar på at investeringer/påkostninger skal godkjennes av Sunndalsøra Samfunnshus Al. Det er ikke gjort. Aktiveringen av påkostningene burde ha skjedd i regnskapet til Sunndalsøra Samfunnshus Al og ikke i regnskapet til kommunen. I kommunens regnskaps burde beløpene vært ført som «utlån til andre».
Det er en prosess i Sunndalsøra Samfunnshus Al som gjelder omdanning av selskapsform og hva som skal skje videre med selskapet.

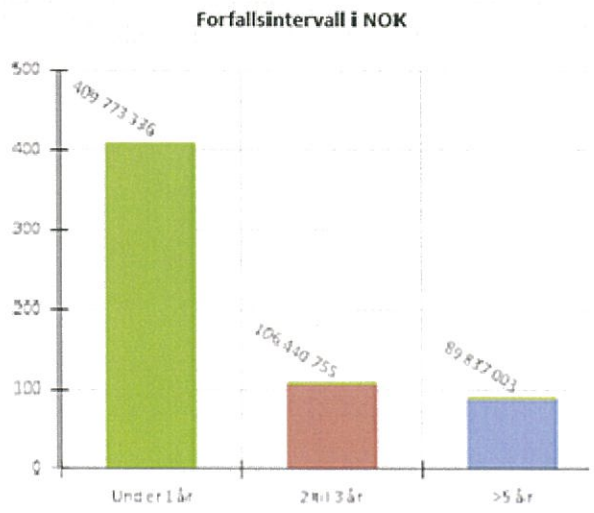
Note 6 Salg av finansielle anleggsmidler

1) Sunndal Nasjonalparksenter AS avviklet aktiv drift i 2016 og er senere solgt. Tatt ut av balansen i 2018
2) Kom Vekst AS har byttet navn til Kristiansund og Nordmøre Næringsforum as og er derfor tatt ut av balansen

Note 7 Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld:	31.12.2018	31.12.2017	Neste års avdrag	Gj.snittlig gjenstående løpetid (år)
Gjeldsbrevslån/banklån	534 463 636	498 563 003	22 366 255	30
Obligasjonslån	0	0	0	0
Sertifikatlån	0	0	0	0
Husbanklån	71 551 172	69 448 862	2 897 802	30
Finansielle leieavtaler	0	0	0	0
Sum bokført langsiktig gjeld	606 014 808	568 011 865	25 264 057	
Herav selvfinansierende gjeld	71 551 172	69 448 862		
Langsiktig gjeld i særregnskap				
Sunndal Energi KF	45 989 866	48 905 990		
Sum bokført langsiktig gjeld i særregnskap	45 989 866	48 905 990		
Kommunens samlede eksterne lånegjeld	**652 004 674**	**616 917 855**		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebeti	Langs.gjeld 31.12.2018	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :		
Langsiktig gjeld med flytende rente :	606 014 808	1,74 %

Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene.

Desto høyere tall desto lavere refinansieringrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding.

Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljer.

Porteføljer med kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året.

Porteføljer med kapitalbinding over 5 år antas å ha en «normal» forfallsstruktur.

Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads, – rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån.

Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil, långiver har ofte en mulighet til å kreve førtidig innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.

Langsiktig gjeld ligger innenfor kommunestyrets finansreglement vedtatt 19.11.14 sak 68/14 i tråd med finansstrategi for 2018, vedtatt 13.12.2017 sak 111/17.
Forslag til oppdatering av finansreglementet ble sent revisor for kvalitetssikring/attestasjon 23.11.2018.

Note 8 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf. kommuneloven (koml) § 50 nr. 7, ved å beregne minste tillatte avdrag på lån etter en forenklet formel. Avskrivningene beregnes som sum langsiktig gjeld dividert på sum anleggsmidler (jf. koml § 50 nr. 1 og 2) mulitplisert med årets avskrivninger i driftsregnskapet. Denne forenklede formelen gir et minstekrav til avdrag som tilsvarer avskrivninger (kapitalslitet) på lånefinansierte anleggsmidler.

(i tusen kr)

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2018	2017
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	23 245	18 189
Bergnet minimumsavdrag	21 542	19 897
Avvik	1 703	-1 708
Budsjettert minimumsavdrag	23 245	19 000

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer - investeringsregnskapet

	2018	2017
Mottatte avdrag på startlån	3 663	5 945
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	2 898	2 812
Avsetning til/bruk av avdragsfond	765	3 132
Saldo avdragsfond 31.12.	6 936	6 171
Budsjettert avdrag	5 000	5 000

I 2017 var det betalt for lite i avdrag. Det budsjetterte avdraget for 2018 ble derfor økt med kr 1.708.000

Note 9 Kommunens garantiansvar

	Beløp pr. 31.12.		Utløper
Gitt overfor - navn	2018	2017	dato
Trollheim Vekst AS	26 250	47 250	13022020
Trollheim Vekst AS	5 678 598	6 107 166	30122031
Kristiansund og Nordmøre Havn IK	702 000	738 000	08022038
Sum garantiansvar	**6 406 848**	**6 892 416**	

Kommunen har ikke mottatt varsel fra långiver som gjelder krav i garantier.

Note 10 Andre vesentlige forpliktelser

Kommunen har ingen andre vesentlige forpliktelser.

Note 11 Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Sunndal kommune har ingen markedsbaserte finansielle omløpsmidler.

Note 12 Avsetning og bruk av fond

Samlede avsetninger og bruk av avsetninger i året	2018	2017
Beholdning 01.01	181 418 084	167 416 379
Bruk av avsetninger	45 072 761	30 353 677
Til avsetning senere år	50 155 944	45 544 242
Netto avsetninger	5 083 184	15 190 565
Beholdning 31.12	186 501 268	181 418 084
Disposisjonsfond		
Beholdning 01.01	133 570 782	113 888 770
Bruk av fondet i driftsregnskapet	23 759 922	14 409 500
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	4 100 000	-
Avsetninger til fondet	36 664 769	34 091 512
Beholdning 31.12	142 375 629	133 570 782
Bundne driftsfond		
Beholdning 01.01	26 427 093	32 911 481
Bruk av fondene i driftsregnskapet	14 352 839	14 804 626
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	2 860 000	
Avsetninger til fondene	9 198 867	8 320 238
Beholdning 31.12	18 413 121	26 427 093
Ubundne investeringsfond		
Beholdning 01.01	15 248 663	17 577 074
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	-	2 328 411
Avsetninger til fondene	-	
Beholdning 31.12	15 248 663	15 248 663
Bundne investeringsfond		
Beholdning 01.01	6 171 545	3 039 053
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	-	
Avsetninger til fondene	4 292 308	3 132 492
Beholdning 31.12	10 463 853	6 171 545

Note 13 Endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsmessig merforbruk

Konto for endring av regnskapsprinsipp
Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Konto for endring av regnskapsprinsipp	31.12.2017	31.12.2016
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	1 517 526	1 517 526
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	0	0
Sum	**1 517 526**	**1 517 526**

Endringer i regnskapsprinsipper gjort i år:	Utgift	Inntekt
Sum endringer i regnskapsprinsipp i år	0	0

Note 14 Kapitalkonto

		IB 01.01.2018	**156 999 279,00**
Debetposter i året:		**Kreditposter i året:**	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr,		Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr,	
maskiner og transportmidler	187 904,00	maskiner og transportmidler	45 900 684,00
Avskrivning: Eiendom,anlegg,		Oppskrivning fast eiendom/anlegg	
utstyr, maskiner og transportmidle	30 281 646,00		
Avdrag på utlån - andre utlån	3 662 894,00	Utlån - andre utlån	2 477 537,00
		Avdrag på eksterne lån	25 264 057,00
Bruk av lånemidler	35 349 217,00		
		Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	2 382 246,00
Endring pensjonsforpliktelser (økn	36 920 643,00	Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	
Endring pensjonsmidler SPK	2 820 183,00		
Endring pensjonsmidler KLP		Endring pensjonsmidler KLP	86 621 911,00
UB 31.12.2018	**210 423 227,00**		
	319 645 714,00		**319 645 714,00**

Note 15 Fordringer og gjeld til kommunale foretak, samarbeid og samkommune jf. kommuneloven § 27, kap. 5B og kap. 11

Kommunal virksomhet - navn:	31.12. 2018 Fordringer	Gjeld	31.12. 2017 Fordringer	Gjeld
Kortsiktige poster				
	kr -	kr 1 689 777	kr -	kr 3 065 597
Sum kortsiktige poster	**kr -**	**kr 1 689 777**	**kr -**	**kr 3 065 597**
Langsiktige poster				
Sunndal Energi KF	kr 24 000 000	kr -	kr 24 000 000	kr -
Sum langsiktige poster	**kr 24 000 000**	**kr -**	**kr 24 000 000**	**kr -**

Gjelder ansvarlig lån

Note 16 Selvkostområder

	Resultat 2018					Balansen 2018	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/ underskud d (-)	Årets dekningsgrad i % [1]	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) dekningsgradsfond	Dekningsgradsfond/ fremførbart underskud d pr. 31.12 [2]
Renovasjon	13 683 726	15 212 997	-1 529 271	89,9 %	100,0 %		-68 345
Slam	761 853	681 372	80 481	111,8 %	100,0 %	80 481	140 321
Vann	8 127 648	9 497 225	-1 369 577	85,6 %	100,0 %	-1 369 577	5 173 305
Avløp	7 066 645	7 740 551	-673 906	91,3 %	100,0 %	-673 906	702 801
Feiing	1 795 186	1 839 467	-44 281	97,6 %	100,0 %	-44 281	232 150

	Resultat 2017					Balansen 2017	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/ underskud d (-)	Årets dekningsgrad i % [1]	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) dekningsgradsfond	Dekningsgradsfond/ fremførbart underskud
Renovasjon	13 346 190	15 056 573	-1 710 383	88,6 %	100,0 %	-1 710 383	1 643 377
Slam	682 809	817 746	-134 937	83,5 %	100,0 %	-134 937	275 259
Vann	8 588 054	7 832 246	755 808	109,6 %	100,0 %	755 808	4 417 497
Avløp	6 800 868	6 597 559	203 309	103,1 %	100,0 %	203 309	499 493
Feiing	1 442 146	1 218 017	224 129	118,4 %	100,0 %	224 129	8 023

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskudd.

3) Renovasjon: Negativt restultat. Underskuddet kan ikke dekkes av selvkostfondet da det ikke er dekning på fondet. Underskuddet på renovasjon må derfor inngå i kommunens samlede regnskapsmessige mer-/mindreforbruk.

Note 17 Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner

Inntekt fra konsesjonskraft i 1000 kr

Konsesjonskraftavgift	3 230
Konsesjonskraft	6 000
Naturressursskatt	12 898
Sum	22 128

Note 18 Skattepliktig aktivitet knyttet til håndtering av næringsavfall

Aktiviteten gjelder i det alt vesentlige innsamling fra kommunal tjenesteproduksjon under betegnelsen næring og omhandler skole, barnehage, institusjoner og administrasjonsbygg med videre.
Håndteringen av dette har skjedd i regi av Sunndal kommune ved bruk av eget utstyr og ansatte.
For 2018 var inntektene på kr 2.289.407, og utgiftene kom på kr 2.350.177.
Altså et underskudd på kr 57.817

Note 19 Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen

Sunndal kommune har ikke mottatt informasjon om hendelser etter balansedagen som vil ha innvirkning på regnskapet.

Note 20 Spesifikasjon av fondene i balansen

Fondsoversikt pr 31.12.2018		Regnskap 2018	Regnskap 2017
Disposisjonsfond		**-142 375 630**	**-133 570 782**
256080001	Disposisjonsfond	-37 274 345	-29 957 326
256080002	Forsikringsfond	-1 101 332	-1 101 332
256080004	Næringsfond - disp.fond	-9 000 000	-6 000 000
256080003	Disposisjonsfond renteutvikling	-18 388 172	-18 388 172
256080010	Premieavvik pensjon	-52 430 005	-52 430 005
256080100	Ungdommens kommunestyre	-116 000	-116 000
256080120	Kurs og opplæringstiltak	-170 358	-272 529
256080121	Arbeidsmiljøtiltak	-315 594	-315 594
256080122	Personal og utvikling	-300 000	-300 000
256080130	Biler helse og sosial	-151 168	-151 168
256080140	Innvandrertjenesten	-200 000	-200 000
256080141	Flyktningemidler	-20 590 861	-22 000 861
256080142	Norskopplæring asylsøkerbarn (Sunndal voksenoppl.	-955 500	-955 500
256080143	Språkprosjekt Bikuben barnehage	-47 270	-47 270
256080200	Grunnskoletjenesten	-555 000	-555 000
256080201	Læremidler grunnskolen	48 404	48 404
256080401	Landbrukskontoret	-109 112	-109 112
256080402	Trafikksikkerhetsplan	-10 000	-10 000
256080403	Områdetiltak	-20 000	-20 000
256080405	Sunndal energi- og klimafond	-483 635	-483 635
256080501	Kunstnerisk utsmykking	-25 000	-25 000
256080502	Sunndal kulturskole - gavemidler	-17 682	-17 682
256080601	Tilskudd private veier	-13 000	-13 000
256080602	Renovasjon	-150 000	-150 000
Bundne driftsfond		**-21 273 121**	**-26 427 094**
251080100	Integreringstilskudd bosetting flyktninger	-3 900 000	-3 900 000
251080104	Digihjelp	-80 000	
251080140	Sunndal voksenopplæring (tidl. internasjonal skole)	-2 100 000	-2 100 000
251080141	Tilrettelagte tiltak EM, Sande skole	-665 922	-665 922
251080170	IKT Orkide - prosjektfond	-272 783	-1 329 304
251080171	IKT Orkide - investering	-4 856 482	-2 631 528
251080172	IKT Orkide - driftsprosjekt	-3 841 607	-4 264 529
251080200	Grunnskoletjenesten - bundet	360 000	360 000
251080201	Utviklingsarbeid i grunnskolen	-170 732	-170 732
251080249	Tyngdepunktstilling PPT	-817 438	-817 438
251080250	Barnehagetjenesten	-1 600 453	-1 338 551
251080251	Utviklingsarbeid i barnehage	-94 500	-94 500
251080252	PPT	-371 928	-806 535
251080301	Svineinfluensa	-	-10 000
251080302	Helsetjenesten - folkehelse/skolehelse	-80 035	-50 327
251080303	Kompetansemidler barnevern	-319 392	-279 986
251080304	Frisklivssentral	-168 066	-180 530

251080305	Oppfølging barn og unge med overvekt	-	0
251080306	Omsorgsgruppe	-2 729	-2 729
251080308	Psykolog - statstilskudd	-78 000	-78 000
251080310	Etableringstilskudd Husbanken	-7 200	-7 200
251080311	Botilskudd Husbanken	-728 260	-181 260
251080312	NAV - sosial	-1 099 208	-1 134 223
251080314	Samhandlingsmodeller rus	-	0
251080315	Tapsfond etableringslån	-88 000	-88 000
251080316	Nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse	-312 973	-247 217
251080320	Minnegaver hjemmesykepleien	-283 902	-170 397
251080321	Pleie og omsorgstjenesten	-580 917	-1 330 917
251080322	Heltid/deltid - pleie og omsorg	-	0
251080323	El-sykkel, gavemidler	-24 305	-24 305
251080324	Gjensidige Trygg Hjemme, PLO	-100 000	-150 000
251080325	Styrke og utbedre skolehelsetj og HFU	-448 774	
251080326	Øran Aktivitetshus	-10 700	
251080400	Næringsfond - drift	7 682 315	4 897 283
251080401	Tilskudd fiskeformål	-35 000	-35 000
251080402	Miljøprosjekt Åmotan	-153 000	-153 000
251080403	Viltfond	-245 519	-320 579
251080405	Forebyggende tiltak mot rovviltskade	-197 751	-216 887
251080406	Tiltak lakseparasitt	-1 227 910	-2 387 549
251080407	Kartlegging biologisk mangfald	-24 000	-24 000
251080408	Skog - platanlønn	-100 000	-50 000
251080501	Den kulturelle spaserstokken	-19 000	-19 000
251080502	Innvilgede, ikke utbetalte tilskudd (kultur)	-36 000	-244 000
251080600	Renovasjon - selvkostfond	68 345	68 345
251080601	Slam - selvkostfond	-220 802	-140 322
251080602	Vann - selvkostfond	-3 803 727	-5 173 305
251080603	Avløp - selvkostfond	-28 895	-702 802
251080604	Feiing - selvkostfond	-187 870	-232 151
Ubundne investeringsfond		**-15 915 663**	**-15 248 663**
253080001	Ubundne investeringsfond	-4 235 322	-4 235 322
253080100	Kirkelig fellesråd - investeringstilskudd	-63 811	-63 811
253080130	Velferdstiltak ansatte	-248 730	-248 730
253080310	Ekstraordinære avdrag startlån	-10 037 800	-9 370 800
253080400	Kapitalfond næringsutvikling	-1 000 000	-1 000 000
253080501	Motorsportsenter	-330 000	-330 000
Bundne investeringsfond		**-6 936 853**	**-6 171 545**
255080002	Påløpte avdrag	-6 936 852	-6 171 544
255080401	Næringsfond - kapital	-1	-1

ÅRSMELDING FOR SUNNDAL KOMMUNE 2018

TEKSTVERSJON

Vedtatt av Sunndal kommunestyre 08.05.2019 (k.sak xx/19)

Innhold

Om årsmeldinga 4
ÅRSKAVALKADE 5
ORDFØRERENS KOMMENTAR 7
RÅDMANNENS KOMMENTAR 8
DEN POLITISKE VIRKSOMHETEN 10
ADMINISTRASJON 13
PLANVERK OG STYRING 15
Kommuneplanen 15
Tema- og sektorplaner 16
Årsplan og budsjett 16
Rapport og regnskap 16
KOMMUNENS HOVEDMÅL 17
Hovedmål 2014 – 2020 17
Måloppnåelse 17
KOMMUNENS TJENESTER OG STABER 22
Rådmannen 22
Service- og informasjonsavdelingen 25
Økonomiavdelingen 27
Personalavdelingen 30
Barnehagetjenesten 32
Eiendomstjenesten 35
Grunnskoletjenesten 37
Helse- og barneverntjenesten 41
Innvandrertjenesten 45
Kommunalteknisk tjeneste 47
Kulturtjenesten 50
NAV Sunndal 54
Plan-, miljø- og næringstjenesten 58
Pleie- og omsorgstjenesten 62
ØKONOMISKE NØKKELTALL 67
REGNSKAP 2018 73
Driftsregnskapet 73
Investeringsregnskapet 75
Balansen 76
Budsjettoppfølging 77

Oppsummering, regnskap og økonomiske nøkkeltall 80

Om årsmeldinga

Årsmeldinga er rådmannens presentasjon av kommunens offisielle regnskap og rapport for kommunestyret. Årsmeldinga fungerer i tillegg som et informasjonsdokument for kommunens innbyggere, næringsliv og andre lesere gjennom beskrivelse av de kommunale tjenester og resultater og begivenheter i 2018.

Årsmeldinga skal likevel være kortfattet og enkel å lese, og inneholder derfor ikke alle detaljer. Dersom du ønsker å gå nærmere inn i tjenestenes drift for eksempel, henvises det til egne underliggende årsmeldinger pr. enhet. Disse er behandlet i utvalgene i forkant av behandlingen av den overordna årsmeldinga. Vi mener likevel at dette dokumentet gir god oversikt over kommunens virksomhet, både når det gjelder overordnede styringssystemer, tjenestebeskrivelser i enhetene, ressursbruk og resultater.

Årsmelding for 2018 er nettbasert som i fjor, og trykkes ikke opp.

ÅRSKAVALKADE

Januar

Fra 1. januar 2018 ble borgerlig vigselsmyndighet overført fra tingrettene til kommunene. Allerede i slutten av januar fikk ordføreren prøve seg som vigsler i en pyntet kommunestyresal. Det har vært gjennomført 7 vielser i løpet av året.

Februar

Sunndal kulturskole satte også i 2018 opp musikalen Ringens Herre i Hovshall. Mange timers øving og forberedelser ble lagt ned i ukene og månedene før forestillingen. De to oppsatte forestillingene gikk som vanlig for fulle hus, og høstet stor begeistring.

Mars

Sunndal ungdomsråd presenterte sine miljøkrav for kommunestyret. De fem miljøkravene omfattet flere sykkelstativ og busskur i kommunen, kildesortering i kommunale bygg, bytte-dag, utleie av sentrumssykler og flere søppelbøtter i sentrum.

April

Hele Norges Helsesista besøkte Sunndal i april, der besøk på Sunndal ungdomsskole og foredrag for voksne i Hovshall sto på programmet. Sunndal ungdomsråd var vertskap, og hadde en innholdsrik og inspirerende dag sammen med Helsesista.

Mai

En ny Stikk UT!-sesong ble sparket i gang 10. mai, men enda flere kommuner og turer med. Kulturtjenesten arrangerte flere fellesturer, både i og utenfor kommunen gjennom sesongen. Vinnu var det mest besøkte turmålet i Sunndal, med 2143 registrerte turer, med Håsøran rundt og Fjordparken (bildet) som nr. 2 og 3.

Juni

I prosjektet «Sett farge på Sunndal» i regi av nærmiljøprosjektet, fikk ungdom utfolde seg med å male street-art på strømbokser rundt om i sentrum, og utforme en midlertidig kunstinstallasjon som fikk pryde rådhusparken sommeren 2018. Et populært tiltak som ungdommen gjerne vil ha årlig.

Juli

Balansepark på trekanten åpnet sommeren 2018, og mange små og store var glade for å få en møteplass, og næringslivet for å få en stoppeffekt, i sentrum. Det er lagt til rette for at balanseparken kan videreutvikles.

August

10.klasse ved Sunndal voksenopplæring inviterte til premierefest for å presentere resultatet fra poesiprosjektet Håp. Elevene hadde deltatt på skrivekurs med forfattere, og med bakgrunn i det skrevet egne dikt med tema Håp. Vakre dikt som setter tingene i perspektiv - om håp og lengsler. Diktene ble utstilt i foajeen på kulturhuset.

September

Nærmiljøprosjektet arrangerte i samarbeid med pleie- og omsorgstjenesten «Seniorkonferansen - Leve hele livet», som et alternativ til forebyggende hjemmebesøk. Her fikk kommunens seniorer 70+ tips og råd om hvordan en kan forberede seg på en god og aktiv alderdom gjennom lærerike og inspirerende foredrag, av bl.a. Per Inge Torkelsen.

Oktober

Norge var vertsnasjon for en stor NATO-øvelse høsten 2018. Sunndal kommune var involvert i forberedelser og informasjonsarbeid knyttet til at det skulle gjennomføres en landgang i Ålvundfjord og at soldater skulle stasjoneres på Vinnu flyplass. Det var stor spenning knyttet til landgangen som startet 29. oktober, og mange skuelystne var på plass og fikk også møte amerikanske soldater.

November

MOT er et livsmestringsprogram i skolen som har som mål å utvikle robust ungdom som inkluderer ALLE. Alle trinnene ved Sunndal ungdomsskole er med. I følge ungdommen er resultatene gode. I 2018 ble satsingen utvidet med programmet "Skolen som samfunnsbygger".

Desember

Kulturtjenesten, barnehagetjenesten, grunnskoletjenesten, innvandrertjenesten og helse- og barneverntjenesten gikk sammen for å lage en enda mer innholdsrik ramme rundt julegrantenninga på Øratorget 1. søndag i advent. Og rundt 600 var innom biblioteket og deltok på ulike aktiviteter denne ettermiddagen, bl.a. på konsert med rockenissene.

ORDFØRERENS KOMMENTAR

2018 ble et krevende år for Sunndal kommune. Den viktigste grunnen var at UDI høsten 2017 besluttet å legge ned Sunndal Asylsøkermottak. Tross iherdig lokalt tverrpolitisk arbeid mot Storting og regjering, greide vi ikke å snu dette vedtaket. Brått forsvant nær femti stillinger i kommunen. Vinteren 2018 måtte kommunen derfor gjennomføre omfattende nedbemanning. Det har tatt både tid og krefter, og har vært vondt for alle. Spesielt for dere som mistet jobbene dere var stolte av og glade i, og som dere utførte på en framifrå måte. Kommunestyret fulgte prosessen, og var opptatt av at den ble gjennomført på best mulig måte. Som i alle slike prosesser, kunne sikkert noe vært gjort annerledes. Heldigvis har det løst seg for de fleste, iallfall med tanke på nytt arbeid. Et flertall av de berørte har fått andre faste stillinger i kommunen, og noen har fått annet arbeid i og utenfor Sunndal. Oppi alt er det tross alt det viktigste.

2018 ble også preget av omstilling i kommunens tjenester. Det skyldes i hovedsak at det blir flere eldre og færre unge i Sunndal, og at kommunens inntekter er under press. Omstilling krever politisk prioritering og godt samarbeid mellom kommunestyret og kommunens administrative ledelse. Kommunens resultater i 2018 tyder på at vi er på rett veg. Kommunestyret følger nøye med på omstillingsarbeidet, og er opptatt av at Sunndal også i framtida skal levere tjenester av god kvalitet til kommunens innbyggere.

Det politiske arbeidet i Sunndal i 2018 ble ellers preget av kommune- og regionreformen. Halsa og Rindal er i ferd med å forlate Møre og Romsdal, Eide og Fræna går sammen i nye Hustadvika kommune, og Nesset skal inn i nye Molde kommune sammen med Midsund. Den 1.1.2020 er det nye kommune- og fylkeskartet en realitet. Nordmøre blir mindre, flere av naboene våre blir større, men Møre og Romsdal består. Gamle og vante samarbeid mellom kommuner oppløses, og nytt lovverk setter nye og større krav til kommunene. Kommune-Norge er i endring, og Sunndal må endre oss i tråd med det. Vi må både finne nye samarbeidspartnere og nye samarbeidsformer.

Kommunestyret vil derfor være pådriver for effektive og faglig gode samarbeid. Vi ønsker først og fremst samarbeid på indre Nordmøre, spesielt med Surnadal og Tingvoll. Videre ønsker vi godt samarbeid mellom nordmørskommunene, og vil være pådriver for et tettere samarbeid mellom Nordmøre og Romsdal. Det har vi vedtatt. I 2018 valgte Sunndal, Tingvoll og Gjemnes å søke samarbeid om brannvern med kommunene i Romsdal. Dette drives fram av nye krav i brannvernforskriften. Vi valgte å delta i et pilotprosjekt for legevaktsamarbeid med kommunene i Romsdal, blant annet drevet fram av nye krav i akuttmedisinforskriften. Sammen med kommunene på Nordmøre søker vi dessuten samarbeid med Orkdalsregionen om renovasjonstjenester, drevet fram av skjerpede EU-krav om materialgjenvinning og biogassproduksjon fra avfall. Den politiske debatten om samarbeid og samarbeidsformer har innimellom vært frisk. Som ordfører er jeg likevel glad for at kommunestyret har sluttet tverrpolitisk opp valgene vi har tatt.

Så skal kommunestyret tenke på framtida. I 2018 startet vi en debatt om hvordan vi bør organisere næringsarbeidet i Sunndal, med mål om å være en næringsvennlig kommune. Jeg ser fram til konklusjonene og resultatene av dette. Kommunen og Hydro inngikk også avtale om å etablere et Newton-rom i gammellabben ved Sunndal verk, godt støttet av fylkeskommunen og øvrig lokalt næringsliv. Et Newton-rom er et praktisk, spennende innredet og teknologisk velutstyrt undervisningslokale, med fokus på naturfag, matematikk og teknologi. Dette blir til glede for alle unger og ungdommer i bygda vår. Og framtida - den tilhører ungdommen.

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Omstilling, endring og utvikling var i 2018 regelen for Sunndal kommune, og ikke unntaket. Det vil være viktig også i årene framover, for å sikre god utvikling i våre tjenester.

Asylmottaket ble avviklet i 2018, og da ble vår endringsevne satt på prøve. Både organisasjonen og de berørte arbeidstakerne gjorde en formidabel jobb i forbindelse med endringen. Alle var løsningsfokuserte, det var en viktig årsak til at prosessen tross alt ble tilfredsstillende.

Satser på barn og unge

Vi trenger å ha fokus på framtida. Derfor er det gledelig å kunne vise til at det er mange gode prosjekt og godt arbeid som gjøres av og for barn og unge.

Sunndal ungdomsråd (SUR) er aktiv og engasjert, og har markert seg på flere områder, blant annet med miljøkrav til kommunen. Etter initiativ fra SUR kom Helsesista til Sunndal, noe som ble en god opplevelse med hennes mantra «Våg å være».

Kulturskolen har hver dag et godt tilbud, og dette resulterer i store, flotte forestillinger.

Ny barnehage på Ålvundeid er under bygging, og det ble også gjort vedtak om å starte trinn 2 på Holssand barnehage.

Gjennom arbeidet i Nettverk Nordmøre og utviklingsarbeidet «Sammen skaper vi framtiden» har barnehagene og skolene i Sunndal en helthetlig tilnærming til oppvekst. Målet er at barn og unge oppleve et møte med kommunen der de kan medvirke i arbeidet med både faglig utvikling og i å skape gode inkluderende oppvekstmiljø. Vi ønsker at våre barn skal oppleve den gode barndom her i Sunndal kommune og møte verden med trygghet i egen kompetanse.

Newton-rom er under etablering og vil åpnes i løpet av våren 2019. Det er det andre Newton-rommet i Møre og Romsdal – og det er et stort og viktig løft for Sunndal. Et samarbeidsprosjekt mellomprivat næringsliv og kommunen har gjort etableringen mulig. Dette vil gi barn og unge en unik mulighet til å gå inn i framtida med god og riktig ballast!

Skolehelsetjenesten har utvidet åpningstiden ved flere av skolene. Det arbeides med modernisering og utvikling av skolehelsetjenesten, og det er et tett samarbeid om psykisk helsevern for barn og unge. Henviser til årskavalkaden som viser flere av tiltakene for og med barn og unge.

Alle disse tiltakene, og mange flere, har innvirkning på oppvekstmiljøet. For å sikre bosetting og rekruttering i framtida er godt oppvekstmiljø et veldig viktig fokusområde.

Pleie- og omsorgstjenestene utvikler seg stadig. Vårt spørsmål er: Hva er viktig for DEG? Svaret vil være retningsgivende for hvordan tjenestene utformes. Hva er viktig for den enkelte bruker i hverdagen for at han/hun skal oppleve en så god livskvalitet som mulig? Det oppnås veldig gode resultater, der det viktigste er at bruker får en hverdag med god livskvalitet.

Velferdsteknologi er på full fart inn, noe som gir større trygghet for våre brukere. Innføring av velferdsteknologi er helt nødvendig når vi skal løse morgendagens omsorgsoppgaver.

Samarbeid

Flere av våre interkommunale samarbeid er i endring som følge av endrede kommunegrenser og nye forskriftskrav. Dette gjelder brannvern, renovasjon, barnevern og PPT. Sunndal er også deltaker i pilotprosjektet om legevakt, der målet er å sikre en bærekraftig og forsvarlig lokal akuttmedisinsk tjeneste.

Når det gjelder næringsutvikling så er samarbeid og samskaping viktig. Samarbeid med andre

kommuner gjelder i hovedsak Surnadal gjennom SUSU-programmet, samt med næringslivet i kommunen(e).

Organisasjon
Fraværsstatistikk for 2018 viser 8,7 %, noe som er vesentlig høyere enn målet på maksimum 6%. En del av sykefraværet er knyttet til langtidsfravær. Dette kan blant annet tilskrives ansatte som av ulike grunner har fått nedsatt funksjonsevne og som en følge av dette har blitt sykemeldt i deler av stillingen sin til og fra over flere år. Videre kan noe av fraværet tilskrives en omfattende nedbemanningsprosess som varte ut i 2018.

Sykefravær er ofte en indikator på arbeidsmiljøet, og det jobbes nå systematisk for å sikre at alle ansatte har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

Det må videre jobbes aktivt for å redusere omfang og lengde av sykefraværet i kommunen. Det er tett dialog mellom alle ledd i kommunen, bedriftshelsetjenesten, NAV, NAV Arbeidslivssenter og legene knyttet til dette arbeidet.

Økonomi
I økonomisk sammenheng betegnes Sunndal som en høyinntektskommune. Det betyr at vi har gode ressurser for å yte gode tjenester. Det viktige er at vi må utnytte ressursene på en effektiv måte. Kommuneøkonomien er satt under press for at kommunene i Norge skal ha en mer lik økonomisk forutsetning. Det betyr at Sunndal etter hvert kan bli en mer «normalinntektskommune», og må tilpasse tjenesteproduksjonen til det. I 2018 ble driftsinntektene redusert med 38,5 mill kr. Og driftsutgiftene ble redusert med 16,1 mill kr. Dette viser at det er en utfordring i kommuneøkonomien, med et netto driftsresultat på -3,6 mill kr. I 2017 var netto driftsresultat positivt med 18,5 mill kr.
Med utgangspunkt i vedtatt budsjett for 2018 med et netto driftsresultat på -26,8 mill kr, må det likevel kunne sies å være et godt resultat for 2018, siden det er 23 mill kr bedre enn korrigert budsjett. For å oppnå balanse i regnskapet – og etter hvert en målsetting på resultat på 1,75% må tjenestene og tjenestenivået utvikles fortløpende.

Med basis i våre 3 grunnverdier respekt, omsorg og ansvar – bidrar hver medarbeider hver dag med å yte gode tjenester. Jeg retter en stor takk til hver enkelt medarbeider!

Samarbeidet med de folkevalgte er viktig for å drive og utvikle en god kommune med gode tjenester. Jeg vil takke de folkevalgte for godt samarbeid også i 2018!

Sammen skal vi utvikle Sunndal – kraftsenteret mellom fjord og fjell.

DEN POLITISKE VIRKSOMHETEN

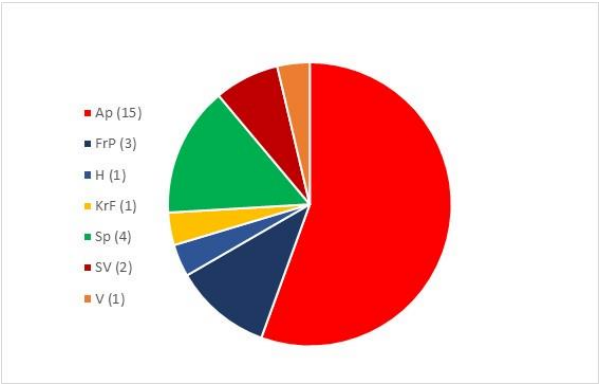

Sunndal kommunestyre, konstituert 14.10.15

Kommunestyret er det øverste besluttende organet i kommunen. Økonomi- og planutvalget, Oppvekst- og omsorgsutvalget og Teknikk-, miljø- og kulturutvalget er likeverdige utvalg med vedtaksmyndighet og innstillingsrett til kommunestyret, alle med 11 representanter. Kontrollutvalget forestår det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning.

Politisk sammensetning:

Resultater og begivenheter i 2018

Kommune- og regionreformen har preget det politiske arbeidet i 2018. Flere av våre nabokommuner går inn i nye kommuner og dermed også nye samarbeid, og Sunndal kommune må finne nye samarbeidsparter og samarbeidsformer. Kommunestyret behandlet i mai sak om veien videre for kommune- og regionstruktur og samarbeid. Det ble blant annet slått fast at Sunndal kommune skal være pådriver for hensiktsmessige faglige og effektive interkommunale samarbeid, og skal bidra til å styrke indre Nordmøre, samarbeid mellom nordmørskommunene, og mellom Nordmøre og Romsdal.

Kommunestyret har etter dette vedtatt følgende nye samarbeid:

- samarbeid om brannvern med kommunene i Romsdal, sammen med Tingvoll og Gjemnes
- pilotprosjekt for legevaktsamarbeid med kommunene i Romsdal
- samarbeid med Orkdalsregionen om renovasjonstjenester

Antall behandlede saker:

Kommunestyret og utvalg	**Antall medl.**	**Leder (parti)**	**Antall møter**	**Antall saker**	
				2017	**2018**
Kommunestyret	27	Ståle Refstie (Ap)	9	113	123
Økonomi- og planutvalget	11	Ståle Refstie (Ap)	9	143	116
Oppvekst- og omsorgsutvalget	11	Edgar Gundersen (Ap)	7	37	44
Teknikk-, miljø- og kulturutvalget	11	Bjørn Røkkum (Ap)	7	80	89
Valgstyret (=ØP)	11	Ståle Refstie (Ap)	1	16	2
Sunndal ungdomsråd	7	Hedda Haugen	6	9	14
Eldrerådet	7	Jan Silseth	6	8	10
Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	6	Stig R. Andreassen (FrP)	5	9	7
Kontrollutvalget	6	Trond Hansen Riise (V)	6	45	39
SUM			56	460	444

Interpellasjoner: Interpellasjoner er spørsmål fra en folkevalgt til ordføreren som gjelder prinsipielle spørsmål, krever et omfattende svar og gir muligheten for debatt. Det var fremmet 7 interpellasjoner i 2018 (4 i 2017).

Åpne spørsmål til kommunestyret: i 2015 vedtok kommunestyret at det skal kunne sendes åpne spørsmål til kommunestyret. Alle som er bosatt i Sunndal kommune kan på vegne av seg selv eller

andre innbyggere stille spørsmål i kommunestyret. Ordningen ble for første gang benyttet i 2017, og var ikke benyttet i 2018.

Kommune-TV: kommunestyrets møter har fra våren 2017 vært overført på nett. I tillegg til direkte overføring av pågående møte ligger også opptak av tidligere avholdte kommunestyremøter ute på kommunens hjemmeside. Tiltaket gir økt innsikt i saksbehandling og den politiske aktiviteten i Sunndal og bidrar således til en styrking av lokaldemokrati. Overføringene av møtene hadde i 2018 et gjennomsnitt på 165 seere. Arkivklipp har blitt vist 681 ganger (et gjennomsnitt 76 ganger pr. sending).

Antall politiske møter har gått noe ned sammenlignet med 2017 (56 møter i 2018 mot 61 i 2017). Det er gjort tiltak for å redusere kostnadene ved politiske utvalg de siste årene, og kostnadene er redusert med om lag 0,5 mill kroner i 2018.

Nøkkeltall :

Antall politiske møter: 56
Antall politiske saker: 444
Antall interpellasjoner: 7
Kostnader ved politiske utvalg inkl. eldreråd og SUR: 2,8 mill. kroner

ADMINISTRASJON

Sunndal kommune sin administrasjon er organisert i 3 stabsavdelinger og 10 tjenester. Kommunen har over 800 ansatte i om lag 720 årsverk.

Bilde: Ledergruppa

Antall årsverk i Sunndal kommune pr. tjeneste og stab

Pleie og omsorgstjenesten	252
Grunnskoletjenesten	124
Barnehagetjenesten	93
Eiendomstjenesten	42
Helse- og barnevernstjenesten	32
Innvandrertjenesten	
Kommunalteknisk tjeneste	31
Kulturtjenesten	21
Rådmannen inkludert staber	25
Plan-, miljø- og næringstjenesten	10
NAV Sosial	15

Sykefravær 5 siste år

2014	6,6
2015	6,8
2016	6,6
2017	6,8
2018	8,7

Sunndal kommune hadde et samlet sykefravær på 8,7 % i 2018 mot 6,8 % året før. Sykefraværet i kommunen samlet er høyere enn målsetting på 6 % og er det høyeste målt de siste 10 år. Tiltak for redusert sykefravær blir et sentralt tema i 2019.

Samfunnsansvar og kontroll

Miljø og samfunnsansvar: Kommunen legger opp til miljøvennlig drift både ved å være sertifisert Miljøfyrtårn og energikommune. Sunndal rådhus ble første gang miljøfyrtårnsertifisert i 2012, og ble resertifisert i desember 2015.

Likestilling: Kommunen har ingen særskilt plan for likestilling knyttet til kjønn, etnisitet og funksjonsevne, men dette er forhold som det er fokus på ved ansettelse. Som IA-bedrift er det også særskilt fokus på to sistnevnte faktorer. Universell utforming av bygg og uteområder står sentralt i alle byggeprosjekt i kommunen.

Etikk: Sunndal kommune har egne etiske retningslinjer vedtatt av kommunestyret i 2007. Etiske retningslinjer, inkludert rutiner for varsling, er en del av det nye kvalitetssikringssystemet.

Intern kontroll: Alle tjenester har system for internkontroll. Compilo er vårt helhetlige kvalitetssikringssystem. I 2018 ble det meldt 1 024 avvik mot 795 året før. Sak om bruk av Compilo og avvik totalt og pr. tjeneste/stab er lagt fram for administrasjonsutvalget og en grundigere gjennomgang av HMS-avvik legges fram for arbidsmiljøutvalget. Compilo omhandler også risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS). I 2018 ble 4 ROS-analyser gjennomført mot 19 året før. Totalt er det nå 58 ROS-analyser som er gjennomført i kommunen. Avvik og ROS-analyser er viktige kilder til forbedringer i kommunen og er også en del av vårt beredskapsarbeid.

Aktuelle nøkkeltall

8,6 % av totale netto driftsutgifter til administrasjon

Ca 720 årsverk totalt

21 lærlinger i 2018

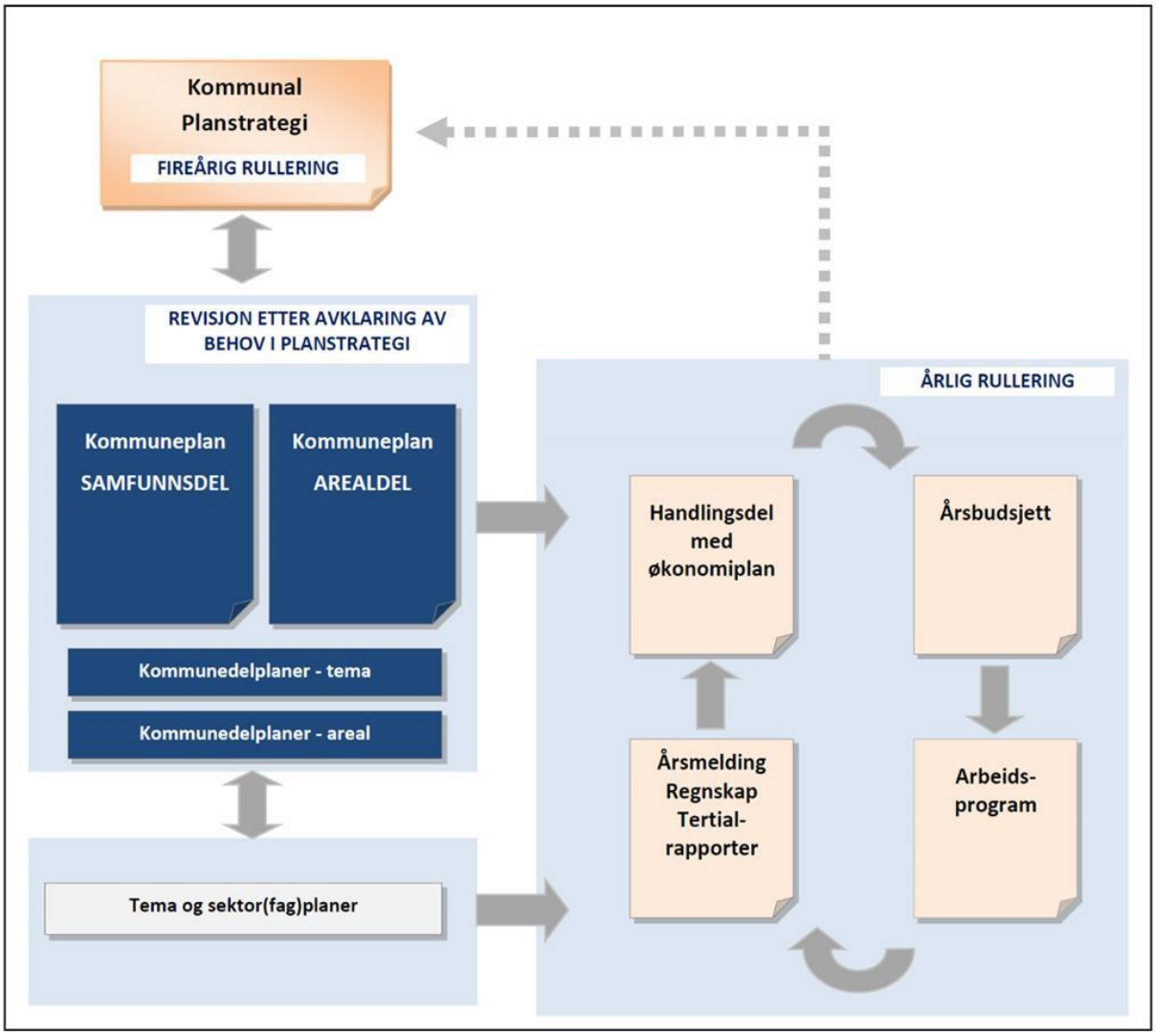
48 ungdommer (16-19 år) gjennomførte 4 ukers sommerjobb

PLANVERK OG STYRING

Kommunal planstrategi skal utarbeides en gang hvert fjerde år, og gir en vurdering av kommunens planbehov. Planstrategi for Sunndal kommune 2016-2020 ble sist rullert i 2016.

Alle planer i Sunndal kommune er tilgjengelig på kommunens hjemmeside (link).

Figuren viser sammenhenger mellom overordna planverk, og årlig budsjett og rapportering i Sunndal kommune:

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordna strategiske styringsdokument, vedtatt av kommunestyret, og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen utarbeides for en lengre periode og revideres hvert fjerde år. Den skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser.

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel.

Samfunnsdelen konkretiserer mål, strategier og ønsket utvikling for Sunndalssamfunnet og kommuneorganisasjonen de kommende år. Samfunnsdelen ble sist rullert i 2014. Arbeid med rullering av samfunnsdelen ble startet opp i 2018, og skal sluttføres i 2020.

Arealdelen viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk, hvor avveiing mellom vern og utbygging er viktig. Planen er juridisk bindende.

Kommuneplanens arealdel for Sunndal består av følgende tre planer:
- Kommuneplan for Sunndal 2007-2015, arealdelen (vedtatt 29.08.2007)
- Kommunedelplan for Sunndalsøra 2015-2025 (vedtatt 02.09.2015)
- Kommunedelplan for Ålvundfjord (vedtatt 02.09.2004)

Arealplan for Sunndal utenom Sunndalsøra og delplan Ålvundfjord skal slås sammen, prosess med rullering av denne startet opp våren 2017 og sluttføres i 2019.

Tema- og sektorplaner

Temaplaner er planer for bestemte tjenester, tema eller sektorer. Kommunen står fritt til å velge hva det er hensiktsmessig å lage temaplan for, og dette angis gjerne i kommuneplanens handlingsdel.

I 2018 er følgende tema- og sektorplaner utarbeidet eller rullert:

- Plan for psykisk helsearbeid for barn og unge i Sunndal kommune 2018-2020
- Landbruksplan for Sunndal 2018-2022
- Kommunedelplan for sjøområdene i Sunndal

I tillegg har kommunestyret behandlet følgende interkommunale planer:

- Interkommunal sjøområdeplan for Nordmøre

Årsplan og budsjett

Kommunestyret vedtar årlig budsjett for kommende år og økonomiplan for en fireårsperiode. Budsjett og økonomiplan er basert på tjenestenes årsplaner og forslag til satsninger. Årsplanene er forankret i overordnede mål i kommuneplanen.

Administrasjonen presenterer tjenestenes og stabenes utfordringer og behov i budsjettkonferanse med kommunestyret i oktober. Rådmannen fremmer sitt forslag til budsjett for kommunestyret i november. Kommunestyret vedtar ramme i oktober og endelig budsjett i desember. Budsjettet inneholder da satsninger og bestillinger fra politisk hold til administrasjonen.

Rapport og regnskap

Tjenestene rapporterer pr. tertial til kommunestyret i henhold til vedtatte årsplaner med budsjett. Tjenestenes årsrapporter behandles i utvalgene i mars/april.

Kommunens årsmelding er basert på tjenestenes årsrapporter, og sammen med regnskap behandles denne i kommunestyret i april/mai.

KOMMUNENS HOVEDMÅL

Kommuneplanen har satt mål for ønsket samfunnsutvikling og viser hvordan kommuneorganisasjonen skal bidra til dette. Mål og strategier ble sist revidert i 2014.

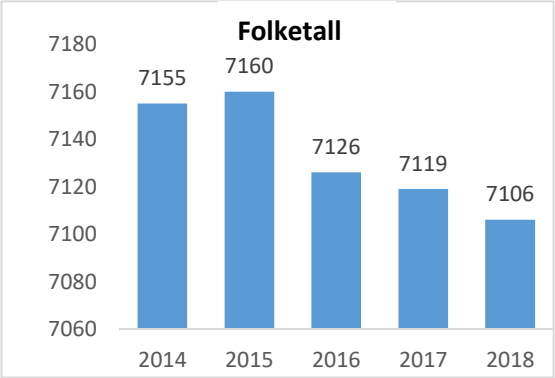
Hovedmål 2014 – 2020

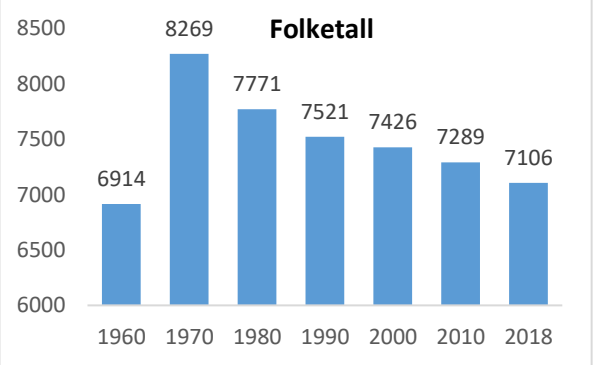
1. En attraktiv og mangfoldig kommune med 7.400 innbyggere innen 2020
2. En robust kommune for fremtiden
3. Et vekstkraftig og inkluderende arbeidsliv med 4.000 arbeidsplasser innen 2020
4. Effektiv og miljøvennlig energibruk
5. God infrastruktur, bedre og tryggere veger
6. Bærekraftig forvaltning av natur og verneområder
7. God helse og livskvalitet for alle
8. Sunn kommuneøkonomi – kompetent og attraktiv arbeidsplass
9. En dyktig og effektiv beredskapsorganisasjon

Måloppnåelse

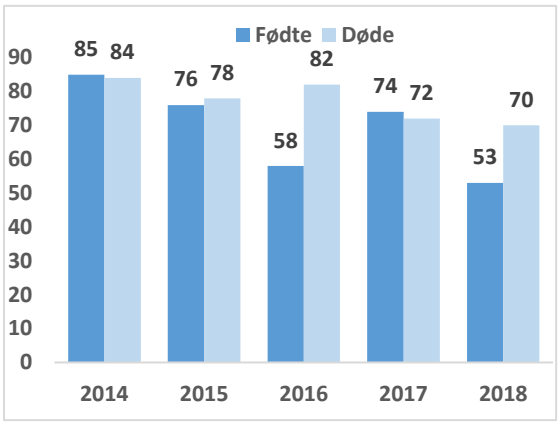
Hovedmål 1 - En attraktiv og mangfoldig kommune med 7.400 innbyggere innen 2020

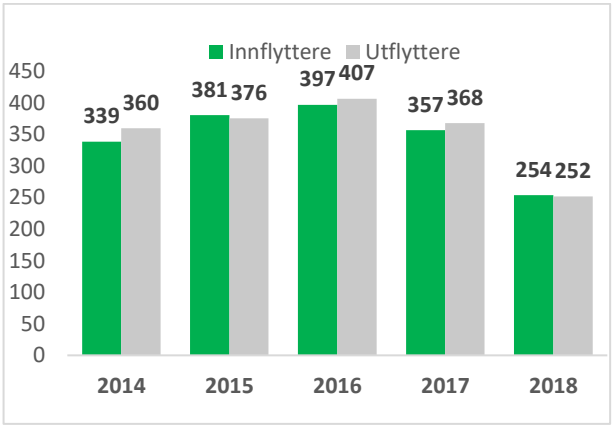
Befolkningsutvikling: Svak befolkningsnedgang også i 2018 - Sunndal hadde 7 106 innbyggere pr. 31.12.2018. Dette er en nedgang på 13 personer i løpet av året. Også i 2017 var den en svak nedgang i folketallet (- 7 personer). I perioden 2015 – 2018 har det vært en nedgang på 54 personer (- 0,8 %) i Sunndal kommune. Figurene viser utviklingen de siste 5 år (til venstre) og utvikling pr 10-år fra og med 1960.

I 2018 ble det født 53 barn, 70 personer døde, 254 personer flyttet inn (hvorav 73 fra utlandet) og 252 personer flyttet ut. I sum er det altså negativt fødselsoverskudd (-17) som er forklaringen på befolkningsnedgangen i 2018.

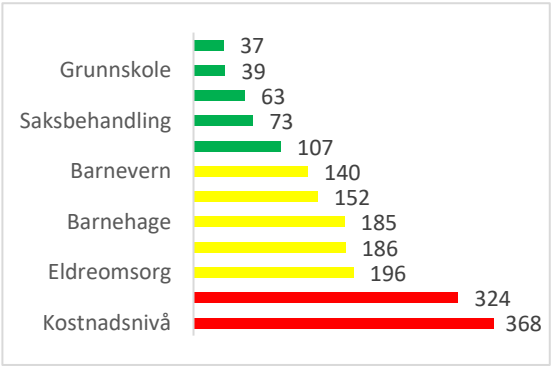
Sunndal opplever at folketallet går svakt ned. Fremtidsprognoser spår at befolkningstallet blir ganske stabilt. Det forespeiles imidlertid en endring i sammensetningen i befolkningen ved at andelen barn og unge i befolkningen går ned, samtidig som andelen eldre i befolkningen øker.

Slike svingninger i befolkningssammensetningen skaper utfordringer for offentlige tjenester som barnehage og skole, og kan derfor være en risiko i forhold til å opprettholde tilbudene, spesielt i kretsene. Det kan også få store konsekvenser for helse- og pleie- og omsorgstjenestene i kommunen.

Det blir betraktelig færre i yrkesaktiv alder. Fokus på arbeidsmiljø og god tilrettelegging for seniorer blir enda viktigere.

Hovedmål 2 - En robust kommune for fremtiden

Kommunebarometeret er en sammenligning av norske kommuner med utgangspunkt i 151 ulike mål for tjenestekvalitet, finans og kostnadsnivå. Sunndal har som mål å være blant de 25 % beste her, dvs en plassering blant de 106 beste av 422 kommuner. Basert på nøkkeltallene alene ble dette målet nådd: Sunndal kom her på 62. plass. Dette er et svært godt resultat. Justert for inntektsnivå er Sunndal på 156. plass. Figuren til venstre viser resultatene pr. tjenesteområde. Fargene er de som brukes i Kommunebarometeret.

Interkommunale samarbeid: Kommune- og regionreformen påvirker flere av de interkommunale samarbeidene/ selskapene i regionen vår, og Sunndal har derfor måttet gjøre en strategisk vurdering av videre veivalg. Kommunestyret behandlet i mai sak om veien videre for kommune- og regionstruktur og samarbeid. Det ble blant annet slått fast at Sunndal kommune skal være pådriver for hensiktsmessige faglige og effektive interkommunale samarbeid, og skal bidra til å styrke indre Nordmøre, samarbeid mellom nordmørskommunene, og mellom Nordmøre og Romsdal. Flere nye samarbeid innen ulike områder er vedtatt i 2018.

Hovedmål 3 - Et vekstkraftig og inkluderende arbeidsliv med 4.000 arbeidsplasser innen 2020

Høy arbeidsplassdekning – svak nedgang i antall arbeidsplasser: Sunndal har høy arbeidsdekning (111 % pr. 4. kvartal 2017) men har hatt en svak nedgang i antall arbeidsplasser de siste år. Sunndal hadde 3.747 arbeidsplasser («sysselsatte med arbeidssted Sunndal») pr. 4. kvartal 2018 mot 3.794

arbeidsplasser samme kvartal året før. Skal det langsiktige målet om 4.000 arbeidsplasser innen 2020 nås må det settes økt fokus på næringsutvikling i kommunen og i regionen. Arbeidsplassdekning er over 100 %, dvs. at det er flere arbeidsplasser i enn arbeidstakere i kommunen.

Samarbeid om næringsutvikling: Samarbeidet med Surnadal kommune om næringsutvikling (SuSu-programmet), ble videreført i fire nye år fra 2018. Programmet har tiltak innen bedriftsutvikling, rekruttering og nettverk, og arbeider for en felles bo- og arbeidsmarkedsregion og fergefri forbindelse. Kommunestyret vedtok i 2018 en satsing på næringsvennlig kommune, som skal gjennomføres innenfor SuSu-samarbeidet.

Hovedmål 4 - Effektiv og miljøvennlig energibruk

Redusert energibruk i kommunale bygg: I forbindelse med et energispareprosjekt skal energiforbruket i 22 kommunale bygg reduseres. Forbruket måles opp mot referanseårene 2010-2012. Energiforbruket har gått ned sett i forhold til referanseårene, og forbruket i 2018 på 8,7 GWh var innenfor målsettingen på 9,2 GWh.

Miljøvennlig energibruk: Det er et mål å bruke fjernvarme som oppvarming av kommunale bygg. Pr 2018 varmes ca 45 000 kvadratmeter av totalt 50 000 kvadratmeter kommunale bygg i sentrum opp med fjernvarme (90 %).

Hovedmål 5 - God infrastruktur, bedre og tryggere veier

Ferjefri forbindelse på Indre Nordmøre: Statens vegvesen startet i 2017 arbeidet med kommunedelplan inkludert konsekvensutredninger. I 2018 er det gjennomført ulike undersøkelser, kartlegginger og vurderinger. Forslaget til kommunedelplan skal utarbeides innen utgangen av 2019, og legges fram for vedtak i de to kommunene i 2020.

Bedre og tryggere veier:
Bedring av standarden på rv70 pågår:

- Arbeidet med å utbedre og bygge ny veg mellom Tingvoll og Meisingset for å bedre trafikksikkerheten og framkommeligheten pågår og skal ferdigstilles i 2019.
- Det er utarbeidet reguleringsplan for Elverhøybrua. Statens vegvesen har ansvar for gjennomføring, og antatt oppstart er i 2021.

Trafikksikkerhetstiltak i Sunndalsøra sentrum: Et større tiltak med ny GS-veg fra krysset Tredalsvegen / Litledalsvegen fram til fylkesvegkrysset er gjennomført i 2018.

Full bredbåndsdekning. Sunndal er i Norgestoppen når det gjelder bredbåndutbygging. I 2018 er bredbånd på plass i Øksendal og Jordalsgrenda, og utbygging i Øvre Sunndal planlagt. Kommunen vil etter dette ha nær 100 % dekning i kommunen, noe som er spesielt i en kommune som er så stor i utstrekning og en har utfordrende natur med fjord og høye fjell.

Hovedmål 6 - Bærekraftig forvaltning av natur og verneområder

Reetablere Driva som laks- og sjøørretelv: I juni 2018 åpnet Driva vassdragssenter i Sunndalsporten på Gjøra, et infosenter som skal vise villaksens liv i havet og elva, samt fortelle om lakseparasitten og hvordan elva skal behandles for å bli kvitt denne. Senteret er en viktig del av informasjonsarbeidet knyttet til arbeidet med å bekjempe gyro og laksesperra i Driva. Etableringen av infosenteret var støttet med midler fra Miljødirektoratet.

I slutten av 2018 ble det ansatt en fast lokal koordinator i prosjektet gyrobekjempelse i Drivaregionen, som skal følge opp arbeidet på lokalt nivå. Stillingen er en videreføring av den tidligere prosjektstillingen og finansieres av Miljødirektoratet.

Hovedmål 7 - God helse og livskvalitet for alle

Forebyggende folkehelsearbeid: Folkehelse er et uttrykk for helsetilstanden i befolkningen og hvordan helse fordeler seg mellom ulike sosiale lag i befolkningen. Folkehelsearbeidet er samfunnets felles innsats for å opprettholde, bedre og fremme folks helse, og dessuten redusere faktorer som kan medføre helserisiko. Kommunen skal fremme folkehelse ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenester.

Folkehelsearbeidet har fem viktige rettesnorer. Disse er utjevning av sosiale helseforskjeller, helse i alt vi gjør, bærekraftig utvikling, føre var og medvirkning.

Medvirkning: Sunndal kommune er en forholdsvis liten og oversiktlig kommune hvor det ofte er kort vei fra publikum til både administrasjon og politikere. Dette gjør at kommunale etater jevnlig får synspunkter fra befolkningen på ulike forhold, og at problemer ofte blir tatt tak i og tiltak iverksatt på ganske kort tid. Det som har manglet er en mer systematisk innhenting av synspunkter fra befolkningen før iverksettelse av tiltak.

Gjennom Nærmiljøprosjektet «Trivsel i Sunndal» som ble avslutta i 2018, bærer kommunens planarbeid, gjennom økt medvirkning, mye større preg av bredde i kunnskapsgrunnlaget enn tidligere. Dette gir mer treffsikre planer og tiltak.

Ungdomsarbeid gjennom samarbeid mellom tjenester: I tillegg til områder som skolehelsetjeneste og de helsemessige tilbudene, er det også viktig og godt arbeid som er gjort i kulturtjenesten, grunnskoletjenesten og andre tjenester for å bidra til et trygt og stimulerende ungdomsmiljø. MOT er et livsmestringsprogram i skolen som har som mål å utvikle robust ungdom som inkluderer ALLE. Alle trinnene ved Sunndal ungdomsskole er med. I følge ungdommen er resultatene gode. I 2018 ble satsingen utvidet med programmet "Skolen som samfunnsbygger".

Forebygging og mestring i pleie- og omsorgstjenesten: med utgangspunkt i Leve hele livet reformen legges det til rette for at folk kan være mest mulig selvstendig og bo hjemme så lenge som mulig. Det er innført hverdagsmestring som et tankesett i hjemmesykepleien og psykisk helse. Omsorgstrappen er utvidet med etablering av bofellesskap med fast bemanning. Det er gjennomført seniorkonferanse med fokus på tilrettelegging for alderdommen. Ulike velferdsteknologiske tiltak innføres og skal bidra positivt for at folk kan være selvstendig og bo lenger hjemme.

Hovedmål 8 - Sunn kommuneøkonomi – kompetent og attraktiv arbeidsplass

En relativt sunn kommuneøkonomi – Sunndal kommune hadde et svakt negativt netto driftsresultat i 2018 (- 0,3 %). Når en vurderer dette opp mot at likviditeten er god, lånegjelden er lavere enn landssnittet og disposisjonsfondet høyere enn landssnittet ser en at kommunen er godt rustet til å møte utfordringene som kommer med for eksempel lavere inntekt fra eiendomsskatt på verker og bruk.

	Sunndal 2017	Sunndal 2018	Kostragr. 12	Landet u Oslo
Økonomi				
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	20,1 %	23,7 %	21,0 %	21,0 %
Frie inntekter per innbygger (kr)	55 689	59 099	59 536	55 132
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per innbygger *)	103 393	99 071	86 245	68 697
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,1 %	-0,3 %	2,5 %	2,1 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger *)	72 462	72 975	98 830	73 651
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	21,7 %	25,5 %	25,9 %	33,6 %
Framsikt				
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	15,3 %	17,9 %	9,0 %	10,8 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	60,0 %	64,8 %	93,6 %	85,5 %

**) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).*
***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Kompetent og attraktiv arbeidsplass: For å kunne yte kommunens tjenester på en best mulig måte, er det kontinuerlig fokus på å tiltrekke seg nødvendig kompetanse og utvikle eksisterende kompetanse i kommunen. Videre er godt arbeidsmiljø avgjørende for prestasjoner på jobb, og Sunndal kommune har et tett samarbeid med vernetjenesten og bedriftshelsetjenesten med fokus på dette. Kommunen har også nådd sitt mål om å stille minimum 21 praksisplasser til disposisjon for lærlinger, og at alle ungdommer (16 – 19 år) får et tilbud om sommerarbeid i kommunen.

Hovedmål 9 - En dyktig og effektiv beredskapsorganisasjon

I 2018 var den ingen reelle beredskapshendelser i Sunndal men årlig øvelse i regi av Fylkesmannen ble gjennomført. Og kommunens kriseledelse og omsorgsberedskapsgruppa gjennomfører flere møter i året.

I 2017 ble det også etablert et eget beredskapsråd i Sunndal. Her deltar representanter fra det offentlige, private aktører (Hydro), sivilforsvaret og Sunndal Røde Kors. I sitt årlige møte diskuteres felles problemstillinger knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap. Oversikt over bomberom i kommunen samt NATO-øvelsen Trident Juntuce var hovedtema i møtet i 2018.

Det nasjonale krisestøtteverktøyet CIM effektiviserer både planlegging, gjennomføring og evaluering av beredskapssituasjoner. I 2018 har det vært fokus på opplæring og økt bruk av dette verktøyet i kommunen og hos våre samarbeidspartnere. Dette vil fortsette også i 2019.

KOMMUNENS TJENESTER OG STABER

På de følgende sidene gis en oversikt over virksomheten i hver tjeneste og stab i 2018.

Rådmannen

Dette jobber vi med

Rådmannen er øverste leder for administrasjonen i Sunndal kommune. Rådmannen skal sørge for at kommunen drives i samsvar med lover, forskrifter og politiske vedtak. Rådmannen har det overordna ansvaret for kommunens utviklingsarbeid, og er delaktig i ulike tverrfaglige prosjekter. Rådmannen er ansvarlig for kommunens plansystem med årsplaner, tertialrapporter og årsmeldinger. I tillegg ligger ansvar for folkehelse/Distriktsmedisinsk senter og beredskap, samt internkontroll og lederutvikling hos rådmannen. Rådmannen har også det overordna ansvaret for kommuneøkonomien og budsjettstyring.

Regnskap - tabell:

Rådmannen

	Regnskap og budsjett			Bemanning			
	Regnskap	**Rev. budsjett**	**Forbruk %**	**Årsverk**	**Ansatte**	**Andel heltid %**	**Andel kvinner %**
2017	11,9 mill.	11,7 mill.	102	3	3	100	100
2018	10,3 mill.	10,3 mill.	100	3	3	100	100

Politisk virksomhet

	Regnskap	**Rev. budsjett**	**Forbruk %**
2018	5,6 mill.	4,9 mill.	112

Kommentar regnskap

Rådmannen har hatt god løpende budsjettkontroll og et forbruk tilsvarende budsjett i 2018.

Budsjettansvar for den politiske virksomheten er fra 2018 overført til rådmannen. Det er et overforbruk på ca kr 600 000 (12%), hovedsakelig knyttet til høye kostnader til politikergodtgjøring. Nye satser for politikerne er vedtatt i løpet av 2018 og reduserte kostnader er forventet fra og med 2019.

Noen begivenheter i 2018

Region/samarbeid: Sunndal har i 2018 foretatt strategiske vurderinger av veivalg når det gjelder regionstruktur og samarbeid. Kommunestyret behandlet i mai en sak der det blant annet ble slått fast at Sunndal kommune skal være pådriver for hensiktsmessige faglige og effektive interkommunale samarbeid, og skal bidra til å styrke indre Nordmøre, samarbeid mellom

nordmørskommunene, og mellom Nordmøre og Romsdal. Flere nye samarbeid innen ulike områder er vedtatt i 2018.

Næringsutvikling: Samarbeidet med Surnadal kommune om næringsutvikling (SuSu-programmet), ble videreført i fire nye år fra 2018. Programmet har tiltak innen bedriftsutvikling, rekruttering og nettverk, og arbeider for en felles arbeidsmarkedsregion og for realisering av Todalsfjordprosjektet. Kommunestyret vedtok i 2018 en satsing på næringsvennlig kommune, som skal gjennomføres innenfor SuSu-samarbeidet. Det er samtidig startet en debatt om hvordan arbeidet med næringsarbeid skal organiseres.

Internkontroll: I 2018 ble det meldt 1 024 avvik mot 795 året før. Sak om bruk av Compilo og avvik totalt og pr. tjeneste/stab er lagt fram for administrasjonsutvalget og en grundigere gjennomgang av HMS-avvik legges fram for arbidsmiljøutvalget. Compilo omhandler også risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS). I 2018 ble 4 ROS-analyser gjennomført mot 19 året før. Totalt er det nå 58 ROS-analyser som er gjennomført i kommunen. Avvik og ROS-analyser er viktige kilder til forbedringer i kommunen og er også en del av vårt beredskapsarbeid.

Organisasjon: Arbeid med gjennomgang av den administrative organiseringen av pleie- og omsorgstjenesten og helse og barneverntjenesten ble startet opp i 2018. Det er samtidig starter opp overordnet innføring i LEAN som et verktøy inn i det kontinuerlige forbedringsarbeidet. Dette knyttes konkret i første omgang opp mot omstilling i pleie- og omsorgstjenesten.

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
En attraktiv og mangfoldig kommune med 7 400 innbyggere innen 2020	Analyse og forberedelser til ny kommunestruktur i fylket	Diskusjoner og vedtak om strategi i kommunestyret i mai og ligger til grunn i pågående arbeid/disk.	☺
	Dialog og godt samarbeid med lokalt næringsliv	Rådmann er observatør i styremøtene i SUNS og i SUSU-samarbeidet. Rådmann og ordfører har jevnlige møter med lokalt næringsliv.	☺
Være blant de 25 % beste på kommune-barometeret	Gjennomføre politiske og administrative prosesser med analyse og strategisk planlegging i forhold til faktorene som inngår i kommunebarometeret	Sunndal er på 62.plass for nøkkeltallene alene og på 156.plass justert for økonomi i 2018. Resultatene er klart bedre enn snittet i kommune-Norge.	☺
En dyktig og effektiv beredskapsorganisasjon	Gjennomføre møter og øvelser iht vedtatt beredskapsplan	Møter avholdt iht plan og 2 øvelse er gjennomført. Kommunen deltok også i	☺

		Nato-øvelsen Trident Juncture høsten 2018.	
	Videreføre arbeidet med ROS-analyser for Sunndal	4 ROS-analyser gjennom-ført i 2018. Totalt er 58 ROS-analyser gjennom-ført de senere år.	😐
Effektiv drift	Administrere prosjekt med Lean-analyser i tjenester/stab	Opplæring m/ekstern ekspertise gjennomført	☺

Viktige oppgaver framover

- Økt digitalisering
- Gjennomføre lean-prosjekter på flere fagfelt
- Strategisk tilnærming til ny kommune- og regionstruktur
- Samarbeid om næringsutvikling med lokalt næringsliv og Surnadal kommune om prosjekt «Næringsvennlig kommune»

Service- og informasjonsavdelingen

Dette jobber vi med

Service- og informasjonsavdelingen omfatter servicekontoret, informasjon, IKT, politisk sekretariat og arkiv. Vi skal yte god service og informasjon om kommunens tjenester og den politiske virksomheten på vår hjemmeside. Sammen jobber vi mot målet om en døgnåpen kommune med enkle og selvbetjente løsninger for våre innbyggere, næringsliv, politikere og ansatte.

Hovedmål

- Profesjonelt og godt samordnet informasjonsarbeid
- Sikker og effektiv digital kommunikasjon

Regnskap - tabell:

	Regnskap og budsjett			Bemanning			
	Regnskap	**Rev. budsjett**	**Forbruk %**	**Årsverk**	**Ansatte**	**Andel heltid %**	**Andel kvinner %**
2017	15,2 mill.	14,7 mill.	103	12,4	13*	95,3	92,5
2018	14,9 mill.	15,0 mill.	100	10,4	11*	94,5	91

*i tillegg har avdelingen 2 lærlinger samt 1 varig tilrettelagt 60% stilling

Kommentar regnskap

Service- og informasjonsavdelingen har hatt et merforbruk som følge av IKT tiltak utover budsjett, og budsjettet er regulert i henhold til dette. Den politiske virksomheten er fra 2018 budsjettmessig tatt ut fra avdelingens budsjett og rapporteres under rådmannen.

Noen begivenheter i 2018

Kommunale vigsler ble ny oppgave for kommunene fra januar 2018. Avdelingen har lagt til rette for gjennomføring av 7 kommunale vigsler i løpet av året.

Internt nyhetsbrev er en nyvinning i 2018 - informasjonsleder lager digitalt månedlig nyhetsbrev på vegne av rådmannen. Nyhetsbrevet distribueres til alle ansatte, og er tilgjengelig på intranett og på kommunens nettside.

Nytt sak- / arkivsystem skal innføres i 2019 og vår arkivleder har deltatt i forarbeidet med anbudsprosessen i 2018. Public360 ble valgt som nytt sak/arkivsystem og skal tas i bruk i løpet av 2019.

Ny personvernordning – GDPR ble lovbestemt innført i alle norske kommuner fra juli 2018. Arbeidet med gjennomføring av prosjektet er lagt til vår avdeling og en del av arbeidet er i samarbeid med IKTOrkidé. I tillegg deltar vi i et prosjekt ledet av IKA Møre og Romsdal hvor det er ansatt 2 personvernombud som også vi/våre innbyggere har tilgang til. Kontaktinformasjon er lagt ut på kommunenes hjemmeside.

Digitalisering har vært og er/vil være satsningsområde. Vi har hatt fokus på å ta i bruk digitale verktøy som kan forbedre og forenkle arbeidsoppgaver i tillegg til å ivareta personvern og

informasjonssikkerhet. Eksempler er innføringen av nytt mobilt sentralbord, Office365, sikker utskrift (papercut) i helse-, omsorg- og barneverntjenesten, kommuneKari, sikker eDialog, SvarINN og SvarUT

Rapport mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Informerte innbyggere	Sluttføre arbeidet med informasjonsstrategi	Sluttført	☺
Være blant de 3 beste kommunene på Nordmøre i bruk av SvarUt	Kampanje / opplæring av ansatte og innbyggere i bruk av SvarUt	Kampanje internt og målet om 3. best kommune er nådd	☺
Digitalisering	Innføre minimum 3 nye selvbetjeningsløsninger for publikum	E-dialog og kommuneKari via hjemmesiden	😐
Effektiv drift	Gjennomføre analyse av minst 3 arbeidsprosesser	1 analyse gjennomført (kommunale vielser)	😐
	Analysere kommunens telefon- og sentralbordløsninger mht kvalitet, effektivitet og kostnad	Gjennomført	☺

Viktige oppgaver framover

- Profesjonelt og godt samordnet informasjonsarbeid
- Sikker og effektiv digital kommunikasjon
- Innføring av nytt sak-/arkivsystem
- Gjennomføring av kommunestyre- og fylkestingsvalg

Økonomiavdelingen

Dette jobber vi med

Vi jobber mot et overordnet mål om god økonomistyring og regnskapsrapportering i Sunndal kommune. Dette gjør vi ved å gi hjelp og støtte internt slik at økonomistyringen blir god i hver enkelt stab og tjeneste.

Økonomiavdelingen har ansvar for lønnsutbetalinger, regnskap, fakturering og innkreving av kommunale avgifter, eiendomsskattekontoret - i tillegg skatteoppkrever for Sunndal og Oppdal kommuner.

Støttefunksjonen for innkjøp er tillagt økonomiavdelingen. En viktig del av dette arbeidet er kvalitetssikring av innkjøpsprosesser og å forankring av innkjøpsreglementet i organisasjonen, i tillegg til internkontroll på området.

Hovedmål i 2018

- Økt digitalisering

Regnskap - tabell:

	Regnskap og budsjett			Bemanning			
	Regnskap	**Rev. budsjett**	**Forbruk %**	**Årsverk**	**Ansatte**	**Andel heltid %**	**Andel kvinner %**
2017	6,5 mill.	6,3 mill.	103	9,3	10	80	90
2018	6,6 mill.	7,2 mill	92	8,8	9	100	88

Kommentar regnskap

Regnskapet viser at tjenesten samlet ligger under budsjett. Det har vært jobbet hardt for å komme innenfor budsjettet, det vil si at det har vært spart på innleie av vikar ved sykefravær, så langt det har vært mulig og i tillegg er det kjøpt inn mindre konsulenttjenester enn budsjettert.

Noen begivenheter i 2018

Innkjøp: Sunndal kommune har innført bruk av KGV-konkurransegjennomføringsverktøy fra 01.07.2018, dette i tråd med kravet i forskrift om offentlige anskaffelser. Mercell er Sunndal kommunes leverandør av KGV. Organisasjonen har fått opplæring og er godt i gang med å bruke systemet. Det gis fortløpende opplæring ved behov. Det er kommet tilbakemeldinger både fra innkjøpere og leverandører om at dette er ett godt system som gjør anskaffelsesprosessene ryddige og er tidsbesparende. Når KGV blir integrert med nytt sak og arkivsystem vil vi kunne se flere gevinster

Eiendomsskatt: Avdelingen sammen med kommunalteknisk tjeneste fungerer som eiendomsskattekontor. I løpet av 2018 har eiendomsskattekontoret hatt stor fokus på endringene som skjedde i lovgivningen som gjelder for verk og bruk.

Rapportering mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	
Økt fokus på digitalisering ved å øke bruken av;	• EHF (Elektronisk Handelsformat) • Profiler (forhåndsdefinering) • Skanning av hovedboksbilag/vedlegg • Økt bruk/innføring av eOrdre og eBilag • Visma bestilling • Mobil saksgang • Økt bruk av formularbestillinger Visma eHandel i alle tjenester/staber • Elektroniske timelister for politiske møter • Nytt forsøk med automatisk bankavstemming	*EHF* Vi mottar ca. 90 % av fakturaene i EHF format. *Profiler* Gjennomført på strøm *Skanning av hovedboksbilag* Gjennomført Visma *eOrdre* Er tatt i bruk av tre tjenester. eBilag er brukt internt på avdelingen. *Visma bestilling* Tatt i bruk innen renhold. Har tidligere meldt fra om at vi var i startgropa med å ta i bruk Visma bestilling innen PLO, men at grunnet bortfall av tilgjengelig kompetanse innen NII er ikke dette kommet i gang. *Mobil saksgang* Muligheten er tilgjengelig *Formularbestillinger* Forløpende arbeid med å øke andel formularbestillinger. Arbeidet med å forankre dette vil fortsette. *Elektroniske timelister* Arbeidet er midlertidig utsatt *Nytt forsøk med automatisk bankavstemming* Er klart til igangsetting	☺

Bidra til innarbeidelse av nytt/vedtatt rapporteringssystem i Sunndal kommune	Utarbeide gode og effektive arbeidsmåter for å bidra til å gjennomføre rapporteringen som er vedtatt.	Regnskapsrapporten er tilpassa og tatt i bruk. Tjenestene rapporterer kvar måned, og rapporten er til orientering i formannskapet. Tertialrapport i egen sak.	☺
Vurdere å ta i bruk nytt budsjettstyringsverktøy	I forbindelse med at det er et politisk vedtak på omorganisering, kunne det være behov for simulering av ny organisasjon og tilhørende budsjett på en effektiv måte.	Ny organisering er ikke vedtatt og det var av den grunn ikke behov for dette i 2018.	
Digitalisering	Digital dialog med innbyggerne	Min Side er tatt i bruk. Der kan innbyggere logge seg inn og se sine fakturaer og be om betalingsutsettelse	☺
	Ta i bruk digitale løsninger etter hvert som de blir tilgjengelige via IKT Orkidè	I 2018 tok vi i bruk den nye fakturadistribusjonen til Visma.	☺
Annen kommunikasjon	Frigi tid, for å arbeide med bedring av kommunikasjonen på økonomiområdet, med innbyggere og internt i kommunen	Dette er en del av den daglige driften. På grunn av høyt sykefravær har det ikke blitt «frigitt ekstra tid».	😐
LEAN	Finne to områder innenfor digitalisering, med forbedringspotensialer og gjennomføre en effektiv og involverende prosess/LEAN-prosess	Økonomiavdelingen har deltatt i prosess sammen med personalavdelingen i forbindelse med «sommerjobb for ungdom». Prosesser ut over det er ikke blitt prioritert.	😐

Viktige oppgaver framover

- Økt digitalisering, ta i bruk nye løsninger etter hvert som de blir tilgjengelig via IKT Orkidè
- Ny hovedtaksering av eiendomskattetaksering

Personalavdelingen

Dette jobber vi med

Personalavdelingen har ansvar for overordnet personalforvaltning og organisasjonsutvikling. Avdelingen jobber hovedsakelig med rådgivning i personalspørsmål, rekruttering, tilsettingssaker og lønnsplassering, arbeidsmiljø og HMS, oppfølging av sykefravær, lokale lønnsforhandlinger, seniorpolitikk og ivaretakelse av samarbeidet mellom partene i arbeidslivet.

Regnskap - tabell:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	**Rev. budsjett**	**Forbruk %**	**Årsverk**	**Ansatte**	**Andel heltid %**	**Andel kvinner %**
2017	6,1 mill.	7,5 mill.	82	3	3	100	100
2018	7,0 mill.	7,2 mill.	97	3	3	100	100

Kommentar regnskap

Personalavdelingen har et mindreforbruk i forhold til budsjettet.

Noen begivenheter i 2018

Pensjonsveiledning gjennomført for ansatte over 58 år i samarbeid med KLP og Statens Pensjonskasse.

Lederhåndbok publisert - et støtte- og styringsverktøy for ledere i Sunndal kommune

Kartlegging psykososialt arbeidsmiljø gjennomført på alle avdelinger. Innført som en årlig kartlegging av psykososialt arbeidsmiljø. Nødvendige tiltak iverksettes kontinuerlig. Dette er et viktig grunnlag for videre utvikling av arbeidsmiljøet i Sunndal kommune for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for alle ansatte i kommunen.

Lederutvikling 7 moduler gjennomført for ledere med personalansvar med utgangspunkt i KLPs Helsefremmende ledelse. Alle ledere er delt inn i lærende lederteam, hvert team består av 6 ledere. Disse jobber med oppgaver mellom samlingene. Tillitsvalgte og verneombud har deltatt på noen av modulene der tema har vært relevant.

Nedbemanning Sunndal kommune var i 2017 gjennom en omfattende nedbemanning som følge av at Sunndal Asylsøkermottak ble lagt ned. Forhandlinger og oppgaver knyttet til å finne annet passende arbeid for de som var berørt var primæroppgave ut første halvår 2018.

Rapportering mål og tiltak

Mål	**Tiltak**	**Rapport**	**Status**
Fullt forsvarlig arbeidsmiljø	Gjennomføre kartlegging i alle avdelinger i samarbeid med bedriftshelsetjenesten.	Gjennomført. Oppfølging og gjennomføring av tiltak videre i 2019.	☺

Helsefremmende ledelse	Gjennomføre lederskole for kommunens ledere og mellomledere.	Gjennomført 7 moduler i 2018 for ledere med personalansvar. Tillitsvalgte og verneombud har deltatt på noen av modulene.	☺
Styrking av tilstedeværelse	Maksimum 6% sykefravær.	Fraværsstatistikk for hele 2018 viser 8,7 %, noe som er vesentlig høyere enn målet på max 6%.	☹
Være en god lærebedrift	Stille minimum 21 læreplasser til disposisjon.	I henhold til plan.	☺
Effektiv drift	Gjennomføre LEAN analyser på avdelingens arbeidsprosesser.	Vil bli gjennomført så snart LEAN arbeidet er i gang i organisasjonen.	😐
Medbestemmelse	Medbestemmelse gjennom faste møter og medvirkning i prosesser.	Kvartalvise møter mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte gjennomføres i henhold til plan. Og øvrige møter mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte gjennomføres i henhold til avtaleverk.	☺

Avvikskommentar: Fraværsstatistikk for 2018 viser 8,7 %, noe som er vesentlig høyere enn målet på maksimum 6%.

En del av sykefraværet er knyttet til langtidsfravær. Dette kan blant annet tilskrives ansatte som av ulike grunner har fått nedsatt funksjonsevne og som en følge av dette har blitt sykemeldt i deler av stillingen sin til og fra over flere år. Videre kan noe av fraværet tilskrives en omfattende nedbemanningsprosess som varte ut i 2018.

Sykefravær er ofte en indikator på arbeidsmiljøet, og det jobbes nå systematisk for å sikre at alle ansatte har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

Det jobbes aktivt for å redusere omfang og lengde av sykefraværet i kommunen. Det er tett dialog mellom alle ledd i kommunen, bedriftshelsetjenesten, NAV, NAV Arbeidslivssenter og legene knyttet til dette arbeidet.

Viktige oppgaver framover

- Bidra til at lederne i kommunen kan gjennomføre sitt personalarbeid på en faglig trygg og god måte
- Gjennomføre ledersamlinger
- Gjennomføre tiltak i henhold til lokale retningslinjer for heltidskultur
- Følge opp kartlegginger av psykososialt arbeidsmiljø i 2018

Barnehagetjenesten

Dette jobber vi med

Barnehagetjenestens oppgave er drift og utvikling av kommunens seks barnehager. Sunndal kommune har full barnehagedekning og gode barnehager. Det siste oppnår vi først og fremst gjennom våre medarbeidere. I Sunndal har de ansatte god utdanning og høy kompetanse. Vi ligger over landsgjennomsnittet for andel ansatte med barnehagelærerutdanning. Vår visjon, barnehagen – til barnets beste, innebærer at alt arbeid med barna skal vurderes i forhold til hva som er enkeltbarnets beste.

Hovedmål 2018

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning.
- Barnehagen skal anerkjenne barndommens egenverdi og bidra til vennskap, trivsel og glede i lek og læring.

Regnskap - tabell:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	**Rev. budsjett**	**Forbruk %**	**Årsverk**	**Ansatte**	**Andel heltid %**	**Andel kvinner %**
2017	49,0 mill.	49,7 mill.	98,5	86	94	73	97
2018	52,1 mill.	50,5 mill.	103,2	93	98	73	93

Kommentar regnskap

Barnehagetjenesten har hatt et overforbruk på 1,6 millioner kroner i 2018. Dette skyldes i hovedsak at det i utgangspunktet ikke var budsjettert med kostnader i tilknytning til 2. hovedinntak 2018 og drift av midlertidige barnehageplasser, som i 2018 er utgiftsført på barnehagetjenestens ansvar. I tillegg ble det innført bemanningsnorm og ny pedagognorm fra 1. august 2018. Noe av dette ble kompensert for gjennom budsjettregulering med en økning på 3 millioner kroner, men dette var ikke tilstrekkelig.

Noen begivenheter i 2018

Språkutvikling: Barnehagetjenesten har arbeidet mye for å styrke barns språkutvikling. Gjennom deltakelse i satsingen «Språkløyper» har barnehagenes ansatte styrket sin generelle kompetanse på språk og blitt mer bevisst betydningen av gode språkferdigheter for barns trivsel og videre utvikling. Samtidig ser vi at et samfunn i endring setter barn og foreldre under press gjennom tilgang til nye underholdningskanaler som kan fortrenge den gode språklige samhandlingen som er så viktig for språkutviklingen. Med bakgrunn i dette har barnehagetjenesten valgt å gå inn i en treårig satsing gjennom Nettverk Nordmøre der arbeidet tas et steg videre. «Læringsløype språk og skriving» vil gjennomføres i perioden 2019-2021 og er et ledd i «Sammen skaper vi fremtiden». Grunnskoletjenesten og innvandrertjenesten v/voksenopplæringa deltar også i dette arbeidet. I forbindelse med dette arbeidet er det etablert nettverksstrukturer på tvers av barnehager og nevnte tjenester i Sunndal kommune. Resultatet av denne satsingen vil vises i årene som kommer.

Organisasjonsutvikling: I arbeidet med satsingen på språk, fortsetter det viktige arbeidet med organisasjonsutvikling. Det betyr at barnehagene ønsker å invitere ulike interessenter inn i barnehagenes utviklingsarbeid som bidragsytere. Kompetanse skal utvikles tett opp mot praksisfeltet og universitet og høgskoler utfordres til å trekke forbindelser mellom teori og praksis på en annen måte enn tidligere.

Hvile i barnehagen: I tråd med endringer i rammeplan for barnehager har barnehagene nå lagt til rette for hvile for alle barn i barnehagen. Der det tidligere gjerne var de yngste som sov og hvilte på barnehagen, tilbys dette nå også for barn over 3 år. Dette kan organiseres ulikt, men handler i hovedsak om å ha styrte rolige aktiviteter som for eksempel lytting til musikk eller bok mens barna ligger eller sitter ned.

«Sammen skaper vi fremtiden»: Barnehagetjenesten har arbeidet med «Den gode oppveksteier», nå videreført som «Sammen skaper vi fremtiden», gjennom hele året. Etter utarbeiding av framtidsbilder, med fokus på brei involvering, har vi i denne perioden videreført arbeidet gjennom å utarbeide mål for den enkelte enhet og på tjenestenivå. Dette arbeidet vil danne grunnlag for mål og tiltak i årsplaner.

Rapportering mål og tiltak:

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Sikre god språkutvikling	Delta på satsingen Språkløyper	Alle barnehagene har deltatt i Språkløyper.	☺
	Arbeide med språk i nettverksgrupper for pedagogiske ledere	Gjennomført. I tillegg har vi arbeidet med nettverksstrukturer knyttet til videre arbeid med læringsløype språk og skriving.	☺
	Revidere og utvikle progresjonsplan for språkarbeid i barnehagen	Ikke gjennomført.	☹
God fysisk og psykisk helse	God balanse mellom aktivitet og hvile	Alle barnehagene tilbyr daglige hvilestunder for alle barna.	☺
	Videreutvikle arbeidet rundt måltidene i barnehagen	Gjennomføres kontinuerlig.	☺
Framtidsretta barnehager	Delta aktivt i arbeidet med Den gode oppveksteier 2040 gjennom trepartssamarbeid	Gjennomført i henhold til planen.	☺
Implementere ny rammeplan for barnehagens innhold	Delta på Fylkesmannens fagdager og bringe ny kunnskap inn i barnehagene	Dette er gjennomført.	☺

Etablere en god rolle- og organisasjons-forståelse	Utarbeide felles retningslinjer for hvilke oppgaver som er knyttet til de ulike rollene og funksjonene i barnehagen	Et pågående arbeid. Vi har hatt drøftinger i samarbeid med fagforeningene og barnehagetjenestens ledergruppe. Dette er ikke sluttført.	😐

Viktige oppgaver framover

- Ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning.
- Arbeide for økt livsmestring for barnehagebarna
- Full barnehagedekning - legge frem forslag til etablering av nye barnehageplasser med bakgrunn i KS-konsulent sitt grunnlagsdokument til barnehagebruksplan.

Kostratall

	Sunndal 2017	Sunndal 2018	Komm.gr 12 2018	Norge 2018
Netto driftsutg. kr pr innbygger 1-5 år	161 874	158 776	156 592	153 249
Andel barn 1-5 år med plass (%)	93,2	92,1	92,3	92,2
Foreldrebetaling i barneh. pr. innb. 1-5 år	22 121	23 324	17 885	13 096
Ansatte med barnehagelærerutd. (%)	47,7	46,7	40,1	40,8

Eiendomstjenesten

Dette jobber vi med

Eiendomstjenestens hovedoppgaver er å forvalte kommunens eksisterende bygningsmasse, samt å stå for gjennomføringen av nye byggeprosjekter. Kommunens bygningsmasse utgjør til sammen ca 66 000 m2 og disse byggene rengjøres, vedlikeholdes og utvikles av oss og til beste for brukerne. Vi har høy og ulik fagkompetanse: renhold, snekker- og tømrer, maler, rørlegger, elektriker og murer. Og vår felles visjon er: Kommunens bygg - bygg å være stolt av !

Hovedmål

- Utvikle den kommunale bygningsmassen og uteområder slik at den er tilrettelagt for en effektiv tjenesteproduksjon
- Ta vare på verdien som de kommunale eiendommene representerer

Regnskap - tabell:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid (%)	Andel kvinner (%)
2017	28,2 mill.	28,2 mill.	100	40,70	48	68,8	68,8
2018	29,4 mill.	30,0 mill.	100	41,70	50	68,0	66,0

Kommentar regnskap

Eiendomstjenesten har et lite mindreforbruk i forhold til budsjett for 2018 (vel 600 000 kroner). Dette skyldes aktivitet som er forskjøvet til 2019 (pensjonistsenteret skal sluttføres i første del av 2019).

Noen begivenheter i 2018

Sunndal kommune har årlige avsetninger til drift og vedlikehold av kommunale bygg, i tillegg til investeringsmidler til oppgradering av kommunale bygg. Dette er en viktig satsing slik at standarden på den kommunale bygningsmassen ivaretas, samtidig som at den også skal tilpasses en effektiv tjenesteproduksjon.

Noen prosjekter som ble gjennomført i 2018:

- Oppstart bygging Stortuva barnehage
- Nye nærmiljøanlegg ved både Tredal og Løykja skole
- Tilbygg på brannstasjonen, lokaler til FIG og Aktiv Hverdag
- Kjøp av renholdsrobot som brukes i Sunndal sportshall
- Renovering av deler av Sunndal pensjonistsenter
- Vedlikehold av kommunale boliger
- Nye porter bilverksted
- Ombygging lokaler til barnevernet

Rapportering mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Redusere energiforbruket i kommunale bygg ihht energispareprosjektet	Vaktmestere følger opp energiforbruk i kommunale bygg sammen med AF Energi- og miljøteknikk	Energiforbruket er lavere enn budsjett	☺
Opprettholde god standard på kommunale bygg og uteareal i skoler og barnehager	Revidere vedlikeholdsplan	Påbegynt	😐
	Prioritere gjennomføring av tiltak	Virksomhetsplan behandlet i teknikk- miljø- og kulturutvalget	☺
	Starte renovering av Sunndal lege- og helsesenter med oppstart 2018 og sluttføring 2019	Sunndal kommunestyre behandlet i oktober sak om hvem som skal inn i bygget. Renovering ikke oppstartet	☹
	Bygge ny barnehage på Ålvundeid med oppstart 2018 og sluttføring 2019	Ihht fremdriftsplan	☺
	Tilbygg brannstasjonen	Ferdig	☺
	Tilbygg sandlager	Ferdig	☺
Sykefravær < 10 %	Aktiv forebygging og oppfølging	Sykefravær 15,8 % Mange langtidssykemeldte	☹

Viktige oppgaver framover

- Utvikle den kommunale bygningsmassen og uteområder slik at den er tilrettelagt for en effektiv tjenesteproduksjon
- Ta vare på verdien som de kommunale eiendommene representerer
- Redusere energiforbruket i kommunale bygg i samsvar med energispareprosjektet

Kostratall

	Sunndal 2017	Sunndal 2017	Komm.gr. 12 2018	Norge 2018
Netto driftsutg. til eiendomsforvaltning, kr. pr. innbygger	7 328			
Dekningsgrad: Kommunale boliger pr. 1000 innbygger	30			
Dekningsgrad: Areal formålsbygg, m2 pr. innbygger	6,8			
Produktivitet: Eiendomsforvaltning, kr. pr. m2	1 137			
Produktivitet: Energikostnader, kr. pr. m2	120			

Grunnskoletjenesten

Dette jobber vi med

Grunnskoletjenesten er ansvarlig for drift av kommunens grunnskoler og skolefritidsordninger, logopeditjeneste og spesialundervisning for voksne. Sunndal kommune satser på barn og ungdom, med en god skole som fundamentet. Vårt hovedmål er å skape lærende, inkluderende og kreative skolemiljø der barn og unge har lyst til å lære mer. Og vår visjon er at skolene i Sunndal kommune skal være – *et trygt sted for læring*.

Hovedmål 2018

- Læringsmiljøet i Sunndalsskolen fremmer helse, trivsel og læring for alle.
- Sunndalsskolen gir elevene fremtidsrettet opplæring av høy kvalitet.

Regnskap

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2017	92,9 mill.	94,9 mill.	98	127	152	66	79
2018	95,0 mill.	97,6 mill.	97	124	154	72	79

Kommentar regnskap

Regnskapet viser et mindreforbruk på vel 2,5 millioner som ikke er reelt. Dette på grunn av at tilskudd fra Sunndal kommune til etablering av Newtonrom ble ført på driftsregnskapet og ikke som investering, der utgiftene er ført. Videre er det ført bruk av fond med et større beløp enn det som faktisk er brukt knyttet til det midlertidige bygget ved Sande skole. Det reelle mindreforbruket er på ca 35 000 kroner og utgjør omlag 3,5 promille av tildelte midler.

Noen begivenheter i 2018

Gode læringsmiljø og god psykisk helse har det vært jobbet aktivt med i tjenesten. Nytt kapittel 9A i Opplæringslova har gitt behov både for kompetanseheving og for revidering av rutiner. Tjenesten har gjennomført kompetansetiltak for hele personalgruppa, for sosiallærernettverket og for ledere. Det er etablert samarbeid mellom sosiallærernettverket og kommunepsykologen på systemnivå, og deretter videre samarbeid ut på den enkelte skole. Dette har fungert svært godt, både for kompetanseheving og veiledning.

Det er etablert lese- og regneveiledere på den enkelte skole og nettverk for disse på kommunenivå. Disse brukes aktivt for å oppfylle nye lovkrav om tidlig innsats som trådte i kraft dette skoleåret.

Arbeidet med *Den gode oppveksteier/Sammen skaper vi* fremtiden er gjennomført med mange involverte. Det er utarbeidet mål for den enkelte enhet og for tjenestenivået ut fra fremtidsbildene. Det er videreutviklet trepartssamarbeid og utviklingsgrupper ved den enkelte skole og på kommunenivå. Arbeidet videreføres gjennom deltakelse i kompetanseutvikling *Læringsløype språk og skriv*, i samarbeid med Nettverk Nordmøre og skrivesenteret ved NTNU. Dette er en del av den nye statlige kompetansestrategien. Bakgrunn for valg av læringsløype, er utvikling vi ser på kartlegging av leseferdigheter over tid, samt kompetanse som forsvinner ved pensjonsavganger og

som må erstattes. Arbeidet med organisasjonsutvikling videreføres som del av arbeidet med språk og skriving.

Arbeid med nye læreplaner er i gang. Tjenesten har gjennomført fagdager om den overordnede delen for personalet.

Newtonrommet er under etablering. De to Newtonlærerne har høsten 2018 deltatt i skolering, promotert og pilotert arbeid som del av forberedelser til oppstart av rommet. De har også gjort anskaffelser av utstyr og deltatt i planlegging av fysiske lokaler. De har fått etablert seg med kontor i Hydro sine lokaler.

Fire lærere ble tatt opp til videreutdanning i norsk eller engelsk gjennom statlig satsing på videreutdanning, *Kompetanse for kvalitet*. For første gang siden ordningen ble etablert fikk vi avslag fra Utdanningsdirektoratet på grunn av for få plasser på et norskstudie. Tre søkere ble ikke prioriterte lokalt på grunn av manglende budsjettdekning. Basisfagene har vært prioritert ved tilsettinger. Tre ansatte har deltatt i statlig satsing på lederutdanning for skoleledere. Mellomlederne har i tillegg deltatt i kommunal kursrekke, noe av dette også sammen med tillitsvalgte og verneombud.

Arbeidet med *Den gode oppveksteier, Sammen skaper vi fremtiden* og *læringsløype språk- og skriv*, har alle organisasjonsutvikling som delinnhold. Det har vært arbeidet med trepartssamarbeid og organisasjonsforståelse som det ene av to deler i prosjektene. Dette er ment å skulle gjennomsyre det daglige arbeidet i skolene.

Målform: Kommunestyret vedtok i mars 2018 endring av opplæringsmålet i Gjøra skolekrets til bokmål, etter at det ble gjennomført folkeavstemning i kretsen høsten 2017.

Rapportering mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Gode læringsmiljø	Utvikle og implementere nye rutiner for arbeid etter nytt kapittel 9A i Opplæringslova	Det er gjennomført kursdager for alle ansatte knyttet til elevenes læringsmiljø. Rutiner er oppdatert i tråd med nytt regelverk.	☺
Tidlig innsats	Lese- og regneveiledere på hovedtrinn iverksetter raskt tiltak når elever strever med grunnleggende ferdigheter	Lese- og regneveiledere er etablert på hver skole for hovedtrinna. Det er også etabler nettverk på tvers av skolene for felles arbeid på tvers av skoler.	😐
God psykisk helse	Kompetansetiltak for alle ansatte innenfor psykisk helse hos barn og unge	Det er gjennomført fagdager for alle ansatte innenfor temaet.	☺

Framtidsretta skoler	Delta aktivt i arbeidet med den gode oppveksteier 2040 gjennom trepartssamarbeid	Arbeidet har i hovedsak vært knyttet til målskaping ut fra fremtidsbilder både på tjenestenivå og på enhetsnivå. Har valgt læringsløype språk- og skriving som felles tema for kompetanseutvikling for skoler og barnehager.	☺
God kompetanse	Delta aktivt i regional etterutdanning i tråd med ny ordning	Deltakelse i *Læringsløype språk og skriv* gjennom Nettverk Nordmøre og i samarbeid med Skrivesenteret. (NTNU)	☺
	Prioritere å oppfylle kompetansekrav i norsk, engelsk og matematikk gjennom videreutdanning og ved tilsettinger	Prioritert dette ved videreutdanning og ved tilsetting.	☺
Lederutvikling	Kompetanseheving både innad i tjenesten og gjennom fellestiltak i kommunen og Nettverk Nordmøre	Gjennomført via *Sammen skaper vi fremtiden* og videreført gjennom *Læringsløype språk- og skriv* regionalt. Gjennom mellomlederutviklings-program kommunalt.	☺
Godt arbeidsmiljø	Arbeid med felles organisasjonsforståelse	Dette har vært arbeidet med både gjennom *Sammen skaper vi fremtiden*, gjennom lederutvikling og gjennom arbeidet med læringsmiljø.	😐

Viktige oppgaver framover:

- Læringsmiljøet i Sunndalsskolen fremmer helse, trivsel og læring for alle.
- Sunndalsskolen gir elevene fremtidsrettet opplæring av høy kvalitet.
- Arbeide for godt læringsutbytte for alle elever
- Delta i *Sammen skaper vi fremtiden* og jobbe for engasjement i lokalsamfunnet om barns læring og utvikling
- Etablere Newtonrom for god realfagskompetanse hos elever og ansatte

Kostratall

Sunndal 2018	Sunndal 2017	Sunndal 2018	Komm.gr. 12 2018	Norge 2018
Brutto driftsutg./ elev gr.skolesektor	145 889	150 459	147 147	127 949
Netto driftsutg. til SFO pr innb. 6-9 år	20,6	19,8	23,1	23,1
Andel innbyggere 6-15 år i kommunens skoler	16 059	18 881	8 067	4 547
Elever pr. gruppe 1.-4. årstrinn	8,6	9,6	10,3	12,3
Elever pr. gruppe 5.-7. årstrinn	9,6	10,2	10,7	12,9
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	12,2	10,3	12,0	14,2
Elever med spesialundervisning (%)	39,3	41,6	40,7	41,7
Andel elever 6-9 år i SFO (%)	7,1	7,4	8,8	7,9

Kommentar: Kommunen bruker en lavere andel av tilgjengelige ressurser til grunnskole enn kommunegruppa og landet. Brutto driftsutgifter pr elev er høyere si Sunndal enn i de andre geografiske sammenligningsgruppene. Dette skyldes i stor grad skolestruktur som gir færre elever pr gruppe Høye netto utgifter til SFO skyldes små enheter og svært lav brukerbetaling.

Helse- og barneverntjenesten

Dette jobber vi med
Helse- og barneverntjenesten har et omfattende ansvarsområde. Visjonene for tjenesten er god helse og livskvalitet for alle, med hovedmål om å gi målrettet og brukerorienterte tjenester til linnbyggere. Tjenestene omfatter legetjeneste, barnevern, fysioterapi, svangerskapsomsorg, helsestasjons- og skolehelsearbeid, psykisk helse, folkehelsearbeid og Frisklivssentral og ansvar for Sunndal Distriktsmedisinske Senter m.m.

Våre hovedmål 2018

- Gi en kvalitativ god helse- og barneverntjeneste til innbyggerne
- Profilere tjenesten på en god måte

Regnskap:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	**Rev. budsjett**	**Forbruk %**	**Årsverk**	**Ansatte**	**Andel heltid %**	**Andel kvinner %**
2017	27,3 mill.	27, 5 mill.	99,4	33,4	40		
2018	27,5 mill.	26,7 mill.	103	31,9	38		

Kommentar regnskap
Helse- og omsorgstjenesten har et samlet overforbruk 2018. Dette skyldes blant annet mindre tilskudd og tilbakebetaling av tilskuddsmidler mottatt 2017. I tillegg til nye utgifter som er kommet i løpet av 2018, f.eks. gratis vaksinering, barnevernvakt og økt saksmengde i barnevernet.

Noen begivenheter i 2018

Folkehelse: Utviklingsprosjektet om nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse, «Trivsel i Sunndal», startet i 2016 og fortsatte ut 2018. Prosjektet har innhentet mye data fra innbyggerne gjennom konkrete prosjekter som pågår i kommunen, og har bidratt med midler til utvikling av lokale møteplasser over hele kommunen. Sunndal kommune er plukket ut av Møre og Romsdal Fylkeskommune som 1 av 3 kommuner i Møre og Romsdal som får sitt bidrag med i den nasjonale idebanken om nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse.

Frisklivssentralen: Frisklivssentralen fikk tilskudd fra Fylkesmannen både 2017 og 2018 til videre utvikling av tilbud. Flere ansatte i pleie- og omsorgstjenesten og helse- og barneverntjenesten er nå godkjent som kursledere for mestring av belastning og mestring av depresjon.
Frisklivssentralen har gjennomført kurs i belastningsmestring og kurs i depresjonsmestring både i 2017 og 2018. Det har vært god deltakelse på kursene, og dette er nå en del av Frisklivssentralens faste, årlige kursprogram. Dette tilbudet er et godt eksempel på vellykket tverrsektoriell og tverrfaglig samarbeid.

Driftsendringer Distriktsmedisinsk senter: Helse Møre og Romsdal avsluttet tilbud om ortopedi og røntgen samt blodtapping ved Sunndal DMS. Hørselssentralen fortsetter som før. Sunndal kommune

samarbeider med Helse Møre og Romsdal for å videreutvikle tilbudet ved Sunndal distriktsmedisinsk senter.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste: Helsestasjonen fikk innvilget prosjektmidler fra Helsedirektoratet for styrking av skolehelsetjenesten. Høsten 2018 ansatte vi en helsesykepleier i prosjektstilling, dette har ført til at skolehelsetjenesten har utvidet åpningstiden ved flere av skolene. I tillegg arbeides det med modernisering og utvikling av skolehelsetjenesten.

Barnevern: Det er stor saksmengde i barnevernet. Vi holder fast ved dagens organisering med oppdeling i to team; undersøkelse/ hjelpetiltak i hjemmet og barn som bor utenfor hjemmet. Økt fokus på brukermedvirkning og involvering av nettverk.
Nesset kommune har sagt opp sin deltakelse i det interkommunale barnevernsamarbeidet med Sunndal og Tingvoll kommune, og vil fortsetter i samarbeidet ut 2019. Nesset kommune går inn i Molde kommune fra 1.1.2020.

Psykisk helsevern barn og unge: Det er ansatt en kommunepsykolog i 75 % stilling og en spesialsykepleier som arbeider med barn og unge. Dette arbeidet fokuserer på forebygging, utredning og behandling sett i et tverrfaglig perspektiv.
Kommunepsykolog og spesialsykepleier samarbeider tett med helsestasjon, skolehelsetjeneste, Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT), barne- og ungdomsskole, barnevernet og fastleger.

Fysioterapi: Sunndal kommune har i dag følgende fysioterapi stillinger: 4,5 kommunale stillinger, en turnusstilling og to driftshjemler for privat praksis. Alle stillinger er fullt besatt.
I januar 2018 opphørte kravet om henvisning for å få trygderefusjon ved fysioterapibehandling ved behandling hos en fysioterapeut med kommunal avtale. Dette har ført til enklere tilgang til fysioterapi. Så langt har det ikke påvirket den daglige driften nevneverdig.

Legetjenesten: Alle fastlegehjemlene er besatt i Sunndal kommune, det er tilsammen 6 fastleger og to LIS1 leger (turnuslegestillinger). Det leies inn vikar fra byrå ved ferie og høytider etter en samlet vurdering av driften.
Kommunestyret fattet vedtak om deltakelse i pilotprosjekt med legevaktsamarbeid i Romsdals-regionen, dette arbeidet startet i 2018.

Rapportering mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Treffsikre tjenester gjennom økt fokus på befolkningens behov.	Gjennomføre brukerundersøkelse og iverksette tiltak basert på bruker- og ungdataundersøkelse, brukerplan og statistikk.	Brukerundersøkelse er gjennomført Sunndal helsestasjon. Resultatene brukes videre i tjenestens daglige drift og planer.	☺
Fremme tverrfaglig samarbeid.	Sikre gode rutiner og deltakelse i samarbeid med øvrige tjenester gjennom Samordningsprosjektet, Individuell plan,	Tjenesten deltar aktivt på flere samarbeidsplattformer. Arbeidet med felles sosial-, helse og omsorgsplan	☺

	Nærmiljøprosjektet og Frisklivssentralen.	sammen med NAV og pleie- og omsorg startet 2018.	
Interkommunal barnevern: God hjelp til brukere, rapportert gjennom målbare indikatorer	Rapportere antall nye meldinger, fristoversittelser, antall barn på tiltak herav barn med tiltaksplan og evalueringer av disse. Satsningsområder 2018: Forebyggende systematisk samarbeid mellom de tjenestene som jobber med barn og familier.	Gjennomført som planlagt	☺
Helsefremmende og forebyggende arbeid gjennom helhetlig forebygging for at befolkningen skal ha best mulig helse lengst mulig.	Frisklivssentralen er et satsingsområde for tjenesten og skal måle effekt av tilbudet. Målinger foretas før og etter gruppetilbud, samt et år etter deltakelse i Frisklivssentralen. Tilbudet i Frisklivssentralen er planlagt utvidet ved å tilby mestring av depresjon og belastninger i tillegg til ordinære gruppetilbud. Dette skal gjøres i samarbeid med psykisk helse (PLO). Det skal søkes om økonomiske ressurser gjennom innovasjon- og kompetansestilskudd fra fylkeskommunen.	Planlagte kurs er gjennomført. I tillegg startet arbeidet med «Sterk og stødig» i samarbeid med Pensjonistforeningen	☺
Gode og kompetente ledere	Stimulere til kompetanseheving og utvikling av ledere, og ta i bruk LEAN	Opplæring i bruk av LEAN ble startet opp 2018 Planlagt kompetanseheving er utført på avdelingene	☺
Gode rutiner for internkontroll	Stimulere til aktiv bruk av Compilo: avviksmelding, ROS-analyse og prosedyrer	Tjenesten jobber aktivt med dette, Compilo brukes i det daglige både til avviksmeldinger, ROS-analyser og prosedyrer.	☺

Viktige oppgaver framover:

- Utvide tilbud Frisklivssentralen med program for alle aldersgrupper

- Kvalitetsarbeid i skolehelsetjenesten sammen med elever
- Kompetanseheving jordmor og helsestasjon.
- Interkommunal barnevern: God hjelp til brukere, rapportert gjennom målbare indikatorer
- Bidra i planlegging av renoveringen av lege- og helsesenter

Kostratall

	Sunndal 2017	Sunndal 2018	Komm.gr. 12 2018	Norge 2018
Helsetjenester, kr. pr. innb	3 160	2 719	3 698	2 890
Legeårsverk pr. 10 000 innbyggere	11,2	11,3	13,0	11,3
Fysioterapiårsverk pr. 10 000 innbyggere	10,5	10,6	11,1	9,5
Andel med barnevernstiltak pr. 0-22 år	5,3	5,0	4,5	3,9

Innvandrertjenesten

Dette jobber vi med

Bosetting og opplæring av flyktninger er kjernen i innvandrertjenestens arbeid. Tjenesten har over mange år bygd opp en bred kompetanse innen hele innvandrerfeltet. Kvalitet i alle ledd ligger til grunn for vårt arbeid. Innvandrertjenesten har mål om å være en ressurs nasjonalt og regionalt, og tilbyr fagkompetanse og deler erfaringer med de som etterspør dette. Innvandrertjenesten ønsker å bidra til god integrering og et godt forhold mellom innvandrere og lokalsamfunn, og jobber derfor aktivt med å engasjere frivilligheten i aktiviteter.

Hovedmål 2018

En helhetlig tjeneste som samarbeider til det beste for brukerne, ansatte og lokalsamfunnet.

Regnskap:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	**Rev. budsjett**	**Avvik %**	**Årsverk**	**Ansatte**	**Andel heltid %**	**Andel kvinner %**
2017	-20,8 mill.	-7,3 mill.		67	75	74	72
2018	-14,7mill.	0 mill.			24		

Kommentar regnskap

Innvandrertjenesten er spesiell ved at statlige tilskudd som gjelder tjenesten går direkte inn på tjenestens budsjett og regnskap. (For kommunens øvrige drift er det vanlig at «Andre statlige tilskudd» føres på regnskapsskjema 1A). Driftskostnadene til innvandrertjenesten dekkes dermed i sin helhet av tilskudd fra staten. Innvandrertjenesten gikk også i 2018 med et betydelig overskudd. Dette ses i sammenheng med at svært mange går videre til utdanning og arbeid etter endt introduksjonsprogram.

Noen begivenheter i 2018

Driften av Sunndal asylmottak ble avviklet 31.01.18. Boligmassen ble klargjort og tilbakelevert utleier i henhold til avtale. Nedbemanningsprosessen ble i hovedsak fullført i løpet av første kvartal.

Som en følge av avvikling av driften av mottaket, ble det en stor reduksjon i antall elever ved Sunndal voksenopplæring, noe som igjen førte til at 6 ansatte ble overflødig.

Redusert behov for bosetting nasjonalt, men vi bosatte i tråd med IMDIs anmodning og tilleggsanmodning. Redusert behov for boliger gjorde at vi måtte si opp flere privateide boliger.

Rapportering mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Innvandrertjenesten skal være en kompetent og aktiv aktør på flyktning området	Bosette flyktninger i tråd med anmodninger og vedtak.	Vi har bosatt 19 personer	☺
	Sikre alle brukere et godt aktivitet og fritidstilbud.	Alle nybosatte får tilbud og orientering om ulike aktiviteter i fritida i allerede etablerte lag – og organisasjoner i Sunndal; Svømmekurs, Røde Kors, Hydro Cup, Leksehjelp osv.	☺
Innvandrertjenesten skal drive godt kvalifiserings – og integreringsarbeid på alle plan.	Tilby et godt og målretta introduksjonsprogram.	Manglende tilgang til barnehageplass har gjort at 2 personer bosatt i mars/april måtte innvilges permisjon fram til medio august. Alle som gikk ut av 10ende klasse fikk plass i videregående opplæring.	☺
	Gi deltakerne formalkompetanse.	Elever i grunnskolen: 9 ende klasse – 23 10 ende klasse - 38	☺
Sykefravær < 6 %	Forebygging og oppfølging i tråd med retningslinjene	Sykefraværet var på 4 %	☺
Godt arbeidsmiljø	Arbeide med kommunens verdier i alle avdelinger	Dette har vært gjennomført. Det har også vært gjennomført en psykososial vernerunde	☺

Viktige oppgaver framover:

- Bosette flyktninger i tråd med anmodninger og vedtak.
- Godt samarbeid med offentlige og ideelle aktører.
- Tilby et godt og målretta introduksjonsprogram med mål om 80 % ut i arbeid eller utdanning.
- Gi deltakerne formalkompetanse.

Kommunalteknisk tjeneste

Dette jobber vi med

Kommunalteknisk tjeneste har ansvar for drift, vedlikehold og utbygging av kommunens infrastruktur innenfor vann og avløp, veger og buer. Tjenesten har også ansvar for maskinstasjon, renovasjon, parkvesen, brann- og feietjeneste, elveforbygninger og oppmåling. I Sunndal kommune er det lave gebyrer på de fleste tekniske tjenester. Det kommunale vegnettet holder jevnt over en god standard. Kommunalteknisk tjeneste har ansatte med erfaring og god kompetanse, og gjennomfører driftsoppgaver og nyanlegg i sektoren i tråd med vedtatte rammer.

Hovedmål

- Å ha god vedlikeholdsstandard og oppfølging på alle anlegg som tjenesten har ansvar for.
- Gjennomføre vedtatte anleggsoppgaver for veg og VA, med god kvalitet og innenfor kostnadsrammene.

Regnskap:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	**Rev. budsjett**	**Forbruk %**	**Årsverk**	**Ansatte**	**Andel heltid %**	**Andel kvinner %**
2017	18,6 mill.	18,6 mill.	100	30,5	30	100	16
2018	19,0 mill.	19,1 mill.	99,5	30,5	29	100	6

Kommentar regnskap

Kommunalteknisk tjeneste har et forbruk på 99,5 % av samlet budsjett for 2018. Også regnskapet i selvkostområdene framstår som forventet, der overskudd / underskudd balanseres mot selvkostfondene.

Noen begivenheter i 2018

Satsingen på å opprettholde standarden på infrastruktur som VA-anlegg, veger og bruer, er viktig i vår sektor. Det er årlige avsetninger til slike formål i budsjettet, slik at viktige tiltak kan gjennomføres hvert år.

Noen prosjekter som ble gjennomført i 2018:

- Rengjøring av brønner A, B og C ved Sunndal vannverk
- Gjennomført anbudskonkurranse ny vannledning til Smiset
- Rehabilitert hovedavløpsledning i Auragata
- Utbedring Smiset bru - fundamenter
- Bygging av ny GS-veg Litledalsvegen til fylkesvegkrysset
- Utbedringsarbeider på Øvre Jordalsveg
- Opparbeidelse av bobilplass
- Påbygg garasje lager Hovsvegen (sandlager)
- Påbygg Sunndal brannstasjon

Diverse:

- Iverksetting av tilsyn og feiing av fritidsboliger
- Evaluering av ny renovasjonsordning
- Vedtak om deltagelse i brannsamarbeid i Romsdalen
- Vedtak om levering av restavfall til planlagt ettersorteringsanlegg i Trondheim
- Innkjøp av ny renovasjonsbil og lastebil
- Utbygging av bredbånd i Øksendal og Jordalsgrenda, samt planlagt i Øvre Sunndal

Driftssituasjonen for kommunalteknisk tjeneste har vært nokså normal i 2018, uten store snømengder eller flomsituasjoner med skader av betydning.

Rapportering mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Ha akseptabelt gebyrnivå	Ha gode og effektive selvkostordninger	Lave kostnader og gode tilbud.	☺
Sikker og god vannforsyning	Bygge ut vann-forsyning til Smiset	Innkjøpsprosess utført, -ferdigstilling 1.5.2019	☺
	Oppgradering av Kalken vannverk	Utsatt i påvente av avklaringer mellom grunneier og Hydro.	😐
Miljømessig gode avløpsanlegg	Skifte ut VA-ledninger i Jonas Reins gt og Parkvegen	Omprioritert til fordel for nødvendige tiltak i Auragata, TMK-sak 37/18.	😐
God standard på veger og bruer	Utrede veg-omlegginger Øvre Jordalsveg og Virum-dalsvegen ved Holtan	Gjennomført, TMK-sak 14/18 og 38/18.	☺
Gjennomføre lovbestemt feiing og tilsyn av fritidsboliger	Planlegge og utføre feiing og tilsyn av fritidsboliger	Plan utarbeidet, og feiing og tilsyn utført i Grødalen.	☺
Sykefravær < 4 %	Tiltak 8: Aktiv fore-bygging og oppfølging	3,4 % sykefravær i 2018.	☺

Viktige oppgaver framover:

- Sikker og god vannforsyning, nye brønner Sunndal vannverk
- Miljømessig gode avløpsanlegg
- God standard på veger og bruer

- Innfri nasjonale mål om gjenvinning, bl.a. innføre matavfallsinnsamling
- Tilrettelegge for boligbygging

Kostratall

Kostratall	Sunndal 2017	Sunndal 2018	Komm.gr. 12 2018	Norge 2018
Årsgebyr vann	2 712	2 820	3 096	3 252
Årsgebyr avløp	2 501	2 550	3 297	3 745
Årsgebyr renovasjon	2 349	2 583	2 847	2 682
Bto driftsutg.kommunale veger pr. km	73 028	71 284	139 731	151 776
Nto.årsutg. brann pr. innbygger	816	882	1 207	889

Priser e.mva

Kostratallene viser at vi gjennomfører oppgavene til lave kostnader.

Kulturtjenesten

Dette jobber vi med

Kulturtjenesten omfatter kulturhus og kino, bibliotek, kulturskole, svømmehall, idrettshall og stadion og ungdomssenter med mer. Tjenesten har som hovedmål at Sunndal skal være en ledende kulturkommune i Møre og Romsdal, og at kulturtjenesten skal – innenfor vedtatte rammer – utvikle Sunndal til å bli et enda triveligere sted. Kultur- og fritidstilbudet i Sunndal har fokus på alle aldersgrupper i hele kommunen, og er en av få kommuner som har egen avdeling for ungdom. Kulturtjenesten ønsker at Sunndal skal jobbe med breddetilbud for sunne aktiviteter og gode opplevelser, men samtidig også gi rom og muligheter for dem som vil utvikle spesielle evner og kvaliteter. Kulturtjenesten skal være en åpen og tilgjengelig tjeneste - utadvendt, kreativ og faglig sterk. Vi ønsker godt samarbeid mellom de ulike tjenestene, god kontakt med kulturarbeidere og publikum - og vi skal være en god medspiller og en stimulerende kraft for lag og organisasjoner.

Vår visjon: Kultur er *samhandling som skaper trivsel, trygghet og tilhørighet*.

Hovedmål 2019

- Sunndal skal være en ledende kulturkommune i Møre og Romsdal
- Synliggjøre og bruke kulturens egenverdi og samfunnskraft

Regnskap:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	**Rev. budsjett**	**Forbruk %**	**Årsverk**	**Ansatte**	**Andel heltid %**	**Andel kvinner %**
2017	17,7 mill.	17,9 mill.	101	25	33	44	48
2018	18,3 mill.	18,7 mill.	98	21	27		48

Kommentar regnskap

Kulturtjenesten har et årsresultat godt innenfor budsjettrammen i 2018, med et forbruk på 98 % av samlet budsjett. Det har vært god oppfølging og felles forståelse i tjenesten, og et godt samarbeid med økonomiavdelingen.

Noen begivenheter i 2018

Kulturhuset:

- Teknisk oppgradering og vedlikehold av Sunndal kulturhus.
- Videreføring av utviklingsarbeidet med kulturhus/bibliotek.
    - Uheldig – men nødvendig - stopp i det samme arbeidet på grunn av eiendomsforholdet knyttet til Sunndalsøra samfunnshus.
- Vellykket gjennomføring av kulturhusets 25-årsjubileum med full sal og et stort engasjement fra sang og musikklivet i Sunndal.
- En godt konsertår med blant andre Vamp, DeLillos og Bjella
- 25.518 solgte billetter på Sunndal kulturhus. Tallet gir et godt bilde på verdien av huset for sunndalssamfunnet.

Bibliotek:

- Betydelig oppgradering av biblioteket m/ låneautomat.
- Sommerles for barn og unge. Utlån til barn har gått markant opp.

Sunndal kulturskole

- Sunndalsskolene synger.

Barne- og ungdomsarbeid:

- Et godt år på Sunndal ungdomssenter. 125 medlemmer og i snitt 65 besøkende hver kveld.
- Barnas verdensdag med 1200 besøkende, etablering av Barnas juledag med 600 besøkende.
- Sett farge på Sunndal - det handlet om medvirkning, mestring og nye venner.

Idrett og friluftsliv:

- En formidabel Stikk Ut-sesong med 13.750 registeringer fordelt på 2.214 deltakere(sunndalinger). Det gir en samfunnsverdi på kr 1.375.000,-
- Kampanjen «Svøm langt» med ca 100 deltakere.

Rapportering mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
En mangfoldig og attraktiv barne- og ungdomskultur for alle	En veldrevet fritidsklubb med kompetent personale	Stort aktivitetsnivå. Økende besøk. Utfordringer med å ha tilstrekkelig med personale tilgjengelig.	☺
	Videreføre og utvikle det lokale MOT-arbeidet	MOT faset inn alle tre trinn på ungdomsskolen. Kulturtjenesten bidrar sterkt i MOT-arbeidet, i perioder tilsvarende en 25 prosent stilling.	☺
	Sikre gode vilkår for frivillige organisasjoner som representerer trygge baser med både tradisjonsrike og nyskapende aktiviteter for barn og unge	Slike organisasjoner prioriteres ved tildelinger. Og med hjelp/veiledning	☺
	Utvikle et tverrfaglig samarbeid mellom kommunale tjenester	Samarbeider tett med både grunnskole og helse- og barnevern. Pluss politi. Likeså andre kommunale tjenester så som eiendom, teknisk og plan. Her er det etablert gode dialoger.	☺
Befeste og videreutvikle Sunndal kulturhus/kino som møteplass og regionalt senter for	Sørge for nødvendige oppgraderinger av fasiliteter – inkludert teknisk utstyr til	En stor del av oppgraderingen er utsatt til 2019. Ellers et bra kinoår.	😐

kunst- og kulturformidling	konserter, teater, kino og møter/seminarer.		
Sikre og utvikle Sunndal som friluftskommune	Utarbeide planer, grunneieravtaler, merke trimløyper og bygge og utvikle parkeringsplasser ved utfartsområder	Alt i rute. Sunndal står sterkt som friluftskommune. God oppslutning rundt Stikk Ut.	☺
Styrke biblioteket som møteplass og kulturarena for alle	Ha to arrangementer pr måned – debatt, litteraturformidling, lesestund, foredrag, forfatterkveld, spill …	Utlån til barn har gått markant opp. Dette går imot den nasjonale trenden og skyldes det i 2018 ble gjort aktiv innsats overfor skolene - og at Sommerles ble en suksess. Oppgradering av biblioteklokalene m/låneautomat.	☺
Sunndal kulturskole skal være et kunstfaglig og pedagogisk kompetansesenter	Utvikle fagkompetansen gjennom forpliktende lærersamarbeid, som igjen sørger for gode under-visningstilbud innen disiplinene skolen tilbyr	Ringens Herre er et eksempel på lærersamarbeid. Likeså Sunndalskolene synger. Kulturskolen ble tatt opp i et utviklingsprogram til Norsk kulturråd.	☺
Ha en tilstedeværelse i tjenesten på minst 95 prosent.	Gode rutiner for HMS og oppfølging. Åpenhet og gjensidig tillit.	Vi har en tilstedeværelse på totalt 97,8 prosent i 2018. Glimrende.	☺
Være en attraktiv arbeidsplass med meningsfylte oppgaver og godt arbeidsmiljø	Etablere samarbeids-prosjekter og kreativt arbeid som skaper engasjement, tilhørighet til arbeidsplassen og «jobblyst».	Ser ingen spesielle avvik på dette feltet. Tjenesten framstår som offensiv og kreativ med et godt arbeidsmiljø.	☺

Viktige oppgaver framover:

- Mer tilgjengelig bibliotek
- Vedta en kulturplan for barn og unge
- Sikre Sunndal Alpinsenter som driftsenhet
- Utvikle tilsynsvakta i sportshallen som møteplass for brukere og gjester
- Øke interessen for film blant barn og unge
- Bedre koordinering av kulturaktiviteter
- Ferdigstille utviklingsplanen for kulturhus og bibliotek m/økonomiske og bygningsmessige utredninger
- Etablere en turistinformasjon i kulturhuset

Kostratall

Kostratall	Sunndal 2017	Sunndal 2018	Komm.gr 12 2018	Norge 2018
Netto driftsutgifter for kultursektoren pr. innb.	3 269	3 211	3 005	2 343
Andel i kulturskole av ant barn 6-15 år (%)	25,9	26,6	15,2	13,8
Kulturskole, kr. pr. innbygger 6-15 år	6 786	6 768	3 386	2 577
Korr. Brutto driftsutg til komm.kulturskole pr bruker	16 393	15 928	22 541	20 622

Kommentar: Her må tallene for kulturskolen forklares. Som det går fram av tallene, bruker vi mye på kulturskole per innbygger. Årsaken til dette er at vi har en stor kulturskole i en relativt liten kommune. Dermed blir det få innbyggere å dele kostandene på. Ser vi imidlertid på kostnadene per elev, er de – sammenlignet med landet – fra middels til lave.

NAV Sunndal

Dette jobber vi med

NAV Sunndal skal oppfylle Nav-reformens intensjon om et sømløst og helhetlig tjenestetilbud til brukere med behov for tjenester fra NAV. Vi skal ha fokus på «arbeid først» og bidra til gode levevilkår for vanskeligstilte. Tjenestetilbudet ved Nav Sunndal omfatter sosiale tjenester, sysselsettingstiltaket Aktiv hverdag, ytelser og pensjoner, startlån, tilskudd og bostøtte fra Husbanken, transportstøtte, støttekontaktordningen og tiltak rettet mot arbeid og aktivitet. Vi har et godt arbeidsmiljø og på målinger av produksjon har vi svært gode resultater. Vår visjon er *Vi gir mennesker muligheter*

Hovedmål

NAV Sunndal skal oppfylle Nav-reformens intensjon om et sømløst og helhetlig tjenestetilbud til brukere med behov for sammensatte tjenester. NAV skal ha fokus på "Arbeid først" og bidra til å gi gode levevilkår for vanskeligstilte. Brukerne skal møte serviceinnstilte, engasjerte og kompetente veiledere ved NAV Sunndal.

Regnskap :

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap kr	Rev. budsjett kr	Forbruk %	Årsverk*	Ansatte	Heltid %	Andel kvinner %
2017	14,2 mill.	13,9 mill.	102	15	15	100	80
2018	15,0 mill.	15,0 mill.	100	15	15	100	80

* Antall årsverk: Stat 6, kommune 9

Kommentar regnskap

NAV Sunndal har et forbruk i samsvar med tildelt budsjett i 2018. Måloppnåelsen skyldes sykepengerefusjoner og noe underforbruk på andre ansvar. Tjenesten har et stort merforbruk på økonomisk sosialhjelp tilsvarende 1,2 mill. i 2018.

Noen begivenheter i 2018

Arbeidsledigheten var i hele 2018 stabil lav på rundt 1,8 %.

Totalt er det ca. 400 brukere som følges tett opp av våre veiledere. Det er til sammen ca. 92 brukere under 30 år. 8 stk. er under 19 år. I tillegg følges ca. 160 sykmeldte opp.

Sosialhjelp:
I 2018 gikk 5,8 mill. kroner til økonomisk sosialhjelp. Av dette ble ca 1,2 mill. kroner refundert av innvandrertjenesten

Det er blitt utbetalt sosialhjelp til 165 personer. 58 personer hadde sosialhjelp som hovedinntekt i 2018. Den gjennomsnittlige stønadslengden for denne gruppen er 5,6 mnd. Det er flest personer i aldersgruppen 25-44 år som får sosialhjelp. 24 personer under 24 år har fått sosialhjelp i 2018.

Gjeldsrådgivning, startlån og bostøtte:
Gjeldsrådgivning: Ca. 70 personer har fått økonomisk råd og veiledning og det er behandlet 15 gjeldssaker. 7 av disse er i praksis avsluttet.

I Sunndal var det 116 husstander som fikk bostøtte fra Husbanken i 2018 og det er behandlet 18 startlånssaker og 4 tilskuddssaker for Husbanken.

Aktiv hverdag: Sysselsettingstiltaket Aktiv hverdag driftes av NAV og er et kommunalt arbeidsrettet lavterskeltilbud for mennesker som mottar ytelser fra NAV. Aktiv Hverdag hadde tilhold i lokalene ved Telekroken i hele 2018. Tilbudet har vært holdt i hevd, med tilnærmet samme aktivitetsnivå som før. Noen nødvendige begrensninger innen arbeid som vedproduksjon og verksted er blitt gjort, som naturlig følge av dårligere fasiliteter bygnings- og plassmessig. Et litt lavere antall innsøkinger er nok også et resultat av dette. Vi flyttet i løpet av desember ut av Telekroken, og inn i midlertidige lokaler ved Øraskolen. Dette mens vi i samarbeid med kommunen klargjør våre framtidige lokaler i Hovsveien.

Fra september 2018 ble en styringsgruppe for Aktiv Hverdag nedsatt. Gruppen ledes av teamleder på NAV, og består ellers av driftsleder ved Aktiv Hverdag og tre veiledere med fagansvar for ungdom, innvandrere, og rusfeltet. Gruppen har jobbet med videreutvikling av tilbudet, og målsettinger og nye retningslinjer for arbeidet ved Aktiv Hverdag gjøres kjent og settes ut i livet fra og med oppstart 2019. Deltakerne har blitt løpende informert om dette arbeidet.

Det var ved utgangen av 2018 8 personer under oppfølging i tiltaket. Totalt har 28 personer vært innom tiltaket gjennom året, og 21 personer ble utskrevet. Tilnærmet 53 % tok steg i retning av, eller direkte til arbeid (11 av 21).

NAV har fortsatt et samarbeid med KIF (Kriminalomsorgen), og 3 personer sonet samfunnsstraff ved Aktiv hverdag i 2018.

Kompetanse og arbeidsmiljø:

I 2018 har vi brukt tid på å videreutvikle samarbeidet mellom NAV kontorene på Nordmøre. Vi har bla. opprettet flere nettverk, vi samarbeider på fagområder som f.eks. Husbank og gjeldsrådgivning, og vi har felles gruppeveiledning for våre veiledere. Vi har svært gode erfaringer med dette arbeidet og har et klart ønske om å videreutvikle samarbeidet.

NAV kontoret har gjennom hele året levert jevnt gode resultater på rapporteringer og i målinger.

Vi har deltatt på alle fag- og opplæringsdager i regi av Fylkesmannen, NAV Møre og Romsdal og Husbanken.

NAV Sunndal var representert og holdt innlegg på årets Sunndalskonferanse.

Rapportering mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
God service og brukermedvirkning	Kanalstrategien skal følges og brukere skal veiledes til å hente informasjon om tjenester på nav.no. Veiledningsplattformen skal brukes systematisk rettet mot god	Vi skal ha et spesielt fokus på brukermedvirkning i utarbeidelsen av gode aktivitetsplaner.	☺

	brukeroppfølging. Annerkjennelse skal brukes som metode i kontakt med brukere.	Full måloppnåelse	
Styrke rekrutterings- og markedsarbeidet	Veilederne skal delta på markedsmøter, aktivitetsplan for markedsbesøk skal følges og all kontakt med næringslivet skal registreres.	Full måloppnåelse. Resultater viser at vi har hyppig/tett kontakt med næringslivet	☺
	Vi skal bistå arbeidsgiverne å rekruttere til ledige stillinger, bidra til et mer inkluderende arbeidsliv og kravene til økt mobilitet skal håndheves. Vi skal styrke oppfølging i egen regi fremfor kjøp fra eksterne aktører.	Delvis måloppnåelse. Vi må styrke oppfølgingsarbeidet i egen regi.	😐
Overgang til arbeid og rett bistand til rett tid skal prege oppfølgingsarbeidet	Brukermøtene skal bli bedre og mere arbeidsrettet gjennom økt veilednings- og inkluderingskompetanse. I opplæringssammenheng skal det særlig legges vekt på arbeidsmarkedskompetanse. Langtidsledige skal kalles inn mot slutten av dagpengeperioden. Kvaliteten på tjenestene skal heves ved å følge opp brukerne i samsvar med «Standard for arbeidsrettet brukeroppfølging i NAV». Intern kompetanseplan skal følges.	Delvis måloppnåelse- vi må bruke standardens sjekklister mere.	😐
	Aktiv hverdag skal benyttes som aktivitets- og sysselsettingstiltak i påvente av arbeid. Ungdommer og innvandrere skal prioriteres. For å få til et tettere samarbeid med andre tjenester og et mere integrert tilbud rettet mot arbeid og aktivitet, vil vi flytte Aktiv hverdag til brannstasjonen.	Delvis måloppnåelse: Lokalene til Aktiv hverdag i brannstasjonen er ikke innflyttingsklar	😐
	Gjennom eget prosjekt skal det særlig legges vekt på sysselsetting av personer med innvandrerbakgrunn.	Full måloppnåelse: Se egen rapport som legges frem i politiske utvalg	☺
Helhetlig og tverretatlig tilbud til	Vi skal vurdere og gjennomføre tiltak i plan for rus- og psykiske lidelser, samt	Gjennomført	

personer med rus- og psykiske lidelser	sørge for at tilskuddsmidler fra fylkesmannen blir brukt i dette arbeidet, jfr. søknad og tildelingsbrev.	Delvis måloppnåelse: Vi har tiltaksmidler igjen som er satt på fond til 2019.	☺
Godt arbeidsmiljø og lavt sykefravær	Vedtatte plan for HKI-arbeid skal gjennomføres med mål om energiskår på 25 i 2018. Handlingsplan for HMS/IA utarbeides i januar 2018. Planene skal følges og tiltak skal være fast tema i alle kontormøter. Trivselstiltak gjennomføres etter egen plan. Vi skal ha en tidlig og tett oppfølging av sykmeldte jfr. IA-avtalen.	Gjennomført HKI (medarbeiderundersøkelse) Ikke måloppnåelse: Resultatene fra medarbeiderundersøkelsen foreligger ikke pr. i dag. Vi har ikke hatt egen plan for HMS arbeid i 2018.	😐
	Vi skal gjennomføre ROS-analyser på minst 3 utsatte områder, avvik skal meldes og rutinebeskrivelser skal utarbeides. Compilo skal benyttes i dette arbeidet.	Delvis Måloppnåelse: Compilo brukes til å registrere avvik. Vi har ikke foretatt ROS-analyser	😐

Viktige oppgaver framover:

- Fornøyde brukere
- Styrke rekrutterings- og markedsarbeidet
- Arbeidssøkere skal raskest mulig ut i jobb

Kostratall

	Sunndal 2017	Sunndal 2018	Komm.gr. 12 2018	Norge 2018
Sosialtjenester, kr. Pr.innb. 20-66 år (kr)	9 104	9 899	6 714	5 949
Sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (%)	3,6	3,6	4,4	4,4
Korr.brutto driftsutg, sosialtjenester	2 136	2 310	1 776	1 606

Plan-, miljø- og næringstjenesten

Dette jobber vi med

Plan-, miljø- og næringstjenesten har ansvar for arealplanlegging, grunnerverv, byggesaksbehandling, næringsarbeid, jordbruk, skogbruk og miljøvern. Sunndal kommune har en effektiv plan-, miljø- og næringstjeneste, som jobber for visjonen *Vi planlegger framtida!* Det meste av planarbeidet blir utført av egne ansatte. Vi er stolt over at vi klarer å imøtekomme den løpende private etterspørselen, samtidig som vi utfører store oppgaver for viktig infrastruktur som tunneler, veier, sentrumsutvikling, tilrettelegging for næringslivet, klima og energi samt landbruk.

Hovedmål

Plan-, miljø- og næringstjenesten skal utføre sine arbeidsoppgaver til rett tid med god standard.

Regnskap

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2017	7,0 mill.	7,9 mill.	87	11	11	95	63
2018	7,7 mill.	7,9 mill.	98	9,6	10	100	70

Kommentar regnskap
Plan, miljø – og næringstjenesten har et forbruk på 98 i forhold til budsjett for 2018. .

Noen begivenheter i 2018

Planarbeid

- Rullering av kommuneplanens samfunnsdel startet opp i mai 2018. Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret 21.11.2018. Gjennom høsten 2018 ble en bred medvirkningsprosess gjennomført. Planen må forankres i det nyvalgte kommunestyret og vil således bli sluttbehandlet i løpet av 2020.
- Rullering av kommuneplan for Sunndal – arealdelen ble gjennomført 2017-2019 med endelig vedtak 06.02.2019. Planen omfatter alle arealene i Sunndal kommune utenom Sunndalsøra og sjøområdene.
- Kommunedelplan for sjøområdene i Sunndal: Planen ble vedtatt i 2018 og ligger tilgjengelig på kommunens hjemmeside.
- Landbruksplan 2018-2022 vedtatt i kommunestyret 24.10.2018
- Strategiplan for reiseliv i Sunndal: arbeidet med å revidere planen ble startet opp og legges fram for sluttbehandling i 2019.
- Vedtatte reguleringsplaner
    - Reguleringsplan for Hoåsvegen og for Mogrenda ble vedtatt i 2018.

Byggesaksbehandling: Saksbehandlingstiden for byggesaker er tilfredsstillende. Vi har også deltatt aktivt i prosjekt (IKT Orkide) med innføring av nytt ebyggesakssystem. Dette planlegges tatt i bruk i løpet av 2019 og forventes å effektivisere byggesaksarbeidet ytterligere.

Næringsfondet: Vedtektene for næringsfondet ble revidert og godkjent at Fylkesmannen i 2018.

Nye veterinæravtaler: Etter en ny anbudsrunde ble det inngått nye avtaler med 4 veterinærer om veterinærvakt utenfor ordinær arbeidstid (ettermiddag, kveld, natt og helge- og høytidsdager) i veterinærdistriktet Tingvoll og Sunndal. Avtalene gjelder i 2+1+1 år, tilsammen 4 år.

Oppfølging av jordlovens § 8 om driveplikt: Eiere av jord som ikke driver selv har inngått jordleieavtale med aktive gårdbrukere. Noen få har fått dispensasjon fra regelverket om 10-årig jordleieavtale, delvis eller fullt ut.

Beitenæringa, midler og tapstall: Det ble søkt om og innvilget midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovvilt. Midlene gikk til utvida tilsyn, tidlig sanking av sau på beite og kurs/trening for det kommunale fellingslaget. Det ble gitt fellingstillatelser på jerv i området Seljebømarka/ Smiseth/Rødset og innenfor prioritert beiteområde i Sunndalsfjella sommeren 2018. Tapstallet i enkelte besetninger var stort, på beitelagsnivå var tapet 9,3 %.

Avlingssvikt: På grunn av tørke så var det mange gårdbrukere i Sunndal som opplevde avlingssvikt i korn- og grasproduksjonen. Kommunen behandlet 37 søknader om erstatning for avlingssvikt i november 2018. Det ble utbetalt 2,9 mill kr i erstatning.

Sult blant hjortevilt: Sult tok livet av mange hjorter vinteren 2018, særlig i Sunndalen. Store ansamlinger av hjort på Romfo førte til at det med penger fra det kommunale viltfondet ble gjennomført foring her etter at det ble gitt tillatelse fra mattilsynet. Grunnen var en lang og kald vinter og for stor hjortestamme.

Kartlegging og verdsetting av friluftsområder : Temakart over friluftsområder i Sunndal kommune ble utarbeidet i 2018 med frist for innspill 10.april 2019. Temakartet er en del av kunnskapsgrunnlaget om kommunen og skal gjøre det mulig å vurdere friluftsliv opp mot andre viktige samfunnsformål.

Nærmiljøanlegg med balansepark i Sunndalsøra sentrum: Etter bred medvirkningsprosess om leke- og aktivitetsanlegg 2016-2018 utarbeidet plan-, miljø- og næringstjenesten plan for balansepark i Sunndalsøra sentrum. Vi gjennomførte anbudsprosess og anlegget ble opparbeidet våren 2018 med ferdigstillelse juli 2018.

Nærmiljøanlegg ved Løykja skole og Tredal skole: Plan for nærmiljøanlegg med allsidige aktivitetsmuligheter ble utarbeidet av plan- miljø og næringstjenesten og eiendomstjenesten i samråd med skolen 2017-2018, og anleggene ble ferdigstilt våren 2018.

Kartlegging av tilgjengelighet/universell utforming: Plan-, miljø- og næringstjenesten gjennomførte oppdatering og ny kartlegging av tilgjengelighet i Sunndalsøra sentrum og ved Sande og Tredal skole høsten 2018. Kartleggingen gir informasjon om tilgjengelighet for rullestolbrukere og synshemmede til offentlige bygninger, gangforbindelser og parkeringsplasser i sentrumsområdet og tilliggende områder. Registreringen er publisert på kartinnsynsløsningen på Norgeskart.

Fonds- og tilskuddsforvaltning

Ordning	Formål	Bevilga tilskudd (kr)
Næringsfond	Næringsprosjekter og Sunndal næringsselskap*	5,46 mill.
Landbruksfond	Prosjekter som skal styrke, opprettholde og videreutvikle næringen	497 970

	Ramme 500 000 av dette infrastrukturtiltak kr 100 000, resten til andre formål	
Produksjonstilskott og avløserrefusjon (jordbruksavtalen)	Direktetilskudd basert på produksjon og tilskudd til avløsning.	23,5 mill.
Spesielle tiltak i jordbrukets kulturlandskap (SMIL),	Ivareta natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapa til jordbruket, samt redusere forurensinga fra jordbruket	48 152
Tilskudd til drenering av jordbruksjord		122 510
Regionalt miljøtilskudd	Enkeltsøkere – kr 751 391 Beitelag – kr 77 195	828 586
Utvalgte kulturlandskap	Utbetalt beite- og arealtilskudd – kr 546 592 Andre særskilte tiltak – kr 566 935 (for eksempel slåttedag, bygninger og anlegg)	1 113 527
Tilskudd til skogbruk	Driftstilskudd i skogbruket, nærings- og miljøtilskudd, tilskudd til skogsvegbygging, tilskudd til tettere planting, kommunalt tilskudd til skogkultur	302 538
Kommunalt viltfond	Ettersøk av skadd vilt og diverse vilttiltak	127 202

*bedriftsretta næringsutvikling ivaretas av Sunndal næringsselskap (SUNS), som får årlige rammeoverføringer fra næringsfondet til dette arbeidet

Rapportering mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	
Framtidsrettet planlegging	Fokus på prioriterte plansaker vedtatt i januar i økonomi- og planutvalget	Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel er godt i gang	☺
Fornøyde brukere	Tilby god service	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesak på 3 uker er 7 dager, og 12 uker er 38 dager (5,5 uke)	☺
	Videreutvikle digital kommunikasjon med brukere	Er aktiv deltager i anskaffelsen av nytt e-byggesakssystem. Oppdatert kartbaser og verktøy slik at brukere enklere kan hente ut rett informasjon fra nettsidene.	☺
Lavt sykefravær	Aktiv forebygging og oppfølging i henhold til kommunens retningslinjer	Sykefravær på 6,5 %. Langtidssykefravær.	😐
Etablere god rolle- og organisasjonsforståelse	Gjennomføre tiltak som gir felles forståelse for ansvar, rettigheter og plikter knyttet til de ulike rollene i arbeidslivet	Alle ansatte er pålagt å reise på faglig relevant kurs i løpet av året + en konferanse.	☺

Viktige oppgaver framover

- Styrke Sunndalsøra som regionsenter og legge til rette for bosetting og næringsutvikling i hele kommunen.
- Bidra til bærekraftig utvikling av kommunen
- Bidra til samfunnsutvikling gjennom saksbehandling og service

Kostratall

	Sunndal 2017	Sunndal 2018	Komm.gr. 12 2018	Norge 2018
Fysisk planlegging, kr.pr.innbygger	1 083	1 035	901	760
Gebyr privat reguleringsplan	30 990	30 990	41 255	76 579
Gebyr oppføring enebolig	9 945	10 380	10 466	14 241

Pleie- og omsorgstjenesten

Dette jobber vi med

Pleie- og omsorgstjenesten har ansvar for driften av hjemmebaserte tjenester inklusiv psykisk helse og rus, habiliteringstjenester, sykehjem og ulike dagtilbud samt institusjonskjøkken. Tjenesten legger vekt på at alle skal få individuelt tilpassede pleie- og omsorgstjenester i samsvar med lover og forskrifter. Vår visjon er *Trygghet og kvalitet og Trivsel og kompetanse*

Hovedmål

- Kontinuerlig forbedringsarbeid og fokus på innføring av velferdsteknologiske løsninger
- Økt fokus på brukermedvirkning, rehabilitering, mestring, aktivitet og opplevelser

Regnskap:

	Regnskap og budsjett (netto)			Bemanning			
	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk %	Årsverk	Ansatte	Andel heltid %	Andel kvinner %
2017	184,8 mill.	189,6 mill.	97	259	380		
2018	194,9 mill.	186,0 mill.	105	252	363		

Kommentar regnskap

Pleie- og omsorgstjenesten samlet har et overforbruk på 8,8 mill. kroner i forhold til tildelte rammer. Overskridelsene oppsummeres i hovedsak til 4 hovedområder; Utvidede tjenester og nye brukere innenfor habilitering, nye brukere med omfattende tjenestebehov innenfor hjemmebaserte tjenester, utvidede timetall Brukerstyrt Personlig Assistent og manglende kompensasjon prisvekst vareinnsats.

Tjenesten har i 2018 hatt fokus på å redusere kostnadene til løpende drift. Dette har ført til at det har blitt mindre rom i planene til å betjene ekstraordinære behov. Noe som i neste omgang utløser behov for tilleggsressurser.

Pleie- og omsorgstjenesten har i dag en ressursbruk som overskrider tildelte økonomiske rammer. For å få fremtidige budsjetter i balanse må PLO vri sitt tjenestetilbud over mot tiltak som er mindre ressurskrevende enn dagens løsninger. Tjenesten må også sørge for å opparbeide reserver i budsjettene som gjør at en kan dekke ekstraordinære behov uten tilleggsbevilgninger.

Noen begivenheter i 2018

Behandling av søknader om institusjonsplass: 26 søknader om institusjonsplass ble behandlet i 2018. 2 fikk avslag, 1 står på vurderingsliste, 2 ble trukket/død og 21 ble innvilget. 31 søknader ble behandlet i 2017 og 55 i 2016. Målsettingen er at folk skal bo hjemme i lengst mulig og reduksjon i antall søknader viser at vi lykkes med det.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA): 8 personer har innvilget vedtak om BPA/PA ved utgangen av 2018. Antall timer utgjør 10,4 årsverk. Ved utgangen av 2017 hadde 6 personer innvilget BPA og det utgjorde 6,4 årsverk.

Overliggedøgn på sykehus : I 2018 ble det registrert 14 overliggedøgn. Det er en nedgang på 44 døgn fra 2017 og 100 døgn fra 2016. Dette er et svært lavt tall og med reduksjon i antall sengeplasser vil det være påregnelig med en liten økning i antall overliggedøgn i tiden fremover.

Omsorgsboliger: Det ble behandlet 23 søknader i 2018. 3 fikk avslag og 5 takket nei. De som takket nei hadde fått tilbud om leilighet med innskudd. Det ble behandlet 26 søknader på omsorgsboliger i 2017. Det er størst etterspørsel etter kommunale omsorgsboliger. De fleste som takket nei hadde fått tildelt borettslagsleilighet med innskudd.

Kommunens avtaler om kommunal tildeling i Mogrenda, Øratunet og Skjøllend borettslag ble opphevet i kommunestyret november 2018. Borettslaget vil stå fritt til å endre sine vedtekter i forhold til hvem som kan kjøpe fremtidige ledige andeler. Sunndal kommune tilbyr å kjøpe ledige leiligheter i Drivatunet borettslag når disse har stått ledige i 6 måneder inntil borettslagets grense på 30 % eierandel er nådd. Når maksgrensen er nådd kan andeler selges på det åpne markedet etter 6 måneders ledighet.

Innføring av hverdagsmestring i hjemmesykepleien og sone psykisk helse: Målsettingen er økt fokus på brukernes ressurser og muligheter for økt mestring. Aktuelle brukere får opplæringsvedtak i mestring i stedet for hjelp til å utføre oppgavene. Alle ansatte som har fått opplæring hverdagsmestring og hvordan de kan bidra til at den enkelte mestrer selv. Det er utpekt mestringsagenter som skal være pådrivere for tankesettet. Flere brukere har fått slikt vedtak og det er positive resultat i form at brukerne gjenvinner funksjoner og blir mer selvhjulpen. Sone psykisk helse ser en dreining med tjenester i tidlige forløp og det er økt etterspørsel etter kurs i belastningsmestring og depresjonsmestring.

Omgjøring av langtidsavdeling til bofellesskap: Omgjøring av langtidsavdeling til bofellesskap ble gjennomført innen utgangen av 2. tertial. Dette er et supplement i omsorgstrappen som tjenesten har manglet. Det har vært stor etterspørsel etter tilbudet og alle rom er belagt.

Dagtilbud ved Prestjordet dagsenter: Prestjordet dagsenter er utvidet med 3 plasser daglig for å dekke opp behovet til hjemmeboende med demenssykdom. Tilbudet er finansiert ved støtte fra helsedirektorat tilsvarende 30 % stilling, og resten er omdisponerte midler fra overskuddsbemanning ved avdeling E.

Forebyggende hjemmebesøk: I stedet for tradisjonelt forebyggende hjemmebesøk ble er det gjennomført seniorkonferanse med eksterne foredragsholdere og ulike stands. Innbygger født i tidsrommet 1943 -1948 ble invitert. Målsettingen er å få yngre eldre til å begynne å planlegge alderdommen. Over 400 ble invitert og ca 140 personer deltok. Konferansen ble godt mottatt fra de som deltok og det ble også gitt en del tilbakemeldinger skriftlig som tas med i arbeidet med helse- og omsorgsplan.

Samarbeid mellom tjenestenivå:

- Sammen med helseforetaket har fylkets kommuner innført palliativ plan. Dette skal bedre oppfølgingen for innbyggere ved at planen følger pasienten i overganger mellom tjenestene.
- Tjenesten har deltatt i arbeidet med innføring av helhetlige pasientforløp for multisyke sammen med KS og helseforetaket.

Velferdsteknologi:

- Arbeidet med innføring av Lifecare eLås er i gang. Det er innkjøpt 105 e-låser og 40 av disse er allerede montert. Første prioritet for innføring av e-lås er brukere med trygghetsalarm.

Dette vil redusere tidsbruk ved utrykning da ansatte ikke trenger å dra til vaktrommet for å hente dørnøkkel.
- 4 elektronisk medisindispensere er innkjøpt. Ansatte er under opplæring og medisindispenserne vil bli utplassert hos brukerne om kort tid.
- Pasientvarslingsanlegget ved helsetunet vil bli utskiftet våren 2019. Dette vil legge til rette for ulike sensorløsninger i hele institusjonen.
- Det planlegges innføring av Lifecare eRom i institusjonen og Helsetunet bofellesskap i 2019. Dette gir muligheter til å innhente opplysninger og journalføre tiltak mens de er inne på pasientrom til brukerne. Helsetunet bofellesskap skal være pilot for utprøving.

Forbedringsarbeid:

- Ansatte ved korttidsavdelingen har deltatt i pasientsikkerhetsprogrammet brukermedvirkning – pasient og pårørende som likeverdige parter med fokus på trygg utskriving til hjemmet. Det er innført nye rutiner for opphold i avdelingen med økt fokus på målsetting med oppholdet og plan for utskriving. Det er innført kvalitetstavle og tavlemøter for å sikre oppfølging av rutiner. Ansatte gir tilbakemelding på at kvalitetstavler og tavlemøter er til god hjelp i hverdagen for å sikre at aller rutiner blir fulgt opp. Pasient og pårørende er mer delaktig i plan for oppholdet og utskriving til hjemmet går lettere.
- To avdelinger har startet opp med fallforebyggende arbeid og vil følge pasientsikkerhetsprogrammet 24/7.
- Alle lederne og hovedtillitsvalgte har deltatt i KS konsulent sin introduksjon av K-LEAN for pleie- og omsorgstjenesten. Tjenesten har søkt OU-midler for å sette i gang forbedringsarbeid ved bruk av Lean i 2019.

Demensomsorg: Demenskoordinator har funger i 100 % stilling i hele 2018 og er godt i gang med målrettetarbeid i demensomsorgen. Arbeidet med innføring av Tiltakspakke Demens i hjemmesykepleien er i gang. Dette vil systematisere observasjoner og tiltak for hjemmeboende. Ved avdeling E er VIPS som arbeidsmodell innført. Dette er en modell for å implementere personsentrert omsorg. Alle ansatte får opplæring i personsentret omsorg. Det er også igangsatt opplæring i miljøterapi for ansatte. Dagtilbudet ved Prestjordet dagsenter er økt opp. Siste året har det vært vanskelig å opprettholde de 4 avlastningsplassene som er avsatt på grunn av at det har vært knapphet på langtidsplasser for de med behov for skjerming. Det er også i perioder vanskelig å legge til rette for ekstra skjerming for de som har behov for det, dette gjelder både bygningsmessig og bemanningsmessig. Dette må ses med i den fremtidige planleggingen av demensomsorgen.

Rapportering mål og tiltak

Mål	Tiltak	Rapport	Status
Sikre god kvalitet, samordning og utvikling av tjenestetilbudene	Innføre velferdsteknologiske løsninger (elektroniske medisindispensere, digitale trygghetsalarmer, opp-gradering av pasient-varslingsanlegg og Elås)	Arbeidet med eLås er godt i gang. Skal delta i Orkide-prosjekt for innføring av medisindispensere.	☺
	Utvikle omsorgstrappen med fokus på rehabilitering, helhetlige pasientforløp, egenmestring	Hverdagsmestring ble i hjemmesykepleien og sone psykisk helse i høst. Helhetlige pasientforløp (HPH). Seniordag for 70-75 åringer er avholdt.	☺

	Ta i bruk pasientsikkerhets-programmet 24/7 (bruker-medvirkning, fallforebygging og legemiddelhåndtering)	Det blir igangsatt program for fallforebygging på to avdelinger i høst.	😐
Fornøyde bruker og pårørende	Gjennomføre brukerunder-søkelse for psykisk helse og rus og habilitering	Utsatt til 2019.	☹
Drive forebyggende helsearbeid, kultur- og aktivitetstilbud	Utvikle samarbeidet med NAV og frisklivssentralen innenfor rus og psykisk helsearbeid	Samarbeider med frisklivssentralen om igangsetting av egenmestringskurs. Søker midler til oppstart av Rask psykisk helsehjelp sammen med Frisklivssentralen.	☺
	Innføre et rutinemessig samarbeid mellom kommunen, pensjonist-foreningene og frivillig-sentralen for å samordne og utvikle aktivitet- og kulturtilbud til eldre.	Har fått avslag på søknad om prosjektmidler fra Helsedirektoratet til igangsetting av dagtilbud i samarbeid med frivilligsentralen og pensjonistsenteret.	☹
God demensomsorg	Utarbeide demensplan med kartlegging av fremtidige behov for dementensomsorg	Demenskoordinatoren er godt i gang med sitt arbeid. Fagplan for demensomsorg er ferdig. Den blir tatt inn i arbeidet med helse- og omsorgsplan.	☺
Sikre et godt tilbud til barn og unge med behov for livslange tjenester	Samarbeide med berørte tjenester for å skaffe oversikt over fremtidig behov, og samordning av tjenestetilbud til barn og unge med behov for livslange tjenester	Ressursbehov nye brukere er beregnet og nye stillinger er opprettet. Boligbehovet er vurdert og arbeidet med å skaffe boliger er i gang. Stillinger til avlastningen er også opprettet.	☺
Gode ledere – kompetent og tydelig arbeidsgiver	Stimulere til kompetanse-heving og utvikling av ledere og bruk verktøyene LØFT og LEAN	Deltar i lederopplæring i kommunen. KS-konsulens har gjennomført introduksjonssamling for alle ledere og tillitsvalgte i LEAN.	☺
HMS: gode rutiner for internkontroll	Stimulere til sikkerhetskultur og aktiv bruk av Compilo: utvikle prosedyrer, avviksmelding, ROS-analyse	Kontinuerlig arbeid. Som en del av internkontrollen er det i gangsatt et arbeid med å gå systematisk igjennom alle prosedyrer som tjenesten har. Eksisterende prosedyrer skal revideres og det skal kartlegges behov for utarbeiding av nye prosedyrer.	☺

Viktige oppgaver framover:

- Utarbeide felles plan for alle helse- og omsorgstjenester
- God brukermedvirkning
- God pasientsikkerhet
- Utvikle tilbudet i habilitering
- Innføre velferdsteknologiske løsninger til gode og effektive tjenester
- Utvikle tilbudet til hjemmeboende eldre
- Økt fokus på forebyggende arbeid i psykisk helse

Kostratall

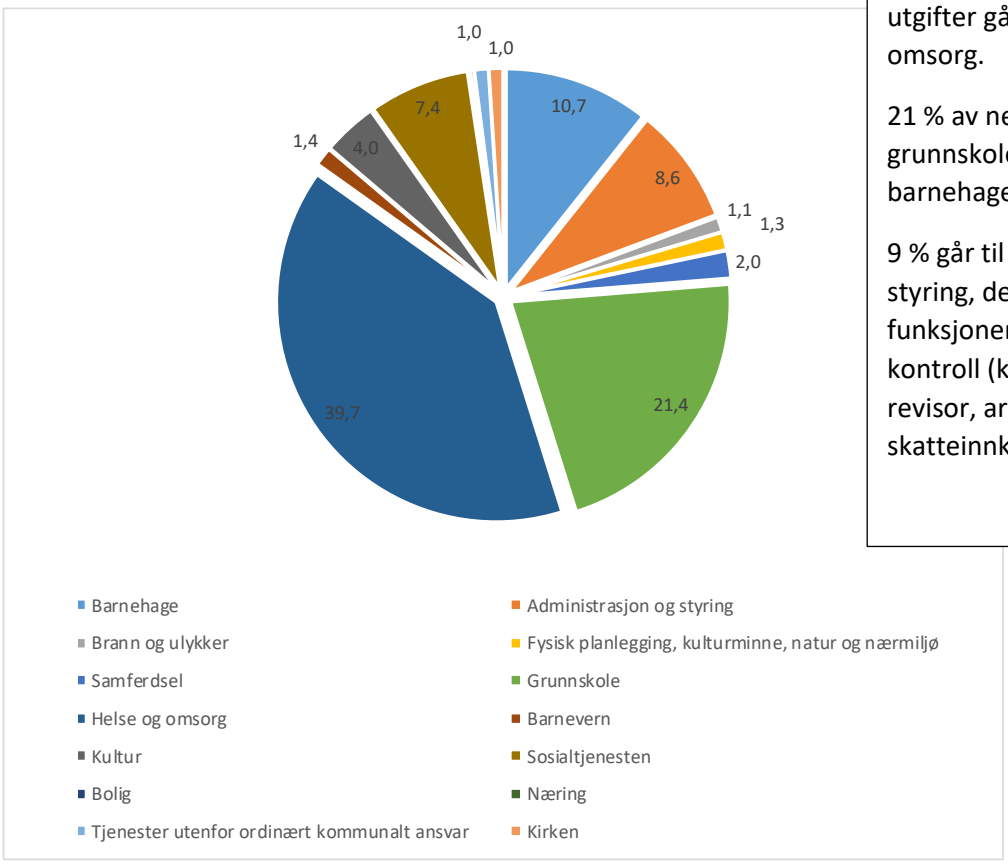
	Sunndal 2017	Sunndal 2018	Komm.gr.12 2018	Norge 2018
Institusjon, kr. pr institusjonsplass	1 071 308			
Hjemmetjeneste, kr. pr bruker	222 660			
Pleie/omsorg, kr. pr innbygger 80 år+	462 207	484 788	478 008	425 234
Innbyggere 80 år+ i institusjon	18,2			
Plasser i inst.i % av innbyggere 80 år+	24,5			
Andel ansatte med fagutdanning	81			

ØKONOMISKE NØKKELTALL

Hvilke formål gikk pengene til i Sunndal?

Tabellen og grafen under har tatt utgangspunkt i KOSTRA-funksjoner. Oversikten vil derfor avvike i forhold til tjenesteområdene sine netto rammer.

Netto utgifter pr kostrafunksjon	Kr	%
Barnehage	60 628	10,69
Administrasjon og styring	48 873	8,62
Brann og ulykker	6 267	1,10
Fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø	7 359	1,30
Samferdsel	11 433	2,02
Grunnskole	121 588	21,43
Helse og omsorg	225 170	39,69
Barnevern	7 682	1,35
Kultur	22 812	4,02
Sosialtjenesten	41 893	7,39
Bolig	513	0,09
Næring	1 456	0,26
Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvar	5 770	1,02
Kirken	5 808	1,02
Netto utgifter pr kostrafunksjon	**567 253**	**100,00**

Figuren viser at 38 % av netto utgifter går til helse- og omsorg.

21 % av netto utgifter går til grunnskole og 11 % går til barnehage.

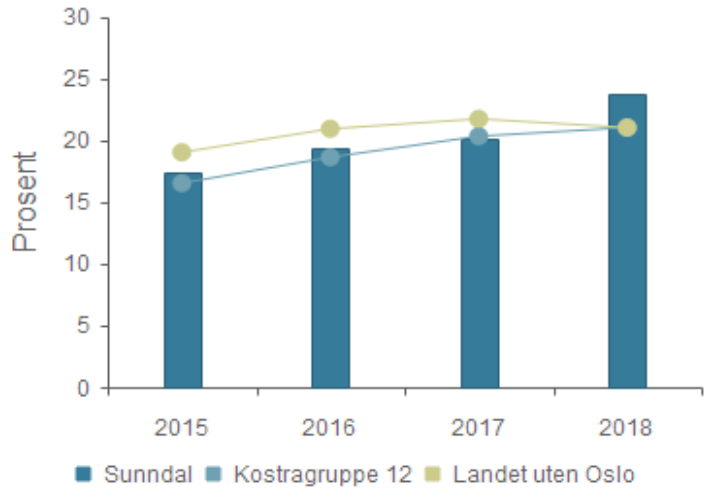
9 % går til administrasjon og styring, dette inkluderer funksjoner for politikk, og kontroll (kontrollutvalg, revisor, arbeidsgiverkontroll, skatteinnkreving)

Hvordan ble pengene fordelt på netto rammer?

Tjenesteområde/stabsområde Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Reg.budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
10 Rådmannen	10 276	10 316	19 305	8 859
11 Økonomiavdelingen	6 638	7 211	6 640	6 494
12 Personalavdelingen	6 991	7 251	6 859	6 124
13 Politisk virksomhet	5 567	4 962	4 665	6 680
14 Service- og informasjonsavdelingen	14 909	15 071	13 784	11 579
15 Innvandrertjenesten	-14 669	247	0	-20 790
16 PPT	0	43	0	0
18 Konsesjonskraftinntekter	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
20 Grunnskoletjenesten	95 046	97 613	93 389	92 921
21 Barnehagetjenesten	52 097	50 517	46 654	49 160
30 Helse-og barnevernstjenesten	27 492	26 664	23 887	27 302
31 NAV	15 030	15 089	14 017	14 180
32 Pleie-og omsorgstjenesten	194 939	186 098	179 488	184 784
40 Plan, miljø- og næringstjenesten	7 743	7 925	7 828	7 042
50 Kulturtjenesten	18 280	18 584	17 774	17 930
60 Kommunalteknisk tjeneste	20 522	19 102	18 879	18 625
70 Eiendomstjenesten	29 398	30 027	29 799	28 183
Sum fordelt til tjenestene	**484 260**	**490 721**	**476 967**	**453 074**
Korrigert for sum alle tjenester	54 105	51 693	54 066	69 625
Korrigert sum fordelt til tjenestene	**538 365**	**542 414**	**531 033**	**522 699**

Eiendomstjenesten utfører arbeid, strømutgifter osv. som blir fordelt på formålsbyggene. I KOSTRA blir slike utgifter klassifisert ut fra formålet med bygget.

Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

	2015	2016	2017	2018
Sunndal	17,4 %	19,3 %	20,1 %	23,7 %
Kostragruppe 12	16,5 %	18,6 %	20,3 %	21,0 %
Landet uten Oslo	19,0 %	20,9 %	21,7 %	21,0 %

Arbeidskapital

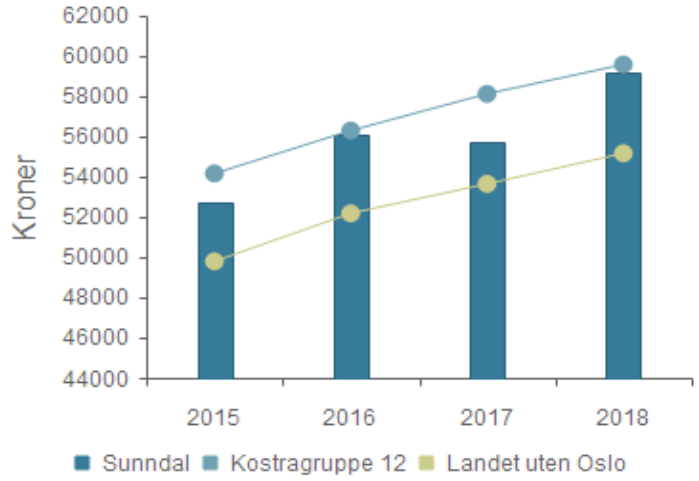
Arbeidskapital gir indikasjons på om en har likviditet til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller.

Grafen og tabellen viser arbeidskapital eksklusive premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter.

I perioden 2015 – 2018 har Sunndal kommune forbedret dette nøkkeltallet. Sunndal kommune har god likviditet.

I samme periode har Kostragruppe 12 også forbedret dette nøkkeltallet. Landet uten Oslo har også hatt en økning i perioden.

Frie inntekter per innbygger (kr)

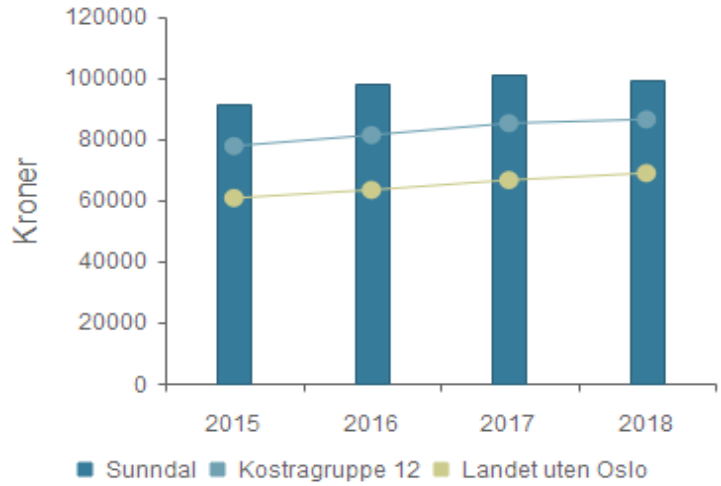
	2015	2016	2017	2018
Sunndal	52 701	56 027	55 689	59 099
Kostragruppe 12	54 133	56 262	58 083	59 536
Landet uten Oslo	49 775	52 158	53 619	55 132

Frie inntekter i kroner per innbygger

Grafen og tabellen viser at i perioden 2015 – 2018 har Sunndal kommune hatt en økning i frie inntekter på kr 6 400,- per innbygger.

I samme periode har Kostragruppe 12 og landet uten Oslo hatt tilsvarende økning på kr 5 400,- per innbygger.

Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per innbygger

	2015	2016	2017	2018
Sunndal	91 355	97 753	100 769	99 071
Kostragruppe 12	77 541	81 131	85 011	86 245
Landet uten Oslo	60 556	63 194	66 414	68 697

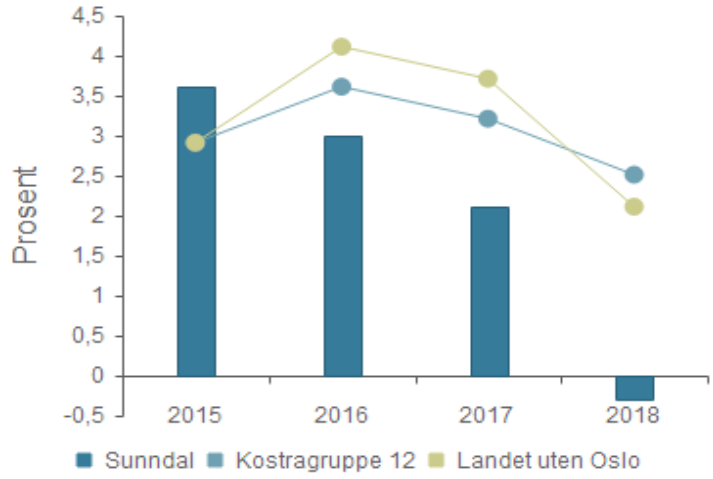
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per innbygger

(Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU)).

Grafen og tabellen viser at i perioden 2015 – 2018 har Sunndal kommune hatt en realøkning i korrigerte brutto driftsutgifter på kr 7 700,- per innbygger.

I samme periode har Kostragruppe 12 hatt en tilsvarende realøkning på kr 8 700 og landet uten Oslo hatt tilsvarende økning på kr 8 100,- per innbygger.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

	2015	2016	2017	2018
Sunndal	3,6 %	3,0 %	2,1 %	-0,3 %
Kostragruppe 12	2,9 %	3,6 %	3,2 %	2,5 %
Landet uten Oslo	2,9 %	4,1 %	3,7 %	2,1 %

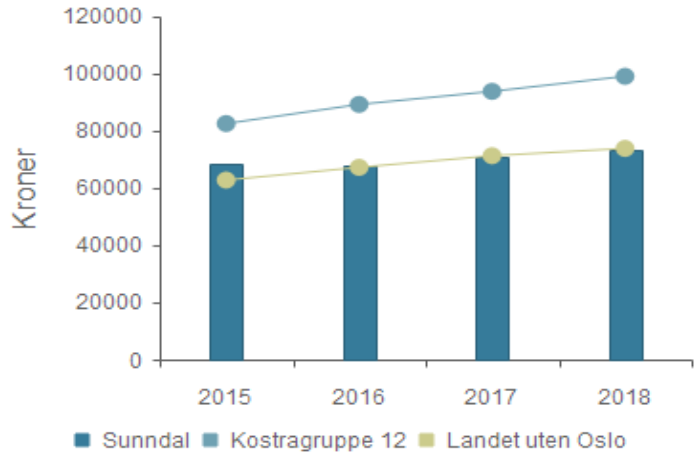
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Dette er det viktigste nøkkeltallet i KOSTRA-sammenheng. Teknisk Beregningsutvalg (TBU) har gitt en generell anbefaling på at nøkkeltallet bør være på 1,75% generelt for kommunene.

Grafen og tabellen viser at i perioden 2015 – 2018 har Sunndal kommune redusert netto driftsresultat med 3,9%, og for 2018 viser nøkkeltallet -0,3%.

I samme periode har Kostragruppe 12 hatt en tilsvarende reduksjon på 0,4% og landet uten Oslo en reduksjon på 0,8%

Økonomi - Netto lånegjeld i kroner per innbygger

	2015	2016	2017	2018
Sunndal	68 360	67 530	70 623	72 975
Kostragruppe 12	82 335	89 021	93 569	98 830
Landet uten Oslo	62 604	67 048	71 106	73 651

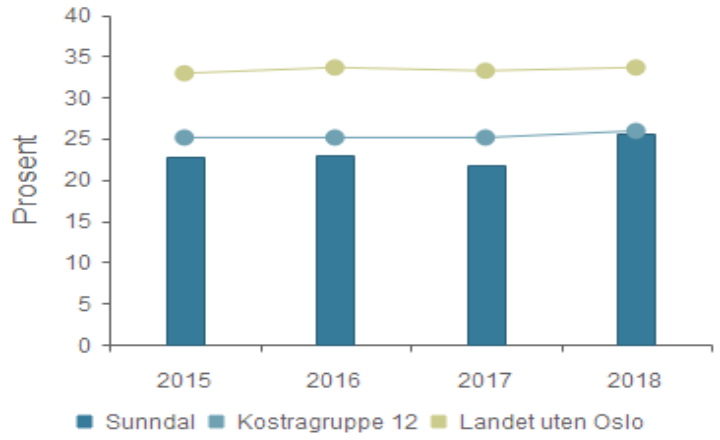
Netto lånegjeld i kroner per innbygger

(Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU)).

Grafen og tabellen viser at i perioden 2015 – 2018 har Sunndal kommune hatt en realøkning i lånegjelden på kr 5 000,- per innbygger.

I samme periode har Kostragruppe 12 hatt en tilsvarende økning på kr 17 000,- og 0,4% og landet uten Oslo en økning på kr 11 000,-.

Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt Andel av brutto driftsinntekter (prosent)

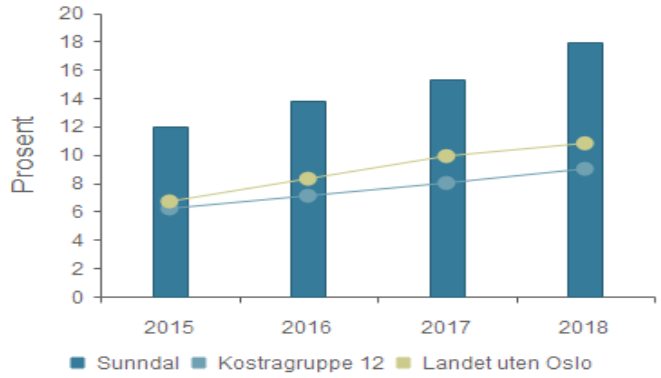
	2015	2016	2017	2018
Sunndal	22,8 %	22,9 %	21,7 %	25,5 %
Kostragruppe 12	25,1 %	25,1 %	25,1 %	25,9 %
Landet uten Oslo	32,9 %	33,6 %	33,2 %	33,6 %

Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt i prosent av brutto driftsinntekter

Grafen og tabellen viser at i perioden 2015 – 2018 har Sunndal kommune hatt en økning på 2,7% og ligger ved utgangen av 2018 på samme nivå som Kostragruppe 12.

I samme periode har Kostragruppe 12 hatt en økning på 0,8% og landet uten Oslo en økning på 0,7%.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

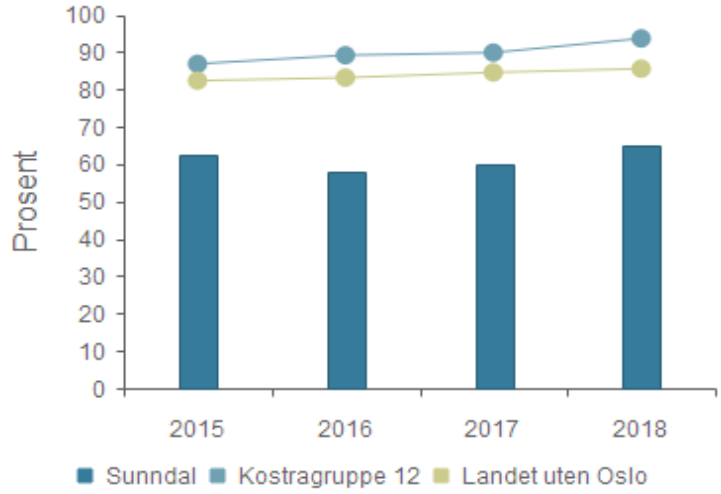

	2015	2016	2017	2018
Sunndal	12,0 %	13,8 %	15,3 %	17,9 %
Kostragruppe 12	6,2 %	7,1 %	8,0 %	9,0 %
Landet uten Oslo	6,7 %	8,3 %	9,9 %	10,8 %

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Grafen og tabellen viser at i perioden 2015 – 2018 har Sunndal kommune hatt en økning av disposisjonsfondet i prosent av brutto driftsinntekter på 5,9% og ligger ved utgangen av 2018 på vesentlig høyere nivå enn Kostragruppe 12 og landet uten Oslo.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

	2015	2016	2017	2018
Sunndal	62,6 %	58,1 %	60,0 %	64,8 %
Kostragruppe 12	86,8 %	89,1 %	89,8 %	93,6 %
Landet uten Oslo	82,3 %	83,1 %	84,5 %	85,5 %

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Grafen og tabellen viser at i perioden 2015 – 2018 har Sunndal kommune hatt en økning av netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter på 2,2% og ligger ved utgangen av 2018 på vesentlig lavere nivå enn både Kostragruppe 12 og landet uten Oslo.

REGNSKAP 2018

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet Økonomisk oversikt - drift Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Reg. budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger	30 517	28 710	28 549	29 214
Andre salgs- og leieinntekter	65 830	65 670	65 140	65 957
Overføringer med krav til motytelse	146 002	117 077	71 254	181 886
Rammetilskudd	216 282	213 411	213 532	214 729
Andre statlige overføringer	55 680	46 880	50 900	68 070
Andre overføringer	1	170	170	281
Skatt på inntekt og formue	190 774	170 262	171 621	181 723
Eiendomsskatt	76 682	76 535	72 300	78 010
Andre direkte og indirekte skatter	16 129	29 986	29 986	16 614
Sum driftsinntekter	**797 896**	**748 701**	**703 452**	**836 484**
Lønnsutgifter	453 601	423 895	418 521	460 105
Sosiale utgifter	105 435	112 271	107 520	106 732
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.pro	143 412	140 416	112 475	153 484
Kjøp av tjenester som erstatter tj.pro	51 858	36 970	35 947	45 388
Overføringer	59 009	61 743	39 078	69 036
Avskrivninger	36 259	31 953	31 953	33 075
Fordelte utgifter	- 32 601	- 26 394	- 22 367	- 34 708
Sum driftsutgifter	816 973	780 853	723 127	833 112
Brutto driftsresultat	**- 19 078**	**- 32 152**	**- 19 676**	**3 372**
Renteinntekter og utbytte	10 489	8 920	8 640	9 723
Gevinst på finansielle instrumenter (	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	-	-	-	-
Sum eksterne finansinntekter	**10 489**	**8 920**	**8 640**	**9 723**
Renteutgifter og låneomkostninger	7 964	7 300	9 416	9 536
Tap på finansielle instrumenter (oml	-	-	-	-
Avdrag på lån	23 317	23 245	21 237	18 190
Utlån	-	-	-	-
Sum eksterne finansutgifter	**31 281**	**30 546**	**30 654**	**27 726**
Resultat eksterne finanstransaksjone	- 20 792	- 21 626	- 22 014	- 18 003
Motpost avskrivninger	36 259	26 982	26 982	33 075
Netto driftsresultat	**- 3 611**	**- 26 795**	**- 14 707**	**18 445**
Interne finanstransaksjoner	-	-	-	-
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindr	36 839	36 839	-	31 592
Bruk av disposisjonsfond	23 760	23 760	13 299	14 410
Bruk av bundne fond	14 353	6 540	4 655	14 805
Sum bruk av avsetninger	**74 952**	**67 138**	**17 954**	**60 806**
Overført til investeringsregnskapet	-	-	-	-
Dekning av tidligere års regnsk.m. me	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	36 665	36 665	-	34 092
Avsatt til bundne fond	9 199	3 679	3 247	8 320
Sum avsetninger	**45 864**	**40 343**	**3 247**	**42 412**
Regnskapsmessig mer/mindreforbrul	**25 477**	**-**	**-**	**36 839**

**Kolonnen budsjett refererer til sist regulerte budsjett*

Sunndal kommune har et regnskapsmessig overskudd på kr 25 mill i 2018.

Regnskapsmessig overskudd var på kr 25 mill. Innvandrertjenesten bidrog med 15 mill resultatet. Inntekt fra premieavvik på pensjon utgjorde 5 mill., og skatteinngangen på inntekt og formue er 7 mill høyere enn budsjettert.

Det viktigste nøkkeltallet er «netto driftsresultat» som ble – (minus) 3,6 (-0,45 %).
Det anbefalte minstekravet fra Teknisk Beregningsutvalg er 1,75%.

Utvikling i nøkkeltall fra 2017 til 2018

- Inntekt fra skatt på inntekt og formue økte med 9 mill
- Inntekt fra rammetilskudd økte med 2 mill
- **Sum driftsinntekter ble redusert med 39 mill**
- **Sum driftsutgifter ble redusert med 16 mill**
- **Brutto driftsresultat ble 22 mill dårligere**
- Renteinntekter og utbytte ble økt med 1 mill
- Sum eksterne finansutgifter økte med 3 mill
- **Netto driftsresultat ble redusert med 22 mill**
- Bruk av avsetninger (fond) ble økt med 14 mill
- Avsetninger til fond ble økt med 4 mill
- Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) ble redusert med 11 mill

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet Tall i hele tusen	**Regnskap 2018**	**Budsjett 2018**	**Regnskap 2017**
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	272		5 017
Andre salgsinntekter	1 682		746
Overføringer med krav til motytelse	2 533		1 250
Kompensasjon for merverdiavgift	7 351	13 086	4 564
Statlige overføringer	285	-	-
Andre overføringer	-	-	-
Renteinntekter og utbytte	-	-	-
Sum inntekter	12 122	13 086	11 576
Utgifter	-	-	-
Lønnsutgifter	658	-	646
Sosiale utgifter	187	-	167
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	35 529	62 945	45 093
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	2 019	-	326
Overføringer	7 508	11 808	6 669
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-
Fordelte utgifter	-	-	-
Sum utgifter	45 901	74 753	52 901
Finanstransaksjoner	-	-	-
Avdrag på lån	2 898	2 860	2 812
Utlån	2 478	5 000	5 669
Kjøp av aksjer og andeler	2 526	2 300	2 328
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	-	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	4 292	3 527	3 132
Sum finansieringstransaksjoner	12 193	13 687	13 942
Finansieringsbehov	**45 972**	**75 354**	**55 267**
Dekket slik:	-	-	-
Bruk av lån	35 349	64 867	46 994
Salg av aksjer og andeler	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	3 663	3 527	5 945
Overført fra driftsregnskapet	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	4 100	4 100	-
Bruk av bundne driftsfond	2 860	2 860	-
Bruk av ubundne investeringsfond	-	-	2 328
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-
Sum finansiering	**45 972**	**75 354**	**55 267**
Udekket/udisponert	-	-	-

**Kolonnen budsjett refererer til siste regulerte budsjett*

De største investeringsprosjektene i 2018

- Stortuva barnehage 18,0 mill
- Uteområder Løykja/Tredal skoler 3,5 mill
- Tilbygg brannstasjon 4,6 mill
- Newton-rom 2,8 mill

Utvikling i nøkkeltall fra 2017 til 2018

- Sum finansieringsbehov er redusert med 9 mill
- Bruk av lån er redusert med 11,6 mill

Balansen

Balanse Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER		
Anleggsmidler		
Faste eiendommer og anlegg	779 391	767 136
Utstyr, maskiner og transportmidler	34 492	31 316
Utlån	59 012	60 197
Aksjer og andeler	52 602	50 220
Pensjonsmidler	976 774	892 972
Sum anleggsmidler	**1 902 271**	**1 801 842**
Omløpsmidler		
Kortsiktige fordringer	38 647	48 395
Premieavvik	53 049	48 477
Kasse, postgiro, bankinnskudd	262 532	232 356
Sum omløpsmidler	**354 228**	**329 228**
SUM EIENDELER	**2 256 499**	**2 131 069**
EGENKAPITAL OG GJELD		-
Egenkapital		
Disposisjonsfond	142 376	133 571
Bundne driftsfond	21 273	26 427
Ubundne investeringsfond	15 916	15 249
Bundne investeringsfond	6 937	6 172
Regnskapsmessig mindreforbruk	25 478	36 839
Kapitalkonto	210 423	156 999
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift	- 1 518	- 1 518
Sum egenkapital	**420 885**	**373 739**
Langsiktig gjeld		
Pensjonsforpliktelser	1 115 653	1 078 732
Andre lån	606 015	568 012
Sum langsiktig gjeld	**1 721 668**	**1 646 744**
Kortsiktig gjeld		
Annen kortsiktig gjeld	113 947	110 587
Sum kortsiktig gjeld	**113 947**	**110 587**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	**2 256 499**	**2 131 069**
MEMORIAKONTI	-	-
Memoriakonto		
Ubrukte lånemidler	29 819	1 901
Sum memoriakonto (ubrukte lånemidler)	**29 819**	**1 901**
Motkonto til memoriakontiene	- 29 819	- 1 901

Kommentarer til balansen – utvikling i nøkkeltall fra 2017 til 2018

- Faste eiendommer og anlegg er økt med kr 12 mill
- Pensjonsmidler er økt med kr 84 mill
- Sum anleggsmidler er økt med kr 100 mill
- Kortsiktige fordringer er redusert med kr 10 mill
- Premieavvik er økt med kr 5 mill
- Kasse, bankinnskudd er økt med kr 30 mill
- Disposisjonsfond er økt med kr 9 mill
- Kapitalkonto (egenkapital) er økt med kr 53 mill

- Sum egenkapital er økt med kr 47 mill
- Pensjonsforpliktelser er økt med kr 37 mill
- Sum langsiktig gjeld (inkl. pensjonsforpliktelser er økt med kr 75 mill
- Kortsiktig gjeld er økt med kr 3 mill
- Sum egenkapital og gjeld er økt med kr 125 mill

Budsjettoppfølging

Regnskapsskjema 1A, avvik mellom regnskap og budsjett 2018 – frie inntekter, finans- og egenkapitaltransaksjoner

Regnskapsskjema 1A - drift Tall i hele tusen	**Regnskap 2018**	**Reg. budsjett 2018**	**Avvik**	**Opprinnelig budsjett**	**Regnskap 2017**
Skatt på inntekt og formue	190 774	170 262	20 512	171 621	181 723
Ordinært rammetilskudd	216 282	213 411	2 871	213 532	214 729
Skatt på eiendom	76 682	76 535	147	72 300	78 010
Andre direkte eller indirekte skatter	16 129	29 986	- 13 857	29 986	16 614
Andre generelle statstilskudd	55 679	46 880	8 799	50 900	68 070
Sum frie disponible inntekter	**555 546**	**537 074**	18 472	**538 339**	**559 146**
Renteinntekter og utbytte	10 489	8 920	1 569	8 640	9 723
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-	-
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	7 964	7 300	664	9 416	9 536
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-		-
Avdrag på lån	23 317	23 245	72	21 237	18 190
Netto finansinnt./utg.	- 20 792	- 21 626	834	- 22 014	- 18 003
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	36 665	36 665	-	-	34 092
Til bundne avsetninger	9 199	3 679	5 520	3 247	8 320
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	36 839	36 839	-	-	31 592
Bruk av ubundne avsetninger	23 760	23 760	-	13 299	14 410
Bruk av bundne avsetninger	14 353	6 540	7 813	4 655	14 805
Netto avsetninger	29 088	26 795	2 293	14 707	18 394
Overført til investeringsregnskapet	-	-	-	-	-
Til fordeling drift	**563 842**	**542 244**	**21 598**	**531 032**	**559 538**
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	**538 365**	-	**538 365**	-	**522 699**
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**25 477**		**25 477**		**36 839**

Kommentarer til avvikene i tabellen ovenfor

- Brutto driftsinntekter for kommune er på 798 mill. 1% avvik utgjør kr 8 mill
- Skatt på inntekt og formue og andre direkte og indirekte skatter bør sees i sammenheng. Det reelle avviket blir da 7 mill og skyldes økt skatteinngang.
- Andre generelle statstilskudd viser inntekter som er 8 mill høyere enn budsjettert. Avviket skyldes i hovedsak økte inntekter i Innvandrertjenesten.
- Renteinntekter og utbytte bør sees opp mot renteutgifter og provisjoner. Renteinntektene ble 2 mill høyere enn budsjettert og renteutgiftene ble 1 mill høyere enn budsjettert. Nettoen er et avvik på 1 mill.
- Det er avsatt 6 mill mer til bundne avsetninger enn budsjettert
- Det er er brukt 7,8 mill mer av bundne avsetninger enn budsjettert

- Regnskapsmessig mindreforbruk er på 25 mill, hvorav kr 15 mill skyldes overskuddet fra Innvandrertjenesten. I tillegg kommer inntekt fra premieavvik med 5 mill og en skatteinngangen som er 7 mill høyere enn budsjettert.

Regnskapsskjema 1B – avvik på netto rammer til tjenesteproduksjonen

Tjenesteområde/stabsområde Tall i hele tusen	Regnskap 2018	Reg.budsjett 2018	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
10 Rådmannen	10 276	10 316	-40	0	19 305	8 859
11 Økonomiavdelingen	6 638	7 211	-574	-9	6 640	6 494
12 Personalavdelingen	6 991	7 251	-260	-4	6 859	6 124
13 Politisk virksomhet	5 567	4 962	605	11	4 665	6 680
14 Service- og informasjonsavdelingen	14 909	15 071	-162	-1	13 784	11 579
15 Innvandrertjenesten	-14 669	247	-14 916	102	0	-20 790
16 PPT	0	43	-43	0	0	0
18 Konsesjonskraftinntekter	-6 000	-6 000	0	0	-6 000	-6 000
20 Grunnskoletjenesten	95 046	97 613	-2 567	-3	93 389	92 921
21 Barnehagetjenesten	52 097	50 517	1 580	3	46 654	49 160
30 Helse-og barnevernstjenesten	27 492	26 664	828	3	23 887	27 302
31 NAV	15 030	15 089	-59	0	14 017	14 180
32 Pleie-og omsorgstjenesten	194 939	186 098	8 842	5	179 488	184 784
40 Plan, miljø- og næringstjenesten	7 743	7 925	-182	-2	7 828	7 042
50 Kulturtjenesten	18 280	18 584	-304	-2	17 774	17 930
60 Kommunalteknisk tjeneste	20 522	19 102	1 421	7	18 879	18 625
70 Eiendomstjenesten	29 398	30 027	-629	-2	29 799	28 183
Sum fordelt til tjenestene	**484 260**	**490 721**	**-6 461**	-1	**476 967**	**453 074**
Korrigert for sum alle tjenester	54 105	51 693	2 412	4	54 066	69 625
Korrigert sum fordelt til tjenestene	**538 365**	**542 414**	**-4 049**	-1	**531 033**	**522 699**

Kommentarer til avvikene i tabellen ovenfor

Sum fordelt til tjenestene i budsjettet var på 490 mill. 1 % av sum fordelt til tjenestene utgjør 5 mill. Det er bare vesentlige avvik som blir kommentert.

Korrigert sum fordelt til tjenestene viser et avvik på 1 %. Samlet for kommunene er det ingen vesentlige avvik å kommentere. Det er likevel grunn til å kommenter avvik på enkelttjenester.

- Politisk virksomhet har et merforbruk på 11 %. Dette skyldes i all hovedsak godtgjørelser til folkevalgte.
- Økonomiavdelingen har et mindreforbruk på 9 %. Dette er knyttet til at kostnadene til konsulentbruk ikke ble så høy som budsjettert og at ved sykefravær ble det bare delvis brukt vikar
- Personalavdelingen har et mindreforbruk på 4 %. Dette skyldes at gruppeliv -og ykesskadeforsikringen er blitt billigere.
- Innvandrertjenesten er spesiell ved at statlige tilskudd som gjelder tjenesten går direkte på tjenesten sitt budsjett og regnskap og i tillegg blir ført på regnskapsskjema 1A, slik at inntektene for kommunen blir «blåst opp». Driftskostnadene til innvandrertjenesten dekkes dermed i sin helhet av tilskudd fra staten. Innvandrertjenesten har et betydelig overskudd i 2018, som en følge av inntektsføringen av statlige tilskudd.

- Grunnskoletjenesten har et mindreforbruk på 3 %. Noe av grunnen er at driftsbudsjettet til tjenesten fikk tilført 1,5 mill i forbindelse med oppbygging av Newton-rom. Kostnadene er ført i investeringsregnskapet, ut fra revisors anbefaling.
- Pleie og omsorgtjenesten har et merforbruk på 8,8 mill. Dette skyldes i hovedsak utvidede tjenester og nye brukere innenfor habilitering og hjemmebaserte tjenester, og utvidet timetall Brukerstyrt Personlig Assistent (BPA).
- Helse og barnevernstjenesten har et merforbruk på 3 %. Bakgrunnen for dette er mindre tilskudd og tilbakebetaling av tilskuddsmidler mottatt i 2017. I tillegg til kostnader til gratis vaksinering, barnevernsvakt og økt saksmengde i barnevernet.
- Kommunalteknisk tjeneste har et merforbruk som skyldes underskudd på selvkostområdet for renovasjon. Underskuddet kan ikke dekkes av selvkostfondet da det ikke er dekning på fondet. Underskuddet på renovasjon må derfor inngå i kommunens samlede regnskapsmessige mer-/mindreforbruk.

Avvik investeringsregnskapet

Regnskapsskjema 2A viser finansieringsbehovet og finansieringsplan for de budsjetterte investeringene.

Regnskapsskjema 2A - investering Tall i hele tusen	**Regnskap 2018**	**Reg. budsjett 2018**	**Avvik**	**Opprinnelig budsjett 2018**	**Regnskap 2017**
Investeringer i anleggsmidler	45 901	74 753	- 28 852	50 825	52 901
Utlån og forskutteringer	2 478	5 000	- 2 522	5 000	5 669
Kjøp av aksjer og andeler	2 526	2 300	226	2 300	2 328
Avdrag på lån	2 898	2 860	38	-	2 812
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-	-
Avsetninger	4 292	3 527	765	-	3 132
Årets finansieringsbehov	**58 094**	**88 440**	- 30 346	**58 125**	**66 844**
Finansiert slik:	-	-	-	-	-
Bruk av lånemidler	35 349	64 867	- 29 518	46 810	46 994
Inntekter fra salg av anleggsmidler	272	-	272	-	5 017
Tilskudd til investeringer	285	-	285	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	7 351	13 086	- 5 735	9 015	4 564
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	6 196	3 527	2 669	-	7 195
Andre inntekter	1 682	-	1 682	-	746
Sum ekstern finansiering	**51 134**	**81 480**	- 30 346	**55 825**	**64 515**
Overført fra driftsregnskapet	-	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	6 960	6 960	-	2 300	2 328
Sum finansiering	**58 094**	**88 440**	- 30 346	**58 125**	**66 844**
Udekket/udisponert	-	-	-	-	-

Tabellen ovenfor viser at kommunene hadde budsjettert med et finansieringsbehov på 88 mill. Regnskapet for 2018 viser at finansieringsbehovet ble på 58 mill. Dvs et mindreforbruk på 30 mill i forhold til budsjett. Det er ikke uvanlig med noe forsinkelser i fremdriften av investeringsprosjekter. Dette vil i så fall gi endringer i budsjetter mellom årene, samtidig som en slik tidsforskyvning ikke påvirker prosjektets totale kostnadsramme. Slike tidsforskyvninger er regulert i egen budsjetreguleringssak som gjelder rebudsjettering av investeringer og overføring av ubrukte investeringsmidler.

Oppsummering, regnskap og økonomiske nøkkeltall

Drift

Sum drifts-inntekter	kr 798 mill
Sum drifts-utgifter	kr 817 mill
Brutto driftsresultat	**–kr 19 mill**

Brutto driftsresultat bør være stort nok til å dekke netto finansutgifter. Tilpasning til et mer riktig driftsnivå kan skje enten ved å økte inntektene eller redusere utgiftene – eller en kombinasjon av disse

Investering

Investeringene i kroner, ligger ca 30 mill under budsjett. Både investeringsutgiftene og finansieringen bør tilpasses bedre til mer realistiske fremdriftsplaner i kommende økonomiplanperiode, for å unngå for tidlig låneopptak som gir renteutgifter og ubrukte lånemidler

Budsjettstyring

For å komme videre i arbeidet med bedre budsjettstyring må alle inntekter/innbetalinger og utgifter/utbetalinger budsjetteres brutto.

SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2019-1563/02
Arkiv: 210&13
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 01.04.2019

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 15/19	Kontrollutvalget	25.04.2019

SUNNDAL ENERGI KF – ÅRSREGNSKAP FOR 2018

Sekretariatets forslag til uttalelse

Kontrollutvalget har i møte 25.04.2019, sak PS 15/19 behandlet Sunndal Energi KF sitt årsregnskap for 2018.

Grunnlaget for behandlingen har vært Sunndal Energi K sin årsberetning for 2018 samt samtaler med revisor og revisors beretning. Revisors beretning er ikke avlevert i henhold til fristen 15.04.2019 og som grunnlag for saksutredningen. I tillegg har revisjonen supplert utvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger i møtet.

Årsregnskapet, som består av balanse, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømanalyse og noter samt en beskrivelse av vesentlige og anvendte regnskapsprinsipp, er avlagt av daglig leder og styret. Årsregnskapet er innarbeidet i årsberetningen.

Sunndal Energi KF sitt regnskap for 2018 viser et årsoverskudd på kr 13 998 807. Årsoverskuddet er foreslått disponert til utdeling av utbytte med kr 4 300 000 og overført til egenkapitalen med kr 9 698 807.

Etter utvalgets gjennomgang av årsberetning mener kontrollutvalget at årsregnskapet gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av Sunndal Energi KF sin virksomhet i 2018 og for foretaket sin økonomiske stilling pr. 31.12.2018.

Ut over det som fremgår av saksframlegget til kontrollutvalget har kontrollutvalget ikke merknader til Sunndal Energi KF sitt regnskap for 2018.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet for Sunndal Energi KF 2018 slik det er avlagt.

Saksopplysninger
I henhold til lov 25.september 1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner (koml.) § 77 nr. 4 skal kontrollutvalget

"påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte."

I medhold av bestemmelsen har Kommunaldepartementet gitt Forskrift 15.juni 2004 nr 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (kontrollutvalgsforskriften) hvor kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon fremkommer i kapittel 4. Det følger av forskriftens § 6: **"Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale og fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte."**

Det følger av forskriftens § 7 at kontrollutvalget skal avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret. Uttalelsen avgis til kommunestyret med kopi til formannskapet som følger formannskapets behandling og innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Likelydende følger det av Forskrift 24.august 2006 nr 1033 om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak § 16 tredje ledd.

Sunndal Energi KF fører regnskapet etter regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Vedlagt saken følger:

- Årsberetning 2018 Sunndal Energi KF.

VURDERING
Grunnlaget for behandlingen har vært Sunndal Energi K sin årsberetning for 2018 samt samtaler med revisor og revisors beretning. Revisors beretning er ikke avlevert i henhold til fristen 15.04.2019 og som grunnlag for saksutredningen. I tillegg har revisjonen supplert utvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger i møtet.

Regnskapet viser et årsresultat for 2018 på kr 13 998 807. Årsresultatet er kr 5 239 316 (60 %) høyere enn for 2017 og kr 12 141 807 høyere enn budsjettert. Det er store avvik mellom regnskap og budsjett. Budsjettet burde blitt korrigert.

Egenkapitalen er pr. 31.12.2018 på kr 135 286 495 og gir en egenkapitalandel på 56,98 %.
Egenkapitalen viser en positiv endring fra 2016 og 2017. En økning fra 2017 på kr 9 806 244.
Den langsiktige lånegjelda er på kr 45 989 866. Dette er en nedgang fra 2017 på kr 2 916 124.
I tillegg til eksterne lån kommer et ansvarlig lån på kr 24 000 000 til Sunndal kommune.

Det er investert kr 22 803 000 i 2018 mot kr 19 419 000 i 2017.

Foretaket har en likvidbeholdning på kr 23 330 672 og kortsiktige fordringer på kr 31 194 812.
Dette er omtrent det samme som i 2017 og må sies å være tilfredsstillende tall.

I årsberetningen går det fram at det forventes at rammebetingelsene for kraftbransjen vil kunne gi utfordringer for nettselskapene de kommende årene. Selskapet anses som godt rustet for å møte framtiden innen nettvirksomheten, men det vil kreve et høyt fokus og være viktig i stand til å opprettholde egne krav til avkastning, forsyningssikkerhet og leveransekvalitet.

Sekretariatet mener det ikke har framkommet forhold som må omtales spesielt i kontrollutvalgets uttalel gjennomgangen i møtet ikke frembringer nye opplysninger, kan det gis en uttalelse på bakgrunn av sekr forslag, med eventuelle endringer gjort i møtet.

Sveinung Talberg
rådgiver

ÅRSBERETNING 2018

SUNNDAL ENERGI KF

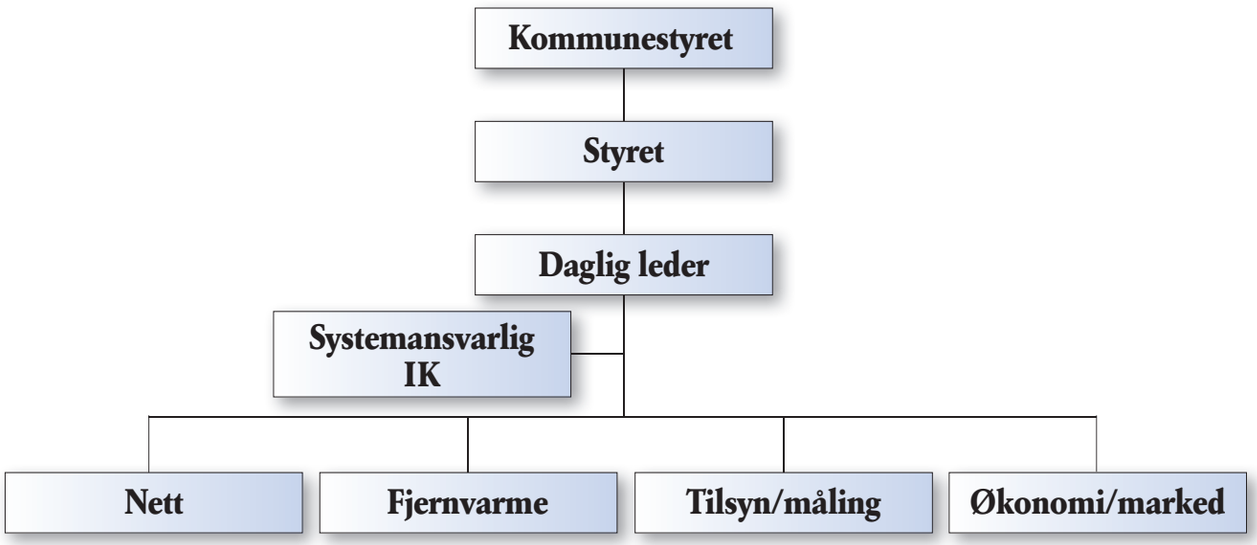
Selskapets visjon:

Sunndal Energi skal være en naturlig leverandør og samarbeidspartner som bidrar til utvikling, verdiskaping og nytenking i lokalsamfunnet.

INNHOLD

HISTORISK OVERSIKT 3
Styret 4
STYRETS BERETNING 5
Virksomhetens art 5
Forsknings- og utviklingsaktiviteter 5
Arbeidsmiljø 5
Likestilling 5
Ytre miljø 5
Bidrag til lokale lag og organisasjoner 5
Kraftomsetning 6
Nettvirksomheten 6
Målepunkter 7
Overført energi 7
Driftsforstyrrelser 7
Inntektsrammer 7
Tap i nettet 8
Fjernvarme 8
Øvrig virksomhet 8
Utsikter framover 9
Økonomi 9
Finansiell risiko 10
Fortsatt drift 10
Styrets forslag til årsoppgjørsdisposisjoner: 10
RESULTATREGNSKAP 11
BALANSE PR. 31.12 12
KONTANTSTRØMANALYSE 13
NØKKELTALL 19
REVISJONSBERETNING 20
ORD OG UTTRYKK 23

Organisasjonskart

HISTORISK OVERSIKT

Sunndal Kraftlag ble grunnlagt 10. september 1940. Kraftlaget skulle forsyne Sunndalen ovenfor Hov prestegård med strøm. Området fra sjøen og opp til Hov prestegård ble forsynt fra Aura.

Norges Vassdrag og Elektrisitetsvesen anmodet i juli 1951 Sunndal kommune om å danne et felles kraftlag for hele kommunen.

Fra 15. mars 1953 var dette ordnet og Sunndal Kraftforsyning i drift. Senere er følgende kraftlag sammenslått med Sunndal Kraftforsyning: Stangvik Kraftlags område i Ålvundfjorden fra 1.7.1965. Sessbø - Mulvik Kraftlag fra 1.1.1968.
Ålvundeid Kraftlag fra 1.1.1970.
Åram - Viset Kraftlag fra 1.10.1973.
Øksendal Kraftlag fra 1.1.1978.

1. juni 2000 vedtok Sunndal kommune å endre navn til Sunndal Energi KF og omdanne selskapet fra kommunal bedrift til kommunalt foretak.

STYRET

Sunndal Energi KF har et styre på 7 medlemmer, hvorav 5 velges av kommunestyret og 2 av og blant de ansatte.

Styret har denne sammensetningen:

Styremedlemmer	**Varamedlemmer**
Janne Merete Rimstad Seljebø (styreleder)	Jonny Meland
Arne Magne Rønningen (nestleder)	Sander Løken Berntsen
May Jorid Strand	Malene Aaram Vike
Einar Mo	Aksel Sæsbø
Stig Rune Andreassen	Arild Håkonsen
Anders Nedal (ansattvalgt)	Inger Janne Haugan Vermøy (ansattvalgt)
Terje Monsøy (ansattvalgt)	John Ivar Smistad (ansattvalgt)

Bilde forside: Fjerning av påført snø på høyspentlinje Hjellmoen. Foto S. Gjersvoll

Ny lastebil. Foto A. Nedal

STYRETS BERETNING

Virksomhetens art

Sunndal Energi KF er heleid av Sunndal kommune og Sunndal Energi har sitt administrasjonsbygg beliggende på Sunndalsøra. Forsyningsområdet er hele Sunndal kommune.

Sunndal Energi har i dag resultatenhetene distribusjonsnett, omsetning, fjernvarme og øvrig virksomhet. Øvrig virksomhet inkluderer arbeid for andre, utleie av fibernett, utleie av utstyr og drift av kommunens gatelys. Sunndal Energi er også kraftprodusent gjennom eierskap i Mulvik Kraft AS, Jordalskraft AS og bredbånd- og TV leverandør gjennom eierskap i SuCom AS.

Forsknings- og utviklingsaktiviteter

Sunndal Energi KF har betalt OU-bidrag til KS Bedrift i 2018.
Det pågår kontinuerlig utvikling av kompetanse og interne prosesser som skal bidra til forbedret effektivitet og kundeservice.

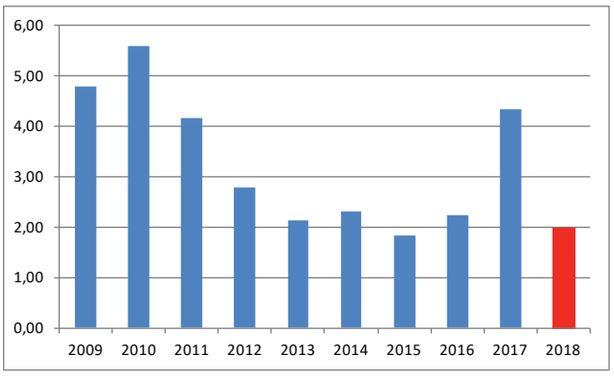
Arbeidsmiljø

Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS) har høy prioritet i bedriften. Internkontroll er etablert, og det legges vekt på at alle i organisasjonen skal bidra til et godt arbeidsmiljø.

I 2018 ble det ikke registrert yrkesskader med fravær. Det totale sykefraværet i selskapet var på 1,98 %. Gjennomsnittlig fravær i perioden 2010 til 2017 er 3,17 %.

Sunndal Energi har et arbeidsmiljøutvalg selv om dette ikke er lovpålagt.

Selskapet har for øvrig en stabil og kompetent bemanning og anses som en attraktiv arbeidsgiver i Sunndal kommune. Det har ikke vært vanskelig å rekruttere kvalifisert personell til ledige stillinger.

Figuren viser utviklingen i sykefraværet (%) i perioden 2009-2018.

Likestilling

Ved utgangen av 2018 var det i selskapet 22 hel- og deltidsansatte, inkludert en lærling, hvorav 18 menn og 4 kvinner. Styret består av 5 menn og 2 kvinner.
Selskapets personalpolitikk anses å være kjønnsnøytral på alle områder, selv om det kun er menn i tekniske stillinger. Etter vår oppfatning er likestillingsspørsmål tilfredsstillende ivaretatt, og det er ikke iverksatt eller planlagt konkrete tiltak innenfor dette området. Det er ikke mottatt tilbakemeldinger om at noen opplever selskapets personalpolitikk som kjønnsdiskriminerende.

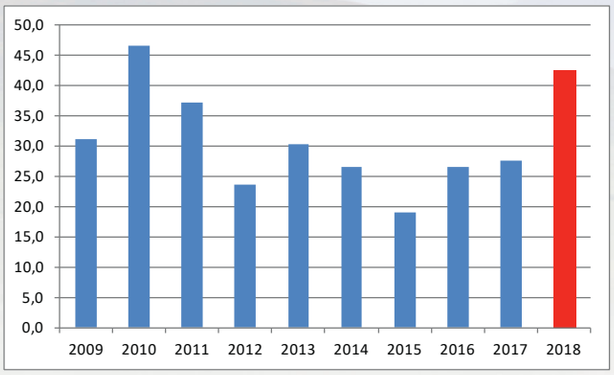
Ytre miljø

Sunndal Energi KF forurenser ikke eller innvirker negativt på det ytre miljø, utover det som naturlig følger av den virksomhet som selskapet driver. Avfall blir forsvarlig tatt vare på og levert godkjent mottak. Som Miljøfyrtårnbedrift (siden 2008) blir det meste av avfallet sortert før det blir levert godkjent mottak.

Bidrag til lokale lag og organisasjoner

I 2018 bidro Sunndal Energi KF med kr 200 000 i direkte støtte til 24 lokale lag og organisasjoner i Sunndal kommune.

Kraftomsetning

Figuren viser utviklingen i kraftpris (øre/kWh) i perioden 2009-2018

Sunndal Energi KF har som strategi å ha konkurransedyktige priser på strøm. Sunndal Energi selger strøm primært til kunder innenfor vårt eget forsyningsområde, -der har vi til gjengjeld høy markedsandel.
Det ble i 2018 solgt 78,7 GWh eller 81,0 % til kunder i eget område, og 3,2 GWh i andres nettområder. I 2017 var tallene 80,7 GWh, 82,0 % i eget område og 3,0 GWh i andres nettområde.
Gjennomsnittlig kraftpris i Midt-Norge var i 2018 42,3 øre/kWh, mot 27,6 øre/kWh i 2017.

Nettvirksomheten

Forsyningssikkerhet, beredskap, nyanlegg, drift og vedlikehold er hovedområdene innen nettvirksomheten. I tillegg fokuseres det kontinuerlig på forbedring av anlegg og leveringskvalitet. Dette gir seg utslag i for eksempel å erstatte luftledningsnett med kabelnett i bakken, samt utbygging av fjernstyrte bryteranlegg.
Det ble i løpet av året satt opp ny fjernstyrt høyspentbryter på Sunndalslinja og driftskontrollanlegget ble fornyet med ny driftssentral.

År	Høyspent linje km	Høyspent kabel km	Lavspent linje km	Lavspent kabel km	Transformatorer antall	Transformatorer MVA
2018	127,0	124,0	98,0	306,0	287	79,4
2017	128,0	123,0	99,0	299,0	286	80,6
2016	135,0	122,0	98,0	294,0	282	79,5
2015	135,0	115,0	100,0	291,0	283	79,2
2014	135,0	107,0	104,0	279,0	279	77,0
2013	136,0	99,0	109,0	271,0	272	73,4
2012	137,0	91,0	112,0	268,0	272	72,4
2011	138,0	87,0	111,0	258,0	271	71,4
2010	140,0	80,5	112,0	250,6	266	70,9
2009	141,9	79,3	115,3	245,3	264	69,9

Oversikt over nettanlegg i Sunndal i perioden 2008-2018

Av større prosjekter kan vi nevne:

- Prosjektet Hafsåshjellen, med strømframføring til 16 hytter i Grødalen.
- Oppsetting av ny, og fjerning av gammel nettstasjon på Holten.
- På Sæssbø ble det bygd ny transformatorkrets og satt opp ny nettstasjon.
- På Nisjamoen på Gjøra ble det satt opp ny nettstasjon og ombygd høyspent nett.
- Det ble satt opp ny nettstasjon i forbindelse med bygging av Stortuva barnehage.

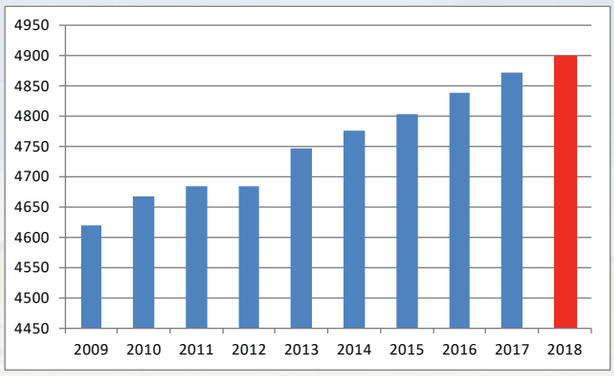
Under målere og målerutstyr er det investert i utstyr for nettnytte og jordfeilovervåkning.

Tilsyn av elektriske anlegg

Etter retningslinjer fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har Det Lokale Eltilsyn (DLE) i 2018 utført følgende tilsyn i Sunndal kommune:

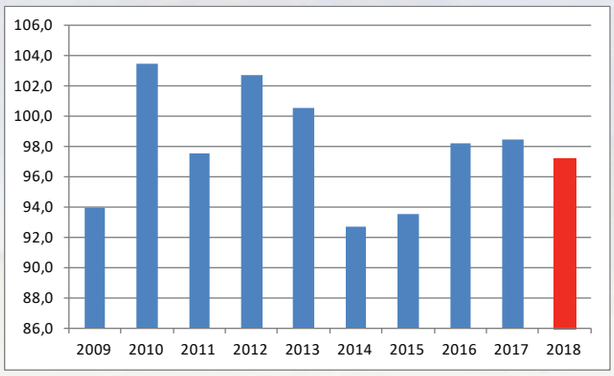
Kontroll av nyinstallasjoner	25	Revisjon av driftsbygninger	8
Stikkprøvekontroller	200	Revisjon av næringsvirksomhet	46
Undervisning av skoleelever	70	Kontroll av jordfeil	40

Målepunkter

Vekst i Sunndal medførte at antall målepunkter økte med 27 til 4899 i 2018

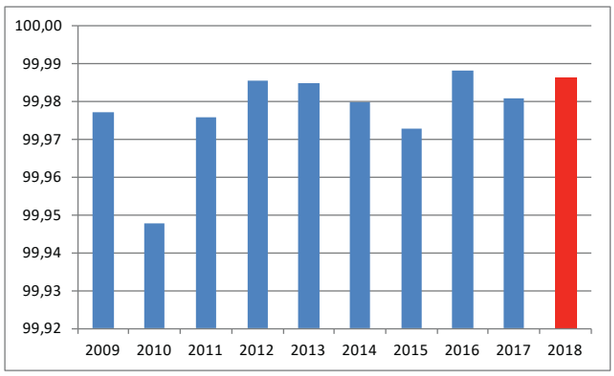
Overført energi

Figuren viser utviklingen i overført energi (GWh) i perioden 2009-2018

Det ble i 2018 overført 97,2 GWh kraft gjennom fordelingsnettet til kunder i Sunndal, dette er 1,0 GWh lavere enn i 2017.

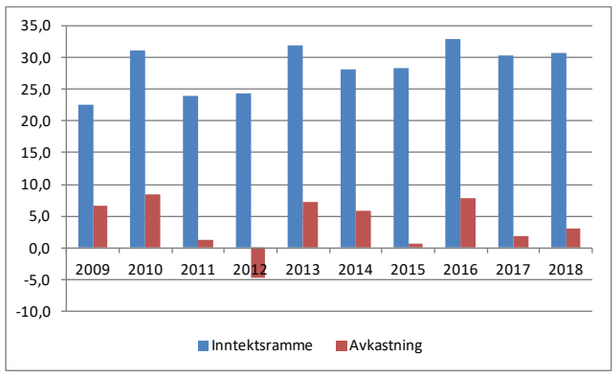
Driftsforstyrrelser

Figuren viser utviklingen i driftssikkerhet (% forhold mellom ikke levert energi og totalt overført energi i strømnettet) i perioden 2009-2018. Dette gjelder både planlagte og ikke planlagte utkoblinger.

En hadde i løpet av året gode driftsforhold med få feil som førte til strømbrudd. Oppetid i nettet var på hele 99,99 % til tross for mange planlagte strømstanser i forbindelse med vedlikehold og utbygging av strømnettet.
Avbruddskostnadene for året sett under ett ble 0,55 MNOK mot 1,05 MNOK året før.

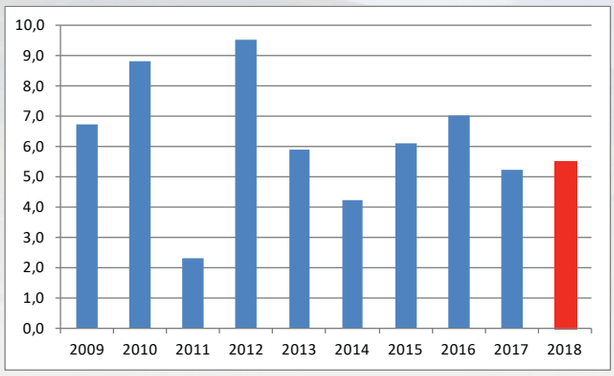
Inntektsrammer

Figuren viser inntektsramme (mill. kr)- og avkastningsutviklingen (%) i perioden 2009-2018

Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) regulerer nettvirksomheten og setter de økonomiske rammene for inntekten. NVE setter også mål for effektiviteten i nettvirksomheten og fastsetter årlig inntektsrammen. Denne er oppbygd av 40 % egne kostnader og 60 % etter normkostnader. Inntektsrammen for 2018 ble fastsatt til 30,6 MNOK mot 30,2 MNOK i 2017, en økning på 0,4 MNOK. Avkastning på investert kapital i nettet ble 3,0 % mot 1,9 % året før.

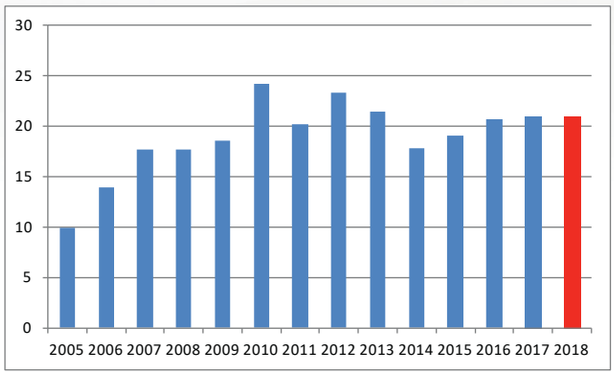
Tap i nettet

Figuren viser utviklingen av tap i nettet (GWh) i perioden 2009 til 2018

Det er registrert et tap i nettet på 5,5 GWh i 2018 av en totalt overført energimengde på 102,7 GWh. Tilsvarende tall i 2017 var 5,2 GWh av en totalt overført energimengde på 103,4 GWh.

Fjernvarme

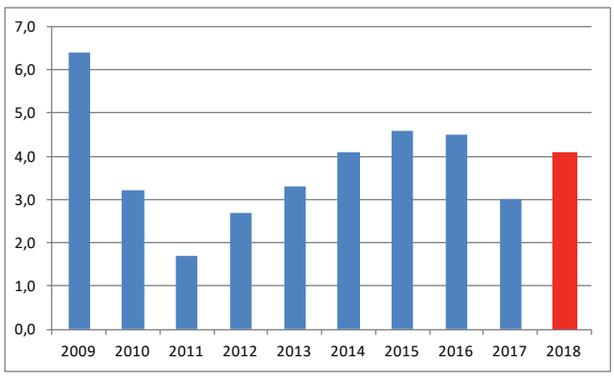

Figuren viser utviklingen i levert energi (GWh) i perioden 2005-2018

Helt siden oppstarten i 2004 har fjernvarmeavdelingen hatt stabil drift, men fjernvarmenettet nærmer seg nå en alder der man må påregne at det blir mer vedlikehold framover. Varmegjenvinnerne installert i to av renseanleggene hos Hydro Aluminium Sunndal har fungert som forutsatt, og en har i 2018 levert 20,9 GWh energi som er det samme som i 2017.

Som en del av det ENOVA støttede «prosjekt fjernvarme 2017-2022» ble det i 2018 lagt inn fjernvarme til 5 eneboliger og 7 næringskunder. Ny trasè ble bygd fra Skolevegen og i retning Sandeområdet hvor blant annet Storvik AS og Tørset AS er tilknyttet. Nofima AS med ny produksjonshall har også fått fjernvarme, samt Statkraft SF og Trollheim Vekst AS. I tillegg har kvartal XV fått fjernvarme i hver blokk. Det ble også installert fjernvarme til nybygget til Storvik AS på Håsøran.

Øvrig virksomhet

Figuren viser investeringer i fibernett (mill. kr) i perioden 2009-2018

Forretningsområdet dekker blant annet deleierskapet i småkraftverkene Mulvik kraft AS (50 %) og Jordalskraft AS (25 %). I 2018 (2017) produserte Mulvik kraft 0,7 (1,1) GWh mens Jordalskraft produserte 3,4 (4,8) GWh. Dette tilsvarer en reduksjon i produksjon på henholdsvis 29,6 og 37,6 % i forhold til 2017. 2018 var et tørr-år, men høye priser i markedet kompenserte delvis for lavere produksjon. Året sett under ett vil Mulvik kraft få et lite underskudd mens Jordalskraft vil få et overskudd. Man vil framover måtte følge tett på den økonomiske utviklingen i Mulvik kraftverk. Selskapet har positivt driftsresultat, men forholdsvis høye årlige avskrivninger og finanskostnader gjør at selskapet sliter med å gå med overskudd.

Sunndal Energi er også deleier i Småvoll kraftverk AS (50 %) som i 2013 fikk konsesjon for utbygging av Erga. I mars 2018 ble konsesjonen forlenget med nye 5 år. I 2018 solgte den andre aksjonæren i selskapet (Driva kraftverk DA) sin eierpost til Obos Energi AS. Man er i gang med nødvendige avklaringer og søknader med hensyn til nettilknytning, og justering av konsesjon for best mulig utbyggingsløsning fram mot en mulig investeringsbeslutning.

Sunndal Energi har også i 2018 forestått drift, vedlikehold og nybygging av gatelysanlegg for Sunndal kommune.

Forøvrig har man videreført salg av varmepumper og leid ut utstyr og ledig arbeidskraft der selskapet har sin kjernekompetanse.

Utbygging av fibernett til innbyggerne i Sunndal har i mange år vært høyt prioritert av Sunndal Energi og Sunndal kommune. Sunndal kommune ligger i dag i landstoppen når det gjelder dekningsgrad for fiber. Ledig kapasitet i fibernettet leies i dag ut til SuCom AS der Sunndal Energi er deleier (51 %). De siste 10 årene er det investert 37,6 MNOK brutto i nytt fibernett i Sunndal kommune.

Utsikter framover

Det forventes at rammebetingelsene fra myndighetene og NVE vil utfordre nettselskapene også de kommende årene. Endringer i energiloven gjør at det må innføres selskapsmessig skille mellom den monopolbaserte nettvirksomheten og øvrige forretningsområder innen 1.januar 2021. Forslag til endelig forskriftstekst vil mest sannsynlig komme fra NVE i løpet av 2019.

NVE har signalisert at de ser på rammevilkårene for dagens inntektsrammemodell, dette for å ta en gjennomgang av dagens datakilder og rammevilkår og hvilke det skal tas hensyn til framover. NVE har også varslet at de vil se på dagens 40-60 % fordeling mellom selskapets egne og bransjens normkostnader, og om de skal skjerpe dette til for eksempel 30-70 %.

Selskapet anses som godt rustet for å møte framtiden innen nettvirksomheten, men det vil kreve et høyt fokus og være viktig i stand til å opprettholde egne krav til avkastning, forsyningssikkerhet og leveransekvalitet.

Forventning om mere ekstremvær betyr økt behov for kabling av luftlinjer og høyt fokus på skogrydding. I tillegg vil økt fjernstyring av bryteranlegg være med på å effektivisere feilsøking og øke forsyningssikkerheten ytterligere.

I 2019 vil det bli ytterligere utbygging av strøm i hytteområdene i kommunen og man vil styrke strømforsyningen til Rykkjem fergekai i forberedelse til elektriske ferger. En vil også starte arbeidet med å legge til rette for å øke kapasiteten til forsyningen av Håsøran, sentrum og Oppdøl/Ålvundeid.

Det er sterk konkurranse i markedet for strømsalg og markedsføringen til noen selskaper er basert på tidsbegrensede lokketilbud. Framover blir det enda viktigere å få fram overfor våre kunder og innbyggere i Sunndal at vi har konkurransedyktige energipriser, og at hele vårt overskudd blir igjen i kommunen, enten som utbytte til eier, sponsormidler eller investeringer i varig infrastruktur som fibernett, strømnett eller fjernvarmenett.

Fjernvarmesatsingen er langsiktig og i tråd med Sunndal kommunes ønsker om utnyttelse av spillvarme fra industrien i kommunen. Selskapet startet i 2017 «Fjernvarme prosjekt 2017-2020», et ENOVA-støttet prosjekt for ytterligere utbygging av fjernvarme innenfor konsesjonsområdet. Dette prosjektet er godt i gang med god respons fra private og næringsliv. Det er forventet ytterligere tilknytning av private husholdninger i Sande-området.

Fiberutbygging blir viktig også i årene framover. Fokus har blitt flyttet fra grendene til utbygging av fibernettet i sentrumsområdene. Dette fokuset vil bli forsterket i årene som kommer.

Økonomi

Sunndal Energi KF sitt regnskap er ført etter regnskapsloven samt god regnskapsskikk. Styret mener det framlagte regnskap og årsberetning gir et fullstendig bilde av selskapet.

Årets driftsresultat for selskapet ble 15,7 MNOK, en økning på 5,3 MNOK fra året før.
Årsresultat etter finans- og skattekostnader ble 14,0 MNOK.
Årets investeringer var 20,5 MNOK, sammenlignet med 18,3 MNOK i 2017.
Driftsresultatet ble hele 11,6 MNOK bedre enn budsjettert.

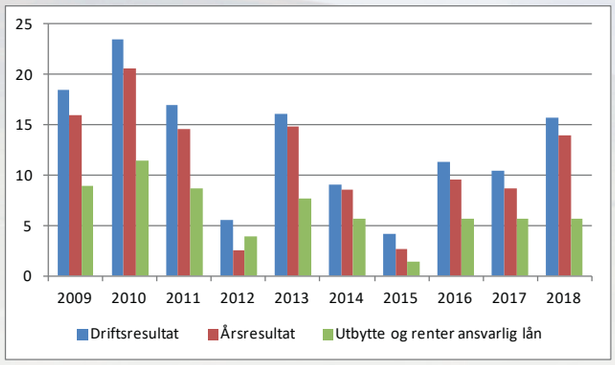
Egenkapitalen pr. 31/12-2018 var 135,3 MNOK, noe som gir en egenkapitalandel på 57,0 %.

For 2018 fikk omsetning/marked et driftsresultat på 8,7 MNOK, distribusjonsnett 2,7 MNOK (inkl. merinntekt), fjernvarme 2,9 MNOK og øvrig virksomhet 1,6 MNOK.

I 2018 er det beregnet en merinntekt på 3,1 MNOK i forhold til inntektsramme fra NVE. Totalt er det nå opparbeidet en mindreinntekt på 2,0 MNOK.

Det ble i 2018 brutto investert 7,6 MNOK i distribusjonsnett/fjernstyring, 5,0 MNOK i fjernvarmeanlegg, 4,1 MNOK i fibernett og 1,9 MNOK til AMS målere. Det ble i tillegg investert 2,6 MNOK for å erstatte vår 22 år gamle lastebil.

Finansiell risiko

Beløp i MNOK.
Figuren viser drifts- og årsresultat samt utdelt utbytte inklusive renter på ansvarlig lån for perioden 2009-2018

Selskapets finansielle risiko er først og fremst knyttet til myndighetenes regulering av nettvirksomheten. Det signaliseres fra dagens regjering og NVE et ønske om færre nettselskaper, og det forventes at de økonomiske rammebetingelsene vil kunne bli forverret de kommende årene.
Dernest er Sunndal Energi sin finansielle risiko knyttet til fjernvarmeavdelingens virksomhet som har en forholdsvis høy gjeldsgrad. Ved lengre driftsavbrudd, eventuelt permanent stans ved Hydro Aluminium Sunndal, vil alternativ energikostnad kunne bidra til en anstrengt driftssituasjon. Spesielt vil dette inntreffe i kombinasjon med lave kraftpriser i markedet.

Fortsatt drift

Styret mener det er riktig å legge forutsetning om fortsatt drift til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet. Selskapet bør være godt rustet til å møte endringer i energiloven og utfordrende økonomiske rammebetingelser.
Styret mener at informasjonen gitt i årsberetningen gir en rettvisende oversikt over Sunndal Energi KF sine eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Styrets forslag til årsoppgjørsdisposisjoner:

Utbytte til eier	4,3 MNOK.
Overført til annen egenkapital	9,7 MNOK.

Sunndalsøra 31.12.2018/08.04.2019

Janne Merete Rimstad Seljebø	Arne Magne Rønningen	Stig Rune Andreassen	Einar Mo
styreleder	nestleder	styremedlem	styremedlem

May Jorid Strand	Anders Nedal	Terje Monsøy	Kolbjørn Solem
styremedlem	ansattvalgt	ansattvalgt	daglig leder

RESULTATREGNSKAP

Tall i 1000 kr

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	NOTER	2018	2017
Salgsinntekter	9	88 743	83 486
Sum driftsinntekter		88 743	83 486
Varekostnader		-34 745	-34 062
Lønnskostnader m.m.	2,10	-16 857	-17 446
Ordinære avskrivninger	3	-12 293	-12 091
Andre driftskostnader		-9 057	-9 445
Tap på fordringer	6	-120	-44
Sum driftskostnader		-73 072	-73 088
DRIFTSRESULTAT		15 671	10 398
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter		1 200	1 078
Finanskostnader	9,12	-2 872	-2 717
Nettofinanskostnad		-1 672	-1 639
RESULTAT FØR EKSTRAORDINÆRE POSTER		13 999	8 759
EKSTRAORD. INNTEKTER OG KOSTNADER			
Ekstraordinære inntekter			
Resultat av ekstraordinære poster			
RESULTAT FØR SKATT		13 999	8 759
Skattekostnad	11		
ÅRSRESULTAT		13 999	8 759
OVERFØRINGER			
Avsatt til utbytte		4 300	4 300
Overført annen egenkapital		9 699	4 459
SUM OVERFØRINGER	13	13 999	8 759

BALANSE PR. 31.12.

Tall i 1000 kr

EIENDELER	NOTER	2018	2017
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	11	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3,4	151 267	146 494
Maskiner og anlegg m.m.	3,4	21 655	18 180
Finansielle anleggsmidler	8	8 350	8 127
Andre langsiktige fordringer			
Sum anleggsmidler		181 272	172 801
Omløpsmidler			
Varelager og forskudd til leverandører	7	1 637	1 344
Kortsiktige fordringer	6,9	31 195	34 781
Kasse, bank, postgiro	5	23 331	22 343
Sum omløpsmidler		56 163	58 468
SUM EIENDELER		**237 435**	**231 269**
GJELD OG EGENKAPITAL			
Egenkapital			
Egenkapital	13	135 286	125 480
Sum egenkapital		135 286	125 480
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	10	5 097	5 182
Langsiktig gjeld		45 990	48 906
Ansvarlig lån	12	24 000	24 000
Sum langsiktig gjeld		75 087	78 088
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		10 359	6 589
Betalbar skatt			
Skattetrekk og andre trekk		653	798
Skyldige offentlige avgifter		9 610	11 421
Avsatt utbytte	13	4 300	4 300
Annen kortsiktig gjeld	9	2 140	4 593
Sum kortsiktig gjeld		27 062	27 701
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		**237 435**	**231 269**

Sunndalsøra 31.12.2018/08.04.2019

Janne Merete Rimstad Seljebø	Arne Magne Rønningen	Stig Rune Andreassen	Einar Mo
styreleder	nestleder	styremedlem	styremedlem
May Jorid Strand	Anders Nedal	Terje Monsøy	Kolbjørn Solem
styremedlem	ansattvalgt	ansattvalgt	daglig leder

KONTANTSTRØMANALYSE

Tall i 1000 kr

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2018	2017
Ordinært resultat før skattekostnad	13 999	8 759
Periodens betalte skatt		
Ordinære avskrivninger	12 293	12 091
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler		
Nedskrivning finansielle anleggsmidler	10	9
Endring i pensjonsforpliktelse	-85	406
Endring i kundefordringer	3 586	2 737
Endring i leverandørgjeld	3 771	1 205
Endring i andre omløpsmidler og kortsiktig gjeld	-4 703	-2 156
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	28 871	23 051
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Ordinært resultat før skattekostnad		
Periodens betalte skatt	-20 541	-18 250
Ordinære avskrivninger		
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	-126	-891
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	-20 667	-19 141
Kontantstrømmer fra finansaktiviteter		
Innbetaling fra ny langsiktig gjeld		
Innbetaling fra finansielle anleggsmidler		
Nedbetaling av gjeld	-2 916	-2 916
Utbetaling av utbytte	-4 300	-4 300
Netto kontantstrømmer fra finansaktiviteter	-7 216	-7 208
Netto endring i likvider gjennom året	988	-3 298
Likviditetsbeholdning 01.01.	22 343	25 641
Likviditetsbeholdning 31.12.	23 331	22 343

NOTER

NOTE NR. 1, REGNSKAPSPRINSIPPER

Driftsinntekter	Inntekt resultatføres når den er opptjent som normalt vil være på leveringstidspunktet. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs. at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekt inntektsføres.
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling ett år etter balansedagen, samt varer tilknyttet varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.
Anleggsmidler/langsiktig gjeld	Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlers økonomiske levetid. Anleggsbidrag går til fradrag i aktivert verdi.
Pensjonsforpliktelser	Foretaket har tjenestepensjonsordning i henhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon i Kommunal Landspensjons-kasse. Pensjonsforpliktelser er aktuarberegnet pr. 31.12 og bokført i samsvar med beregningene.
Betalbar skatt/endring utsatt skatt	Betalbar skatt er beregnet på bedriftens skattemessige resultat. Utsatt skattefordel er beregnet med utgangspunkt i de midlertidige forskjellene mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier, og er ført under anleggsmidler i balansen som immateriellt eiendel. Utsatt skattefordel er ikke balanseført.

NOTE NR. 2, LØNNSKOSTNADER M.V. (Tall i hele 1000)

Lønnskostnader består av følgende poster:	2018	2017
Lønninger	15 229	14 999
Arbeidsgiveravgift	1 834	1 862
Pensjonskostnader	2 222	2 421
Aktivert lønn	-2 730	-1 988
Andre lønnskostnader	302	152
Sum lønnskostnader	**16 857**	**17 446**
Gjennomsnittlig antall ansatte	22	23

Av lønnskostnadene er 2,730 mill. kr. aktivert i balansen.

Godtgjørelse til ledelsen	Daglig leder	Styret
Lønn	926	
Premie til pensjonsordning	157	
Annen godtgjørelse	10	
Styrehonorar	10	99

Honorar revisjon

Revisor - utført revisjon	80
Revisor - annen bistand	14

NOTE NR. 3, VARIGE DRIFTSMIDLER (Tall i hele 1000)

	Biler	Inventar o.l	Datautstyr	Ford.nett	Bygninger	Fjernst.	Målere	Bredbånd	Fjernvarme
Kostpris 1.1	6 224	3 395	4 837	106 320	21 033	2 415	16 662	35 612	72 758
Tilgang i året	2 981	70	924	6 921	258	665	1 891	4 108	4 985
Anleggsbidrag				-2 240			-22	-	-
Salg/avgang	-324								
Kostpris 31.12	8 881	3 465	5 761	111 001	21 291	3 080	18 531	39 720	77 743
Akk.avskr.	-4 976	-2 990	4 597	-52 866	-5 165	-1 663	-3 837	-12 212	-28 245
Bokført verdi	3 905	475	1 164	58 135	16 126	1 417	14 694	27 508	49 498
Årets avskr.	376	155	465	3 961	468	181	1 858	1 677	3 152
Avskr.tid	8 år	8 år	4 år	30 år	50år	10 år	10-15 år	15 år	15-30 år
Avskr.plan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Av lønnskostnadene er 2.730.466,- kr. aktivert i balansen. Anleggsbidrag går til fradrag i aktiverte verdier i balansen.

NOTE NR. 4, BRUTTO INVESTERINGER DE 5 SISTE ÅR (Tall i hele 1000)

	2018	2017	2016	2015	2014
Biler	2 981	504			488
Andre transportmidler				144	36
Inventar/verktøy	70	15	98	213	102
Ladestasjon				25	100
Datautstyr	924	449	428	229	
Fordelingsnett	6 921	4 527	3 282	9 368	6 626
Bygninger	258		170		
Fjernstyring/telesamband	665	524	25		
Målere	1 891	8 685	5 298	1 416	760
Fjernvarme	4 985	1 680	3 979	6 291	1 656
Bredbånd	4 108	3 035	4 503	4 593	4 124
Sum	**22 803**	**19 419**	**17 783**	**22 279**	**13 892**

NOTE NR. 5, BUNDNE INNSKUDD I BANK

Av innestående i bank er kr. 635.462,- bundne skattetrekksmidler.

NOTE NR. 6, FORDRINGER

Utestående fordringer er verdsatt til pålydende. Det er avsatt en delkrederavsetning på kr. 100.000,- for forventet tap på utestående fordringer. Netto kostnadsført tap på utestående fordringer utgjør kr. 163.489,-. Innbetalt på tidligere avskrevne fordringer er kr. 43.131,-.

NOTE NR. 7, VARELAGER

Varelageret er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Det er tatt hensyn til nedskrivning for ukurans.

NOTE NR. 8, FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Aksjer

Utgående balanse viser aksjeverdier i følgende selskap:

		Utgående balanse	Eierandel
Trønderkraft AS	kr.	10 000	5,50 %
Energi 1 Kraft AS	kr.	50 400	12,00 %
Sucom AS	kr.	4 611 000	51,00 %
Jordalskraft AS	kr.	25 000	25,00 %
Småvoll kraftverk AS inkl. overkurs	kr.	958 892	50,00 %
Smarthub AS	kr.	94 000	4,19 %
Mulvik Kraft AS	kr.	100 000	50,00 %
	kr.	5 849 292	

I 2018 ble det foretatt en nedskrivning av hele aksjekapitalen på kr. 10.000,- i Sunndal Nasjonalparksenter AS grunnet avvikling av selskapet. Utgående aksjeverdi er dermed redusert med samme beløp.

Utlån

Utgående balanse viser utlån til følgende selskap:

Ansvarlig lån til Mulvik Kraft AS	kr.	955 000
Lån til Mulvik Kraft AS	kr.	330 000
	kr.	1 285 000

Andre fordringer

Utgående balanse for andre fordringer viser:

Egenkapitaltilskudd KLP	kr.	1 216 625
	kr.	1 216 625
SUM Finansielle anleggsmidler	kr.	8 350 917

NOTE NR. 9, SEGMENTINFORMASJON DISTRIBUSJONSNETT (Tall i hele 1000)

	2018
RESULTAT	
Driftsinntekter	39 232
Driftskostnader*	-36 561
Driftsresultat	**2 671**
MER-/MINDREINNTEKT	
Faktisk inntekt	-42 145
Ordinær KILE	-554

Tillegg for kapitalkostnader	955
Godkjente FoU-kostnader	40
Kostnader i overliggende nett	8 004
Justert faktisk inntekt	-33 700
Justert tillatt inntekt - Inntektsramme	30 557
Årets beregnede merinntekt	**-3 143**
Inngående saldo mindreinntekt inkl. renter	5 102
Årets beregnede merinntekt	-3 143
Korreksjon mer-/mindreinntekt	
Tilbakeførte renter av mindreinntekt	
Renter mindreinntekt	48
Akkumulert mindreinntekt inkl. renter pr. 31.12	**2 007**
BALANSE	
Sum driftsmidler etter fordeling pr. 1.1	85 593
Sum driftsmidler etter fordeling pr. 31.12	88 250
Gjennomsnittlige driftsmidler	86 922
1% påslag for nettkapital	869
Avkstningsgrunnlag	**87 791**
Avkastning	**3,0 %**

*Driftskostnader etter fordeling av felleskostnader.

	2018	**2017**
Inntektsramme	30 557	30 185
Avkastningsgrunnlag	87 791	83 521
Avkastning	3,0 %	1,9 %
Merinntekt	-3 143	-2 571

RESULTAT PR. RESULTATENHET (Tall i hele 1000)

	Marked	**Distrib. nett**	**Fjern-varme**	**Øvrig**	**Avstemming**	**Totalt**
DRIFTSINNTEKTER						
Salg energi	37 562		9 206		-4 042	42 726
Salg overføring		41 853				41 853
Andre inntekter	309	522		6 590	-114	7 307
Sum driftsinntekter	37 871	42 375	9 206	6 590	-4 156	91 886
DRIFTSKOSTNADER						
Kjøp av energi	26 401	2 293			-2 293	26 401
Kjøp av overføringstjenester		8 004				8 004
Varekostnader				339		339
Lønn og andre personalkostn.	652	12 248	1 766	2 190		16 856
Andre driftskostnader	2 064	6 597	1 397	693	-1 692	9 059
Avskrivninger	30	7 344	3 188	1 731		12 293
Tap på fordringer	46	75		-1		120
Sum driftskostnader	29 193	36 561	6 351	4 952	-3 985	73 072
Driftsresultat	8 678	5 814	2 855	1 638	-171	18 814
Årets merinntekt		-3 143			-	-3 143
Driftsresultat etter merinntekt	8 678	2 671	2 855	1 638	-171	15 671

VIRKSOMHETSOMRÅDENES BOKFØRTE VERDI PÅ DRIFTSMIDLER (Tall i hele 1000)

	Marked		Distr.nett		Øvrig virks.		Totalt	
	01.01.	31.12.	01.01.	31.12.	01.01.	31.12.	01.01.	31.12.
Høyspenningsnett			25 442	25 053			25 442	25 053
Nettstasjoner			20 902	21 610			20 902	21 610
Lavspenningsnett			11 073	11 474			11 073	11 474
Kundespesifikke anlegg			14 681	14 690			14 681	14 690
Fjernvarme					47 665	49 500	47 665	49 500
Transportmidler			915	2 379	386	1 527	1 301	3 906
Inventar og utstyr	29	168	1 147	1 392	-	4	1 176	1 564
Bygninger	248	242	10 411	10 234	5 677	5 650	16 336	16 126
Anlegg under utførelse	-	-	-	-			-	-
Andre driftsmidler			1 022	1 418	25 077	27 582	26 099	29 000
Sum driftsmidler	277	410	85 593	88 250	78 805	84 263	164 675	172 923

NOTE NR. 10, PENSJONSKOSTNADER

Foretakets pensjonsansvar er dekket gjennom den ordinære tariffestede tjenestepensjonsordningen i Kommunal Landspensjonskasse. Ordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. I henhold til Norsk Regnskapsstandard for pensjonskostnader beregnes pensjonsforpliktelsen til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene som er opptjent på balansedagen. Den påløpte forpliktelsen er estimert gjennom aktuarberegninger.

Årets endring vil føre til en reduksjon i de totale pensjonskostnadene.

Netto pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	**2018**	**2017**
Inngående balanse	5 182 044	4 776 640
Utgående balanse	5 096 816	5 182 044
Endring	**-85 228**	**405 584**

Sammensetning av årets pensjonskostnad	**2018**	**2017**
Premie KLP pensjonsforsikring/AFP-kostnad	2 307 084	2 014 971
Endring i pensjonsforpliktelse	-85 228	405 584
Sum pensjonskostnad	**2 221 856**	**2 420 555**

Økonomiske forutsetninger	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,30 %	4,10 %
Diskonteringsrente	2,60 %	2,40 %
Årlig lønnsvekst	2,75 %	2,50 %
Årlig økning i grunnbeløp	2,50 %	2,25 %

Medlemsstatus pr. 01.01.18 i foretakets pensjonsordning		
Antall aktive	23	22
Antall oppsatte	10	8
Antall pensjonister	12	12

NOTE NR. 11, SKATT (Tall i hele 1000)

Resultat før skatt	13 999
Permanente forskjeller:	
Kontingenter	87
3% av nto skattefrie inntekter etter fritaksmod	17
Tilbakeføring av inntektsført utbytte	-579
Nedskrivning på aksjer	147
Renteinntekter skatt	
Rentekostnader skatt	
Kontingenter ikke fradragsberettiget	
Midlertidige forskjeller:	9 669
Skattepliktig inntekt	23 340
Skattefri virksomhet:	
Kraftomsetning	-11 678
Distribusjonsnett	-5 553
Øvrig virksomhet	-6 109
Skattefri inntekt	-23 340
Korrigert skattepliktig inntekt	0
Anvendelse av fremførbart underskudd	0
Skattepliktig inntekt	0
23 % betalbar skatt	**0**

På vei til Blåfjell med utsikt over Sunndalsfjorden. Foto A. Nedal

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller	**01.01.2018**	**31.12.2018**	**Endring**
Omløpsmidler	116	-4	120
Anleggsmidler	-37 139	-43 678	6 539
Regnskapsmessig uopptjent inntekt	5 102	2 007	3 095
Avsetning for forpliktelser	0	0	0
Netto pensjonsforpliktelser	-5 182	-5 097	-85
Underskudd til framføring	-18 592	-18 592	0
Sum midlertidige forskjeller	-55 695	-65 364	9 669
23% / 22% skatt av utsatt skattefordel	**-12 810**	**-14 380**	**1 570**
Skattekostnad i resultatregnskapet			
Betalbar skatt	0		
Endring utsatt skatt	0		
Sum bokført skattekostnad	0		

Utsatt skattefordel er ikke bokført.

NOTE NR. 12, ANSVARLIG LÅN

Det er avtale om et ansvarlig lån til Sunndal kommune på 24. mill. kr. Lånet forrentes med 6 %. Lånet løper til 30.06.2020.

NOTE NR. 13, EGENKAPITAL

	EGENKAPITAL
Egenkapital 01.01.18	125 480
Årets overskudd	13 999
Korreksjon egenkapitaltilskudd KLP	107
Avsatt utbytte	-4 300
Egenkapital 31.12.18	135 286

NØKKELTALL

LØNNSOMHET	2018	2017	2016	2015	Forklaring
Totalkapitalens rentabilitet	7,20 %	4,97 %	5,60 %	2,79 %	Resultat før ekstraordiære poster + finanskostnader i % av gj.sn. totalkapital.
Egenkapitalens rentabilitet	10,74 %	7,11 %	8,04 %	2,40 %	Resultat før ekstraordinære poster – skattekostnad i % av gj.sn. egenkapital.
Overskuddsgrad	19,01 %	13,75 %	15,44 %	8,30 %	Driftsres. + finansinnt. i % av driftsinntekter.
Kapitalens omløpshastighet	0,38	0,36	0,36	0,34	Driftsinntekter dividert på gj.sn. totalkapital.
LIKVIDITET					
Likviditetsgrad 1, balanselikviditet	2,1	2,1	2,25	2,33	Omløpsmidler dividert på kortsiktig gjeld.
Likviditetsgrad 2, kassalikviditet	0,9	0,8	0,89	0,83	Mest likvide omløpsmidler dividert på kortsiktig gjeld.
SOLIDITET					
Egenkapitalprosent	56,98 %	54,26 %	52,54 %	55,48 %	Egenkapital i % av totalkapital.

Ny nettstasjon Sæssbø. Foto A. Nedal

REVISJONSBERETNING

REVISJONSBERETNING

Fjernvarme og strøm i Langslågata. Foto A. Nedal

Traforevisjon på Hoelsand. Foto A. Nedal

ORD OG UTTRYKK

SPENNING	STRØM	EFFEKT	ENERGI
V: Volt er enhet for elektrisk spenning kV: 1 kilovolt = 1 tusen volt VA: Voltampere gir ytelsen eller effekten til en generator eller transformator kVA: 1 kiloampere = 1 tusen VA	A: Strømmen måles i ampere (A) som er et mål for den mengden elektrisitet som strømmer gjennom ledningen	W: Watt er enhet for måling av effekt kW: 1kW = 1 tusen W MW: 1MW = 1 tusen kW	kWh: Kilowattime er en enhet for energi MWh: 1 megawattime = 1 tusen kWh GWh: 1 gigawattime = 1 million kWh TWh: 1 terrawattime = 1 milliard kWh

Fjerning av is på linje ved Hjellmobrua. Foto J. Ulvund

Sunndal Energi KF
Mongstugata 9, 6600 Sunndalsøra,
Tlf.: 71 68 95 50
Internett: www.sunndalenergi.no
www.sunndalenerginett.no

SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2019-1563/02
Arkiv: 216
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 01.04.2019

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 16/19	Kontrollutvalget	25.04.2019
	Kommunestyret	

VALG AV REVISJONSORDNING OG REVISOR FOR SUNNDAL KOMMUNE FRA 01.01.2020

Sekretariatets innstilling

1. Sunndal kommunestyre godkjenner at Sunndal kommune fortsetter med revisjon i egenregi.

2. Sunndal kommunestyre velger Møre og Romsdal SA som revisor for Sunndal kommune, forutsatt at selskapet blir stiftet.

3. Kontrollutvalget inngår og godkjenner oppdragsavtaler med Møre og Romsdal Revisjon SA.

Saksopplysninger

En styringsgruppe la i april 2014 fram et forslag om å etablere et nytt interkommunalt revisjonsselskap (IKS) med deltakelse fra 29 kommuner og fylkeskommunen, dvs. en fusjon av revisjonsenhetene på Nordmøre, i Romsdal og nordre Sunnmøre, samt fylkesrevisjonen. Søre Sunnmøre Kommunerevisjonsdistrikt IKS valgte å stå utenfor utredningsarbeidet.

Like før beslutning om opprettelse av selskapet våren 2015, fattet Komrev 3 (nordre Sunnmøre) følgende vedtak:

> «*Med bakgrunn i kommunereforma, usikkerheit knytt til økonomi, framlegg til endringar i ansvarsreglane i lov om interkommunale selskap og forslaget om plassering av verksemda sitt hovudkontor, ønskjer ikkje KomRev3 IKS å delta i selskapet Møre og Romsdal revisjon IKS.*»

Sunndal kommunestyre vedtok 13.05.2015 i sak PS 45/15 å velge Møre og Romsdal Revisjon IKS som revisor for kommunen. Selskapet ble stiftet etter vedtak i Møre og Romsdal fylkeskommune og de 17 kommunene på Nordmøre og i Romsdal. Av ulike årsaker ble etableringen forsinket og det nye selskapet var først i drift fra februar 2017. Selskapet har siden da levert revisjonstjenester til kommunen.

Sommeren 2018 tok KomRev3 IKS kontakt med Møre og Romsdal Revisjon IKS for å diskutere mulighet for sammenslåing. Det ble nedsatt et forhandlingsutvalg og en arbeidsgruppe, disse har utarbeidet rapporten «Nye Møre og Romsdal Revisjon». Representantskapene i de to selskapene har sluttet seg til konklusjoner og innstilling i vedlagte rapport, og sender denne over til eierkommuner/fellesnemder med tilråding om å stifte selskapet.

Med hjemmel i kommunelova § 78 nr. 3 og 4, er kontrollutvalget tillagt innstillingsretten i spørsmål

om valg av revisjonsordning og revisor. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal er saksforbereder for denne delen av saken.

Mens stifting av selskapet og godkjenning av vedtekter, jf. anbefaling fra representantskapet, ligger til rådmannen å forberede og legge frem for formannskapet med innstilling til kommunestyret.

Vedlagt saken følger:

- Rapport «Nye Møre og Romsdal Revisjon»

VURDERING

Dette saksfremlegget vil inneholde vurderinger knyttet til valg av revisjonsordning og valg av revisor.

Valg av revisjonsordning

Når en kommune har valgt revisjonsordning, så gjøres det vanligvis ikke en ny vurdering av dette uten at det blir tatt initiativ til det. Selv om det ikke er tatt noe initiativ til å vurdere en annen revisjonsordning nå, så vurderer sekretariatet at det er naturlig at kontrollutvalget og kommunestyret får en beskrivelse av de ulike alternativene som er å velge i. Det er et naturlig krysspunkt å gjøre en slik vurdering, når det nå er tatt initiativ til å etablere et nytt revisjonsselskap.

1. Revisjon i egenregi - Ansette egen revisor

Dette er ikke et reelt alternativ. Revisor vil ikke ha et fagmiljø, og kompetansen som kommunen vil få tilført ville vært avgrenset til en eller to personer. Kostnadene vil derfor måtte være høye, og en vil være svært sårbar ved sykdom og avgang i stillingen. Ordningen med en revisor ansatt i hver kommune gikk en bort fra i 1993 når Kommunerevisjonsdistrikt 2 og de andre revisjonsdistriktene ble opprettet. Det er noen få store kommuner og fylkeskommuner som har denne løsningen, f.eks.; Oslo kommune og Trondheim kommune.

2. Revisjon i egenregi - Delta i interkommunalt samarbeid

Kommunene i Møre og Romsdal har siden 1993 deltatt i interkommunale revisjonsordninger.

Fra 1993 til 2017 fikk Sunndal kommune sine revisjonstjenester fra Kommunerevisjonsdistrikt 2, som var et interkommunalt samarbeid hjemlet i kommuneloven § 27. Kommunene som inngikk i samarbeidet var Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes kommuner.

Fra 2017 har Sunndal kommune fått sine revisjonstjenester fra Møre og Romsdal Revisjon IKS. Deltakere i dette interkommunale selskapet er Møre og Romsdal fylkeskommune og de 17 kommunene på Nordmøre og i Romsdal.

Representantskapene i Møre og Romsdal Revisjon IKS og KomRev 3 IKS har vedtatt å slå seg sammen og innstille på at Møre og Romsdal SA blir stiftet. Eierne i foretaket vil da fra 1.1.2020 være Møre og Romsdal fylkeskommune, 6 kommuner på Nordre Sunnmøre og 15 kommuner i Romsdal og på Nordmøre. Til sammen 22 mulige eiere.

Dersom kommunen velger å fortsette med revisjon i egenregi, så er det Møre og Romsdal SA som må velges som revisor. En har ikke noen alternativ revisor å velge dersom en går for revisjon i egenregi, da Møre og Romsdal IKS ikke lenger vil eksistere som noe alternativ.

Revisjon i egenregi – interkommunalt samarbeid, er den revisjonsordningen som siden 1993 har blitt vurdert som den mest tjenlige for Sunndal kommune. En slik ordning forutsetter at en har nok deltakere til at en kan ha en løsning som er robust nok når det gjelder kapasitet og kompetanse. Ordningen må også kunne være konkurransedyktig i forhold til pris. Det er viktig å være oppmerksom på at Møre og Romsdal Revisjon IKS først i 2019 har gått over til revisjon etter medgått tid. Vi har derfor bare et anslag og ikke erfaringstall for hva revisjonen vil koste i 2019. Møre og Romsdal Revisjon SA vil også ha revisjon etter medgått tid.

En konkurransefordel som denne ordningen har, er at en har forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon i samme selskap og kan utnytte fordelene det gir. Denne ordningen gir også kommunene eierinnflytelse på selskapet. De betyr at dersom det er noe kommunen er uenige om i forhold til drift og styring av selskapet, så har en mulighet til å si fra om dette og få til endringer. Selskapet vil også ha god kunnskap om kommunen og kommunal revisjon. En vet også i stor grad hvilken kvalitet en vil få på tjenestene, da det ikke er grunn til å tro at det nye selskapet vil bli vesentlig endret fra Møre og Romsdal Revisjon IKS.

Ulempene kan være at det kan innebære en dyrere ordning, særlig når det gjelder regnskapsrevisjon. Uavhengighet i forhold til eier kan også være en utfordring; ikke juridisk fordi lovverket støtter en slik ordning; men i praksis så kan en møte på noen utfordringer i forhold til for tette bånd over tid.

2. Konkurranseutsetting av revisjonstjenestene

Det er ingen kommuner i Møre og Romsdal som har konkurranseutsatt revisjonstjenestene, men pr. 1.6.2018 benytter 59 av landets kommuner og to fylkeskommuner seg av en privat leverandør av revisjonstjenester. For eksempel er det relativt mange kommuner i Hordaland som har konkurranseutsatt revisjonstjenestene, ca. 20 kommuner. Noen kommuner har konkurranseutsatt all revisjon som et samlet oppdrag, noen har delt oppdragene i regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Noe eksakt tall for kostnader ved privat revisjon kan en ikke få av hensyn til en mulig konkurranse, men ved en mindre forespørsel i 2015 så uttalte ett av selskapene at deres priser på forvaltningsrevisjon og selskapskontroll er timebasert og generelt innenfor intervallet 950-1500 kr.

Ved å se på budsjetterte revisjonstjenester i kommuner som har konkurranseutsatt revisjonstjenestene, så viser noen eksempler at kommuner på mellom 7000-8500 innbyggere, har budsjettert med ca. kr 600 000,- til revisjon inkl. forvaltningsrevisjon.

De private revisjonsselskap er i det alt vesentlige store selskap med mange tilsette. Disse tilbyr tjenester med høg kompetanse innen for et bredt spekter av oppgaver.

Kort om regler for anbud

Innkjøp av revisjonstjenester faller inn under regler om offentlig innkjøp og regler som følger av EØS-avtalen. Reglene setter krav til hvilken prosedyre en må følge, avhengig av hvor stor kontrakt det er snakk om. Etter nasjonale regler så må en lyse ut anbudskonkurranse når verdien på kontrakten er mer enn 1,3 mill. kr. Når verdien på kontrakten overstiger 2 mil kr, så krever EØS-avtalen at anbudet må kunngjøres i hele EØS-området, noe som vil være tilfelle for denne kontrakten.

Når en skal regne ut hvor stor kontrakten er i forhold til disse reglene, så må en se på alle årene kontrakten gjelder under ett. Det innebærer at en må summere opp kjøpene for de årene som kontrakten skal gjelde (normalt 4 år). I følge budsjettet for 2019 er det satt av kr 900 000,- til kjøp av revisjonstjenester (regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) i Sunndal kommune. Forutsett det samme nivå i årene som kommer, så vil kontrakten ha en total verdi på ca. 3,6 mill. kr. Dette er over terskelverdien i EØS-avtalen som gjør at kontrakten må lyses ut i hele EØS-området.

Kjøpet må da gjøres gjennom en åpen anbudskonkurranse.

Reglene for offentlig anskaffelse er omfattende. Dersom kommunestyret velger å konkurranseutsette revisjonstjenestene vil derfor sekretariatet være avhengig av å samarbeide med kompetanse på innkjøpsområdet som kommunen har tilgang til, slik at de er med på å kvalitetssikre en prosess. En må også ut med ny anbudskonkurranse jevnlig, ca. hvert 4.de år.
Det kan være en utfordring å utforme et anbud som gir de revisjonstjenestene som ønskes. Hvordan vekter en for eksempel pris i forhold til kvalitet?

Brynjar Gilberg ved Nord-universitet har gjennomført en undersøkelse blant sekretariat og revisjonsselskap som bl.a. viser at respondentene mente at:

- det var enklere å vurdere kvalitet på forvaltningsrevisjon enn regnskapsrevisjon
- det kan være vanskelig å skille tilbyderne på kvalitet når det er flere private revisjonsfirma med forholdsvis samme erfaring og bakgrunn som gir tilbud
- de private revisjonsfirmaene som ikke har levert inn tilbud begrunner det bl.a. i at kvalitet ikke eller i liten grad ble vektlagt, konkurransen er i stor grad basert på pris og lite annet. Prisene er så lave at det ikke er mulig å gjennomføre forsvarlig revisjon.

Fordelen med privat revisjon kan være at prisen trolig kan være noe lavere på spesielt regnskapsrevisjon, fordi det er flere tilbydere i markedet som yter slike tjenester. En annen fordel kan være at en kan sette spesifikke krav til hvilken kompetanse en ønsker; som er særlig aktuelt ved forvaltningsrevisjon. Ulempene kan være mindre kunnskap om kommunal revisjon og lokale forhold. Det vil også koste noe å gjennomføre anbudskonkurranse.

3. Delt løsning

Det er også mulig å velge en revisjonsordning der en har revisjon i egenregi når det gjelder forvaltningsrevisjon og privat revisjon når det gjelder regnskapsrevisjon, eller omvendt. Flere kommuner i Sogn og Fjordane har valgt en slik løsning. De har regnskapsrevisjon i egenregi, og har konkurranseutsatt forvaltningsrevisjon.

Fordelene med en slik løsning er at en kan velge de en mener er best til regnskapsrevisjon til det oppdraget, og det selskapet en mener er best til forvaltningsrevisjon til det oppdraget. Det trenger ikke være det samme selskapet. Ofte kan det nok være viktigere med større kompetansebredde innen forvaltningsrevisjon enn regnskapsrevisjon. En annen fordel er uavhengighet; både i forhold til eier og i forhold til at forvaltningsrevisor ikke er i samme selskap som regnskapsrevisor. Dette kan være aktuelt om det dukker opp en sak der det blir stilt spørsmål til regnskapsrevisjonen. For eksempel; hva har regnskapsrevisor gjort for å avdekke oppståtte misligheter?

Ulempene er at en ikke får utnyttet synergiene med at regnskaps- og forvaltningsrevisorene kan samarbeide om prosjekt, slik en kan gjøre når begge oppdrag er i ett og samme selskap. Mange forvaltningsrevisjonsprosjekt inneholder regnskapsmessige aspekter som regnskapsrevisor kan ha den beste kompetansen til å bidra med. En annen ulempe er at det er ressurskrevende å kjøre anbudskonkurranser; og her kan en da måtte kjøre to konkurranser hver gang anbud utlyses.

Valg av revisor

Vurdering av dagens revisjonstjenester

Sunndal kommune har de siste årene fått revisjonstjenester fra Møre og Romsdal Revisjon IKS.

Det er kontrollutvalgets ansvar å sørge for at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Dette sikres blant annet gjennom at kontrollutvalget har inngått en oppdragsavtale med Møre og Romsdal Revisjon IKS. Oppdragsavtalens innhold legger rammer for revisjonens arbeid. Kontrollutvalget får fremlagt revisjonens planer, det blir rapportert undervegs i revisjonsarbeidet om løpende revisjon (interimrapport). Kontrollutvalget vurderer også kvaliteten på de rapporter og undersøkelser som revisjonen gjennomfører på oppdrag fra kontrollutvalget. Den 11.02.2019 behandlet kontrollutvalget i sak 06/19 Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for revisjon – revisjonsåret 2017. Kontrollutvalget sluttet seg til de vurdering som var gjort av sekretariatet. Hovedkonklusjonen: «*Ut fra den vedlagte gjennomgangen vurderes revisjonsordningen som Sunndal kommune har hatt revisjonsåret 2017 å være forsvarlig».*

Sekretariatet har registrert at Møre og Romsdal IKS er i en positiv utvikling. Det ser ut til at det er tatt grep for å utvikle arbeidsmetodikk og systematikk i revisjonsgjennomføringen. Dette har gitt seg særlig utslag i en bedring når det gjelder rapporteringsform og innhold på rapporteringen til kontrollutvalget. Dette har igjen gitt kontrollutvalget bedre innsikt i revisjonens arbeid. De merknader som kontrollutvalget har hatt til revisjonens gjennomføring har vært knyttet til kvalitet og levering av forvaltningsrevisjonsrapport.

Sekretariatet vurderer at Møre og Romsdal Revisjon IKS i liten grad har klart å utnytte den fordelen selskapet har ved å ha regnskapsrevisor og forvaltningsrevisor i samme selskap. Kontrollutvalget i Sunndal kommune har også gitt uttrykk for at de ønsker at selskapet på sikt dreier kompetansen i selskapet; en ønsker mer forvaltningsrevisjon og mindre regnskapsrevisjon.
Det er å merke at kontrollutvalgssekretariatets og kontrollutvalgets vurdering av revisjonskvalitet i stor grad er begrenset til en vurdering av formelle kvalifikasjoner, revisors rapportering, og i mindre grad selve revisjonsutførelsen, særlig på regnskapsrevisjonen.

Møre og Romsdal Revisjon IKS har fra 2019 gått over til revisjon etter medgått tid, det er derfor for tidlig å anslå hva revisjonskostnadene faktisk vil bli. Møre og Romsdal Revisjon IKS har kommunisert at dersom administrasjonen er gode til å dokumentere regnskapet og interkontrollprosessen, så vil revisjonen trenge mindre tid til å gjennomgå årsregnskapet. Dette vil føre til lavere revisjonskostnader.

Hva innebærer endringen fra Møre og Romsdal Revisjon IKS til Møre og Romsdal SA?
Representantskapet anbefaler at det nye selskapet blir etablert som et samvirkeforetak. Bakgrunnen for forslag om valg av samvirkemodell er drøftet nærmere i kapittel 5 i rapporten.

Deltagere: Det legges opp til at Møre og Romsdal fylkeskommune og 21 kommuner vil ha revisjonstjenester fra Møre og Romsdal SA fra 1.1.2020. Selv om kommunene på nordre Sunnmøre nå kommer til, så vil ikke antall kommuner øke så mye fra dagens Møre og Romsdal IKS. Dette skyldes kommunesammenslåinger. Selskapet vil likevel dekke et større geografisk område.

Kompetanse: Det blir i rapporten fra arbeidsgruppen pekt på generelle årsaker til utviklingen med større revisjonsenheter; sterkere fagmiljø med større mulighet til faglig spesialisering, redusert sårbarhet, økonomiske stordriftsfordeler i forhold til administrasjon, større fleksibilitet ved kommunesammenslåinger og attraktivitet som arbeidsgiver. Det er i rapporten ikke pekt på hvordan dette spesifikt slår ut for dette selskapet. Er det for eksempel kompetanse som en i dag bare har i det ene selskapet og ikke i de andre?

Situasjonen er nok den at for Komrev 3 IKS, så var de nå tvunget til å ta organisatoriske grep. Kommunesammenslåingene ville halvere eierkommune deres til bare 6 kommuner. Når det gjelder Møre og Romsdal Revisjon IKS, så ville nok dette selskapet også etter 1.1.2020 kunne være et robust selskap, da de i mindre grad er berørt av kommunesammenslåinger. Det har likevel vært et ønske om å få til et større revisjonsselskap i Møre og Romsdal. Ser en på landsplan, så har mange av de kommunale revisjonsselskapene de siste årene blitt sammenslått til større revisjonsselskap.

Møre og Romsdal Revisjon IKS har fra høsten 2018 vært inne og hjulpet KomRev 3 IKS med ressurser til forvaltningsrevisjon. For kommunene som i dag har revisjonstjenester fra Møre og Romsdal Revisjon IKS, så ser en ikke på kort sikt at sammenslåingen vil føre til styrket kompetanse på forvaltningsrevisjonssiden. Når det gjelder regnskapsrevisjon så kan en kanskje få mulighet til mer spesialisering.

Det fremgår av rapporten som arbeidsgruppen har utarbeidet at det har vært en grundig diskusjon på organisasjonsform. Representantskapene har vedtatt å stifte selskapet som et Samvirkeforetak. Dette er en organisasjonsform som kommunene er lite kjent med. Revisjon Midt-Norge SA har fra 1.1.2018 levert revisjonstjenester til de fleste Trøndelagskommunene. Det er denne etableringen som i stor grad er blitt brukt som mal for etableringen av Møre og Romsdal Revisjon SA. Sekretariatet vurderer at det er usikkert hvor mye erfaringer det er å hente med så kort tid siden dette foretaket ble etablert.

Det blir fremhevet i rapporten at foretaksformen er kjennetegnet ved at medlemskap er fleksibelt. Det er slik at medlemmer i foretaket kan melde seg inn og ut, uten at det må behandles ny selskapsavtale i alle kommunestyrene. Reglene om behandling i eierorgan er tilsvarende som for AS, med mindre krav til deltagelse på møter i eierorgan enn IKS-modellen for å kunne gjøre vedtak. Men i fleksibiliteten ligger også en risiko i at foretaket kan blir kraftig redusert, ved at medlemmene enkelt kan si opp avtalen.

Sekretariatet ser at dette kan være en risiko der kommunestyret får mindre styring med selskapet enn de har hatt med dagens IKS. I dag er det kommunestyret som utnevner personer til representantskapet, med personlige varamedlemmer. Det er også kommunestyret som godkjenner selskapsdokument og endringer av disse.

I samvirkeforetaket kan medlemmer møte i eierorganet med fullmakter.
Det meste av foretaksstyringen vil skje i styret og ikke i det øverste eierorganet i foretaket, som er årsmøtet. For å bøte på dette er det i vedtektene lagt inn at årsmøtet skal ha 3 oppgaver som etter samvirkeloven skulle ligge til styret:

- Vedta budsjett for kommende år etter forslag fra styret
- Vedta økonomiplan for de 4 neste årene etter forslag fra styret
- Vedta overordnede mål og retningslinjer for driften.

I rapporten fra arbeidsgruppen blir det pekt på som positivt den fleksibiliteten som ligger i denne selskapsformen ved at det er enklere for kommuner å melde seg inn og ut, uten behandling i alle kommunestyrene. Inn- og utmelding kan nå godkjennes av styret/daglig leder. Men i fleksibiliteten ligger også en risiko i at foretaket kan blir kraftig redusert, ved at medlemmene enkelt kan si opp avtalen.

Det blir også pekt på at det er enklere å samle og gjennomføre møter i eierorganet, der en kan møte med fullmakter og ikke så strenge krav til antall medlemmer for å gjennomføre vedtak som i et IKS. Representantskapet i IKS kan fatte vedtak når minimum halvparten av medlemmene er tilstede, og disse representerer 2/3-del av stemmene. En vedtektsendring i et samvirkeforetak krever 2/3-del av stemmene som er gitt. Det vil si at det kan gjennomføres vedtektsendringer dersom 3 medlemmer møter på medlemsmøte, og 2 av disse stemmer for. Sekretariatet vil peke på dette som en risiko i forhold til kommunens eierstyring.

En annen forskjell er at eierne i IKS har økonomisk ansvar i samsvar med prosent- eller brøkdel av eierskap. Interkommunale selskap kan ikke gå konkurs. Medlemmene i et samvirkeforetak plikter eventuelt å betale inn innskuddsbeløp i foretaket, og er ansvarlig for dette beløpet. Foretaket kan gå konkurs. Dette kan innebære en noe større risiko for de ansatte om ikke foretaket er godt ledet. De ansatte i dagens to selskap som ønsker å sammenslås, stiller seg positiv til sammenslåingen av de to revisjonsselskapene.

Anbefalinger

Gjennomgang viser at det er fordeler og ulemper både med revisjon i egenregi og konkurranseutsatt revisjon. Ved vurdering av revisjonsordning så er det ikke uvanlig at holdninger til konkurranseutsetting eller ikke er medvirkende. Noen har en grunnholdning om at konkurranseutsetting er bra, men andre mener at en kommunal løsning er den beste. Sekretariatet finner det ikke naturlig å drøfte denne tilnærmingen.

Selv om sekretariatet ser at det er en viss risiko med at en kommunes mulighet for eierstyring vil bli mindre i Møre og Romsdal Revisjon SA enn i dagens Møre og Romsdal Revisjon IKS, så vil sekretariatet likevel anbefale å gi Møre og Romsdal Revisjon SA en sjanse. Interkommunalt samarbeid er den revisjonsløsningen kommunene i Norge har mest erfaring med. Det er forventet at kompetansebredde og stordriftsfordeler øker i et større selskap. Det er også forventninger til at det nye selskapet i større grad må klare å utnytte fordelen med å ha regnskapsrevisorer og forvaltningsrevisorer i ett selskap.

Som utredningen dagens revisjonsselskap har fått gjennomført viser, så gir denne foretaksformen en mer fleksibel ordning dersom kommunen ved neste korsveg ønsker å velge konkurranseutsetting av revisjonstjenestene. Da kan kommunen enkelt si opp avtalen, uten at alle deltakerkommunene må behandle saken på nytt.

I henhold til kommunelova § 78, pkt. 3 og 4 skal kommunestyret sitt vedtak om valg av revisjonsordning og valg av revisor, treffes etter innstilling fra kontrollutvalget. Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å be kommunestyret om å godkjenne at Sunndal kommune fortsetter med revisjon i egenregi og at Møre og Romsdal Revisjon SA blir valgt som kommunen sin revisor.

Saken blir lagt fram med ovennevnte forslag til vedtak

Sveinung Talberg
Rådgiver

«Nye»
Møre og Romsdal Revisjon

Innhald

1. Innleiing 1
2. Oppsummering og tilråding 3
3. Om selskapa 5
   3.1 Oversyn over oppgåver 5
      3.1.1 Rekneskapsrevisjon 5
      3.1.2 Særattestasjon 5
      3.1.3 Forvaltningsrevisjon 5
      3.1.4 Selskapskontroll 5
      3.1.5 Diverse andre oppgåver 6
   3.2 Kundar/eigarar 7
      3.2.1 Status 7
      3.2.2 Kommunereform 7
   3.3 Oversyn over tilsette 8
4. Om utvikling av revisjon 9
   4.1 Revisjonsfagleg og kommunal utvikling 9
   4.2 Status for andre kommunerevisjonar 9
5. Selskapsform 11
   5.1 Aksjeselskap 11
   5.2 Interkommunalt selskap 12
   5.3 Samvirkemodellen 12
   5.4 Kommunalt oppgåvefellesskap 13
   5.5 Tilråding 13
6. Forholdet til dei tilsette 15
   6.1 Spesielt om arbeidsvilkår 15
   6.2 Spesielt om pensjon 15
7. Funksjonar, oppgåver mv. 17
   7.1 Kontorplassering/oppgåvefordeling 17
   7.2 Hovudkontor 17
   7.3 Eigardel/stemmerett/styrerepresentasjon 17
   7.4 Rekneskapsføring/IKT 17

8. Prinsipp for kostnadsfordeling 18
9. Prosess for etablering av nytt selskap 19
10. Forslag til vedtekter 20
Vedlegg 25
Kjelder 26

1. Innleiing

Det har over tid vore samtaler mellom revisjonsselskapa i Møre og Romsdal om moglege samanslåingar.

I representantskapsmøte for Komrev3 IKS 15.06.18 vart det gjort følgjande vedtak:

1. *Det blir sett ned følgjande arbeidsgruppe som saman med representantar frå tilsette skal arbeide vidare med strategiplan og utvikling av selskapet med mål om å etablere ei større og meir robust revisjonseining frå og med 01.01.2020:*
   - *Jim-Arve Røssevold, ordførar Sula kommune*
   - *Harry Valderhaug, ordførar Giske kommune*
   - *Dag Olav Tennfjord, ordførar Skodje kommune*
   - *Johs Aspehaug, styreleiar*
   - *Kurt Løvoll, konst. dagleg leiar*

2. *Arbeidsgruppa får mandat som forhandlingsutval ovanfor aktuelle samtalepartnarar.*

3. *Det skal sendast invitasjon til forhandlingar både til eigarar i Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS og til Møre og Romsdal Revisjon IKS jf. deira styrevedtak 01.06.2018:*

   «Styret stiller seg bak sonderinger knyttet til mulig sammenslåing og ber styrets leder og daglig leder å fortsette dialogen med KomRev3 og ev. etablere dialog med revisjonsenheten på Søre Sunnmøre.»

4. *Resultat av forhandlingar med framforhandla forslag til løysing skal leggjast fram i neste representantskapsmøte i november 2018.*

5. *Dersom det er naudsynt skal det kallast inn til ekstra representantskapsmøte.*

I tråd med vedtaket vart det sendt slike invitasjonar.

Det vart mottatt munnleg tilbakemelding frå Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS om at det ikkje er aktuelt å gå i forhandlingar no.

Møre og Romsdal Revisjon IKS hadde etter dette representantskapsmøte 07.09.18 der det vart fatta følgjande vedtak:

1. *Representantskapet ønsker at MRR skal gå i forhandlinger om mulig sammenslåing med KOMREV 3.*
2. *Representantskapet oppnevner forhandlingsutvalg bestående av:*
   - *3 Ordførere/varaordførere fra eierne i MRR, samt 3 vararepresentanter*

- *Styrets leder i MRR*
- *Daglig leder i MRR*
- *Ansattrepresentant fra MRR*

3. *Forhandlingsutvalget får forhandlingsfullmakt til å forhandle med forhandlingsutvalget i KOMREV 3.*
4. *Resultatet fra forhandlingene fremmes i eiermøte i MRR.*

Representanter:
Kjell Neergård med Ingunn Golmen som vara
Gunn Berit Gjerde med Jon Aasen som vara
Torgeir Dahl med Lilly Gunn Nyheim som vara

Det var felles møte i forhandlingsutvala på Vestnes 02.10.18 der ein gjekk gjennom tidsplan og disposisjon av rapport.

Deretter har ei arbeidsgruppe med styreleiar, dagleg leiar og tilsettrepresentant frå begge selskapa hatt møte og utarbeidd eit forslag til rapport som vart handsama i nytt møte i forhandlingsutvala 07.11.18 i Kristiansund. I dette møtet vart forslaga diskutert, og det blei utarbeidd denne rapporten og ei tilråding som det var semje om.

2. Oppsummering og tilråding

Kommunal sektor blir stadig meir kompleks og spesialisert på mange område, og samstundes er det ei utvikling av revisjonsfaget som også krev stadig høgare kompetanse.

Det er som følgje av mellom anna dette ei klar og eintydig utvikling mot større og meir robuste einingar innan kommunal revisjon over heile landet. Årsaker til dette er m.a.:

- Sterkare fagmiljø med større moglegheiter for fagleg spesialisering
- Redusert sårbarheit/meir robust i høve vakansar, turnover og sjukdom
- Økonomiske stordriftsfordelar i høve administrasjon
- Større fleksibilitet i høve kommunesamanslåingar
- Attraktivitet som arbeidsgjevar

Komrev3 har 8 tilsette, og MRR har 18 tilsette. Det er vår vurdering at ei samanslåing vil gi grunnlag for å oppnå dei fordelane som er nemnde over.

Moglege selskapsformer har vore diskutert, og den reelle diskusjonen har vore val av IKS vs. Samvirkemodell. Vi rår til val av Samvirkemodellen. Det er fleire årsaker til det.

For det første er kommunestrukturen i endring, og etter vår vurdering er samvirkemodellen best eigna til å handtere slike endringar på ein smidig måte. Både inn- og utmeldingar kan gjerast utan at ny selskapsavtale må handsamast i alle kommunestyra. For det andre blir det avstandar i eit nytt selskap, og samvirkemodellen er betre eigna til å få gjennomført eigarmøter då det er mindre krav til deltaking for å kunne gjere vedtak enn ved eit IKS.

For å sikre politisk styring blir det foreslått at årsmøtet skal vedta følgjande (som det i utgangspunktet skulle ligge til styret å vedta): vedta budsjett, vedta økonomiplan og vedta strategiar.

Det blir foreslått at eit nytt samvirkeføretak skal ha sitt hovudkontor i Kristiansund, og det blir samstundes føreslått at det skal minimum være kontor i Kristiansund, Molde og Ålesund, med innbyrdes tilnærma likt tal av tilsette over tid. Dette for å sikre nærleik til kommunane i heile revisjonsdistriktet.

For dei tilsette er dette å sjå på som verksemdoverdraging, og alle tilsette får tilbod om stilling i det nye føretaket med same løns- og arbeidsvilkår som dei har i dag.

Prinsipp for kostnadsfordeling mellom kommunane skal vere etter såkalla «medgått» tid. Det inneberer at det kvartalsvis skal gjerast opp ut frå dokumenterbart tal på timer som har gått med til rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, andre oppdrag eller rådgjeving for dei einskilde kommunane.

Overgang til nytt revisjonsselskap inneber inga endring knytt til revisjonsordning for kommunane. Det vil framleis være revisjon i eigenregi sjølv om den vil bli utført av

eit nytt selskap med ny eigarsamansetning.

Det er ein klar intensjon at samanslåinga ikkje skal føre til nye utgifter til innskott for eigarane. Eigenkapitalen til dei to selskapa skal dekkje behovet for eigenkapital i det nye selskapet. Likevel vil kommunane måtte forskottere eigenkapital innskott i det nye selskapet, før dei motar tilbakebetalinga frå dei eksisteranda selskapa.

I samband med etableringa av Møre og Romsdal Revisjon IKS blei pensjonsforpliktingar til tidligare tilsette og pensjonistar halde utanfor det nye selskapet for å unngå skeivdeling av kostnader mellom tidligare eigarar. Vi tilrår difor tilsvarande løysing ved denne samanslåinga. Den nye eininga vil difor berre ta med seg pensjonsforpliktingar til tilsette. Tidligare forpliktingar dekkes frå dei tidligare eigarane på same måte som om det ikkje hadde blitt ei samanslåing.

Forhandlingsutvalet som har bestått av politikarar, styreleiarar, tilsette og daglig leiing står bak tilrådingane. Vi trur at samanslåinga sikrar ei god revisjonsordning for kommunane framover og vil bidra til å trygge og styrkje tilliten til kommunal sektor.

3. Om selskapa

3.1 Oversyn over oppgåver

3.1.1 Rekneskapsrevisjon

Rekneskapsrevisjon er å kontrollere og stadfeste at rekneskapen ikkje inneheld vesentlege feil eller manglar, og at den er i samsvar med lover, forskrifter og god kommunal rekneskapsskikk. Revisjonen blir gjennomført i tråd med god kommunal revisjonsskikk.

Det blir og kontrollert at tal i årsrekneskap stemmer med endeleg budsjett og at det er gjort greie for eventuelle vesentlege avvik i årsmeldinga.

Det skal og vurderast om leiinga har sytt for tilstrekkelig registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar, og at det er etablert ein god økonomisk intern kontroll.

3.1.2 Særattestasjon

Kommunerevisjonen har ansvar for å stadfeste ulike prosjektrekneskap for statlege tilskot, til dømes spelemidlar.

I tillegg er det mange andre attestasjonsoppdrag, til dømes momskompensasjon, ressurskrevjande tenester og pasientrekneskap. Arbeidet med særattestasjonar tek mykje tid.

3.1.3 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er å gjennomføre systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret eller fylkestinget sine vedtak og føresetnader.

Ein ser mellom anna på om ressursbruk og verkemiddel er effektive i høve til dei mål som er satt på området og om regelverk blir etterlevd.

Målet med forvaltningsrevisjonen er å etterprøve måten offentlege tiltak er sett i verk, og å sjå på kva slags verknader tiltaka har hatt.

Forvaltningsrevisjon skal bidra til ei betre og meir effektiv forvaltning.

3.1.4 Selskapskontroll

Selskapskontroll er ein gjennomgang av forvaltninga av eigarinteressene i selskap som er organisert som AS, interkommunale selskap (IKS) eller liknande.

Målet er å vurdere om dei som forvaltar kommunen sine eigarinteresser i selskapet, gjer dette i samsvar med kommunestyret eller fylkestinget sine vedtak og føresetnader (eigarskapskontroll).

Selskapskontrollen kan i tillegg til den obligatoriske eigarskapskontrollen, utvidast med ein meir omfattande forvaltningsrevisjon.

3.1.5 Diverse andre oppgåver

Rådgjeving
Kommunerevisjonen arbeider nært med kommunane, og dette skaper arenaer og gode høve til å vere ein samtalepartnar innan ulike utfordringar og problemstillingar.

Selskapa har brei erfaring og fleirfagleg kompetanse innan kommunal forvaltning, og er medlem i nettverk med spesialkompetanse innanfor offentleg forvaltning.

Internkontroll
God styring og kontroll er avgjerande for tilliten til kommunal sektor. Revisor har høg kompetanse om internkontroll og har fokus på dette i både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. I tillegg tilbyr selskapa attestasjonar eller andre gjennomgangar av organisering og internkontroll på ulike områder i kommunane og fylkeskommunen som et ledd i risikovurderingshandlingar eller anna kartlegging.

Finansforvaltning
Det er krav om å utarbeide eit finansreglement med administrative rutinar for finansforvaltninga, minst ein gong i kommunestyret sin valperiode.

Dette reglementet og rutinane skal kvalitetssikrast av ein uavhengig instans før det blir vedteke av kommunestyret. Kommunerevisjonen har vore uavhengig instans for kommunane i revisjonsdistriktet.

Misligheter
Kommunerevisjonen skal bidra til å førebyggje og avdekke misligheter og feil.

Vi skal sende ei førebels innberetning til kontrollutvalet dersom vi avdekker misligheter. Når saksforholdet er nærare klarlagt, skal vi sende ei endeleg innberetning med kopi til rådmannen.

Kurs og seminar
Revisjonsselskapa tilbyr årlige kurs til tilsette i økonomifunksjonen til kommunane, men også andre kurs og seminar til dømes innanfor offentlege anskaffingar eller andre særregelverk.

3.2 Kundar/eigarar

3.2.1 Status

Komrev3 IKS har 12 kommunar som eigarar:

- Giske, Haram, Midsund, Norddal, Sandøy, Skodje, Sula, Stordal, Sykkylven, Stranda, Ørskog og Ålesund

Dette er dei store kundane inkl. kommunale føretak i desse kommunane. I tillegg blir ÅRIM IKS, ein del kyrkjelege fellesråd og nokre stiftingar og liknande revidert.

Møre og Romsdal Revisjon IKS har 17 kommunar og 1 fylkeskommune som eigarar:

- Aukra, Aure, Averøy, Eide, Fræna, Gjemnes, Halsa, Kristiansund, Molde, Møre og Romsdal Fylke, Nesset, Rauma, Rindal, Smøla, Sunndal, Surnadal, Tingvoll og Vestnes.

I tillegg reviderer Møre og Romsdal IKS kommunale føretak, interkommunale selskap, kyrkelege fellesråd, sokn og stiftingar heimehøyrande i desse kommunane.

3.2.2 Kommunereform

Det er vedteke følgjande kommunestruktur blant eigarane til Komrev 3 frå 01.01.2020:

- Nye Ålesund kommune (Haram, Sandøy, Skodje, Ørskog og Ålesund)
- Fjord kommune (Stordal og Norddal)
- Giske kommune
- Sula kommune
- Sykkylven kommune
- Stranda kommune

(Midsund slår seg saman med Molde kommune)

Det vedteken følgjande kommunestruktur blant eigarane til Møre og Romsdal Revisjon frå 01.01.2020:

- Nye Molde kommune (Midsund, Nesset og Molde)
- Hustadvika kommune (Eide og Fræna)
- Rindal kommune (del av Trøndelag fylke frå 01.01.2019)
- Aukra kommune
- Aure kommune
- Averøy kommune
- Gjemnes kommune
- Heim kommune (Hemne, Halsa og deler av Snillfjord kommune)
- Kristiansund kommune
- Møre og Romsdal Fylkeskommune

- Rauma kommune
- Smøla kommune
- Sunndal kommune
- Surnadal kommune
- Tingvoll kommune
- Vestnes kommune

Det vil og bli samanslåingar av kyrkjelege fellesråd som skal følgje nye kommunegrenser.

3.3 Oversyn over tilsette

Komrev3 IKS har for tida 8 tilsette (7,8 årsverk). 1 konstituert dagleg leiar (forvaltningsrevisor), 2 oppdragsansvarlege rekneskapsrevisorar, 4 rekneskapsrevisorar og 1 oppdragsansvarleg forvaltningsrevisor. Dei 2 oppdragsansvarlege rekneskapsrevisorane legg opp til å gå av med pensjon i løpet av 2020.

Møre og Romsdal Revisjon IKS har for tida 18 tilsette. 1 dagleg leiar (oppdragsansvarleg revisor), 3 oppdragsansvarlege rekneskapsrevisorar, 8 rekneskapsrevisorar, 2 oppdragsansvarlege forvaltningsrevisorar og 4 forvaltningsrevisorar der 1 er tilsett i eit vikariat.

4. Om utvikling av revisjon

4.1 Revisjonsfagleg og kommunal utvikling

Kommunane har blitt meir og meir komplekse og spesialiserte. Det er viktig at kommunerevisjonen sikrar seg kompetanse på den utviklinga som både skjer i kommunane og innan revisjonsfaget.

Innan revisjonsfaget er det og no ei rivande utvikling innan digitalisering der det er viktig å kunne bruke nye verktøy på ein effektiv måte, noko som igjen kan frigjere ressursar. Det er grunn til å tru at dette vil ha store konsekvensar for finansiell revisjon, men det vil og kunne gi nye moglegheiter innanfor forvaltningsrevisjon. Det er vidare grunn til å tru at jobben som revisor kan få mindre vekt på rutinearbeid og meir vekt på å levere analyser og innsikt.

Det er ei klar utvikling mot større einingar innan kommunal revisjon (sjå neste avsnitt). Det blir nemnt fleire årsaker til dette:

- Sterkare fagmiljø med større moglegheiter for fagleg spesialisering
- Redusert sårbarheit/meir robust i høve vakansar, turnover og sjukdom
- Økonomiske stordriftsfordelar i høve administrasjon
- Større fleksibilitet i høve kommunesamanslåingar
- Attraktivitet som arbeidsgjevar

Revisor sin kompetanse og kor robust revisjonsselskapet er, blir gjerne sett på ved vurdering av uavhengigheit. Oppdragsansvar for rekneskapsrevisjon for ei kommune bør mellom anna med jamne mellomrom rullerast. Det er lettare å få til i eit større selskap.

Undersøkingar i andre revisjonsdistrikt har vist at det var ei forventing til at erfaringsdeling og kunnskapsoverføring mellom kommunane ville auke ved ein større revisjon, noko som også er naturleg når revisjonen har fleire kommunar å hente informasjon frå.

Medarbeidarar i revisjonen vil som nemnt også i større grad kunne spesialisere seg på ulike område, og opparbeide ekspertise på fleire områder enn i dag. Dette vil komme kommunane til nytte. Det er grunn til å tru at det også er forventingar til auka effektivitet/reduksjon i kostnader, større grad av kunnskapsutveksling mellom kommunane og økt fokus på å førebyggje feil.

4.2 Status for andre kommunerevisjonar

I nabofylket Sogn og Fjordane er alle dei 3 kommunerevisjonane i ferd med å slå seg saman til ei eining. Dei ser ut til å velje å organisere seg i såkalla kommunalt oppgåvefellesskap. Dette er ein ny modell som følger av ny kommunelov og skal erstatte dei tidlegare § 27-samarbeida. 2 av dei 3 einingane i Sogn og Fjordane er slike samarbeid no, og det er nok hovudårsak til val av modell slik vi forstår det.

I det andre nabofylket Trøndelag er det allereie gjennomført samanslåing der fylkeskommune og nesten alle kommunane er med (ikkje Trondheim som har eigen kommunerevisjon). Dei har valt ein Samvirke-modell, og nytt selskap heiter Revisjon Midt-Norge SA. Nokre av kommunane i Nordland er og med her.

Fosen Revisjon IKS med 6 kommunar stod i utgangspunktet utanfor, men er no i ferd med å gå inn i Revisjon Midt-Norge SA slik vi forstår det.

I samband med regionreforma er det og mykje som skjer. Innlandet Revisjon IKS med ei rekkje kommunar og Oppland fylkeskommune som eigarar/kundar, og Hedmark Revisjon IKS er nå i samtaler om samanslåing av selskapa.

Også i nye Viken vil det vere utvikling. Buskerud kommunerevisjon IKS er revisor for Buskerud fylkeskommune og kommunane i Buskerud, medan Akershus og Østfold har felles fylkesrevisjon. Det er vidare mellom anna samtaler mellom kommunerevisjonar i Follo og Østfold.

KomRev Nord er allereie eit stort selskap med 37 eigarkommunar i Troms, Nordland og Finnmark i tillegg til Troms fylkeskommune.

Det er fleire endringar på gang, og biletet er heilt eintydig på at det går mot større einingar. Fleire selskap som allereie har slått seg saman, går no mot vidare samanslåingar.

5. Selskapsform

I NOU om ny kommunelov gjekk det fram at kommunale revisjonar i all hovudsak er organisert som Interkommunale selskap (28 stk), men det er og nokre få som er/har vore organisert som samarbeid etter kommunelova §27.

Etter dette har Trøndelag organisert seg etter den såkalla samvirkemodellen i Revisjon Midt-Norge SA.

Som tidlegare nemnt opnar ny kommunelov for ei ny organisasjonsform, såkalla oppgåvefellesskap.

Det kan i utgangspunktet vere aktuelt å vurdere 4 ulike selskapsformer: IKS, AS, Samvirkemodellen og kommunalt oppgåvefellesskap (ny modell).

5.1 Aksjeselskap

Vert regulert av lov om aksjeselskap og lov om allmennaksjeselskap. Eigarskapet er i form av aksjar. I utgangspunktet kan alle vere medeigarar dersom ikkje anna er bestemt i vedtektene.

Eigarane har ikkje ansvar for selskapet sin forpliktingar. I utgangspunktet er eigarane berre ansvarleg for, og kan tape, aksjekapitalen. Aksjeselskap kan gå konkurs.

Generalforsamlinga kan fatte vedtak med alminneleg fleirtal av dei frammøtte stemmene. Lova gir ingen nedre grense på kor stor del av aksjane som må vere representert for at organet skal vere vedtaksfør føresett at innkalling er lovleg eller godkjent. Aksjonærar kan gje fullmakter til å møte og stemme for seg.

Det er styret som vedtar budsjett.

Med tilpassingar i vedtektene er det grunn til å tru at aksjeselskap kan oppfylle krav om eigenregi[1]:

- Oppdragsgjevar må ha kontroll over selskapet som svarar til den kontrollen ein har over eiga verksemd
- Selskapet må utføre meir enn 80% av sin aktivitet for oppdragsgjevar eller andre retts-subjekt som oppdragsgjevar kontrollerer
- Det kan ikkje vere privat deltaking i selskapet

Selskapsforma blir gjerne vurdert å vere tenleg dersom ein ønsker å ha ulike grupper av eigarar eller legge til rette for at fleire, både fysiske og juridiske personar, kan vere eigarar.

[1] Unntak for utvida eigenregi jf. praksis i EU. Frå og med 01.01.2017 også i forskrift om offentlige anskaffelser §§ 3-1 og 3-2.

Aksjeselskap er en selskapsform som er lovregulert i høve til at selskapet driv verksemda si i ein marknad. Innretninga av selskapsforma byggjer på den risiko som slik konkurranseeksponert verksemd inneberer.

Det er ikkje nokon annan kommunerevisjon som er danna som aksjeselskap.

5.2 Interkommunalt selskap

IKS er regulert i Lov om interkommunale selskap. Eigarane blir omtala som deltakarar. Det er berre kommunar, fylkeskommunar eller andre IKS som kan vere deltakarar i eit IKS. Dersom eit nytt medlem skal inn eit IKS må det vere eit positivt og likt vedtak om dette i kommunestyra til alle eigarkommunane.

Dersom ein skal tre ut av selskapet, skjer det normalt med eitt års skriftleg varsel, med mindre anna er avtalt i selskapsavtalen. Dette medfører og ny handsaming i alle kommunestyra.

Det er ikkje krav om å skyte inn eigenkapital i eit IKS.

Representantskapet kan fatte vedtak når minimum halvparten av medlemmane er til stades, og desse representerer minst 2/3 av stemmene. Ein kan ikkje gje fullmakter til andre som møter for seg, og det er difor vanleg med personlege vararepresentantar til IKS.

Den enkelte deltakar har økonomisk ansvar i samsvar med prosent- eller brøkdel av eigarskap. Interkommunale selskap kan ikkje gå konkurs.

IKS er i sin form tilpassa offentleg sektor med reglar for å ivareta omsyn til tett, offentleg eigarstyring. Det er deltakarane som i representantskapet vedtar budsjett, og endringar i selskapsavtale må som nemnt handsamast i alle kommunestyre.

Dei fleste kommunerevisjonar er i dag organisert som IKS, og det ser ut til at fusjonar som blir gjennomført i all hovudsak endar i nye IKS.

5.3 Samvirkemodellen

Samvirkeføretak blir oppretta etter Lov om samvirkeforetak (samvirkelova). Eigarane blir omtala som medlemer, og føretaksforma er kjenneteikna ved at medlemskap er fleksibelt.

I eit slik føretak skjer innmelding ved ein søknad til og handsaming av styret. Utmelding er skriftleg. Revisjon Midt-Norge SA er einaste kjente revisjonsselskap som no er danna etter denne modellen. KS var med og kvalitetssikra danninga av dette føretaket. Revisjon Midt-Norge SA har ein utmeldingsfrist på 12 månader.

Det er med andre ord slik at medlemar kan melde seg inn og ut utan at det må handsamast ny selskapsavtale i alle kommunestyra. Dette er ei aktuell problemstilling med kommunereform og ein kommunestruktur som sannsynlegvis

fortsett vil vere i endring framover, og dette er med andre ord ein modell som ser ut til å gi ein høgare grad av fleksibilitet på eigarsida.

Reglane om handsaming i eigarorgan er tilsvarande som for AS med mindre krav til deltaking på møter i eigarorgan enn IKS-modellen for å kunne gjere vedtak. I Trøndelag vart dette lagt vekt på ved val av modell då selskapet er eigd av mange kommunar med store geografiske avstandar som medlemar, og at det kunne vere vanskeleg å samle tilstrekkeleg i til dømes representantskapsmøter.

Jf. § 54 i samvirkelova krev ei vedtektsendring i eit samvirkeføretak i utgangspunktet to tredjedelar av dei røystene som er gitt. Eit medlem har som utgangspunkt høve til å gje fullmakt til ein annan til å møte og stemme på sine vegne i årsmøtet, dersom ikkje anna er fastsett i vedtektene (jf. § 36).

Medlemane i eit samvirkeføretak pliktar eventuelt til å betale inn innskotsbeløp i føretaket, og vil som i AS vere ansvarlege for dette beløpet. Føretaket kan gå konkurs.

5.4 Kommunalt oppgåvefellesskap

I ny kommunelov går det fram at eit kommunalt oppgåvefellesskap skal organiserast med eit representantskap der alle deltakarane i oppgåvefellesskapet skal vere representert.

Dette er ein organisasjonsmodell ein ser for seg skal erstatte dei såkalla § 27-samarbeida i kommunane.

Samarbeidsforma er etter vår vurdering i hovudsak mest aktuelt på mindre samarbeid der kommunane ser på dei andre organisasjonsformene for interkommunalt samarbeid som å vere mindre hensiktsmessige. I kommentarane til § 19-1 står det eksempel på aktuelle oppgåver kan vere kontrollutvalssekretariat, kommuneadvokat og liknande, men at det og kan vere større og meir omfattande samarbeid.

Deltakarkommunane må ved etablering av kommunalt oppgåvefellesskap ta stilling til om samarbeidet er eit eige rettssubjekt, og deltakarane heftar uavgrensa for sin del av fellesskapet sine samla forpliktingar. Ved oppretting av fellesskapet skal bli inngått samarbeidsavtale som minst regulerer forhold som går fram av § 19-4 fjerde ledd.

Ved eventuelt val av denne modellen vil det etter vår vurdering berre vere aktuelt med organisering som eige rettssubjekt for å sikre sjølvstende og uavhengigheit.

5.5 Tilråding

Etter vår vurdering står det reelle valet mellom danning av IKS og Samvirkeføretak. Dess høgare tal på kommunar og stort geografisk område, dess meir aktuelt kan det

vere med eit samvirkeføretak då det er lettare å samle og gjennomføre møter i eigarorgan i eit samvirkeføretak enn i eit IKS.

Ved eit samvirkeføretak er det og enklare for kommunar å melde seg inn og ut utan at ny selskapsavtale må opp til ny handsaming i alle kommunestyre slik det må i eit IKS, og som nemnt er dette noko som er særleg aktuelt no i ein situasjon der kommunestrukturen kan vere i endring. Dette gir ein høgare grad av fleksibilitet på eigarsida.

Vi vurderer det difor slik at modellen med samvirkeføretak slik den er valt i Midt-Norge kan passe godt i vårt fylke, og rår til ein slik modell. Forslaget til vedtekter som ligg ved er i stor grad bygd på vedtektene som er vedtekne for Revisjon Midt-Norge SA.

I vedtektene er det lagt inn forslag om at årsmøtet skal ha 3 oppgåver som etter lova skulle liggje til styret:

- Vedta budsjett for komande år etter forslag frå styret
- Vedta økonomiplan for dei 4 neste åra etter forslag frå styret
- Vedta overordna mål og retningsliner for drifta

I tillegg blir det presisert at det er årsmøtet som skal velje valkomité. Årsak til desse endringane er at dette styrkar kommunane sin kontroll med selskapet, og kontrollaspektet er viktig også i høve til at dette skal vere kjøp at tenester i eigenregi.

Det blir og sett grense på 20% på sal av tenester til andre (føretaket kan uansett ikkje utføre revisjon for aksjeselskap etter dagens reglar). Denne grensa er og viktig i høve krav knytt til at dette skal vere eigenregi (jf. Forskrift om off.anskaffelser).

Det blir foreslått innskot i det nye selskapet på om lag same nivå som innskota som i dag er i MRR. Eigenkapitalen i dei to selskapa vil bli tilbakeført til eigarane i tråd med gjeldande reglar, og dette vil vere tilstrekkeleg til å dekkje dei innskota som er føreslått for det nye føretaket.

6. Forholdet til dei tilsette

Ved ei eventuell etablering av nytt føretak blir det lagt til grunn at kapittel 16 i Lov om arbeidsmiljø vert gjeldande. Dette gir alle tilsette tilbod om stilling i den nye eininga med same løns- og arbeidsvilkår som dei har i dag. Eventuelle naudsynte harmoniseringar av til dømes lønsvilkår må skje gjennom prosessar mellom arbeidstakarar og arbeidsgjevar i nytt selskap. Eksisterande pensjonsordningar blir vidareført.

Etableringa av nytt føretak vil så langt forhandlingsutvala kan sjå, ikkje påverke forholdet til dei tilsette på negativ måte.

Det nye selskapet vert å melde inn i arbeidsgjevarorganisasjonen KS Bedrift (begge selskapa er medlemmar i dag).

Utkast til uttale som er motteke frå arbeidstakarorganisasjonane ligg ved.

6.1 Spesielt om arbeidsvilkår

Dersom det er arbeidsvilkår som lett let seg harmonisere på førehand, bør dette så langt som mulig gjerast i løpet av 2019. Dette kan til dømes vere permisjonsreglement, gåvereglement, arbeidstidsregistrering med vidare.

6.2 Spesielt om pensjon

Ved stiftinga av MRR vart forpliktingane i KLP for tidlegare tilsette overført til kommunane og fylkeskommunen. Det betyr at det for dette selskapet er berre ein person som har slutta etter dette, som det er knytt forpliktingar til.

I Komrev3 ligg derimot desse forpliktingane for tidlegare tilsette i selskapet.

Det er difor eigentleg 2 alternativ. Anten blir forpliktingane for Komrev3 fordelt på eigarkommunane i Komrev3 sitt distrikt etter ein brøk på kor mykje som blir betalt for revisjon, og slik at dette blir ein del av rekningane frå KLP til kommunane. På den måten vil ikkje forpliktingane for tidlegare tilsette gå inn i nytt selskap.

Det andre alternativet er at pensjonsforpliktingane som vart overført til kommunane i MRR sitt distrikt blir tilbakeført, og at alle forpliktingane blir med inn i eit nytt selskap. (Ved stiftinga av Revisjon Midt-Norge SA vart alle forpliktingane med inn i nytt selskap).

Det er mogleg at ei løysing med å ta med forpliktingane inn i nytt selskap kan gjere det noko enklare/meir rettferdig dersom andre kommunar i etterkant vel å gå inn i selskapet/føretaket. Dersom alle har med sine forpliktingar vil det kunne slå ut nokolunde likt totalt sett.

På den andre sida vil det kunne argumenterast for at det er enklare for føretaket å vere samanliknbar ved eventuell konkurranse dersom ein ikkje tek med dei

forpliktingane som ligg i selskapa ved danning av nytt selskap.

Dersom det blir valt ein samvirkeføretaksmodell, er det slik at eit slikt føretak kan gå konkurs. I høve til pensjon er det uansett slik at rettar knytt til framtidige pensjonar og G-reguleringar er sikra i den såkalla Sikringsordninga dersom ein slik situasjon skulle oppstå.

I dialog med KLP går det fram at alternativet med å fordela forpliktingane på eigarkommunane ser ut til å vere ei praktisk, enkel løysing som dei kan gjere. Dette er uansett forpliktingar som kommunane har, så hovudpoenget vil her vere å finne den løysinga som er enklast og mest økonomisk gunstig for våre eigarar.

Vår vurdering er at det er mest ryddig å følgje opplegget som vart gjort ved danninga av MRR slik at forpliktingane blir fordelt på kommunane. For MRR vil ikkje dette utgjere særleg då det vart gjort sist ved danninga av selskapet. For Komrev3 er forpliktinga på tidlegare tilsette og pensjonistar høgare, men dette vil ikkje utgjere store summar årleg for kommunane.

7. Funksjonar, oppgåver mv.

Organiseringa av det nye selskapet vil vere styret sitt ansvar. Styret må utarbeide ein strategiplan for framtida basert på intensjonane i denne rapporten og vedtektene for føretaket. Strategiplanen skal etter vedtektene handsamast i årsmøtet.

7.1 Kontorplassering/oppgåvefordeling

Det er ein klar intensjon at selskapet skal vere lokalt forankra og minimum ha kontor i Kristiansund, Molde og Ålesund som skal ha tilnærma lik storleik på bemanninga over tid, slik at ein sikrar nærleik til kundar/eigarar, og med kontor som har ein akseptabel storleik mtp. kompetanse. Dette blir og foreslått lagt inn i vedtektene.

Det er vidare ein føresetnad at det skal vere forvaltningsrevisorar og rekneskapsrevisorar ved alle dei tre kontora. Omfang av dette tek ein ikkje stilling til her, men det er etter kvart ikkje unaturleg å forvente at talet på forvaltningsrevisorar skal aukast i høve talet til rekneskapsrevisorar. Dette er noko som vil vere naturleg å kome attende til ved utarbeiding av strategiplan for føretaket.

7.2 Hovudkontor

Hovudkontoret for MRR er i dag i Kristiansund, medan hovudkontoret for Komrev3 er i Ålesund. MRR har i tillegg kontor i Molde og eit lite kontor i Surnadal. Per i dag er kontora i dei tre byane jamstore.

Det blir her lagt inn forslag om at hovudkontor for det nye selskapet blir lagt til Kristiansund.

7.3 Eigardel/stemmerett/styrerepresentasjon

Det blir foreslått styre med 4 eigarrepresentantar og 1 tilsettrepresentant.

Det skal innarbeidast ei geografisk rullering av eigarmøte/styremøter slik at dette går på omgang mellom Nordmøre, Romsdal og Sunnmøre.

7.4 Rekneskapsføring/IKT

Kristiansund kommune fører rekneskap for MRR, medan Ålesund kommune fører rekneskap for Komrev3.

Ein legg opp til at val av leverandør av denne type tenester skal gjerast etter forretningsmessige vurderingar.

8. Prinsipp for kostnadsfordeling

Ein kan sjå for seg fleire alternativ for fordeling av utgiftene til revisjon mellom kommunane:

- Fast grunnbeløp i tillegg til fordeling etter innbyggjartal
- Utgiftsfordeling etter innbyggjartal
- Utgiftsfordeling etter brukt («medgått») tid
- Kombinasjonar av dei tre modellane over

Dersom berre innbyggjartal blir lagt til grunn vil det kunne gi ein for høg utgift for kommunar med mange innbyggjarar. Storleiken på ei kommune vil likevel bety ein del for spesielt rekneskapsrevisjon. I kva grad ein har god internkontroll vil bety noko for revisjonen sin ressursbruk, og kva tingingar som kjem frå kontrollutval og kommunestyre vil og bety ein del.

Komrev3 får sitt budsjett bestemt av representantskapet, og der fordeling mellom eigarkommunane går fram. Det har ikkje vore praksis for å fakturere ekstra til kommunar der ein har brukt meir tid, noko som har variert frå år til år.

Ein meir vanleg modell no er fakturering etter såkalla «medgått» tid. Dette blir gjennomført fullt ut i Møre og Romsdal Revisjon IKS frå 01.01.2019.

Det inneberer at ein del oppgåver framleis vil vere like mellom kommunane, og det vil i praksis bli fakturert likt på det. Så vil det vere ein del faktorar som i tillegg gjer at revisjonshonoraret vil variere mellom kommunar:

- Kompleksitet og omfang i rekneskapa
- Kvalitet i rekneskapsføringa
- Kvalitet på internkontrollen
- Etterspurnad etter forvaltningsrevisjonar og granskingar
- Etterspurnad etter andre tenester som ikkje er i strid med uavhengigheita

Det blir derfor foreslått at kostnadsfordelinga i nytt føretak skal vere etter prinsippet om «medgått tid».

Reisetid bør etter vår vurdering ikkje vere ein del av «medgått» tid då dette vil gi kommunar som ikkje har revisjonskontor liggande i si kommune større utgifter enn kommunar med revisjonskontor. Eit slikt prinsipp om å fordele desse kostnadane er også gjeldande i MRR i dag, og etter overgangen 01.01.2019.

9. Prosess for etablering av nytt selskap

Det blir lagt no lagt opp til styrehandsaming av tilrådingane i denne rapporten, og at styra gir ei innstilling til sine representantskap.

Framlegget vil kunne vere:

1. ____ kommune sluttar seg til samvirkeføretaket med namn Møre og Romsdal Revisjon SA.
2. ____ kommune godkjenner utkastet til vedtekter.
3. Som representant til årsmøtet i Møre og Romsdal Revisjon SA blir ___ valt. Følgjande vararepresentantar blir valde i rekkefølge:
    1. ___
    2. ___
    3. ___
    4. ___
4. ____ kommune vedtek at Kommunerevisjonsdistrikt nr. 3 i Møre og Romsdal IKS (eller Møre og Romsdal Revisjon IKS) blir oppløyst, og eigenkapital blir tilbakeført eigarane i tråd med gjeldande reglar.
5. ____ kommune godkjenner at kontorutstyr og liknande i Kommunerevisjonsdistrikt nr. 3 i Møre og Romsdal IKS (eller Møre og Romsdal Revisjon IKS) blir overført til Møre og Romsdal Revisjon SA. Tilsette i Komrev3 IKS (eller Møre og Romsdal Revisjon IKS) får tilbod om stilling i Møre og Romsdal Revisjon SA i tråd kapittel 16 i Lov om arbeidsmiljø.
6. ____ kommune godkjenner at pensjonsforpliktingar på tidlegare tilsette i Komrev3 IKS (eller Møre og Romsdal Revisjon IKS) vert fordelt på eigarkommunane.

Deretter må innstilling frå representantskap bli sendt til kommunane og fellesnemndene. Det blir då eigne saker i kommunar/fellesnemnder om etablering av nytt føretak.

Deretter blir det gjennomført stiftingsmøte, og det blir oppnemnt avviklingsstyrer for dei selskapa som skal løysast opp.

Styret i det nye føretaket vil så tilsetje ny dagleg leiar.

Det nye føretaket som no er etablert må deretter veljast som revisor i kommunestyrer/fellesnemnder etter innstilling frå kontrollutvala.

Målsetjing er at nytt føretak skal vere i aktivitet 01.01.2020.

10. Forslag til vedtekter

§ 1 Sammenslutningsform og foretaksnavn

Sammenslutningen er et samvirkeforetak med foretaksnavn Møre og Romsdal Revisjon SA.
Medlemmene hefter ikke overfor kreditorene for foretakets forpliktelser.

§ 2 Forretningssted

Forretningskontoret er i Kristiansund kommune. Det skal minimum være kontor i Kristiansund, Molde og Ålesund, med innbyrdes tilnærma likt antall ansatte over tid.

§ 3 Virksomhet

Foretaket skal drive revisjon av de kommuner og fylkeskommuner som har medlemskap i foretaket, i tråd med den til enhver tid gjeldende kommunelov.
Foretaket skal fremme medlemmenes økonomiske interesser gjennom deres deltakelse i virksomheten. Foretaket forplikter seg til å dekke medlemmenes behov for revisjonstjenester, og medlemmene forplikter seg til å kjøpe hoveddelen av sine revisjonstjenester fra samvirkeforetaket.
Foretaket kan selge tjenester til andre rettssubjekter som eies helt eller delvis av et eller flere av medlemmene, eller til andre, så lenge den totale andelen av denne omsetningen ikke overstiger 20 % av foretakets totale omsetning.
Foretaket kan inngå på eiersiden i andre foretak eller selskap der dette er hensiktsmessig for oppfyllelsen av foretakets hovedformål.
Medlemskap er ikke åpent for andre enn kommuner og fylkeskommuner beliggende i Møre og Romsdal og nærliggende områder.
Foretaket skal være medlem i KS Bedrift. Foretakets ansatte skal ha offentlig tjenestepensjon i KLP.

Medlemmenes kontrollutvalg og valgte revisor har rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, fra selskapets daglige leder, styre og foretakets valgte revisor.

§ 4 Andelsinnskudd

Hvert medlem skal betale andelsinnskudd etter følgende fordeling, basert på innbyggertall:

Folketall	Innskudd
Under 3000	63.000
3000-4999	84.000
5000-9999	105.000
10000-19999	180.000
20000-39999	336.000
Over 40000	500.000
Fylkeskommune	700.000

Årsoverskudd skal ikke benyttes til å bygge opp kapitalkonti for enkeltmedlemmer. Utover dette gjelder bestemmelsene i vedtektenes punkt 5 om anvendelse av årsoverskudd.

Medlemmene skal ikke betale medlemskontingent.

§ 5 Anvendelse av årsoverskudd

Overskudd skal som hovedregel forbli i virksomheten og komme medlemmene til gode gjennom gode og effektive revisjonstjenester.
Beslutning om anvendelse av årsoverskuddet treffes av årsmøtet etter forslag fra styret. Det kan ikke besluttes anvendt et høyere beløp enn det styret foreslår eller godtar, men årsmøtet kan selv bestemme anvendelsen innenfor følgende rammer:
1. Godskriving av foretakets egenkapital
2. Etterbetaling til medlemmene basert på omsetning, jf. samvirkeloven § 27

§ 6 Årsmøtet

Årsmøtet velger fast møteleder med vara på det første møtet etter kommunevalg.
På det ordinære årsmøtet skal følgende saker behandles og avgjøres:
1. Godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen, herunder disponering av årsoverskudd.
2. Budsjett for kommende år etter forslag fra styret.
3. Økonomiplan for de fire neste budsjettår etter forslag fra styret.
4. Overordnede mål og retningslinjer for driften.
5. Valg til valgkomite og styre etter vedtektenes § 8
6. Valg av revisor
7. Andre saker som etter loven eller vedtektene hører under årsmøtet.

§ 7 Stemmerett på årsmøtet

Medlemmenes stemmerett på årsmøtet er basert på fjorårets omsetning med foretaket etter denne modellen:

Fjorårets omsetning	Antall stemmer
Under 0.5 mill. kroner	1
0,5 – 1 mill. kroner	2
1 – 2 mill. kroner	4
2 – 3 mill. kroner	6
3- 5 mill. kroner	8
Mer enn 5 mill. kroner	12

§ 8 Styre, valgkomite og daglig leder

Foretaket skal ha et styre med 4 medlemmer med numeriske varamedlemmer som velges av årsmøtet, og 1 medlem med varamedlem som velges av og blant de ansatte. Styreleder og nestleder velges av årsmøtet.

Styret skal sammensettes ut fra selskapets behov for kompetanse, kapasitet og uavhengighet. Av styremedlemmene som velges av årsmøtet, skal det være to av hvert kjønn. Styresammensetningen skal så langt som mulig gjenspeile medlemskommunenes geografi.
Foretaket skal ha en valgkomite, med 3 medlemmer. Disse 3 medlemmene skal velges slik at de representerer hvert sitt distrikt – Sunnmøre, Romsdal og Nordmøre. Valgkomiteen avgir en begrunnet innstilling til valg av medlemmer til styret. Årsmøtet skal fastsette retningslinjer for komiteens arbeid. Valgkomiteen innstiller også på valg av møteleder med vara til årsmøtet, jf. § 6.

Årsmøtet skal fastsette en styreinstruks. Styret har myndighet til å inngå tjenesteavtaler med det enkelte medlem som tjenestemottaker. Slik myndighet kan delegeres til daglig leder. Dersom denne myndigheten delegeres, skal styret fastsette prinsipper for avtalenes innhold som sikrer behandling av medlemmene i tråd med samvirkelovens likhetsprinsipp, dog slik at forskjellsbehandling er tillatt dersom dette er saklig begrunnet i tråd med samvirkeloven.

Foretaket skal ha en daglig leder som tilsettes av styret.

§ 9 Uttreden

Uttreden kan foretas med ett års varsel. Utmelding skal skje skriftlig.
Ved utmelding har medlemmet krav på å få tilbakebetalt sitt andelsinnskudd. Innskuddet utbetales på uttredelsestidspunktet. Medlemmene har ikke krav på å få utbetalt renter på andelsinnskudd.
Ved uttreden skal det foretas en beregning av pensjonsforpliktelsen ved opphør (engangspremie) per dato. Medlemmer som trer ut av selskapet må innbetale sin andel av foretakets engangspremie.

§ 10 Fordeling av nettoformuen ved oppløsning av foretaket

Foretakets medlemmer har rett til å få utbetalt sine andelsinnskudd dersom det er midler i foretaket etter at det har dekket sine forpliktelser. Medlemmene har ikke krav på å få utbetalt renter på andelsinnskudd.
Gjenværende midler utover dette skal tilfalle dem som er medlemmer på oppløsningstidspunktet. Fordelingen av midlene skal skje på grunnlag av deres omsetning med foretaket de siste tre årene.

Vedlegg

Forhandlingsutvalget for sammenslåing av
Møre og Romsdal revisjon IKS og
Kommunerevisjonsdistrikt nr. 3 i Møre og Romsdal IKS

Tillitsvalgte sine kommentarer til sammenslåingen

De ansatte ved Møre og Romsdal Revisjon IKS og Kommunerevisjonsdistrikt nr.3 i Møre og Romsdal IKS stiller oss positive til prosessen med sammenslåing av våre to revisjonsselskaper.

Vi er fornøyd med at det er to tillitsvalgte med i forhandlingsutvalget, og forventer at de ansattes medvirkning, drøftinger og informasjon følger arbeidsmiljøloven og tariffer.

Som tillitsvalgte så er vi glade for at en starter prosessen med å samordne ulike reglement, arbeidstid, hovedkontor og kontorplasseringer såpass tidlig. Det er også positivt at ansattes lønns-, arbeids- og pensjonsvilkår videreføres.

Når det gjelder styresammensetning, så ser vi det som naturlig at ved et styre på 5 personer at ansatte velger et styremedlem blant de ansatte, med personlig vara.

Vi ser frem mot oppstart av det nye selskapet.

Molde/Ålesund 01.11.2018
Vennlig hilsen

Ronny Rishaug
Ansattrepresentant MRR IKS

Ann-Kristin Melseth
Ansattrepresentant Komrev 3 IKS

Kjelder

Jan Roar Beckstrøm – avdelingsdirektør Riksrevisjon – *Maskinlæring, automatisering og algoritmer – det er nå det skjer* – artikkel i Kommunerevisoren nr. 6, 2017

Kommunerevisjon i Møre og Romsdal – *Utredning av sammenslåing av 4 av de 5 revisjonsenhetene i Møre og Romsdal* – 30.04.2014

NOU 2016:4 *Ny kommunelov* – 10.03.2016

NKRF – Høyringssvar NOU 2016:4 *Ny kommunelov – til Kommunal og moderniseringsdepartementet* - 07.10.2016

NKRF – *Kommunereform – sjekkliste for revisor, kontrollutvalg og sekretariat*

Rapport Nordland Revisjon – *Grunnlag for etablering* – 08.05.2013

Revisjon Midt Norge SA – *Utredning av sammenslåing av selskapene Revisjon Midt-Norge IKS og Komrev Trøndelag IKS* – 31.01.2017

KS – *Selskaper og kommunereform – konsekvenser for selskaper med kommunalt eierskap, samvirkeforetak og stiftelser* -03.05.2016

Lov om interkommunale selskaper – (LOV-1990-01-29-6)

Lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova) – (LOV-2001-06-15-70)

SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2019-1563/02
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 01.04.2019

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 17/19	Kontrollutvalget	25.04.2019

OPPFØLGINGSLISTE

Sekretærens innstilling

Følgende saker føres opp på oppfølgingslisten: …….

Saksopplysninger

Intensjonen med oppfølgingslisten er å ha et oppsett av saker og problemstillinger som medlemmene ønsker nærmere utredet eller orientering om.

Oppfølgingsliste er et nyttig redskap for kontrollutvalget for å holde rede på status for saker man ønsker å følge opp eventuelt å ha til observasjon.
Listen kan fungere som et nyttig planleggingsredskap for aktiviteter som kontrollutvalget ønsker å gjennomføre når forholdene ligger til rette, eksempelvis befaringer.

Kontrollutvalget vedtar selv endringer i listen. Dette innebærer endring i status for den enkelte sak, det vil si følgende alternativ:

- Som nytt punkt
- Endringer i punkt (grunnet orienteringer gitt eller saken behandlet som egen ordinær sak i møte)
- Punktet går ut (saken anses for avsluttet fra kontrollutvalgets side)

Vedlagt følger ajourført oppfølgingsliste pr. 15.04.2019.

Strategiplan for reiseliv i Sunndal 2013-2016
Erling Rød tok i møte 11.02.2019 opp en sak angående reiselivssatsing i Sunndal kommune med bakgrunn i Strategiplan for reiseliv i Sunndal 2013-2016 behandlet og vedtatt i kommunestyret 19.06.2016, sak PS 32/13. Erling Rød har fått innsyn i protokollene til «Utvalg for forvaltning av reiselivsmidler».

Kontrollutvalget ber sekretariatet til neste møte 25.04.2019 undersøke mer om denne saken og komme tilbake med funn med bakgrunn i kommunestyret sitt vedtak 19.06.2013.

Sekretariatet har gjort følgende funn som en har bedt kommunedirektøren kommentere til møtet 25.04.2019:

1. **Sunndal kommune følger ikke offentlighetsloven gjeldende dokumenter fra møter i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:**
   Møteinnkallinger og protokoller i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler mangler i Sunndal kommunes arkiv.

2. **Sunndal kommune følger ikke arkivloven gjeldende dokumenter fra møter i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:**
   Møteinnkallinger og protokoller for utvalg for forvaltning av reiselivsmidler mangler i Sunndal kommunes arkiv.

3. **Sunndal kommune kan ikke delegere til utvalg for forvaltning av reiselivsmidler å forvalte kommunale midler:**
   I Økonomi- og planutvalget den 03.03.2015 ble det i sak PS 16/15 om Forvaltning av tiltaksmidler øremerket reiseliv gjort følgende vedtak:
   Økonomi- og planutvalget godkjenner at det oppnevnes en gruppe/et utvalg på tre personer med personlige vararepresentanter, som gis fullmakt til å forvalte reiselivsprosjektets tiltaksmidler på inntil kr 200 000 pr. år i den perioden reiselivsprosjektet varer.

4. **Sunndal kommune sikrer ikke at habilitetsbestemmelsene følges i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:** Ved gjennomgang av protokoller fra utvalg for forvaltning av reiselivsmidler er det ikke funnet saker som omtaler spørsmål og behandling av habilitet. I to saker er en kjent med at et av medlemmene har erklært seg inhabil, uten at dette er protokollført.

Vedlegg:
- Brev til kommunedirektøren, datert 05.04.2019.
- Oppdatert oppfølgingsliste, datert 15.04.2019.
- Svar fra kommunedirektøren i epost, 16.04.2019.
- Tilbakemelding fra tilsyn fra arkiverket.

VURDERING

Dersom det er saker utvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i et senere møte, kan disse bli fremmet i møtet for oppføring på oppfølgingslisten.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I
SUNNDAL KOMMUNE

SAKSOPPFØLGING

(ajourført pr.15.04.2019)

Saker som er tatt opp:	Dato:	Ansvar:	Merknad:	Status:
Prosjektregnskap til kontrollutvalget. **Sak PS 08/16.**	31.01.17	KU	I tilknytning til kontrollutvalgets behandling av årsmeldingen for 2016 i sak 03/17 , pkt. 5.2, vil kontrollutvalget følge opp om kontrollutvalget får seg forelagt prosjektregnskap slik økonomireglementet beskriver. I tilknytning til dette vurderer kontrollutvalget hvilke revisjonsbekreftelser og revisjonshandlinger en ønsker utført.	13.03.17: Brev pr. epost til rådmannen. Kontrollutvalget ber om en liste på igangsatte prosjekt siden 1.1.2012 med en budsjettramme på over 4 millioner kroner og med en forklaring og status for prosjektene. 27.03.17: Brev fra rådmannen pr epost til kontrollutvalget. Det oversendes en oversikt senest 29.03.17. 05.04.17: Brev til rådmannen. Kontrollutvalget etterlyser listen over ferdige prosjektregnskap. En ønsker en redegjørelse til denne i møtet. Finnes det ikke byggeregnskap som skal framlegges for perioden 2008-2016? 06.04.17: Kontrollutvalget fikk oversendt et byggeregnskap med sluttrapport den 6.4.17 via Altinn som vil bli behandlet i kontrollutvalget 11.05.2017, sak PS 16/17. 11.05.17: Kontrollutvalget fikk i møtet en ny liste over pågående og ferdige prosjektregnskap. Kontrollutvalget er opptatt av at vedtatte rutiner for investeringsprosjekt følges og at prosjektene med regnskap avsluttes raskere og fremmes for kontrollutvalget, ØP og kommunestyret. 21.09.17: Økonomisjefen vil gjenta dette og oppfordre til dette i enhetene. 26.10.17: Rådmannen orienterte. Rådmannen og økonomisjefen vil følge opp rutinene i investeringsreglementet pkt. 7.1 om at ferdige investeringsprosjekt blir lagt fram så snart som mulig etter at anlegget er overlevert, og senest 1 år etter at overlevering har skjedd. 12.12.17: Det ble opplyst at det nå kommer to nye investeringsprosjekt til Kontrollutvalget. De er oversendt til revisjonen. Det gjelder

				Ålvundeid Skole og Sunndal Kulturhus. 01.02.18: Revisor orienterte om at de har disse to prosjektregnskapene til revisjon, men disse vil ikke bli revidert før en er ferdig med regnskapsrevisjonen i forbindelse med årsoppgjøret. Prosjektene er også forholdsvis gamle. Revisor mener for øvrig det er en raskere ekspedering fra administrasjonen på prosjektene nå. 04.04.18: Kontrollutvalget avventer oversendelse av 2 avsluttede prosjektregnskap og vil i forbindelse med behandlingen av regnskapet for 2017 følge opp pågående eller avsluttede investeringsprosjekt. Kontrollutvalget vil følge saken videre ved å ha den på oppfølgingslisten. 14.08.18: Brev til rådmannen med spørsmål: Hva er status for de to prosjektene som er avlevert samt pågående eller avsluttede prosjekt som skal videre til behandling i kontrollutvalget? 27.08.18: Svar fra rådmannen. 30.08.18: Kommunen har oversendt to prosjektregnskap til revisjonen i november 2017. Revisjonen sier de ikke har kapasitet til å revidere prosjektregnskap i tiden årsoppgjørsrevisjonen pågår. Prosjektene vil bli overlevert fra revisjonen høsten 2018. Kontrollutvalget ønsker også å bli presentert en status i prosjektregnskapet for «Trekanten/trapp i sentrum» til møtet 17.10.2018. 17.10.18: Kontrollutvalget ber om at kommunen til neste møte i tilknytning til saken «Prosjektregnskap til kontrollutvalget» legger frem all dokumentasjon i investeringsprosjekt nr. 04070 Litltorget når det gjelder etappe 1 og 2 i prosjektet. 06.11.18: E-post fra plansjef med dokumentasjon fra prosjekt 04070 Hovsvegen-Dørumtomta. 26.11.18: Kontrollutvalget ba i møte 17.10.18 om at kommunen til neste møte i tilknytning til saken «Prosjektregnskap til kontrollutvalget» legger frem all dokumentasjon i investeringsprosjekt nr. 04070 Litltorget når det gjelder etappe 1 og 2 i prosjektet. Dokumentasjon var mottatt fra kommunen 06.11.18. Dette omhandler kun kommunen sin del av

				prosjektet. I og med at dette er et fellesprosjekt med private aktører, ønsker kontrollutvalget at kommunen fremskaffer tilsvarende regnskap og dokumentasjon for den private delen av prosjektet og at dette blir fremlagt for kontrollutvalget. 11.02.2019: Kontrollutvalget har forespurt om en kan få regnskap og rapport på den delen av prosjekt 04070 som gjelder Utbyggeren AS sin del. Kommunedirektøren sa i møtet at dette ikke kan fremskaffes da det er ført i driftsregnskapet til selskapet og det ikke er spesifisert. Kommunen har heller ikke gjennom utbyggingsavtalen tilgang på dette regnskapet. Kontrollutvalget er også opptatt av å få svar på om tilskuddet fra Fylkeskommunen er mottatt og fordelt mellom partene som forutsatt. Kontrollutvalget beholder saken på oppfølgingslisten. 27.02.2019: E-post frå plansjef i Sunndal kommune: Det har ikke vært en byggekomite for dette prosjektet, og dermed blir det ikke politisk behandling slik plansjef ser det. Prosjektet har vært todelt, mellom Sunndal kommune og Utbygger'n AS. Plansjef har vært i kontakt med Utbygger'n AS for å få oversendt deres prosjektregnskap, men det viser seg at de ikke har ført et eget regnskap slik kommunen har gjort. De har tatt utgiftene direkte inn i sitt driftsbudsjett i løpet av de årene prosjektet har pågått. Sunndal kommune har ikke mottatt noe ytterligere dokumentasjon enn det kontrollutvalget har fått oversendt fra plansjef. Det er ikke utbetalt noe til Utbygger'n AS fra dette prosjektet. Sekretariatet: Kontrollutvalget finner i postlista til kommunen følgende dokument der kommunen kjenner til hva Utbygger'n AS har betalt/investert og en tallmessig oppstilling. https://innsyn.sunndal.kommune.no/RegistryEntry/ShowDocument?registryEntryId=154055&documentId=226189 https://innsyn.sunndal.kommune.no/RegistryEntry/ShowDocument?registryEntryId=154055&documentId=226235 05.04.2019: Brev til kommunedirektøren. Kontrollutvalget ber om en redegjørelse om innholdet i de dokumentene det er referert til ovenfor. **Kontrollutvalget ønsker å følge opp saken videre.**

Sunndalsøra Samfunnshus BA - forvaltning	31.03.17	Ordf./Rådm	Kontrollutvalget er gjennom Bjørn Stomsvik(repr. for en av andelshaverne i Sunndalsøra samfunnshus BA) blitt kjent med at det i Sunndal Samfunnshus BA ikke er blitt avholdt Generalforsamling siden 2006. Det er også andre forhold i dette selskapet som en er blitt kjent med som en vil ha verifisert og bekreftet. Sunndal kommune eier i dag 58,937 % av andelene i selskapet. Kontrollutvalget ønsker å undersøke forholdene nærmere og vil sende et brev til ordføreren der en ber om en redegjørelse. Hvis disse forholdene kan bekreftes, ber kontrollutvalget om en redegjørelse fra ordføreren om hvilke tiltak som blir satt i verk for å rydde opp i forholdene. Uavhengig av ordførerens redegjørelse vil kontrollutvalget vurdere å gjennomføre en selskapskontroll av selskapet.	05.04.17: Brev til rådmannen. Kontrollutvalget ønsker en redegjørelse på hvordan eierskapsforvaltningen foregår relatert til eierskapsmeldingen og saken om Sunndalsøra Samfunnshus BA. 05.04.17: Brev til ordfører. Det listes opp 11 forhold/spørsmål. Kontrollutvalget i Sunndal ser svært alvorlig på disse påståtte forholdene. Kontrollutvalget ber ordføreren verifisere og stadfeste om disse forholdene er slik som det er beskrevet. Hvis disse forholdene kan bekreftes, ber kontrollutvalget om en redegjørelse fra ordføreren om hvilke tiltak som blir satt i verk for å rydde opp i forholdene påpekt i ovennevnte punkt. Uavhengig av ordførerens redegjørelse vil kontrollutvalget vurdere å gjennomføre en selskapskontroll av selskapet. Kontrollutvalget ber om at ordføreren og rådmannen møter i kontrollutvalget sitt møte 11.05.2017 for å redegjøre i saken. 04.05.17: Rådmannen opplyser i brev datert 02.05.17 at hun vil gi en redegjørelse i møte 11.05.17. 11.05.17: Ordføreren var tilstede i møte og redegjorde for saken og viste til svaret han hadde gitt i notat datert 8.5.2017 til kontrollutvalget som svar på kontrollutvalgets brev med spørsmål av 05.04.2017. Det er fortsatt flere uavklarte spørsmål i saken og kontrollutvalget avventer engasjert advokat fra Sunndal kommune sin vurdering av saken. Sunndal kommune er nå i ferd med «å rydde opp». En skal få bedre rutiner på eierskapsforvaltning og rådmannen skal arbeide videre med dette i eierskapssekretariatet. 14.06.17: Sak i Sunndal kommunestyre 14.06.17: **PS 48/17** **Sunndalsøra samfunnshus BA - mandat til årsmøtet** Vedtak: Sunndal kommunestyre gir sin representant i årsmøtet for Sunndalsøra samfunnshus BA følgende mandat til kommende årsmøte: Det velges et nytt styre med 5 medlemmer. Det nyvalgte styret for Sunndalsøra samfunnshus skal gis i mandat og oppgave å: 1. Utrede en oppløsning av foretaket Sunndalsøra samfunnshus BA, med målsetting om full kommunal overtakelse av eiendommen og driften av denne 2. Styret skal anbefale om videre drift eller avvikling og salg til kommunen er best.

				3. Vurdere selskapets vedtekter og eventuelt endre selskapsform slik at selskapet kan drives lovlig, og en eventuell oppløsning blir mulig 4. Gjennomgå avtalene som ble inngått i forbindelse med byggingen av Sunndal folkebibliotek og Sunndal kulturhus, og vurdere om disse er tilfredsstillende fulgt opp av og for selskapet 5. Kalle inn til ekstraordinær generalforsamling for selskapet så snart disse oppgavene er utført, og legge sakene fram for denne. 21.09.17: Se RS 32/17 til kontrollutvalget. 26.10.17: Rådmannen orienterte om avholdt generalforsamling og valg av styre. **Sak PS 36/17. Kontrollutvalgets vedtak:** Kontrollutvalget merker seg valg av styret på generalforsamlingen. Kontrollutvalget ber Sunndal kommune vurdere lovligheten av valg av styre jf. § 8.2. i vedtektene. Kontrollutvalget ber Sunndal kommune som største eier medvirke til at valg og forvaltning av selskapet skjer på en måte som skaper tillit blant de andre eiere og innbyggerne. **Kontrollutvalgets behandling:** Representanten Erling Rød har i epost av 16.10.17 til kontrollutvalget henvendt seg om valg og habilitet når det gjelder avholdt generalforsamling og valg av nytt styre til Sunndalsøra Samfunnshus BA. Representanten Erling Rød mener valg av nytt styre bryter med vedtektene og at valget av kommunen sin økonomisjef som medlem i styret er gjort uten at kommunen har vurdert de habilitetsmessige følger dette har. Representanten Rød gjentok i møtet at valget bryter med vedtektene § 8.2. der valget skal skje som forholdstallsvalg. En er heller ikke kjent med at det er nedsatt en valgkomite som skal komme med forslag til styre. Representanten spurte også på nytt om rådmannen er klar over konsekvensene ved å velge inn økonomisjefen til kommunen i styret. Hele økonomiavdelingen blir da inhabil i saker som vedrører samfunnshuset. Kommunen sin tillit er her satt under press.

				Rådmannen svarte at det var et bevisst valg når økonomisjefen ble foreslått som medlem i styret og at det nå var viktig å få ryddet opp i forholdene. Nestleder Odd Helge Gravem mente det viktigste nå var å få ryddet opp og se fremover. Leder fremmet forslag om at kontrollutvalget ber Sunndal kommune vurdere lovligheten i valg av styre jf. § 8.2. i vedtektene. En ber Sunndal kommune som største eier medvirke til at valg og forvaltning av selskapet skjer på en måte som skaper tillit blant andre eiere og innbyggerne. 12.12.17: Rådmannen orienterte om avholdt generalforsamling og valg av styre. Kontrollutvalget påpekte utvalget sitt vedtak i sist møte der en ber Sunndal Kommune som største eier medvirke til at valg og forvaltning av selskapet skjer på en måte som skaper tillit blant de andre eierne og innbyggerne. Rådmannen svarte at dette skal en ta opp i styret og undersøke videre. 01.02.18: Kontrollutvalget registrerer via revisor at det vil komme et prosjektregnskap på Sunndalsøra Samfunnshus i regi av Sunndal kommune. Kontrollutvalget registrerer at advokatfirma Larhammer er brukt som juridisk rådgiver for selskapet samtidig som firmaet er brukt av Sunndal kommune som juridisk rådgiver. Kontrollutvalget stiller spørsmål ved habiliteten i dette. Kontrollutvalget ønsker i et senere møte at selskapet blir en del orienteringen i spørsmålet om kommunen sin eierskapsforvaltning. 04.04.18: Kontrollutvalget vil følge saken videre og be om en orientering fra eierskapssekretariatet i møtet 30.08.2018. Kontrollutvalget venter også på behandling av prosjektregnskap for Sunndalsøra Samfunnshus BA samt den videre saksbehandling av organisasjonsform og eierforhold. 14.08.18: Brev til rådmannen med spørsmål: Hva er status i saken om organisering og oppklaring rundt forholdene i Sunndalsøra Samfunnshus? 27.08.18: Svar fra rådmannen. 30.08.18: Status rundt organisering og oppklaring rundt eierforholdene går frem av protokoll fra generalforsamling i selskapet 18.06.2018. Det tas sikte på en endelig avklaring tidlig i 2019. Økonomisjefen trådte ut av styret da det ble

				habilitetsproblemer i forhold til rollen som økonomisjef i kommunen. Dette forholdet påpekte kontrollutvalget tidligere når de ble klar over valget til styret. Leder i kontrollutvalget var tydelig på at omdømmet til selskapet og kommunen er skadelidende all den tid avklaringene om status og fremtid drar ut i tid. Leder har fortsatt ikke fått svar på hvorfor ingen tidligere reagerte på at investeringsutgiftene til selskapet ble ført direkte i kommunen sitt regnskap og at fakturaene ble belastet kommunekassa til Sunndal kommune. 17.10.18: Kontrollutvalget behandler byggeregnskap for Sunndal kulturhus i sak PS 29/18. 26.11.18: Kontrollutvalet registrer at det i dette selskapet og i noen andre selskap kommunen er eiere i ikke er ajourført i Brønnøysundregisteret selskaps- og styreopplysninger. Kontrollutvalget vil etterspørre hva eierskapssekretariatet vil gjøre for å påse at dette blir gjort. 11.02.19: Det har skjedd lite konkret siden sist møte i kontrollutvalget. Det arbeides nå fra kommunen sin side med å vurdere eierskapsform og på hvilken måte dagens eiere kan løses ut av selskapet med formål om at kommunen bli eneeier. 05.04.2019: Brev til kommunedirektøren. Kontrollutvalget ber om en statusrapport. **Kontrollutvalget ønsker å følge opp saken videre.**
Orientering fra eierskapssekretariatet	26.10.17	Rådm.	Kontrollutvalget ønsker i neste møte at eierskapssekretariatet i Sunndal kommune orienterer om strategi og forvaltning av eierskapene i Varde AS, Kristiansund og Nordmøre Havn IKS (KNH) og Sunndal Parkering AS.	12.12.17 Kontrollutvalget ba i møte 26.10.2017 om at eierskapssekretariatet var tilstede for å orientere om oppfølgingen og forvaltning av eierskapet i **Varde AS, KNH og Sunndal Parkering AS**. Rådmannen tok denne orienteringen. <u>Sunndal Parkering AS:</u> Rådmannen orienterte om at kommunen vurderer en uttreden. Det er vanskelig å anslå økonomiske konsekvenser av dette. En er opptatt av hvordan man skal siker verdiene. Representanten Erling Rød mente dette var en «gave» fra kommunen. 01.02.18: Kontrollutvalget vil ha en slik orientering i et senere møte der oppfølging og forvaltning av flere av kommunen sin eierskap blir et tema.

				Sak 06/18; **Sunndalsøra Samfunnshus BA.** Kontrollutvalget ønsker i et senere møte at selskapet blir en del orienteringen i spørsmålet om kommunen sin eierskapsforvaltning. Sak 07/18; **Aursjøvegen AS.** Kontrollutvalget følger sekretariatet sin anbefaling om å se denne saken i sammenheng med at kontrollutvalget ønsker en orientering fra eierskapssekretariatet om Sunndal kommune sin eierskapsforvaltning i selskap generelt og enkeltselskap nevnt i oppfølgingslisten spesielt. 04.04.18: Rådmannen og ordfører orienterte om eierskapssekretariatet og at det var rom for forbedringer. Leder spurte rådmannen hva rådmannen tenker om eierskapsforvaltningen i Sunndal kommune. Rådmannen svarte at eierskapsmeldingen er en god plan for forvaltningen av eierskap. Kommunen har sendt et brev til selskapene der en gjør oppmerksom på hva kommunen skal ha inn av dokumenter. Kommunen følger dette opp igjen ved en sjekkliste. Ordføreren mente eierskapssekretariatet er nøkkelen på god oppfølging av eierskap. Edel Hoem lurte på om det er god nok opplæringen i det å inneha et styreverv? Ordfører svarte at et styreverv er et personlig verv med plikter og ansvar. Det er gitt tilbud om opplæring to ganger i regi av næringsforeningen med positive tilbakemeldinger. Kontrollutvalget vil ha en grundigere orientering i møte 30.08.2018 der oppfølging og forvaltning av flere av kommunen sine eierskap blir et tema. 14.08.18: Brev til rådmannen med spørsmål: Kontrollutvalget ønsker en orientering om rutinene for oppfølging i eierskapssekretariatet av kommunen sine eierskap jf. Eierskapsmeldingen. 27.08.18: Svar fra rådmannen. 30.08.18: Eierskapssekretariatet var representert v/rådmannen. Rådmannen har prøvd å lage en bedre struktur på arbeidet. Sekretariatet har jevnlige møter. Dvs. 3-4 ganger årlig, og ellers etter behov. Oppfølging av selskapenes årsregnskap starter ca. 01.09. For øvrig er en inne ved vurdering av strategiske endringer i selskapene og der det er behov. Interkommunale samarbeid er også under vurdering som en konsekvens av kommunereformen og andre endrede krav. 11.02.19: Kontrollutvalget holder fast på at en ønsker at hele

				eierskapssekretariatet møter kontrollutvalget og at dette skjer i førstkommende møte i kontrollutvalget. 05.04.2019: Brev til kommunedirektøren. Kontrollutvalget ber om at sekretariatet møter, orienterer og svarer på spørsmål. **Kontrollutvalget ønsker å følge opp saken videre.**
Oppfølging av tilsynsrapport fra Arkivverket om arkivene i Sunndal kommune	Sak PS 10/18 04.04.18	Rådm.	Sekretariatet viste i sak RS 28/18til brev fra Arkivverket datert 07.02.2018 der det vises til at det er gått over tre år siden Arkivverket oversendte Sunndal kommune endelig tilsynsrapport med pålegg om å utbedre avvik. Arkivverket registrerer at kommunen ikke har overholdt fastsatte frister, og at fire avvik fortsatt står åpne (1, 3, 5 og 8). Arkivverket velger på nåværende tidspunkt å avslutte tilsynet.	04.04.18: Rådmannen svarte at de avvikene som ennå sto åpne til dels berodde på at en sto foran innføring av elektroniske system og digitalisering. Kontrollutvalget viser til behandling i sak RS 28/18 i sak og ønsker å sette saken opp på oppfølgingslisten og få svar på oppfølging av resterende avvik i møtet 30.08.2018. 14.08.18: Brev til rådmannen med spørsmål: Hva er status for innføring av elektronisk system og lukking av avvikene? 27.08.18: Svar fra rådmannen. 30.08.18: Status for oppfølgingen av de ulike avvikene fulgte som svar i brev fra rådmannen 27.08.2018 og ble nærmere redegjort for i møtet. 17.10.18: Status for oppfølgingen av de ulike avvikene fulgte som svar i brev frå rådmannen 27.08.2018. Kontrollutvalget ber om at arkivleder møter i neste møte i kontrollutvalget i tilknytning til saken om oppfølging av tilsynsrapport fra Arkivverket og spørsmål om arkivering generelt, men av eposter og SMS-meldinger spesielt. 14.11.18: Arkivleder har meldt frå om hun kommer til kontrollutvalget sitt møte 26.11.18. 26.11.18: Kontrollutvalget ba i møte 17.10.18 om at arkivleder møter i neste møte i kontrollutvalget i tilknytning til saken om oppfølging av tilsynsrapport fra Arkivverket og spørsmål om arkivering generelt, men av eposter og SMS-meldinger spesielt. Arkivleder møtte og orienterte. I forhold til de avvik som kom frem i tilsynet fra Arkivverket kan en rapportere følgende: Avvik nr. 1 og 3 er ennå ikke effektuert. Avvik nr. 5 er nå etter kommunens mening effektuert, mens avvik nr. 8 er påbegynt. Når det gjelder registrering av eposter og SMS så er det opp til den enkelte saksbehandler å vurdere kva som er arkivverdig.

				Opplæring blir gitt årlig, men det er ikke en systematisk opplæring i hva som er arkivverdig. Det ligger rutiner for hva som skal registreres og arkiveres av eposter, men ikke når det gjelder SMS eller Messenger. Tieto-360 er nå valgt som leverandør og system for nytt sak- og arkivsystem. Kontrollutvalget vil fortsatt etterspørre om det som blir mottatt av eposter og som skal journalføres og til sak- og arkivsystemet, faktisk blir vurdert som arkivverdig materiale. 11.02.19: Etter sist møte i kontrollutvalget står det fortsatt noen avvik igjen som ikke er lukket. Kommunedirektøren hadde ikke nye opplysninger i saken. 05.04.2019: Brev til kommunedirektøren. Kontrollutvalget ber om en statusrapport. **Kontrollutvalget ønsker å følge opp saken videre.**
Strategiplan for reiseliv i Sunndal 2013-2016	Sak PS 09/19 11.02.2019		Erling Rød tok opp en sak angående reiselivssatsing i Sunndal kommune med bakgrunn i Strategiplan for reiseliv i Sunndal 2013-2016 behandlet og vedtatt i kommunestyret 19.06.2016, sak PS 32/13. Erling Rød har fått innsyn i protokollene til «Utvalg for forvaltning av reiselivsmidler». Kontrollutvalget ber sekretariatet til neste møte undersøke mer om denne saken og komme tilbake med funn med bakgrunn i kommunestyret sitt vedtak 19.06.2013.	05.04.2019: Brev til kommunedirektøren. Sekretariatet har gjort følgende funn som en ber kommunedirektøren kommentere: 1. **Sunndal kommune følger ikke offentlighetsloven gjeldende dokumenter fra møter i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:** Møteinnkallinger og protokoller i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler mangler i Sunndal kommunes arkiv. **2. Sunndal kommune følger ikke arkivloven gjeldende dokumenter fra møter i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:** Møteinnkallinger og protokoller for utvalg for forvaltning av reiselivsmidler mangler i Sunndal kommunes arkiv. 3. **Sunndal kommune kan ikke delegere til utvalg for forvaltning av reiselivsmidler å forvalte kommunale midler:** I Økonomi- og planutvalget den 03.03.2015 ble det i sak PS 16/15 om Forvaltning av tiltaksmidler øremerket reiseliv gjort følgende vedtak: Økonomi- og planutvalget godkjenner at det oppnevnes en

				gruppe/et utvalg på tre personer med personlige vararepresentanter, som gis fullmakt til å forvalte reiselivsprosjektets tiltaksmidler på inntil kr 200 000 pr. år i den perioden reiselivsprosjektet varer. 4. **Sunndal kommune sikrer ikke at habilitetsbestemmelsene følges i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:** Ved gjennomgang av protokoller fra utvalg for forvaltning av reiselivsmidler er det ikke funnet saker som omtaler spørsmål og behandling av habilitet. I to saker er en kjent med at et av medlemmene har erklært seg inhabil, uten at dette er protokollført. *Hvordan tenker kommunedirektøren at en i denne saken skal unngå å komme i samme situasjon som i SuSu-programmet?*

Kontrollutvalget i Sunndal kommune

Sekretariatet:
Telefon: 71 11 14 52 - direkte
Telefon: 71 11 10 00 - sentralbord
Telefaks: 71 11 10 28
Mobil: 99160260
E-post: sveinung.talberg@molde.kommune.no

Sunndal kommune
v/kommunedirektøren

Deres referanse:	Vår referanse:	Arkivkode:	Sted/dato
	2019-136/STA	1563-030&20	Molde, 05.04.2019

OPPFØLING AV SAKER ETTER KONTROLLUTVALGSMØTE 11.02.2019 OG ØNSKE OM SVAR OG ORIENTERING I KONTROLLUTVALGSMØTE 25.04.2019

SuSu-programmet

Kontrollutvalget viser til sak PS 03/19 i kontrollutvalget 11.02.2019 og innstilling til kommunestyret i pkt. 2:

2. *Kontrollutvalget merker seg at det er ulike oppfatninger av om tildelte midler fra næringsfondet i Sunndal er bevilget og forvaltet etter gjeldende reglement.*

Kontrollutvalget ber om at en ved pågående gjennomgang av næringsarbeidet i Sunndal kommune søker å bringe klarhet i om gjeldende fullmakter er i samsvar med delegeringsreglementet og vedtekter for næringsfondet.

Kontrollutvalget viser til sak PS 85/18 i kommunestyret 24.10.2018 der en skulle vurdere næringsarbeidets organisering i Sunndal kommune. I vedtaket står det at ØP(Formannskapet) ber om at det blir lagt fram en plan for arbeidet i første ØP-møte i 2019 og at ny frist med å legge frem en sak om næringsarbeidets organisering i Sunndal kommune settes til siste halvår 2019.

Hva er status i saken om rapportering og plan til ØP samt sak til kommunestyret om vurdering av organisering av næringsarbeidet i Sunndal kommune?

Status: Plan for arbeidet er ikke laget. Planen var noe plansjefen skulle utarbeide, men hun er i permisjon. Prosjektet næringsvennlig kommune vil gi grunnlag for det videre arbeid, og vi vil i etterkant av rapporten (kommer i mai) vurdere hvordan både lage plan, og hvordan og hvem som skal utføre dette.

Strategiplan for reiseliv i Sunndal 2013-2016

Erling Rød tok i møte 11.02.2019 opp en sak angående reiselivssatsing i Sunndal kommune med bakgrunn i Strategiplan for reiseliv i Sunndal 2013-2016 behandlet og vedtatt i kommunestyret 19.06.2016, sak PS 32/13. Erling Rød har fått innsyn i protokollene til «Utvalg for forvaltning av reiselivsmidler».

Kontrollutvalget ber sekretariatet til neste møte 25.04.2019 undersøke mer om denne saken og komme tilbake med funn med bakgrunn i kommunestyret sitt vedtak 19.06.2013.

Sekretariatet har gjort følgende funn som en ber kommunedirektøren kommentere:

1. **Sunndal kommune følger ikke offentlighetsloven gjeldende dokumenter fra møter i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:**
   Møteinnkallinger og protokoller i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler mangler i Sunndal kommunes arkiv.

2. **Sunndal kommune følger ikke arkivloven gjeldende dokumenter fra møter i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:**
   Møteinnkallinger og protokoller for utvalg for forvaltning av reiselivsmidler mangler i Sunndal kommunes arkiv.

3. **Sunndal kommune kan ikke delegere til utvalg for forvaltning av reiselivsmidler å forvalte kommunale midler:**
   I Økonomi- og planutvalget den 03.03.2015 ble det i sak PS 16/15 om Forvaltning av tiltaksmidler øremerket reiseliv gjort følgende vedtak:
   Økonomi- og planutvalget godkjenner at det oppnevnes en gruppe/et utvalg på tre personer med personlige vararepresentanter, som gis fullmakt til å forvalte reiselivsprosjektets tiltaksmidler på inntil kr 200 000 pr. år i den perioden reiselivsprosjektet varer.

4. **Sunndal kommune sikrer ikke at habilitetsbestemmelsene følges i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:** Ved gjennomgang av protokoller fra utvalg for forvaltning av reiselivsmidler er det ikke funnet saker som omtaler spørsmål og behandling av habilitet. I to saker er en kjent med at et av medlemmene har erklært seg inhabil, uten at dette er protokollført.

Hvordan tenker kommunedirektøren at en i denne saken skal unngå å komme i samme situasjon som i SuSu-programmet?

Praksisen som har vært i dette arbeidet har ikke vært heldig. Jeg er informert om at da saken var til behandling i formannskapet/ØP var det et ønske om at ikke søknadene skulle behandles i ØP. Med bakgrunn i det ble gruppen opprettet og fikk også myndighet til å forestå behandling av søknader. Dette skulle gjennomføres med en «forenklet» behandling. I ettertid ser man at dette ble en uheldig praksis, som ikke har lagt til grunn lover og regler som gjelder for kommunal virksomhet. Dette er beklagelig. Intensjonen fra ØP var god, men praksisen var ikke tilfredsstillende. Prosjektet er avsluttet, det er ikke bevilget midler til reiseliv for 2019.

Innsyn i pasientjournal

Kontrollutvalget er blitt kjent med at Sunndal kommune over lengre tid har nektet innsyn i en pasientjournal for nærmeste pårørende til en bruker som mottar helsetjenester fra kommunen. Kontrollutvalget har følgende spørsmål:

Hva var bakgrunnen for at pårørende ble nektet innsyn i deler av pasientjournalen?
Kontrollutvalgssekretariatet ønsker innsyn i journalen fra kl. 0900 før møtestart den 25.04.2019 og ber om en tilbakemelding på dette før 25.04.2019.

Status: Systemansvarlig Gunn Inger Lie og pleie- og omsorgssjef Anne Berit Vullum tar imot deg på møterom Driva på Rådhuset kl 09.00 for innsyn i journalen.

Når det gjelder juridisk vurdering i forhold til innsyn, så oversendes dokumentene fra våre sakkyndige. Dessverre har jeg ikke tilgang til disse før tirsdag 23.04, og disse ettersendes.

Kontrollutvalget viser til protokoll fra møte i Kontrollutvalget 11.02.2019 og ønsker en redegjørelse om følgende forhold (i kursiv og understreket):

PS 09/19	OPPFØLGINGSLISTE

Prosjektregnskap til kontrollutvalget («Dørumtomta»)
Kontrollutvalget har forespurt om en kan få regnskap og rapport på den delen av prosjekt 04070 som gjelder Utbyggeren AS sin del.
27.02.2019:
E-post fra plansjef i Sunndal kommune: Det har ikke vært en byggekomite for dette prosjektet, og dermed blir det ikke politisk behandling slik plansjef ser det.

Prosjektet har vært todelt, mellom Sunndal kommune og Utbygger'n AS. Plansjef har vært i kontakt med Utbygger'n AS for å få oversendt deres prosjektregnskap, men det viser seg at de ikke har ført et eget regnskap slik kommunen har gjort. De har tatt utgiftene direkte inn i sitt driftsbudsjett i løpet av de årene prosjektet har pågått. Sunndal kommune har ikke mottatt noe ytterligere dokumentasjon enn det kontrollutvalget har fått oversendt fra plansjef. Det er ikke utbetalt noe til Utbygger'n AS fra dette prosjektet.

Kontrollutvalget finner i postlista til kommunen følgende dokument der kommunen kjenner til hva Utbygger'n AS har betalt/investert og en tallmessig oppstilling.
https://innsyn.sunndal.kommune.no/RegistryEntry/ShowDocument?registryEntryId=154055&documentId=226189
https://innsyn.sunndal.kommune.no/RegistryEntry/ShowDocument?registryEntryId=154055&documentId=226235

Kontrollutvalget ber om en redegjørelse om innholdet i de dokumentene det er referert til ovenfor.

Status: Dette må jeg komme tilbake til 23.april.

Sunndal Samfunnshus
Det arbeides nå fra kommunen sin side med å vurdere eierskapsform og på hvilken måte dagens eiere kan løses ut av selskapet med formål om at kommunen bli eneeier.

Kontrollutvalget ber om en statusrapport.

Status: Det er innkalt til generalforsamling 25.04. Det er en sak om vedtektsendring, som foreslår at begrensningen i eierandel oppheves. På den måten blir eierandelene til kommunen i tråd med vedtektene. Innkallingen er vedlagt.

Orientering fra eierskapssekretariatet
Kontrollutvalget holder fast på at en ønsker at hele eierskapssekretariatet møter kontrollutvalget og at dette skjer i førstkommende møte i kontrollutvalget.(25.04.2019)

Kontrollutvalget ber om at sekretariatet møter, orienterer og svarer på spørsmål.

Status: Eiersekretariatet møter.

Oppfølging av tilsynsrapport fra Arkivverket om arkivene i Sunndal kommune
Etter sist møte i kontrollutvalget står det fortsatt noen avvik igjen som ikke er lukket. Kommunedirektøren hadde ikke nye opplysninger i saken.

Kontrollutvalget ber om en statusrapport.

Status: Se vedlegg

Rutiner for registrering av psykisk utviklingshemmede og rapportering
Kontrollutvalget fikk en ny redegjørelse fra pleie- og omsorgssjef i møtet 11.02.2019 i tillegg til at kontrollutvalget fikk oversendt en skriftlig redegjørelse om rutiner og praksis. Kommunen har ennå ikke mottatt gjeldende rundskriv for 2018 fra Helsedirektoratet og kan på denne bakgrunn ikke si hvordan en vil forholde seg til registreringen for 2018. Kommunedirektøren ønsker å komme tilbake med en redegjørelse når dette foreligger.

Kontrollutvalget ber om en statusrapport.

Status:
Se rundskriv IS-3/2019
https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/1516/Rundskriv%20IS-3%202019.pdf
Samt 3 vedlegg fra revisor

PS 05/19	**REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FRA INTERIMREVISJONEN REGNSKAPSREVISJON FOR 2018 – SUNNDAL KOMMUNE**

Kontrollutvalget har tidligere påpekt at Sunndal Energi KF skal rapportere til kommunestyret. Ifølge Forskrift om budsjett, regnskap og årsberetning for kommunale foretak § 4 om budsjettstyring og endringer i budsjettet, skal foretakets styre gjennom budsjettåret legge frem rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter/innbetalinger og utgifter/utbetalinger i henhold til kommunestyrets vedtatte rammer til foretaket.

Oppdragsansvarlig revisor påpekte at foretaket sender kvartalsvise rapporter til kommunen, men at disse ikke blir lagt frem for kommunestyret slik som regelverket tilsier.

Kontrollutvalget ber om at det finnes en hensiktsmessig måte å rapportere til kommunestyret på slik at kommunestyret får den informasjonen og rapportering de har krav på etter forskriftene.

Hva er status om fremleggelse og rapportering til kommunestyret?

Status: Regnskap rapporteres til kommunestyret samtidig med tertialrapportering fra kommunen.

Gnr. 91, bnr. 20, Horrvikvegen 201 - utvikling av eiendom
Kontrollutvalget har fått en henvendelse om mulig brudd på forutsetningene i vedtak fattet i Økonomi- og planutvalget den 26.09.2017, sak 109/17. Det hevdes i henvendelsen at tiltakshaver har bygd en molo. Dette er i strid med vedtaket der det står at økonomi- og planutvalget ikke gir dispensasjon til bygging eller reparasjon av molo.

- Kontrollutvalget spør om kommunen vil foreta seg noe i denne saken med henvisning til Plan- og bygningsloven kapittel 25 om tilsyn?

- I hvilken grad kommunen har etablert system og rutiner for å holde oversikt over og følge opp ulovlige byggetiltak som blir avdekt?
- I hvilken grad kommunen har etablert system og rutiner for å registrere og følge opp tips fra publikum om ulovlige tiltak?

Status: Byggesaksrådgiver og planlegger i plan-, miljø- og næringstjenesten har vært på befaring på angjeldende eiendom i forbindelse med delingssaken og har observert at moloen er reparert litt ut over det som lå i tillatelsen. Tjenestens vurdering er at dette ikke vil bli fulgt opp med pålegg fra vår side.

Inneværende år har tjenesten som mål å starte opp tilsyn og oppfølging av ulovlige tiltak med målsetting om kontroll av 5 % av alle innkomne byggesøknader (Årsplan 2019). Tjenesten har oversikt til i viss grad over dette, men et formalisert system og rutiner er pt ikke utarbeidet. Grunnet 1 års vakanse i den ene av 2 stillinger som byggesaksrådgiver så har dette blitt nedprioritert til fordel for byggesaksbehandling. Stilling nr 2 besettes igjen i nær fremtid (1. mai) og arbeidet med system og rutiner vil da være et fokusområde. Rapport om dette vil bli gitt i forbindelse med tjenestens tertialrapporteringer i år.

Kontrollutvalget ber i størst mulig grad om skriftlige svar før 17.4.2019.

Med hilsen

Trond M. Hansen Riise
leder

Sveinung Talberg
Rådgiver

Kopi: Kontrollutvalgets medlemmer

Oppfølging av arkivverkets tilsyn med Sunndal kommune – status pr. 11.04.2019

Arkivverket førte stedlig tilsyn med arkivholdet i Sunndal kommune 26.05.2015. Etter tilsynet ble kommunen pålagt utbedring av åtte avvik.

1. Arkivplan er ikke oppdatert (ikke lukket, se kommentar)
2. Mangler noen obligatoriske rutiner som skal være på plass når man har elektroniske saksdokumenter i forhold til krav i riksarkivarens forskrift (lukket 30.06.2017)
3. Beskrivelse av alle kommunens fagsystem og arkivrutiner for alle fagområdene (ikke lukket)
4. Ikke gjennomført nødvendig kvalitetssikring, avslutting og håndtering av avsluttet arkivperiode 2004-2007 (lukket 31.10.2017)
5. Uttrekk og deponering av avsluttet periode fra Kontor2000 og ePhorte (lukket, se kommentar)
6. Visse avvik i kommunens arkivlokaler, hovedsakelig er rommene godt egnet som arkiv (lukket 18.12.2017*)
7. Etterslep av uordnede eldre og avsluttede papirarkiver (lukket 18.12.2017**)
8. Komplett oversikt over fagsystem som inneholder bevaringsverdig dokumentasjon og hvordan denne skal bevares på lang sikt (depot) – bevarings- og kassasjonsplan (BK-plan) (ikke lukket, se kommentar)

Arkivverket avsluttet tilsynet i brev av 07.02.2018. På det tidspunkt ble fire av avvikene lukket, og fire gjenstår.

**Dørpumpe og alarm installert*

***Det er bevilget kr 750 000 for 2018. Avtale er inngått med Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS (IKAMR), som har tatt på seg oppdraget med ordning, listeføring og deponering. Representanter fra IKAMR har vært her og pakket ned arkivene, og vi leverte i denne omgang tilsammen 86,3 hyllemeter til ordning. Bekreftet mottatt hos IKAMR 03.04.2019.*

Videre oppfølging av gjenstående avvik

Avvik nr. 1 og 3

Disse avvikene må ses i sammenheng. Arkivplanen anses ikke som oppdatert før dokumentasjonen om arkivdanningen i fagsystemene er på plass.

Det kan være utfordrende for arkivtjenesten å holde fullstendig oversikt over fagsystemene, og dermed hvordan arkivdanningen foregår. Ved innkjøp og/eller endringer er det viktig at arkivtjenesten blir orientert og involvert, og arkivleder vil ta initiativ til å utarbeide en arkivfaglig rutine for innkjøp av elektroniske system (ikke prioritert på nåværende tidspunkt).

Arkivforskriften § 12, samt riksarkivarens forskrift kap. 3 og 5, har bestemmelser om rutiner for behandling av dokumenter som skal arkiveres. Tjenesteledere har arkivansvaret for dokumentasjonen som produseres i fagsystem i egen enhet (jf. arkivplanens instrukser til tjenesteledere), og arkivrutinene for disse. Arkivleder er usikker på hvor mye som er forsøkt samlet inn tidligere.

Dette er en tidkrevende og omfattende oppgave, og må utføres i samarbeid med de ulike tjenestene. Det er foreløpig ikke lagt noen konkret fremdriftsplan for dette arbeidet.

Avvik nr. 5

Avvik nr. 5 kan anses som lukket.

Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS (IKAMR) har godkjent uttrekkene av arkivdelene SAK1 og SAK2 fra ePhorte, med følgende kommentar (mitt utdrag, se gjerne sak 2018/222 for en mer detaljert beskrivelse):

> *IKAMR har foretatt en grundig test og validering av det mottatte arkivutrekket og har avdekket en del avvik og feil. Alvorlighetsgraden av nevnte feil har ikke medført at deponeringen avvises.*
>
> *IKAMR vil gjennomføre kvalitetssikring og stikkprøver på enkelte avvik sammen med arkivleder og dokumentere dette i en rapport.*
>
> *Deponert NOARK 5-uttrekk er herved godkjent av depot IKAMR.*

Det har ikke vært tid til å foreta kvalitetssikring og stikkprøver på nåværende tidspunkt.

Kontor2000 for periodene 1994-1996, 1996-2003 og 2004-2007 ble deponert som databasedump til IKAMR i forbindelse med overgang til ePhorte i IKT ORKidé. Dette er deponert som en sikkerhetskopi, ikke som et NOARK-godkjent uttrekk, og IKAMR prøver nå å ta uttrekket gjennom sin produksjonslinje med verktøyet Decom og malsett for systemet.

I henhold til riksarkivarens forskrift skal det produseres arkivuttrekk av alle systemer som skal ivareta journalføringsplikten, selv om det ikke er et godkjent arkivsystem og derfor har papirarkiv som gjeldene arkiv. Dette er krevende oppgaver, og det er viktig at arkivleder og IKAMR involveres så tidlig som mulig slik at man sikrer uttrekk av system som avsluttes eller byttes ut.

Avvik nr. 8

En bevarings- og kassasjonsplan (BK-plan) er en del av kommunens arkivplan, jf. Riksarkivarens forskrift § 1-1, 2. ledd, punkt f). Den skal gi en oversikt over hva som skal bevares, og hva som kan eller skal kasseres, ev. hvor lenge materialet skal oppbevares før kassasjon. Den skal også bidra til at arkivfangsten i kommunen oppfyller de krav som finnes i lovverket og i andre bestemmelser. BK-planen skal gjelde for alle arkiv i Sunndal kommune, både papirarkiv og elektroniske arkiv.

ORKide-kommunene har funnet en felles mal for planen, og vi deler kunnskap på tvers av kommunene. Mye av det som skal stå i en bk-plan er regelstyrt og likt for alle, samtidig må vi kvalitetssikre og tilpasse planen til vår egen kommune.

Det er ikke funnet tid til å prioritere arbeidet som først planlagt, bevarings- og kassasjonsplanen må foreløpig settes på vent.

Til andelseiere og styret i SUNNDALSØRA SAMFUNNSHUS A/L, org.nr. 971 574 321.

INNKALLING TIL ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Det innkalles til ordinær Generalforsamling i Sunndalsøra Samfunnshus torsdag 25. april 2019 kl. 18.00, i Støgu i Sunndal kulturhus.

SAKSLISTE:

1. Åpning av møte
2. Fortegnelse over fremmøtte andelseiere
3. Valg av møteleder og protokollskriver
4. Valg av 2 personer til å underskrive protokollen i tillegg til møteleder
5. Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden
6. Godkjenning av andelshavere
7. Orientering fra styreleder
8. Godkjenning av Årsberetning
9. Godkjenning av Årsregnskap 2018
10. Godkjenning av Budsjett for 2019
11. Vedtektsendring.
12. Valg av 3 styremedlemmer
13. Godkjenning av styrehonorar
14. evt. innkomne saker, som må være styret i hende innen 11.04.2019. Innkomne saker meddeles styret v/styreleder:
    Inger Grete Lundemo
    Pb. 76
    6656 Surnadal

    Email: ingergrete@adv-lundemo.no

Sunndalsøra, 13.04.2019

Inger Grete Lundemo
Styreleder

Vedlegg:

- Oversikt over andelseiere
- Oversikt over styret
- Økonomiske tall fra Sunndal kommune ang. Kulturhuset
- Årsregnskap, ettersendes
- Årsberetning, ettersendes
- Vedtekter
- Innstilling fra valgkomiteen
- Styrehonorar 2018

Sunndalsøra Samfunnshus AL

Andelshaver	Kontaktperson	Adresse	Andeler	%
Sunndal kommune	ØP	post@sunndal.kommune.no	1520	58,9 %
LO Indre Nordmøre		Pb 201, 6601 Sunndalsøra	205	7,9 %
El&IT- forbund		Youngstorvet 11, 0181 Oslo	205	7,9 %
Norsk arbeidsmannsforbund	Sunndal arbeidsmann avd. 3	Storgt. 9, 6404 Molde	201	7,8 %
Sunndal Ungdomslag	Overføres Sunndal Røde kors		151	5,9 %
Fagforbundet Sunndal		Fagforbundet@sunndal.kommune.no	151	5,9 %
Sunndal Sparebank		post@sunndal-sparebank.no	25	1,0 %
Sunndal Arbeiderparti	Hilde Furre	hildefurre@hotmail.no	20	0,8 %
Sunndal AUF	Peder Vorren	Pvorren@gmail.com	10	0,4 %
Danske Bank		Postboks 4700, 7466 Trondheim	15	0,6 %
Forbundet for ledelse og teknikk	Atle Sandvik	Atle.sandvik@hydro.com	5	0,2 %
Tekna	v/Jan Erik Holthe	jan.erik.holthe@sunndal.kommune.no	5	0,2 %
Tine		Lakkegata 23, 0187 Oslo	5	0,2 %
Sunndal bygningsarbeiderforening	(Tilføres Norsk arb.mannsforbund	Robert Orholm, Bjørnemosen 30, 6519 K	5	0,2 %
Sunndal kjemiske fagforening		Pb 92, 6601 Sunndalsøra	5	0,2 %
NITO Møre og Romsdal, Molde		Storgt. 9, 6404 Molde	5	0,2 %
Dalen Mannskor	v/Trond Furu	trond.furu@hydro.com	5	0,2 %
Sunndal IL Fotball		Skolevegen 12, 6600 Sunndalsøra	5	0,2 %
Sunndal Jeger og Fisk	v/Ole Kristian Løvik	Landstøvegen 8, 6600 Sunndalsøra	5	0,2 %
Sunndal Røde Kors		Pb 207, 6601 Sunndalsøra	5	0,2 %
Sunndalskoret Grøa songlag	v Egil Peder Reiten	egil.reiten@gmail.com	5	0,2 %
Coop Extra Sunndalsøra		Sunndalsvn. 16/18, 6600 Sunndalsøra	5	0,2 %
Sunndal boligbyggelag		Pb 58, 6601 Sunndalsøra	1	0,0 %
Sunndal faglige utvalg	LO????		5	0,2 %
Sunndal håndverksforening	(Tore Malvik????		5	0,2 %
NOFU Negoita	Bjørn Martin Kvande	Bjørn.Martin.Kvande@hydro.com	5	0,2 %
		SUM	2579	100,0 %

Styret 2018:

Jostein Trædal,	styreleder frem til generalforsamling 18.06.2018
Andrea Fivelstad,	styremedlem frem til generalforsamling 18.06.2018
Einar Mo	
Lise Karin Meisal	
Nils Iver Stølen	
May Jorid Strand,	styremedlem valgt i generalforsamling 18.06.2018
Inger Grete Lundemo,	styreleder valgt i generalforsamling 18.06.2018

Inger Grete Lundemo

Fra: Ole Magne Ansnes <Ole.Magne.Ansnes@sunndal.kommune.no>
Sendt: 13. mars 2019 09:12
Til: Inger Grete Lundemo
Emne: VS: tall kulturhus 2012 - 2018
Vedlegg: Tall kulturhus - nytt.xlsx

Fra: Ole Magne Ansnes
Sendt: 6. mars 2019 13:31
Til: Randi Borghild Dyrnes <randi.dyrnes@sunndal.kommune.no>
Emne: tall kulturhus 2012 - 2018

Hei,
På bakgrunn av tall vi har fra 2012:
Total netto ramme bevilget i perioden er : 8,7 mill kroner
Totalt negativt resultat i perioden: 2 mill kroner

Da kun du i alle fall trygt si at vi har brukt 10,7 mill kroner på huset i perioden.
I tillegg kommer renovering og tall fra eiendom.

Se bort i fra forrige tabell, som mer viser tall for den totale driften.

Legger vi ny og svært forenklet tabell..

Ole M

Tall for kino, kiosk og kulturhus i h t til Visma - dvs fra 2014

	2012	2012	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016
	Ramme	Resultat	Ramme	Resultat	Ramme	Resultat	Ramme	Resultat	Ramme
Kulturhus	1 079 000,00	273 000,00	938 000,00	-481 000,00	1 060 979,00	-337 033,00	730 196,00	-348 889,00	790 726,00
Kiosk					-	79 333,00	159 975,00	148 391,00	146 860,00
Kino	192 000,00	-41 000,00	276 000,00	-232 000,00	284 647,00	-480 347,00	-3 771,00	-124 897,00	22 097,00
Ramme totalt	1 271 000,00		1 214 000,00		1 345 626,00		886 400,00		959 683,00
Resultat		232 000,00		-713 000,00		-738 047,00		-325 395,00	

2016	2017	2017	2018	2018	Total ramme	Total resultat
Resultat	Ramme	Resultat	Ramme	Resultat		
-151 265,00	769 736,00	-268 051,00	1 866 746,00	-74 641,00		
126 375,00	124 278,00	150,00	66 153,00	-44 721,00		
-93 051,00	173 128,00	-148 476,00	49 369,00	152 401,00		
	1 067 142,00		1 982 268,00		8 726 119,00	
-117 941,00		-416 377,00		33 039,00		-2 045 721,00

Tjeneste	Ansvar		Konto		Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
70	**Eiendomstjen**	**7451**	**Kulturhuset**		**49 971**	**1 072 544**	**1 325 376**
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	11302 Kommunikasjon	0	1 625	0
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	11800 Strøm	0	0	237 130
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	11801 Andre energiutgifter	0	0	0
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	11810 Fjernvarme	0	0	76 146
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	11854 Forsikring bygning	15 681	0	25 781
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	11950 Kontigenter	0	12 600	0
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	11951 Lisenser	800	0	0
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	11952 Kommunale eiendomsavgifter	0	35 525	62 840
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	12300 Vedlikehold, byggtjenester og nybygg	0	8 000	30 000
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	12301 Vedlikehold anlegg	1 230	211 022	105 178
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	12400 Serviceavtaler	0	34 892	40 301
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	12600 Renholdstjenester	0	545 000	748 000
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	13800 Kjøp fra kommunalt foretak i egen kommune	32 260	324 650	0
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	14290 Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	8 573	155 078	130 399
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	16200 Diverse inntekter	0	-100 770	0
70	Eiendomstjen	7451	Kulturhuset	17290 Kompensasjon moms påløpt i driftsregnskapet	-8 573	-155 078	-130 399

Regnskap 2015	Regnskap 2014
1 362 972	**1 133 601**
23 480	4 805
203 575	171 962
0	55 054
91 219	48 627
22 724	21 981
0	0
0	0
48 403	38 928
104 000	10 000
180 299	84 938
51 269	25 304
638 002	672 001
0	0
149 876	104 972
0	0
-149 876	-104 972

Inger Grete Lundemo

Fra: Ole Magne Ansnes <Ole.Magne.Ansnes@sunndal.kommune.no>
Sendt: 13. mars 2019 09:44
Til: Inger Grete Lundemo

Hei, har sendt noen tall vedrørende drift på kulturhuset de siste 5-7 årene. De er basert på rammetall og resultat. I tillegg kommer investeringene. Et større renoveringsprosjekt ble avsluttet i 2017. Her er saksopplysningen som fulgte den politiske saken knyttet til byggeregnskapet:

I møte 26.01.2010 oppnevnte Økonomi- og planutvalget sin representant i plan- og byggekomiteen. I møte 27.01.2010 oppnevnte Teknikk- miljø- og kulturutvalget plan- og byggekomiteen som skulle oppgradere Sunndal kulturhus
Sunndal kommunestyre vedtok i møte 16.12.09 å bevilge 10 mill kr til opprustning av Sunndal Kulturhus. Bevilgningen skulle fordeles med 2,5 mill kr årlig i en 4-årsperiode. Sunndal kommunestyre vedtok i møte 15.12.10 å øke bevilgningen til 3 mill kr årlig, samt å bevilge 3 mill
kr også i 2014. Sunndal kommunestyre har også vedtatt i k-sak 35/13 å overføre 0,5 mill kr fra et annet prosjekt til prosjekt oppgradering av Sunndal kulturhus. Prosjektet har dermed en vedtatt budsjettramme på 15 mill kr. I tillegg mottok Sunndal kommune 646 000 kr i støtte fra Enova. Totalt har dermed dette prosjektet 15 646 000 kr til rådighet.
Sluttregnskapet viser en totalkostnad 15,646 mill kr. Det vil si at prosjektet er gjennomført innenfor vedtatt budsjettramme.
Det er totalt gjennomført 20 møter i plan- og byggekomiteen.

Tallene viser ikke drift gjennom 90-tallet og første del av 2000-tallet. Men de indikerer et betydelig behov for kapital fra kommunens side for å holde driften av kulturhuset oppe. Dette som en orientering overfor de andre eierne.

Hilsen

Ole Magne Ansnes
Kultursjef
Sunndal kommune
Tlf 97595148

VEDTEKTER for SUNNDALSØRA SAMFUNNSHUS A/L

Endret ved generalforsamling 25.04.2019

§ 1 – SELSKAPSFORM

1.1. Sunndalsøra Samfunnshus er et andelslag med vekslende medlemstall, vekslede kapital og begrenset ansvar.

§ 2 – FORMÅL

2.1. Formålet med andelslaget er å eie og/eller drive et samfunnshus for derigjennom å kunne stille til disposisjon et høvelig samlingssted, samt for å fremme kultur og organisasjonsvirksomhet i kommunen og regionene.

2.2. Andelslaget har ikke erverv til formål.

§ 3 – BRUK AV HUSET

3.1. Samfunnshuset skal stå åpent for alle med lovlig formål, Ingen kan stenges ut på grunn av religiøst eller politiske program, unntatt er arrangement med nasjonalistiske eller rasistiske holdninger.

3.2. Huset disponeres for øvrig slik Sunndal kommune finner det formålstjenlig under andelslagets organers kontroll.

3.3 Det tas hensyn til de sosial og kulturelle formål et slikt hus skal gi plass for.

3.4. I tilfelle tvist om hvorvidt samfunnshuset blir disponert etter disse regler, skal den avgjøres av en voldgiftsnemnd der hver av partene i tvisten oppnevner sitt medlem og det tredje medlemmet oppnevnes av lensmannen.

§ 4 – ANDELENE

4.1. Andeler i laget kan tegnes av organisasjoner, institusjoner og enkeltpersoner i form av kontantinnskudd, naturalia eller dugnadsarbeid.

4.2. Andelshaverne har intet ansvar for lagets forpliktelser ut over de tegnede andeler.

4.3. Hver andels pålydende settes til kr. 200,- (kronertohundrede).

4.4. Det føres særskilt protokoll over andelseierne og andelenes fordeling.

4.5. Andelseierne har ikke krav på utbytte.

§ 5 – OVERDRAGELSE AV ANDELER

5.1. Overdragelse av andeler kan ikke skje uten generalforsamlingens samtykke.

5.2. De tidligere andelseierne har forkjøpsrett til de andeler som er til salg, i forhold til tidligere andelsbesittelse.

5.3. Andeler kan overdras vederlagsfritt til beslektede organisasjoner, fortsatt etter generalforsamlingens samtykke.

5.4. ~~Ingen kan eie mer enn 59% av andelene.~~
Andelslaget har ingen begrensninger i eierandel.

§ 6 – ANDELSLAGETS BESLUTTENDE ORGANER

6.1. Andelslagets besluttende organer er; a) Generalforsamlingen, og b) Styret.

§ 7 – GENERALFORSAMLINGEN

7.1. Generalforsamlingen er andelslagets høyeste myndighet og er et organ der hver andel har en stemme.

7.2. Ordinær generalforsamling holdes innen utgangen av april måned og behandler følgende dagsorden;
1. Styrets beretning og regnskap
2. Styrets budsjett
3. Valg av styremedlemmer, samt styreleder
4. Andre saker som er oppført på dagsorden

7.3. Til forberedelse av valgene på generalforsamling velger siste avholdte generalforsamlingen en valgkomite på 3 medlemmer.

7.4. Generalforsamlingen innkalles av styret, ved kunngjøring med minst tre ukers varsel med mindre spesielle grunner gjør kortere varsel nødvendig.

7.5. Innkallelsen skjer gjennom lokalpressen, brev eller oppslag. Foreløpig dagsorden kunngjøres sammen med innkallelsen.

7.6. Forslagene som ønskes behandlet må sendes styret minst 14 dager i forveien. Endelig dagorden sendes en uke før møtet.

7.7 Generalforsamlingen er beslutningsdyktig når minst 1/2 parten av andelene er representert.

7.8. Generalforsamlingen kan ikke treffe beslutninger i andre saker enn de som er oppført på dagsorden.

7.9. Over forhandlingene føres protokoll, som oppleses før møtets slutt til vedtakelse. Protokollen skal underskrives av møteleder og to personer som velges av generalforsamlingen.

7.10. De andelshaverne som ikke er representert, er bundet av de beslutninger som fattes. Beslutninger treffes med vanlig stemmeflertall.

7.11. Generalforsamlingens forhandlinger ledes av en ordfører som velges på generalforsamlingen.

§ 8 – STYRET

8.1. Til å lede andelslaget velges et styre på minst 5 medlemmer.

8.2. Styret velges etter forholdstallsprinsippet. Styret iverksetter generalforsamlingens vedtak og treffer de beslutninger som driften av andelslaget gjør nødvendig.

8.3. Styret velges for 2 år. Av dem som er valgt ved første valg, trer ut etter 1 års forløp en, deretter de som har tjenestegjort lengst. Varamedlemmer velges for 1 år av gangen.

8.4. Styrets leder velges på ordinær generalforsamling.

8.5. Styrets medlemmer deltar i generalforsamlingen med forslags- og talerett, men uten stemmerett.

§ 9 – EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING

9.1. Ekstraordinær generalforsamling innkalles av styret, når styret eller andelshaverne som representerer minst 1/3 av andelene forlanger det.

9.2. På ekstraordinær generalforsamling kan bare behandles de saker som er oppsatt på dagsorden.

§ 10 – ENDRINGER I VEDTEKTENE

10.1. Endringer i vedtektene kan foretas både på ordinær og ekstraordinær generalforsamling. Endringer krever 2/3 flertall av de avgitte stemmer.

~~10.2 Forslag fra andelshaverne om endringer i vedtektene må være kommet til styret senest to måneder før ordinær generalforsamling.~~

§ 11 – OPPLØSNING

11.1. Vedtak om oppløsning av andelslaget eller overdragelse av formuen som helhet, kan ~~bare~~ fattes både av ordinær og ekstraordinær generalforsamling.

11.2. For at oppløsning eller overdragelse av formuen skal kunne vedtas kreves at minst 2/3 av andelene er representert og at 2/3 av de avgitte stemmer er for forslaget.

11.3. Er ikke 2/3 av andelene representert på generalforsamlingen, kan oppløsning eller overdragelse av formuen likevel vedtak hvis 2/3 av de møtte på en generalforsamling, innkalt med minst en måneds varsel, stemmer for forslaget, og da uten hensyn til antallet av representerte stemmer.

11.4. I tilfelle andelslaget oppløses, får Sunndal kommune forkjøpsrett til Samfunnshuset A/L på ellers like vilkår.

I generalforsamling 18.06.2018 ble det vedtatt at det sittende styret skal fungere som valgkomite.

Styret består av
Inger Grete Lundemo, styreleder
May Jorid Strand, styremedlem

Einar Mo, styremedlem.	På valg
Lise Karin Meisal, styremedlem.	På valg
Nils Iver Stølen, styremedlem.	På valg

Valgkomiteens innstilling:

Einar Mo,	Gjenvalg
Lise Karin Meisal,	Gjenvalg
Nils Iver Stølen	Gjenvalg

Valgkomiteen foreslår at det ikke velges varamedlemmer, og at styret fungerer som valgkomite.

Styret i Sunndalsøra Samfunnhus mener det er riktig at styret får styrehonorar. Styret velger å foreslå godtgjørelse lik kommunens godtgjørelse for møtehonorar, med kr. 750,- pr møte for styremedlemmer. For styreleder Jostein Trædal foreslås dobbel godtgjørelse, kr. 1.500,- pr møte. For styreleder Inger Grete Lundemo foreslås sats etter medgått tid.

Forslag til styrehonorar for 2018:

Andrea Fivelstad	kr. 3.000,-
Einar Mo	kr. 5.250,-
Lise Karin Meisal	kr. 5.250,-
Nils Iver Stølen	kr. 4.500,-
Jostein Trædal	kr. 7.500,-
May Jorid Strand	kr. 750,-
Inger Grete Lundemo	kr. 25.000,-

SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2019-1563/02
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 01.04.2019

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 18/19	Kontrollutvalget	25.04.2019

EVENTUELT

1. **Rutiner for registrering av psykisk utviklingshemmede og rapportering**

På bakgrunn av at det i media har kommet frem at Tolga kommune har registrert og rapportert for mange psykisk utviklingshemmede og dermed har fått refundert for mye fra staten, stilte leder spørsmål til rådmann og pleie- og omsorgssjef hvordan rutinene er i Sunndal kommune. Nå skal Fylkesmannen i Hordaland i samarbeid med Sivilrettsforvaltningen og Helsetilsynet undersøke om andre norske kommuner følger regelverket for registrering av psykisk utviklingshemmede.

Pleie og omsorgssjefen orienterte i møte 17.10.2018 og mener standarden og rutinene er klare og at Sunndal kommune har styring og kontroll på dette. Men etter at dette nå er en sak på nasjonalt nivå ønsker kommunen å gå igjennom rutinene og sakene på nytt. Revisor påpekte også revisjonen sitt ansvar ved at de skal attestere på rapporteringen.

Kontrollutvalgets behandling i møte 17.10.2018

Kontrollutvalget ønsker å få en redegjørelse og rapport fra kommunen etter at kommunen har gått igjennom rutinene og sakene. Kontrollutvalget ber også om en kort redegjørelse fra revisor på hvordan de ser på kommunen sine rutiner og praksis på området.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med fremlegg framsatt i møtet av leder.
(5 voterende)

Kontrollutvalgets behandling i møte 11.02.2019

Kontrollutvalget fikk en ny redegjørelse fra pleie- og omsorgssjef i møtet i tillegg til at kontrollutvalget fikk oversendt en skriftlig redegjørelse om rutiner og praksis. Kommunen har ennå ikke mottatt gjeldende rundskriv for 2018 fra Helsedirektoratet og kan på denne bakgrunn ikke si hvordan en vil forholde seg til registreringen for 2018. Kommunedirektøren ønsker å komme tilbake med en redegjørelse når dette foreligger.

På bakgrunn av redegjørelsene velger kontrollutvalget å avslutte saken.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med fremlegg framsatt i møtet av leder.
(5 voterende)

Kontrollutvalget 16.04.2019

Kommunedirektøren har sendt epost med vedlegg til kontrollutvalgssekretariatet 16.04.2019.

Vedlegg:

- Registrering av PU 2018 Sunndal kommune.
- Attestasjon fra revisor registrering PU 2018 Sunndal kommune.

SuSu-programmet
Kontrollutvalget viser til sak PS 03/19 i kontrollutvalget 11.02.2019 og innstilling til kommunestyret i pkt. 2:

2. *Kontrollutvalget merker seg at det er ulike oppfatninger av om tildelte midler fra næringsfondet i Sunndal er bevilget og forvaltet etter gjeldende reglement.*

Kontrollutvalget ber om at en ved pågående gjennomgang av næringsarbeidet i Sunndal kommune søker å bringe klarhet i om gjeldende fullmakter er i samsvar med delegeringsreglementet og vedtekter for næringsfondet.

Kontrollutvalget viser til sak PS 85/18 i kommunestyret 24.10.2018 der en skulle vurdere næringsarbeidets organisering i Sunndal kommune. I vedtaket står det at ØP(Formannskapet) ber om at det blir lagt fram en plan for arbeidet i første ØP-møte i 2019 og at ny frist med å legge frem en sak om næringsarbeidets organisering i Sunndal kommune settes til siste halvår 2019.

Kontrollutvalget har sendt kommunedirektøren brev:
Hva er status i saken om rapportering og plan til ØP samt sak til kommunestyret om vurdering av organisering av næringsarbeidet i Sunndal kommune?

Innsyn i pasientjournal
Kontrollutvalget er blitt kjent med at Sunndal kommune over lengre tid har nektet innsyn i en pasientjournal for nærmeste pårørende til en bruker som mottar helsetjenester fra kommunen. Kontrollutvalget har følgende spørsmål:

Hva var bakgrunnen for at pårørende ble nektet innsyn i deler av pasientjournalen?

Kontrollutvalgssekretariatet ønsker innsyn i journalen fra kl. 0900 før møtestart den 25.04.2019.

Sunndal Energi KF og rapportering til kommunestyret

Kontrollutvalget har tidligere påpekt at Sunndal Energi KF skal rapportere til kommunestyret. Ifølge Forskrift om budsjett, regnskap og årsberetning for kommunale foretak § 4 om budsjettstyring og endringer i budsjettet, skal foretakets styre gjennom budsjettåret legge frem rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter/innbetalinger og utgifter/utbetalinger i henhold til kommunestyrets vedtatte rammer til foretaket.

Oppdragsansvarlig revisor påpekte at foretaket sender kvartalsvise rapporter til kommunen, men at disse ikke blir lagt frem for kommunestyret slik som regelverket tilsier.

Kontrollutvalget ber om at det finnes en hensiktsmessig måte å rapportere til kommunestyret på slik at kommunestyret får den informasjonen og rapportering de har krav på etter forskriftene.

Hva er status om fremleggelse og rapportering til kommunestyret?

Gnr. 91, bnr. 20, Horrvikvegen 201 - utvikling av eiendom

Kontrollutvalget har fått en henvendelse om mulig brudd på forutsetningene i vedtak fattet i Økonomi- og planutvalget den 26.09.2017, sak 109/17. Det hevdes i henvendelsen at tiltakshaver har bygd en molo. Dette er i strid med vedtaket der det står at økonomi- og planutvalget ikke gir dispensasjon til bygging eller reparasjon av molo.

- Kontrollutvalget spør om kommunen vil foreta seg noe i denne saken med henvisning til Plan- og bygningsloven kapittel 25 om tilsyn?
- I hvilken grad kommunen har etablert system og rutiner for å holde oversikt over og følge opp ulovlige byggetiltak som blir avdekt?
- I hvilken grad kommunen har etablert system og rutiner for å registrere og følge opp tips fra publikum om ulovlige tiltak?

Virksomhetsbesøk

Kontrollutvalgets vedtak 30.08.2018, sak PS 24/18:

Kontrollutvalget i Sunndal ønsker å foreta et virksomhetsbesøk hos Sunndal ungdomsskole den 22.11.2018 fra kl. 0900-1100. Alternativt ønsker kontrollutvalget å gjennomføre et virksomhetsbesøk hos Sunndal helsetun.

Kontrollutvalgets behandling 25.04.2019

Kontrollutvalget i Sunndal har som mål å gjennomføre 1-2 virksomhetsbesøk pr. år. En har med positiv erfaring tidligere gjennomført besøk hos virksomheter.
Kontrollutvalget har lagt de siste besøkene til Holtan barnehage (2016), Øran Aktivitetshus (2017), Sunndal Energi (2017) og Kommunaltekniske tjenester (2018).

Besøket hos Sunndal ungdomsskole som var planlagt til 26.11.2018 lot seg ikke gjennomføre. Isteden ble det besøk hos Sunndal Helsetun den 26.11.2018.

I tiltaksplanen til kontrollutvalget for 2019 er det avsatt tid til virksomhetsbesøk i forkant av møtet 18.06.2018.

Sekretariatet kan gjøre en henvendelse til kommunedirektør og høre om det passer.

Vedlegg:

- Brev til kommunedirektøren, datert 05.04.2019
- Svar fra kommunedirektøren i epost, datert 16.04.2019

Sveinung Talberg
rådgiver

Sunndal kommune
Service- og informasjonsavdelingen

KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET FOR ROMSDAL
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Melding om vedtak

Deres ref:	Vår ref	Saksbehandler	Direktetelefon	Dato
	2012/1599-53	Brit Resell	906 29 027	12.04.2019

Samarbeid om næringsutvikling i Sunndal og Surnadal
Kontrollutvalget i Sunndal - SuSu-programmet

Det vises til Deres oversendelse av ovennevnte sak.
Kommunestyret har i sitt møte 27.03.2019 behandlet saken i PS 15/19.
Vedlagt følger sakspapirer med vedtak i saken.

Dette til orientering.

Med hilsen

Brit Resell
konsulent
Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrift

Sunndal kommune

Arkiv: U01
Arkivsaksnr: 2012/1599-48
Saksbehandler: Brit Resell

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	15/19	27.03.2019

Samarbeid om næringsutvikling i Sunndal og Surnadal
Kontrollutvalget i Sunndal - SuSu-programmet

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalget i Sunndal vil rapportere følgende til Sunndal kommunestyre etter gjennomgang av forvaltningen i SuSu-programmet:

1. Kontrollutvalget konkluderer med at kommunen burde ha journalført og arkivert møteinnkallinger, protokoller og annen dokumentasjon fra SuSu-programmet i Sunndal kommune sitt post- og arkivsystem.
2. Kontrollutvalget merker seg at det er ulike oppfatninger av om tildelte midler fra næringsfondet i Sunndal er bevilget og forvaltet etter gjeldende reglement.

   Kontrollutvalget ber om at en ved pågående gjennomgang av næringsarbeidet i Sunndal kommune søker å bringe klarhet i om gjeldende fullmakter er i samsvar med delegeringsreglementet og vedtekter for næringsfondet.
3. Kontrollutvalget konkluderer med at habilitetsvurderinger er gjennomført i 7 av 21 møter i SuSu-programmet. Vurderingene er foretatt i forhold til behandling av 28 søknader om bedriftsretta tiltak. Det er ikke kontrollert om medlemmer i programstyret har deltatt i behandling av saker der habilitetsspørsmålet skulle vært vurdert.
4. Kontrollutvalget konkluderer med at SuSu-programmet, ifølge kommuneloven og Sunndal kommune sitt reglement for arbeidsgodtgjørelse m.v. til kommunale folkevalgte, ikke har myndighet til å fastsette godtgjørelse til programstyret slik det er gjort i programstyret sitt møte 18.10.2013.
5. Kontrollutvalget registrerer at ordføreren har mottatt møtegodtgjørelse fra SuSu i 2014, 2015 og 2016. Ordfører har betalt tilbake mottatt møtegodtgjørelse og erkjent at han i tråd med reglement for arbeidsgodtgjørelse m.v. til kommunale folkevalgte i Sunndal kommune og som ordfører, oppnevnt av kommunestyret, ikke skulle hatt godtgjøring for SuSu-arbeidet.

Kontrollutvalget konkluderer med at ordfører i tråd med reglement for arbeidsgodtgjørelse i Sunndal kommune ikke skulle ha mottatt godtgjørelse for sitt verv i SuSu-programmet.

6. Kontrollutvalget ber om at Sunndal kommunestyre sørger for at de forhold som blir påpekt fra kontrollutvalget bringes i orden.

Behandling i Kommunestyret - 27.03.2019

Det ble fremmet følgende habilitetsspørsmål i saken:

Ordfører Ståle Refstie ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at han er styreleder i Sunndal Næringsselskap AS. Refstie fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Varaordfører Janne Merete Rimstad Seljebø tiltrådte som ordstyrer. Ståle Refstie ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Representanten Tone Hustad, H, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at hun er styremedlem i SuSu-programmet. Hustad fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Representanten Endre Nisja var innkalt på forhånd og tiltrådte. Tone Hustad ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 1. ledd bokstav e).

Representanten Sander Løken Berntsen, AP, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at hans mor er styremedlem i SuSu-programmet. Løken Berntsen fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Sander Løken Berntsen ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 1. ledd bokstav b).

Representanten Kjell Arne Nerland, FrP, ba om å få vurdert sin habilitet med bakgrunn i at han er varamedlem i styret for Sunndal Næringsselskap AS og har deltatt i blant annet budsjettsaker i selskapet. Nerland fratrådte under behandlingen av spørsmålet. Kjell Arne Nerland ble enstemmig erklært inhabil, jf. Forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Representanten Erling Rød, FrP, la fram følgende alternative forslag til innstillingens punkt 2:

«Etter gjeldende reglement er ikke SuSu-programmet et kompetent organ til å forvalte og tildele midler fra Næringsfondet i Sunndal.»

Representanten Erling Outzen, SV, la fram følgende alternative forslag:

«Kommunestyret tar rapporten om SuSu-programmet til orientering.»

VOTERING:
Det var 24 voterende.

Det ble først votert over forslagene som var mest ytterliggående. Innstillingen ble derfor satt opp imot forslaget fra Erling Outzen. Forslaget fra Outzen ble vedtatt med 13 mot 11 stemmer avgitt for innstillingen.

Voteringen over endringsforslaget til innstillingens punkt 2 falt derfor bort.

Kommunestyret har etter dette fattet slikt vedtak:

Vedtak:

Kommunestyret tar rapporten om SuSu-programmet til orientering.

Vedlegg

1 Oversendelsesbrev av sak 03/19 til kommunestyret - SuSu-programmet

2 Samlet saksframlegg sak 03/19 - SuSu-programmet

3 Avtalt kontrollhanding fra Møre og Romsdal Revisjon IKS, datert 12.11.2018 - rapport om faktiske funn

4 Rådmannens vurderinger og konklusjoner - Vedlegg til K.sak 115/18

5 Brev fra kontrollutvalget til kommunestyret, datert 11.12.2018 - Behandling av K.sak 115/2018 til kommunestyret 13.12.2018

Saksopplysninger

Sunndal kommune har mottatt brev fra Kontrollutvalgssekretariatet, datert 18.02.2019, hvor de oversender sak fra kontrollutvalget for videre behandling i kommunestyret. Saken gjelder SuSu-programmet. Saken ble første gang langt fram til behandling i kommunestyret 13.12.2018, ref. k.sak 115/18, der kommunestyret vedtok å utsette saken og sende den tilbake til kontrollutvalget for videre utredning. Saken ble behandlet på nytt i kontrollutvalget 11.02.2019. Vi gjør oppmerksom på at det er kontrollutvalget som innstiller i denne saken.

Vurdering

Det vises til sakens dokumenter.

Rett utskrift 12.04.2019:

Brit Helene Resell
utvalgssekretær

VEDLEGG 2 TIL RUNDSKRIV IS-3/2019

Tal på personar med psykisk utviklingshemming i kommunane pr. 01.01.2019

Dette skjemaet skal fyllast ut i samsvar med rundskriv IS-3/2019. Skjemaet skal oppbevarast i kommunen, og skal saman med revisorfråsegn kunne leggast fram på førespurnad. Det skal brukast som grunnlag for registrering i Altinn, og som grunnlag for revisjon.

Frist for innsending av Altinn-skjemaet til Helsedirektoratet er 15.04.2019.

Antal personar med psykisk utviklingshemming 16 år og over som pr. 01.01.19 har vedtak om tenester:	34

Kommunenummer fire siffer	1563
Kommunenamn	SUNNDAL
Adresse	Pb. 94, 6601 SUNNDALSØRA
Kontaktperson (skriv tydelig)	EVY AUSTAD
Telefonnummer	901 68 533
Epost-adresse	evy.austad@sunndal.kommune.no

Det vert med dette stadfesta at oppgitt tal på personar med psykisk utviklingshemming pr. 01.01.19 er i samsvar med dei retningslinjer som er gitt i rundskriv IS-3/2019.

2/4-19 ..... Dato/underskrift rådmann

2/4-19 ..... Dato/underskrift revisor

Møre og Romsdal Revisjon IKS
Org. nr. 917 802 149

altinn

Arkivert innsending:
Registrering av tall på personer med psykisk utviklingshemming, SUNNDAL, 2019, 34

Dato sendt: 02.04.2019 14:31
Avsender: 964981604-SUNNDAL KOMMUNE
Mottaker: Helsedirektoratet

Signeringssteg 1	Signeringssteg 2
VULLUM ANNE B LANGHOLM	DYRNES BJARNE ANSGAR
02.04.2019 10:43	02.04.2019 14:31

Referansenummer: AR313481864
Det er gjennomført en maskinell kontroll under utfylling, men vi tar forbehold om at det kan bli oppdaget feil under saksbehandlingen og at annen dokumentasjon kan være nødvendig. Vennligst oppgi referansenummer ved eventuelle henvendelser til etaten.

Skjema
Registrering av tall på personer med psykisk utviklingshemming, SUNNDAL, 2019, 34

MRR
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Til Sunndal kommune

RAPPORT OM RESULTAT AV KONTROLLHANDLINGER VEDRØRENDE RAPPORTERING AV ANTALL PERSONER MED PSYKISK UTVIKLINGSHEMMING I SUNNDAL KOMMUNE PR. 01.01.2019

Denne attestasjonen erstatter attestasjon avgitt 12.03.2019. Der var det rapportert 37 personer.

Vi har gjennomført de kontrollhandlinger som er avtalt med dere og listet opp nedenfor vedrørende rapportering av antall personer med psykisk utviklingshemming i Sunndal kommune pr. 01.01.2019. Vårt oppdrag er utført i samsvar med ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger og Helsedirektoratets rundskriv IS-3/2019.

Totalt 34 personer fra kommunens register er en del av ordningen og skal rapporteres på.

Kontrollhandlingene er utført for å bistå dere i vurderingen av riktigheten av rapporterte tall på personer med psykisk utviklingshemming som er tildelt tjenester lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Kontrollhandlingene oppsummeres som følger:

Vi har kontrollert kommunens rapportering av personer med psykisk utviklingshemming i henhold til Helsedirektoratets rundskriv, og har kontrollert:

1. at det i den enkeltes saksmappe fremkommer at den enkelte har

a) diagnostisert psykisk utviklingshemming eller Downs syndrom,

b) en diagnostisert sjelden tilstand/kromosomlidelse som medfører psykisk utviklingshemming, eller

c) skriftlig stadfesting fra lege på at tilstanden til vedkommende oppfyller diagnosekriteriene for psykisk utviklingshemming.

2. at personen er fylt 16 år pr. 1.1.2019

3. pr. 1.1.2019 har vedtak om tjenester etter helse- og omsorgstenestelova §3-2 første ledd nr 6, medregnet BPA etter §3-8, eller får omsorg av en person som har vedtak om omsorgsstønad og/eller avlastning etter helse- og omsorgstenestelova §3-6 nr. 2 og 3.

4. at det foreligger avtale om hvilken kommune som registrerer vedkommende når en person oppholder seg og får tjenester i en annen kommune.

5. at personer som det blir gitt vertskommunetilskudd for ikke er registrert som en del av innrapporteringen over antall psykisk utviklingshemmede.

6. at personen ikke oppholder seg (heldøgn) ved en av Landsbystiftelsens institusjoner.

Vi rapporterer våre funn nedenfor:

1) Med hensyn til punkt 1 har vi funnet at det i den enkeltes saksmappe fremkommer at den enkelte er psykisk utviklingshemmet.

2) Med hensyn til punkt 2 har vi funnet at de kontrollerte personene er fylt 16 år pr. 01.01.2019.

3) Med hensyn til punkt 3 har vi funnet at enkeltvedtaket er gyldig 01.01.2019 og at personen er tildelt tjenester etter ovennevnte lovbestemmelser.

4) Med hensyn til punkt 4 har vi ikke funnet at noen av nevnte personer oppholder seg eller får tjeneste i annen kommune.

5) Med hensyn til punkt 5 har vi ikke funnet personer som det blir gitt vertskommunetilskudd for.

6) Med hensyn til punkt 6 har vi ikke funnet at personer oppholder seg (heldøgn) ved en av Landsbystiftelsens institusjoner.

Siden de ovenstående kontrollhandlinger verken utgjør revisjon eller forenklet revisorkontroll i samsvar med revisjonsstandardene, gir vi ikke uttrykk for noen sikkerhet for at informasjonen ikke inneholder vesentlige feil.

Dersom vi hadde utført tilleggshandlinger eller hadde gjennomført revisjon eller forenklet revisorkontroll i samsvar med revisjonsstandardene, kunne andre forhold ha kommet til vår kunnskap og blitt rapportert til dere.

Vår uttalelse er utelukkende utarbeidet for det formålet som er beskrevet ovenfor, og skal ikke brukes til noe annet formål. Uttalelsen er beregnet på Helsedirektoratet.

Kristiansund N, 02.04.2019
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Bjarne A. Dyrnes
Oppdragsansvarlig revisor

Kontrollutvalget i Sunndal kommune

Sekretariatet:
Telefon: 71 11 14 52 - direkte
Telefon: 71 11 10 00 - sentralbord
Telefaks: 71 11 10 28
Mobil: 99160260
E-post: sveinung.talberg@molde.kommune.no

Sunndal kommune
v/kommunedirektøren

Deres referanse:	Vår referanse:	Arkivkode:	Sted/dato
	2019-136/STA	1563-030&20	Molde, 05.04.2019

OPPFØLING AV SAKER ETTER KONTROLLUTVALGSMØTE 11.02.2019 OG ØNSKE OM SVAR OG ORIENTERING I KONTROLLUTVALGSMØTE 25.04.2019

SuSu-programmet

Kontrollutvalget viser til sak PS 03/19 i kontrollutvalget 11.02.2019 og innstilling til kommunestyret i pkt. 2:

2. *Kontrollutvalget merker seg at det er ulike oppfatninger av om tildelte midler fra næringsfondet i Sunndal er bevilget og forvaltet etter gjeldende reglement.*

Kontrollutvalget ber om at en ved pågående gjennomgang av næringsarbeidet i Sunndal kommune søker å bringe klarhet i om gjeldende fullmakter er i samsvar med delegeringsreglementet og vedtekter for næringsfondet.

Kontrollutvalget viser til sak PS 85/18 i kommunestyret 24.10.2018 der en skulle vurdere næringsarbeidets organisering i Sunndal kommune. I vedtaket står det at ØP(Formannskapet) ber om at det blir lagt fram en plan for arbeidet i første ØP-møte i 2019 og at ny frist med å legge frem en sak om næringsarbeidets organisering i Sunndal kommune settes til siste halvår 2019.

Hva er status i saken om rapportering og plan til ØP samt sak til kommunestyret om vurdering av organisering av næringsarbeidet i Sunndal kommune?

Status: Plan for arbeidet er ikke laget. Planen var noe plansjefen skulle utarbeide, men hun er i permisjon. Prosjektet næringsvennlig kommune vil gi grunnlag for det videre arbeid, og vi vil i etterkant av rapporten (kommer i mai) vurdere hvordan både lage plan, og hvordan og hvem som skal utføre dette.

Strategiplan for reiseliv i Sunndal 2013-2016

Erling Rød tok i møte 11.02.2019 opp en sak angående reiselivssatsing i Sunndal kommune med bakgrunn i Strategiplan for reiseliv i Sunndal 2013-2016 behandlet og vedtatt i kommunestyret 19.06.2016, sak PS 32/13. Erling Rød har fått innsyn i protokollene til «Utvalg for forvaltning av reiselivsmidler».

Kontrollutvalget ber sekretariatet til neste møte 25.04.2019 undersøke mer om denne saken og komme tilbake med funn med bakgrunn i kommunestyret sitt vedtak 19.06.2013.

Sekretariatet har gjort følgende funn som en ber kommunedirektøren kommentere:

1. **Sunndal kommune følger ikke offentlighetsloven gjeldende dokumenter fra møter i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:**
   Møteinnkallinger og protokoller i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler mangler i Sunndal kommunes arkiv.

2. **Sunndal kommune følger ikke arkivloven gjeldende dokumenter fra møter i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:**
   Møteinnkallinger og protokoller for utvalg for forvaltning av reiselivsmidler mangler i Sunndal kommunes arkiv.

3. **Sunndal kommune kan ikke delegere til utvalg for forvaltning av reiselivsmidler å forvalte kommunale midler:**
   I Økonomi- og planutvalget den 03.03.2015 ble det i sak PS 16/15 om Forvaltning av tiltaksmidler øremerket reiseliv gjort følgende vedtak:
   Økonomi- og planutvalget godkjenner at det oppnevnes en gruppe/et utvalg på tre personer med personlige vararepresentanter, som gis fullmakt til å forvalte reiselivsprosjektets tiltaksmidler på inntil kr 200 000 pr. år i den perioden reiselivsprosjektet varer.

4. **Sunndal kommune sikrer ikke at habilitetsbestemmelsene følges i utvalg for forvaltning av reiselivsmidler:** Ved gjennomgang av protokoller fra utvalg for forvaltning av reiselivsmidler er det ikke funnet saker som omtaler spørsmål og behandling av habilitet. I to saker er en kjent med at et av medlemmene har erklært seg inhabil, uten at dette er protokollført.

Hvordan tenker kommunedirektøren at en i denne saken skal unngå å komme i samme situasjon som i SuSu-programmet?

Praksisen som har vært i dette arbeidet har ikke vært heldig. Jeg er informert om at da saken var til behandling i formannskapet/ØP var det et ønske om at ikke søknadene skulle behandles i ØP. Med bakgrunn i det ble gruppen opprettet og fikk også myndighet til å forestå behandling av søknader. Dette skulle gjennomføres med en «forenklet» behandling. I ettertid ser man at dette ble en uheldig praksis, som ikke har lagt til grunn lover og regler som gjelder for kommunal virksomhet. Dette er beklagelig. Intensjonen fra ØP var god, men praksisen var ikke tilfredsstillende. Prosjektet er avsluttet, det er ikke bevilget midler til reiseliv for 2019.

Innsyn i pasientjournal

Kontrollutvalget er blitt kjent med at Sunndal kommune over lengre tid har nektet innsyn i en pasientjournal for nærmeste pårørende til en bruker som mottar helsetjenester fra kommunen. Kontrollutvalget har følgende spørsmål:

Hva var bakgrunnen for at pårørende ble nektet innsyn i deler av pasientjournalen?
Kontrollutvalgssekretariatet ønsker innsyn i journalen fra kl. 0900 før møtestart den 25.04.2019 og ber om en tilbakemelding på dette før 25.04.2019.

Status: Systemansvarlig Gunn Inger Lie og pleie- og omsorgssjef Anne Berit Vullum tar imot deg på møterom Driva på Rådhuset kl 09.00 for innsyn i journalen.

Når det gjelder juridisk vurdering i forhold til innsyn, så oversendes dokumentene fra våre sakkyndige. Dessverre har jeg ikke tilgang til disse før tirsdag 23.04, og disse ettersendes.

Kontrollutvalget viser til protokoll fra møte i Kontrollutvalget 11.02.2019 og ønsker en redegjørelse om følgende forhold (i kursiv og understreket):

PS 09/19	OPPFØLGINGSLISTE

Prosjektregnskap til kontrollutvalget («Dørumtomta»)
Kontrollutvalget har forespurt om en kan få regnskap og rapport på den delen av prosjekt 04070 som gjelder Utbyggeren AS sin del.
27.02.2019:
E-post fra plansjef i Sunndal kommune: Det har ikke vært en byggekomite for dette prosjektet, og dermed blir det ikke politisk behandling slik plansjef ser det.

Prosjektet har vært todelt, mellom Sunndal kommune og Utbygger'n AS. Plansjef har vært i kontakt med Utbygger'n AS for å få oversendt deres prosjektregnskap, men det viser seg at de ikke har ført et eget regnskap slik kommunen har gjort. De har tatt utgiftene direkte inn i sitt driftsbudsjett i løpet av de årene prosjektet har pågått. Sunndal kommune har ikke mottatt noe ytterligere dokumentasjon enn det kontrollutvalget har fått oversendt fra plansjef. Det er ikke utbetalt noe til Utbygger'n AS fra dette prosjektet.

Kontrollutvalget finner i postlista til kommunen følgende dokument der kommunen kjenner til hva Utbygger'n AS har betalt/investert og en tallmessig oppstilling.
https://innsyn.sunndal.kommune.no/RegistryEntry/ShowDocument?registryEntryId=154055&documentId=226189
https://innsyn.sunndal.kommune.no/RegistryEntry/ShowDocument?registryEntryId=154055&documentId=226235

Kontrollutvalget ber om en redegjørelse om innholdet i de dokumentene det er referert til ovenfor.

Status: Dette må jeg komme tilbake til 23.april.

Sunndal Samfunnshus
Det arbeides nå fra kommunen sin side med å vurdere eierskapsform og på hvilken måte dagens eiere kan løses ut av selskapet med formål om at kommunen bli eneeier.

Kontrollutvalget ber om en statusrapport.

Status: Det er innkalt til generalforsamling 25.04. Det er en sak om vedtektsendring, som foreslår at begrensningen i eierandel oppheves. På den måten blir eierandelene til kommunen i tråd med vedtektene. Innkallingen er vedlagt.

Orientering fra eierskapssekretariatet
Kontrollutvalget holder fast på at en ønsker at hele eierskapssekretariatet møter kontrollutvalget og at dette skjer i førstkommende møte i kontrollutvalget.(25.04.2019)

Kontrollutvalget ber om at sekretariatet møter, orienterer og svarer på spørsmål.

Status: Eiersekretariatet møter.

Oppfølging av tilsynsrapport fra Arkivverket om arkivene i Sunndal kommune
Etter sist møte i kontrollutvalget står det fortsatt noen avvik igjen som ikke er lukket. Kommunedirektøren hadde ikke nye opplysninger i saken.

Kontrollutvalget ber om en statusrapport.

Status: Se vedlegg

Rutiner for registrering av psykisk utviklingshemmede og rapportering
Kontrollutvalget fikk en ny redegjørelse fra pleie- og omsorgssjef i møtet 11.02.2019 i tillegg til at kontrollutvalget fikk oversendt en skriftlig redegjørelse om rutiner og praksis. Kommunen har ennå ikke mottatt gjeldende rundskriv for 2018 fra Helsedirektoratet og kan på denne bakgrunn ikke si hvordan en vil forholde seg til registreringen for 2018. Kommunedirektøren ønsker å komme tilbake med en redegjørelse når dette foreligger.

Kontrollutvalget ber om en statusrapport.

Status:
Se rundskriv IS-3/2019
https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/1516/Rundskriv%20IS-3%202019.pdf
Samt 3 vedlegg fra revisor

PS 05/19	**REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FRA INTERIMREVISJONEN REGNSKAPSREVISJON FOR 2018 – SUNNDAL KOMMUNE**

Kontrollutvalget har tidligere påpekt at Sunndal Energi KF skal rapportere til kommunestyret. Ifølge Forskrift om budsjett, regnskap og årsberetning for kommunale foretak § 4 om budsjettstyring og endringer i budsjettet, skal foretakets styre gjennom budsjettåret legge frem rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter/innbetalinger og utgifter/utbetalinger i henhold til kommunestyrets vedtatte rammer til foretaket.

Oppdragsansvarlig revisor påpekte at foretaket sender kvartalsvise rapporter til kommunen, men at disse ikke blir lagt frem for kommunestyret slik som regelverket tilsier.

Kontrollutvalget ber om at det finnes en hensiktsmessig måte å rapportere til kommunestyret på slik at kommunestyret får den informasjonen og rapportering de har krav på etter forskriftene.

Hva er status om fremleggelse og rapportering til kommunestyret?

Status: Regnskap rapporteres til kommunestyret samtidig med tertialrapportering fra kommunen.

Gnr. 91, bnr. 20, Horrvikvegen 201 - utvikling av eiendom
Kontrollutvalget har fått en henvendelse om mulig brudd på forutsetningene i vedtak fattet i Økonomi- og planutvalget den 26.09.2017, sak 109/17. Det hevdes i henvendelsen at tiltakshaver har bygd en molo. Dette er i strid med vedtaket der det står at økonomi- og planutvalget ikke gir dispensasjon til bygging eller reparasjon av molo.

- Kontrollutvalget spør om kommunen vil foreta seg noe i denne saken med henvisning til Plan- og bygningsloven kapittel 25 om tilsyn?

- I hvilken grad kommunen har etablert system og rutiner for å holde oversikt over og følge opp ulovlige byggetiltak som blir avdekt?
- I hvilken grad kommunen har etablert system og rutiner for å registrere og følge opp tips fra publikum om ulovlige tiltak?

Status: Byggesaksrådgiver og planlegger i plan-, miljø- og næringstjenesten har vært på befaring på angjeldende eiendom i forbindelse med delingssaken og har observert at moloen er reparert litt ut over det som lå i tillatelsen. Tjenestens vurdering er at dette ikke vil bli fulgt opp med pålegg fra vår side.

Inneværende år har tjenesten som mål å starte opp tilsyn og oppfølging av ulovlige tiltak med målsetting om kontroll av 5 % av alle innkomne byggesøknader (Årsplan 2019). Tjenesten har oversikt til i viss grad over dette, men et formalisert system og rutiner er pt ikke utarbeidet. Grunnet 1 års vakanse i den ene av 2 stillinger som byggesaksrådgiver så har dette blitt nedprioritert til fordel for byggesaksbehandling. Stilling nr 2 besettes igjen i nær fremtid (1. mai) og arbeidet med system og rutiner vil da være et fokusområde. Rapport om dette vil bli gitt i forbindelse med tjenestens tertialrapporteringer i år.

Kontrollutvalget ber i størst mulig grad om skriftlige svar før 17.4.2019.

Med hilsen

Trond M. Hansen Riise
leder

Sveinung Talberg
Rådgiver

Kopi: Kontrollutvalgets medlemmer